

Prof. Dr. Özcan Demirel'e Armağan

Atatürk'ün İzinde Eğitime Adanmış
Altmış Yıl

Editörler:

Esed YAĞCI

Gülçin TAN-ŞİŞMAN



Editörler: Doç. Dr. Esed YAĞCI - Doç. Dr. Gülçin TAN-ŞİŞMAN

PROF. DR. ÖZCAN DEMİREL'E ARMAĞAN
Atatürk'ün İzinde Eğitime Adanmış Altmış Yıl

ISBN 978-625-7582-98-8

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Ekim 2021, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.
İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1
Yenimahalle/ANKARA • Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 47479

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

SUNUŞ

Bu kitap, çok Değerli Hocamız, Prof. Dr. Özcan Demirel'in eğitime adanmış yaşamını ortaya koymak için yazılmıştır. Prof. Dr. Özcan Demirel'in başarıdan başarıya koşarak, dolu dolu geçen altmış yılının tarihi tanıklığını yapan bu Armağan Kitap, O'nun meslek hayatına bir saygının ifadesidir. Kitap, aynı zamanda Prof. Dr. Özcan Demirel'in eğitime adanmış yaşamını aile üyeleri, meslektaşları ve öğrencilerinin bakış açılarından sunarak, hayatı boyunca üreten, Türkiye sınırlarını aşan Atatürkçü bir bilim insanını yeni nesillere tanıtmaya gayesini de barındırmaktadır.

Prof. Dr. Özcan Demirel'in Atatürk'ün izinde eğitime adanmış altmış yıla sığdırdıklarını nicel olarak ifade etmek istersek 53 yüksek lisans, 52 doktora tez danışmanlığı, 150 makale ve bildiri, 37 kitap, 14.342 atıf sayısı, h-index 45, i10-index 82, çağrılı konuşmacı olarak katıldığı yüzlerce seminer ve konferans, yürütücüsü olduğu ulusal ve uluslararası projeler ve daha nice etkinlikler sayılabilir. Ayrıca, Eğitim Bilimleri alanında gerek eğitim derneklerinin tek bir çatı altında birleşmesine, gerekse ulusal ve uluslararası birçok kongrenin (Eğitim Bilimleri Kongreleri, Balkan Ülkeleri Eğitim Kongreleri, ICCI-EPOK Kongreleri, vb.) düzenlenmesine öncülük etmesi takdirle anılmaktadır. Fakat Prof. Dr. Özcan Demirel'in uzgörüsü ile dokunduğu, iyileştirdiği, geliştirdiği, fark yarattığı, rol model olduğu, öncülük ettiği, emek verdikleri için niceliksel göstergeleri maalesef ki ortaya koyamayacağız. Çünkü bu paha biçilemez katkılar, bu armağan kitabın yazarlarının yazılarında saklı...

Armağan Kitabın oluşturulmasında anı yazılarını bizlerle paylaşan Prof. Dr. Özcan Demirel'in ailesine, meslektaşlarına ve öğrencilerine teşekkürü bir borç biliriz. Değerli görüşleriyle bizlere yol gösteren EPÖDER Yönetim Kurulu Üyeleri, Suat Pektaş, Cem Babadoğan, Berna Aslan ve Aslıhan Selcen Bingöl'e ve bu kitabın sizlere ulaşmasında ve basılmasında katkı sağlayan hocamızın 25 yıllık kadim dostu Servet Sarıkaya ve Pegem ekibine ayrıca teşekkür ederiz.

Editörler

Doç. Dr. Esed YAĞCI & Doç. Dr. Gülçin TAN-ŞİŞMAN

İÇİNDEKİLER

Sunuş	vii
Özcan Demirel'in Özgeçmişi	ix

ÖZCAN DEMİREL İLE SÖYLEŞİ	1
--	----------

DEMİREL AİLESİ'NDEN ÖZCAN DEMİREL'E...	21
Nursel DEMİREL	22
Hakan Levent DEMİREL	24
Okan DEMİREL	26

ANI YAZILARI (Soyadına göre alfabetik sıra ile)	29
Yunus ABUBAKAR	30
Tuba ACAR-ERDOL	31
Clifford AGYEI	32
Orhan AKINOĞLU	33
Buket AKKOYUNLU	35
Mine AKSOY	36
Meral AKSU	37
Bengü AKSU ATAÇ	38
Meltem AKTAŞ DOĞAN	40
Ali Osman ALAKUŞ	41
Nadia M. BEN AMER	43
Ali ARSLAN	45
Berna ASLAN	47
Gülberk ATAÇ ÇAĞAN	48
Gülçin ATAÇ ÖZDEMİR	50
Ayşegül ATAMAN	51
Hasan AVCIOĞLU	53
Birsel AYBEK	54
Mine AYHAN	56
Zeynep AYVAZ TUNCEL	58
Elham AZAD	59
Gülgün BANGİR ALPAN	60
Ayşenil BARABAR	61
Mohammed SAMER BARBOUR	62
Joseph N. BASHI	63

Makbule ve Alper BAŞBAY	64
Filiz BİLGE	65
Aslıhan Selcen BİNGÖL	67
Ömer ÇEKELEZ	68
Süleyman ÇELENK	69
Safiye ÇİFTLİKLİ	72
Abidin DAĞLI	73
Özden DEMİR	75
Dilara DEMİRBULAK	76
Cavide DEMİRCİ	78
Melek DEMİREL	79
Selma DENEME	80
Ahmet DOĞANAY	81
Nazan DOĞRUEK	83
Feyza DOYRAN	87
Mine Canan DURMUŞOĞLU	89
Fatma Vildan EGELİOĞLU	90
Cevdet EPÇAÇAN	91
Çağın Erçin ÖZÇELEBİ	94
Gürcü ERDAMAR KOÇ	95
İrfan ERDOĞAN	96
Aydan ERSÖZ	98
Selahattin GELBAL	101
Binnur GENÇ İLTER	105
İlkay GILANLIOĞLU	107
Ali GÜLER	109
Kerim GÜNDOĞDU	113
Ahmet GÜNEYLİ	116
Oğuz GÜRBÜZTÜRK	119
Eda GÜRLER	121
Ahmet Yılmaz GÜRSER	122
Nermin-Mehmet GÜVEN	123
Meral GÜVEN	124
Davut HOTAMAN	125
Müsteyde IRIKOĞLU	127
Bülent İNAL	128
Murat İNCE	129
Korkut Uluç İŞİSAĞ	130
Nurdan KALAYCI	131
Bülent KARACA	132

Memet KARAKUŞ	133
Semin KAZAZOĞLU	134
Sana KHAN	135
Kasım KIROĞLU	136
Hakkı KONTAŞ	138
Bengisu KOYUNCU	139
Necla KÖKSAL	140
Müfit KÖMLEKSİZ	141
Dursun KÖSE	142
Süleyman KÖSE	143
Adnan KÜÇÜKOĞLU	144
Keith LAY	146
Alev MARAŞLI RUSO	147
Ömer NAYCI	148
Ahmet OK	149
Fouad RASHID OMARI	150
Heikki OFORI OPOKO	151
Behçet ORAL	152
Sıla OYAT AY	153
Hasan ÖZDER	154
Raşit ÖZEN	156
Bekir ÖZER	158
Recep ÖZKAMALI	159
Cesur ÖZTÜRK	160
Dilek PEÇENEK	162
Ahmet PEHLİVAN	163
Hülya PEHLİVAN	165
Suat PEKTAŞ	166
Olga PİLLİ	170
Fatma SADIK	172
Mustafa SAĞLAM	173
F. Özlem SAKA	177
Ayça SANCAR	179
Asuman Seda SARACALOĞLU	180
Servet SARIKAYA	183
Neslihan SARISÖZEN	185
İlknur SAVAŞKAN	186
Fatih SAYILAN	188
Ahmet Alpay SEFEROĞLU	190
Ayhan SEZER	191

Sadık Yüksel SIVACI.....	192
Fatoş SİLMAN	193
Hale SUCUOĞLU	195
Şebnem SUNENGİN ÇAKIR	196
Hasan Hüseyin ŞAHAN	197
Yusuf ŞAHİN	198
Hasan ŞEKER.....	199
Vildan PEKER ŞENGÜL	201
Aygül ŞIKLAR ÇELİK	202
İbrahim TARZAN	203
Mükerrem TAŞ	204
Erkan TEKİNARSLAN.....	205
Neşe Işık TERTEMİZ.....	206
İbrahim TUNCEL	207
Sevgi TURAN	208
Ömer Faruk TUTKUN.....	210
Ahmet Remzi ULUŞAN	212
Nihat UYANGÖR.....	213
Ali UZUN	214
Gülhanım ÜNSAL.....	216
Gülşen ÜNVER	217
Ayşe SABA YALÇIN	219
Meltem YALIN UÇAR.....	220
Mahir YAMAN	222
Serhat Şefik YAŞAR.....	223
Mehmet Ali YAVUZ.....	226
Taha YAZAR	227
Ayla YILDIZ.....	228
Sevilay YILDIZ	231
Mustafa YILMAN.....	233
Latif YÖRÜK.....	234
Bünyamin YURDAKUL	235
Banu YÜCEL-TOY.....	236
Feriha ZEYBEK	238
ÖZCAN DEMİREL VE EPÖDER	239
Nevriye YAZÇAYIR, Kıymet SELVİ ve Mustafa Cem BABADOĞAN.....	239
FOTOĞRAFLARLA ÖZCAN DEMİREL'İN HAYATI	253
SONSÖZ	269

ÖZCAN DEMİREL'İN ÖZGEÇMİŞİ



Adı ve Soyadı : Özcan DEMİREL

Doğum Tarihi : 1 Mart 1943

Ünvanı : Profesör

Öğrenim Durumu :

Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Diploma	İngilizce Öğretmenliği	Gazi Eğitim Enstitüsü	1964
Lisans	Eğitim Bilimleri	Hacettepe Üniversitesi	1973
Yüksek Lisans	Eğitim Programları ve Değerlendirme	Hacettepe Üniversitesi	1975
Doktora	Eğitim Programı ve Öğretim	Ankara Üniversitesi	1979

Akademik Unvanlar :

Öğretim Görevlisi	Temel İngilizce/Hazırlık	Hacettepe Üniversitesi	1974
Doçent	Eğitim Programları ve Öğretim	Hacettepe Üniversitesi	1983
Profesör	Eğitim Programları ve Öğretim	Hacettepe Üniversitesi	1989

Yayınlar

Uluslararası Hakemli Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- The Impacts of Task-based language instruction on the development of learners in language schools*, Revista Argentina de Clínica Psicológica, 2020, 29(5), 977-984. doi: 10.24205/03276716.2020.1094 (N. B. Amer ile)
- Assessment of the general secondary education curricula in Turkey*, (Türkiye'de genel ortaöğretim programlarının değerlendirilmesi), Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi (International Journal of Curriculum and Instructional Studies) 2014, 3(5), 13-24. (Yazçayır ve Selvi ile)
- Yeni Taksonominin 11. sınıf dil ve anlatım dersi öğrenme ürünlerine katkısı*, (The effects of new taxonomy on 11th grade language and oral expression course learning outcomes) Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education), 2013, 28 (2), 1-13. (Altındağ ile)
- Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin probleme dayalı öğrenmeye yönelik tutumları ve görüşleri* (Hacettepe University Medical School students' views and attitudes towards problem-based learning) Eğitim ve Bilim (Education and Science), 2011, 36 (162), 16-30. (Turan ile)
- Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının öğrenenlerin üstbiliş farkındalıklarına katkısı*, Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi (International Journal of Curriculum and Instructional Studies) 2011, 1(1), 71-85. (Yurdakul ile)
- Perceptions of professionals, academicians and current and graduate students on designing an ESP curriculum for logistics department*. Elsevier, Procedia, Social and Behavioral Sciences, 2011, 15 (2011), 794-800. (Uluçay ile)
- Öz-düzenleyici öğrenme becerilerinin akademik başarı ile ilişkisi: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi örneği* (The relationship between self-regulated learning skills and achievement: A case from Hacettepe University Medical School), Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education), 2010, 38, 279-291. (Turan ile)
- Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin konuşma becerisinin gelişiminde kullanılması* (The Use of the Common European Framework of Reference for languages on developing the speaking skills) Eğitim ve Bilim (Education and Science), 2010, 35(156), 190-204. (İşisağ ile)
- Metacognitive awareness and self-regulated skills of medical students in different medical curricula*. Medical Teacher, 31(10), e477-e483. (Turan ve Sayek ile)
- Probleme dayalı öğrenmeye ilişkin tutum ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması*. (The reliability and validity of the attitude scale towards problem based learning.) Eğitim ve Bilim (Education and Science), 2009, 34(152), 15-28. (Turan ile)
- Contribution to the student achievement of using different teaching methods in the fourth science and technology course in primary education*, World Applied Sciences Journal, 2008, 4(1), 37- 43. (Arslan ile)
- Çoklu Zeka Kuramı ile disiplinlerarası yaklaşımı temel alan uygulamalara ilişkin öğretmen-öğrenci görüşleri*, Eğitim ve Bilim, 2008, 33(147), 14-25. (Tuncel, Demirhan ve Demir ile)
- Teacher self-efficacy belief scale*, Social Behavior and Personality, 2007, 35(5), 349-358. (Erdem ile)
- Education and changing social realities in Turkey*, Comparative and International Education Society Conf. Pittsburgh, USA. March 14-17, 1991 (ERIC, Clearinghouse, Doc ID: ED341624)

- Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında (Proceedings) Basılan Bildiriler
- Yabancılarla Türkçe öğretim programı: TÖMER örneği*, Ankara Üniversitesi TÖMER, Ankara, Turkey, 2015, pp. 11-20.
- Improving teacher training through teacher competencies in Turkey*. Quality Education for all through Improving Teacher Training. UNESCO, Sofia, Bulgaria, 2010, pp. 105-111
- A study on educable mentally retarded children in Turkey*, 12th International Conference on Inclusive Education in the Balkan Countries: Policy and Practice, Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2009, pp. 401-408. (M. Demirel, Can, ve Özdiyar ile)
- Self-regulated learning in gifted students: A Turkish case*, 12th International Conference on Inclusive Education in the Balkan Countries: Policy and Practice, Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2009, pp.475- 482. (M. Demirel, Can, ve Özdiyar ile)
- Becoming a lifelong learner in the information society : An Overview*, International Conference on Further Education in the Balkan Countries. Balkan Society for Pedagogy and Education, Eğitim Akademi Publishing House, Konya, Turkey, 2008, Volume I, pp. 461-468. (M. Demirel ile)
- The opinions of teachers and prospective teachers to improve the quality in education*, International Conference on Further Education in the Balkan Countries, Balkan Society for Pedagogy and Education, Eğitim Akademi Publishing House, Konya, Turkey, 2008, Volume II, pp. 1471-1478. (Erdem ile)
- BASOPED after ten years: Past and future from the Turkish point of view*, International Conference on The Balkan Society for Pedagogy and Education (1997-2007) Past and Future, Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2008, pp. 45- 50.
- Changing roles of faculties of education in Turkey and in Europe*, International Conference on European Unification and educational challenges in the Balkans, Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2008, pp: 73-82, National Keynote Speakers (Aksu ile)
- European Unification impact on primary curricula in Turkey*, International Conference on European Unification and educational challenges in the Balkans, Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2008, pp. 187-193. (M. Demirel ile)
- The role of values education in high school history curriculum relevant to educational standards in European Union*, International Conference on Education and Values in the Balkans: Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2007 pp. 371-378. (Erdem ve Köksal ile)
- Türkiye'nin öğretmen yetiştirme düzeni*” Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Konferansı, 12-14 Haziran 2007, Bakü, Azarbaycan, pp. 44-48.
- Türkiye’de öğretmen yeterlikleri*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Konferansı, 12-14 Haziran 2007, Bakü, Azarbaycan, pp. 365-369 (Erdem ile)
- Adult education in Turkey*, International Conference on Life-Long Learning in the Balkans. Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2006 pp. 155-167. (Celep ile)

- A proposed curriculum design on civics education for the Balkan Countries through distance learning*, International Conference on "Life-Long Learning in the Balkans". Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2006 pp. 733-744. (Yurdakul ile)
- Analyzing the endeavors for quality in the Turkish educational system*, International Conference on Quality in Education in the Balkans. Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2005 pp. 91-100. (Erdoğan ile)
- Developing integrated skills through multiple intelligences in EFL classrooms*, The Fifth EFL Skills Conference Proceedings. The American University in Cairo, Egypt Dec. 8-10, 1998. pp 48-55.
- Integrated skills in ESP writing*, The Fifth EFL Skills Conference Proceedings. The American University in Cairo, Egypt. 1998. pp 73-76. (Mirici ile)
- A new approach to curriculum development in teacher education in Turkey*, Teacher Training For The Twenty First Century. Dokuz Eylül University, Buca, Faculty of Education İzmir, Turkey, 1995, pp. 171-176. (Sands ile)
- A curriculum model for teacher education in Europe*". Amsterdam: New Prospects for Teacher Education in Europe II. pp 31 - 40, 1992.
- A model approach to training ELT teachers*, Ankara: Tradition and Innovation. ELT and Teacher Training in the 1990s, Vol.2 35- 46, 1992.

Uluslararası Kitaplar veya Kitaplarda Bölümler

- Education in Turkey: Modern and Contemporary*, Globalization, Modernization and Education in Muslim Countries. In Education: Emerging Goals in the New Millennium (Editor, Rukhsana Zia) New York, Nova Science Publishers, Inc. 2006 pp:273-287
- Teacher Education in the Turkish Educational System*, Teacher Education in the Balkan Countries. Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2001 pp. 131-136. (Erdoğan ile)
- Educational System in Turkey*, Educational Systems of Balkan Countries: Issues and Trends, Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis Brothers s.a. Publishing House, Thessaloniki, Greece, 2000 pp. 189-210. (Erdoğan ile)

Ulusal Hakemli Dergilerde Yayımlanan Makaleler

- Değerlendirme sürecinin örtük program açısından incelenmesi*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2018, 31, 221-230, doi:10.30794/pausbed.414827 (Tuncel ile)
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı ile ilgili okutman ve öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi*, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2014, 10(24), 29-42. (Kan ve Sülüoğlu ile)
- Okuduğunu anlama stratejilerinin bilişsel ve duyuşsal öğrenme ürünlerine etkisi*, Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi, 2012, 2(1), 71-106. (Epçacan ile)
- Yabancı dilde yazma becerisinin gelişiminde özetleme tekniğinin öğretimi ve başarıya etkisi*" Dil Dergisi, 2012, 157, 49-64. doi: 10.1501/Dilder_0000000174 (Deneme ile)
- Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Programı Geliştirme Modeli*, Hacettepe Tıp Dergisi, 2010, 41(4), 203-218. (Odabaşı, Elçin ve Durmaz ile)
- Çoklu Zeka Kuramına dayalı etkinliklerin erişiş, tutum ve öğrenmelerin kalıcılığına etkisi*, Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 2008, 3(1), 75-86. (Demir, Işcan, Tuncel ve Karacaoğlu ile)

- Yansıtıcı düşünmenin öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamalarına katkıları*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2008, 34(34), 189-203. (Köksal ile)
- İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersi programının değerlendirilmesi*, Milli Eğitim Dergisi, 2007, 36 (175), 198-209. (Arslan ile)
- Dil öğretiminde yeni bir anlayış: Avrupa dil gelişim dosyası uygulaması*, Cypriot Journal of Educational Sciences, 2006, 2(2), 110-118 (Güneyli ile)
- Basamaklı öğretim programının süreç ve ürün açısından değerlendirilmesi*, Milli Eğitim Dergisi, 2006, 35(172), 71-90 (Şahan, Ekinci, Özbay, Begimgil ile)
- Avrupa Konseyi Dil Projesi ve Türkiye Uygulaması*, Milli Eğitim Dergisi, 2005, 33(167), 71-82.
- Tıp eğitiminde etkileşimli yöntem ve teknikler*, Hacettepe Üniversitesi Türk Nöroşirürji Derneği Bülten, 8, Temmuz 2005, 65-71.
- Proje tabanlı öğrenmenin öğrenci başarısına etkisi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2005, 48-61. (Demirhan ile)
- Öğretmen adaylarının öğrenci merkezli öğretimi planlama becerilerini geliştirme üzerine bir araştırma*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2004, 26, 188-195 (Ünver ile)
- Avrupa Birliği ile bütünleşme bağlamında Türkiye'de yabancı dil öğretimi*, Dil, Kültür ve Çağdaşlaşma, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2003, 239-249.
- Avrupa Birliğinin dil politikası ve Türkiye*, Littera, 2003, 12, 249-258.
- Yabancı dil eğitiminde öğrenen özerkliği*, Milli Eğitim Dergisi, 2002, 155-156, 76-88. (Mirici ile)
- Program geliştirmede yapılandırmacılık yaklaşımı*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2002, 23, 81-87. (Erdem ile)
- Beyin temelli öğrenmenin yabancı dil öğretiminde yeri*, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 2002, 15, 123-136. (Erdem, Koç, Köksal ve Durmuşoğlu ile)
- Öğretimde içerik ve düzenlenmesi*, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2001, 274, 45-58.
- Öğretimde Yeni Yaklaşımlar*, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2001, 274, 123-142.
- 21. yüzyıla girerken Türkiye'de öğretmen nitelikleri*, Cumhuriyet'in Yetmiş Beşinci Yılında Öğretmen Yetiştirme. Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, 1999, 147-159, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- Eğitimde program geliştirme*, Cumhuriyet Döneminde Eğitim II. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 1999, 53-62. Milli Eğitim Basımevi, Ankara
- Çoklu Zeka Kuramı ve düşünme becerileri ile ilköğretim 4. sınıf Türkçe dersinde tümleşik becerilerin geliştirilmesi*, Dil Dergisi, 1999, 80, 19-31. (Şahinel ile)
- A suggested ESP reading programme for preparatory classes of English-medium engineering faculties: A case study*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Dergisi. 1999, 16-17, 81-88. (Mirici ile)
- Approaches to ELT curriculum design*, Dil Dergisi. 1997, 56, 61-69.
- Eğitimde yeni arayışlar*, Yeni Türkiye Eğitim Özel Sayısı. 1996, VII., 47-52.
- Birleştirilmiş sınıflarda Türkçe öğretimi*, Ana Dili Dergisi, 1996, 2, 5-12. (M. Demirel ile)
- The effects of cooperative learning and token economy strategy on student achievement*. Eğitim ve Bilim, 1996, 20, 6-14. (Oktar ile)
- A model for developing teacher education curricula in Turkey*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1995, 11, 91-97.
- İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi ve sorunları*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1992, 1(8), 31-40.

- Türkiye'de program geliştirme uygulamaları*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1992, 1(7), 27-43.
- Türkiye'de yabancı dil öğretmeni yetiştirmede karşılaşılan güçlükler*” Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1991, 1(6), 25-39.
- Yabancı dil öğretmenlerinin yeterlikleri*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1989, 4, 5-26.
- Özel okullarda yabancı dil eğitimi ve sorunları*, Eğitim ve Bilim, 1987, 12 (65), 28-29.
- Türkiye'deki Kıbrıslı yükseköğrenim gençliğinin sorunları*, Eğitim ve Bilim, 1986, 11(62), 16-30.
- Anatolian high schools and their contributions to the Turkish educational system*, Eğitim Fakültesi Dergisi, 1986, 1(1): 27- 34.
- Yabancı dil öğretiminde çağdaş ilke ve yöntemler*, Milli Eğitim Dergisi, 1983, 60.
- Yabancı dil öğretiminde ölçme ve değerlendirme*, Yabancı Dil Eğitimi ve Sorunları: Ankara: Türk Eğitim Derneği yayınları, 1983, 159-190.
- Türkiye'de yabancı dil eğitimi*, Çağdaş Eğitim, 1980, 5(44), 12-15.
- Üniversitelerde yabancı dil eğitimi*, Eğitim ve Bilim, 1979, 4(21), 17-21.
- Yabancı dil öğretiminde bireysel öğretim*, Genel Dilbilim Dergisi, 1979, 1(3-4), 96-101.
- Yabancı dil eğitimi ve tam öğrenme*, Eğitim ve Bilim, 1978, 3(14), 46-50.
- II. Dünya Eğitim Konferansının ardından*, Eğitim ve Bilim, 1978, 2(11), 30-34.

Ulusal Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında Basılan Bildiriler

- Köy Enstitülerinde uygulanan öğretim ilke ve yöntemleri*, Akademik Düzlemde Köy Enstitüleri Sempozyumu İzmir, Dikili Belediyesi 16-17 Nisan 2016, 161-179.
21. yüzyılda Türkiye için nasıl bir eğitim sistemi, YKKED Eğitim Reformu Platformu. Eğitim ve Kültür Dünyamızda Neler Oluyor? Ne Yapmalıyız? Sempozyum bildirileri, Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği yayınları , İZMİR , 20 Eylül 2014, 65-72.
- Değerlendirme sürecinin örtük program açısından incelenmesi*, 1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Ayvalık, Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, 13-15 Mayıs 2010, 336-341. (Tuncel ile)
- Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin probleme dayalı öğrenmeye yönelik görüşleri*, 1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Ayvalık, Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, 13-15 Mayıs 2010, 578-582. (Turan ile)
- Hazırlık İngilizce programını geliştirmede Avrupa Dil Ölçütlerinin yeri*” I. Ulusal Hazırlık Sınıfları Sempozyumu, Çankaya Üniversitesi, Ankara, 2009, 1-8.
- Türkiye'de 'Eğitim ve Değişim' Sürecinde Program Geliştirme Çalışmalarının Yeri*” Ölümünün 80. Yıldönümünde Mustafa Necati ve Cumhuriyet Eğitim Devrimi Sempozyumu, İzmir, 2-3 Ocak 2009, 52-59.
- Çoklu Zeka Kuramına ilişkin öğretmen görüşleri*” XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 28-30 Eylül 2005, Denizli, Kongre Kitabı Cilt 1, 984-988. (Erdem ile)
- Okuduğunu anlama becerilerine ilişkin standartlara ulaşmada etkin öğrenmenin erişiyeye ve tutuma etkisi*, XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 28-30 Eylül 2005, Denizli, Kongre Kitabı, Cilt 2: ss. 17-19. (Ortak yazarlı)
- Kuantum öğrenmenin öğrenme-öğretme sürecine etkisi*” XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya, 6-9 Temmuz 2004. (Ortak yazarlı)

- Eğitim sistemimizde yabancı dil eğitiminin gelecek için hedefleri neler olmalıdır?* Türkiye'nin Geleceği İçin Eğitim Sistemimizin Planlanması Sempozyumu. Ankara, 21-22 Haziran 2002, 114-123.
- Sağlık eğitiminde davranış değiştirme boyutu*, Ulusal İş Sağlığı ve İş Yeri Hekimliği Toplantısı, Bursa, 27-29 Nisan 2001, 122-126.
- Etkin öğrenme yaklaşımının öğrenci başarısına etkisi*, VIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi 1-3 Eylül 1999, Trabzon: Ağustos 2000, 1-13. (Ortak yazarlı)
- 21. yüzyıla girerken Türkiye'de öğretmen nitelikleri*, MEB Cumhuriyet'in Yetmişbeşinci Yılında Öğretmen Yetiştirme Ankara: 1999, 53-62.
- Türk eğitim sisteminde öğretim programlarının geliştirilmesinde bilimsel yaklaşım ve 2000'li yıllar için öneriler*, Eğitimde Yansımalar: V, 21. Yüzyılın Eşiğinde Türk Eğitim Sistemi Ulusal Sempozyumu. 25-27 Kasım 1999, 328-335.
- Açık ilköğretim okulunun medya ve materyal gereksinimi*, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Ankara: 15-16 Kasım 1999, 63-68. (Kaya ile)
- İlköğretimde Çoklu Zeka Kuramının uygulanması*, VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Konya 1998, Cilt 1, 531-546. (Ortak yazarlı)
- Türkiye'de ortaöğretimin yeniden yapılanması: Nasıl bir eğitim sistemi*. Bilsa, Eğitim Sempozyumu, İzmir, 10-12 Nisan 1997, 225-233.
- Muhasebe eğitiminde program geliştirmenin temel ilkeleri*, Türkiye XIV. Muhasebe Eğitimi Sempozyumu. Muhasebe Eğitiminde Yeni Boyutlar. Kemer/Antalya, 31 Ekim - 4 Kasım 1995, 141-151.
- Eğitim bilimleri bölümü doktora programlarına ilişkin görüşler* I. Eğitim Bilimleri Kongresi. Kuram-Uygulama-Araştırma. Adana, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 28-30 Nisan 1994. Cilt 1, 120-129.
- Eğitimde nitelik geliştirmede işbirliğine dayalı öğrenme ile tam öğrenmenin yeri ve önemi*, Eğitimde Nitelik Geliştirme, Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu. İstanbul, 13-14 Nisan, 1991, 139 - 142.
- Yabancı dil öğretiminde öğretmenin yeri*, III. Dilbilimi Sempozyumu, Adana, Çukurova Üniversitesi 21-22 Haziran 1989, 27-30.
- Yabancı diller eğitiminde öğretme yöntemleri ve teknikleri*, Askeri Yatılı Okul Koşullarında Lisans Düzeyinde Eğitim Sempozyumu Bildiri Metinleri İstanbul: Deniz Harp Okulu, 3-5 Mayıs 1983, 78-91

Kitaplar

- 2020, *Eğitimde Program Geliştirme: Kuramdan Uygulamaya*, 27. baskı. Ankara: Pegem Akademi
- 2020, *Curriculum Design and Evaluation in ELT*. 4th. Edition Ankara: Pegem Akademi
- 2019, *Contemporary Issues in ELT*. Editor. Ankara: Pegem Akademi
- 2019, *Yabancı Dil Öğretimi: Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası*. 10. baskı. Pegem Akademi
- 2019, *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*, 7. baskı, Editör, Ankara: Pegem Akademi
- CEFR-Based Language Testing*. 3rd. Edition, Ankara: Pegem Akademi
- 2019, *Eğitim Bilimine Giriş*, 18. baskı Editor ve ortak yazar, Ankara: Pegem Akademi
- 2019, *Ders Kitabı İncelemesi*, Editör Ankara: Pegem Akademi

- 2019, Öğretme Sanatı: Öğretim İlke ve Yöntemleri, 23. baskı. Ankara: Pegem Akademi
- 2018, *Eğitim Sözlüğü* (Türkçe - İngilizce / English - Turkish), 6. baskı Ankara: Pegem Akademi
- 2018, Öğretim Teknolojisi ve Materyal Tasarımı, 9. baskı, Editör ve ortak yazar, Ankara: Pegem Akademi
- 2015, *Proficiency in English*. 35. baskı, Ankara: Pelikan Yayıncılık (Ortak yazarlı)
- 2013, *ELT Methodology*, 5. baskı Ankara: Pegem Akademi
- 2012, *Gelecek için Eğitim*, 2. baskı Editör, Ankara: Pegem Akademi
- 2008, *Tests for Proficiency in English*. 15. Baskı, Ankara: Pelikan Yayıncılık (Ortak yazarlı)
- 2008, *Research Methods in ELT: Lecture Notes*. Ankara: Pegem Akademi
- 2007, *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. Ankara: PegemA Yayıncılık (Ortak yazarlı)
- 2006, *Eğitimde Çoklu Zeka: Kuram ve Uygulama*. Ankara: PegemA Yayıncılık (Ortak yazarlı)
- 2005, *Passport to English*, 5th edition.,Ankara: PegemA Publication, (co-author)
- 2002, Öğrenen Merkezli Tıp Eğitimi: Eğitici Rehberi, Ankara: Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi, (Ortak yazarlı)
- 2001, Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: PegemA Yayıncılık (Ortak yazarlı)
- 2001, *Basic English I and II*, Ankara: PegemA Yayıncılık (Ortak yazarlı)
- 2000, *Türkçe Öğretimi*. 2. baskı, Ankara: PegemA Yayıncılık
- 2000, *Karşılaştırmalı Eğitim*. Ankara: PegemA Yayıncılık
- 1999, İlköğretim OkullarındaYabancı Dil Öğretimi, İstanbul: MEB Yayınları: 3231
- 1999, İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi, İstanbul: MEB Yayınları: 3238
- 1999, Öğretim İlke ve Yöntemleri, MEB yayınları (Ortak yazarlı)
- 1998, *Developing Test Techniques For KPDS*, Ankara: Hacettepe-Taş (Ortak yazarlı)
- 1998, *Developing Reading Skills For Proficiency*, Ankara: Hacettepe-Taş (Ortak yazarlı)
- 1998, *Türkçe Öğretimi*, Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1066 (Ortak yazarlı)
- 1996, *Türkiyede Yükseköğrenim Gören Türk Cumhuriyetleri Öğrencilerinin Sorunları*, Ankara: Pegem Yayınları (Ortak yazarlı)
- 1993, *Genel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: USEM Yayınları-11
- 1988, *Sing in English*. Ankara: USEM Publications-7
- 1987, *Eğitim Terimleri*. Ankara: Şafak Matbaası (Ortak yazarlı)
- 1987, *Discovering Reading*. Ankara: USEM Publications-2
- 1984, *English For Hotels and Tourism*, Ankara: Ardıç yayınları (Ortak yazarlı)
- 1981, *English-Turkish Dictionary*. Ankara: Şafak Matbaası (Ortak yazarlı)

Kongre ve Konferans Bildirileri

- “21. Yüzyılda Etkin ve Etkili Öğretmen Olmak”, BILNET Okulları Öğretmenler Toplantısı, Ankara, Çevrimiçi Konferans, 29 Ocak 2020 (Çağrılı konuşmacı)
- “The Role of the Teacher in the Future” ELT Conference on Teacher Education, Cyprus International University, North Cyprus, Jan. 13, 2021 (Invited speaker)
- “Öğretmen Olmak” Öğretmenler Günü Toplantısı, Denizli, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 24 Kasım 2020 (Çevrimiçi Çağrılı konuşmacı)
- “Öğretmen Yetiştirmede 21. Yüzyıl Vizyonu” Uluslararası Öğretmen Eğitimi Kongresi, İzmir 9 Eylül Üniversitesi, 2-3 Mayıs 2019 (Çağrılı konuşmacı)
- “21. Yüzyılda Öğretmen Olmak” Öğretmenler Günü Toplantısı, Hendek, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 13-14 Kasım 2019 (Çağrılı konuşmacı)

- "21. Yüzyılda Öğretmenlik Mesleği "Öğretmenler Günü Toplantısı, İzmir, Ege Üniversitesi, 22-23 Kasım 2019 (Çağrılı konuşmacı)
- "Öğretmen Eğitiminin Geleceği" Uluslararası Necatibey Eğitim ve Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi UNESAK, Balıkesir, Balıkesir Üniversitesi, 24-26 Ekim 2018 (Çağrılı konuşmacı)
- "Öğretme Sanatı" KKTC, Lefkoşa, Atatürk Eğitim Akademisi, 2017-2018 Öğretim Yılı İlk Ders Konuşması, 17 Ekim 2017 (Çağrılı konuşmacı)
- "Eğitim Programlarının İncelenmesi" Eskişehir, Anadolu Üniversitesi, 12 Nisan 2017 (Çağrılı konuşmacı)
- "Yabancılar Türkçe Öğretimi" Giresun, Giresun Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu, 24 Mart 2017 (Çağrılı konuşmacı)
- "Changes in Education" XVIII. International Congress of AMSE-AMCE-WEAR Teaching and Training for Tomorrow. Eskişehir, Anadolu University, 30 Mayıs-2 Haziran 2016 (Çağrılı konuşmacı)
- "Gelecek için Öğretmen Yetiştirme". Aksaray, Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 12 Mayıs, 2016 (Çağrılı konuşmacı)
- "Yükseköğretimde Etkileşimli Yöntemlerin Kullanımı", Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, 8 Aralık 2015 (Çağrılı konuşmacı)
- "Yabancılar Türkçe Öğretim Programı Geliştirme" 10. Uluslararası Yabancı dil olarak Türkçe Öğretimi Şöleni, Ankara Üniversitesi, TÖMER, 7 Aralık 2015
- "21. yüzyılda Öğretmen Olmak". Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 24 Kasım 2015 (Çağrılı konuşmacı)
- "CEFR-based Language Teaching and Testing", Ege University, 15 May 2015, İzmir, (Çağrılı konuşmacı)
- "Yükseköğretimde Etkileşimli Yöntem ve Teknikler", Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Lefkoşa 12 Ocak 2015 (Çağrılı konuşmacı)
- "Geleceğin Öğretmeni" Dicle Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Diyarbakır: 24 Kasım. 2014 (Çağrılı konuşmacı)
- "Yükseköğretimde Yenilikler ve Öğrenme", TED Üniversitesi 1 Temmuz 2014 (Çağrılı konuşmacı)
- "New Trends in Education: Tradition and Innovation" The 5th International Conference on New Horizons in Education" INTE – 2014, June, 23-25, 2014, Paris, France (Çağrılı konuşmacı)
- "Eğitimde Program Değerlendirme" Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eskişehir, 13 Ocak Kasım 2014 (Çağrılı konuşmacı)
- "Öğretmen Eğitiminde Yeni Yönelimler", Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Aydın, 26 Kasım 2013 (Çağrılı konuşmacı)
- "Assessment of the General Secondary Education Curricula in Turkey", (Türkiye'de Genel Ortaöğretim Programlarının Değerlendirilmesi), The 1st European Conference on Curriculum Studies, Minho Üniversitesi, Braga, Portekiz; 18-19 Ekim 2013 (K.Selvi ve N.Yazçayır ile)
- "Autonomous Learning and ICT in Teacher Education" (Öğretmen Eğitiminde Özerk Öğrenme ve Bilgi İletişim Teknolojileri), International Perspectives on New Aspects of Learning in Teacher Education (Öğretmen Eğitiminde Öğrenmeye Uluslararası Yeni Bakış Açılırları), Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, 2-4 Ekim 2013, (Çağrılı konuşmacı)
- "ICT Embedded Teacher Education" (Bilgi ve İletişim Teknolojileri temelli Öğretmen Eğitimi), The 1st International Instructional Technologies and Teacher Education Symposium, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, 26-27 Haziran, 2013 (Çağrılı konuşmacı)

- "Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ve Programları", Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sivas; 26 Nisan 2013 (Çağrılı konuşmacı)
- "Globalization in Education" (Eğitimde küreselleşme) The 5th International Conference Edu World, Pitesti University, Pitesti, Romania, Nov. 29-30, 2012 (Keynote speaker)
- "Program Değerlendirme Ölçütleri" İkinci Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu; 27-28 Eylül 2012 (K.Selvi ve N.Yazçayır ile)
- "Geleceğin Eğitimi ve Hacettepe Üniversitesi," Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 20 Mart 2012 (Çağrılı konuşmacı)
- "Globalization and Education" (Küreselleşme ve Eğitim), International Conference on New Trends on Global Education, Cyprus International University, Kyrenia, North Cyprus, Nov. 23-25, 2011 (Çağrılı konuşmacı)
- "Europass Language Passport and CEFR-Based Language Testing", British English Schools, İstanbul, October 14, 2011 (Çağrılı konuşmacı)
- "From CEFR Theory to EFL Practices" The 1st International ELT Conference, Yaşar University, İzmir, Turkey, June 27, 2011 (Çağrılı konuşmacı)
- "Ortaöğretimde Program Geliştirme", Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), Eğitim Çalıştay, Ankara, 29 Nisan 2011 (Çağrılı konuşmacı)
- "New Trends in Education" (Eğitimde yeni yönelimler), 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, ICONTE, Antalya, April 27-28, 2011 (Invited speaker)
- "Öğrenme Sanatı", Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara, 15 Aralık 2010 (Davetli Konuşmacı)
- "Atatürk ve Eğitim", Ufuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara, 24 Kasım 2010 (Davetli Konuşmacı)
- "Testing English for Europass Language Passport" The First İstanbul Aydın University International ELT Conference: The Past, Present and Future of TEFL, İstanbul, 6 - 7 November 2010 (Keynote speaker)
- "Multilingualism / Çokdillilik" Fransız Kültür Derneği, Ankara, 22 Ekim 2010 (Davetli Konuşmacı)
- "Eğitimde Yapılandırmacılık" Maltepe Askeri Lisesi, İzmir, 22 Haziran 2010 (Davetli Konuşmacı)
- "Avrupa Birliği ve Türkiye'deki Öğretmen Yeterliklerin Karşılaştırmalı İncelenmesi" Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II. 16-18 Mayıs 2010, Ankara, (Ortak yazarlı)
- "Türkçe ve İngilizce Öğretmenlerinin özel alan yeterliklerini uygulama düzeylerinin karşılaştırmalı incelenmesi" 1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Ayrılık, Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, 13-15 Mayıs 2010 (Ortak yazarlı)
- "5E modeli ve yeni taksonomiye göre yapılan öğretimin erişime etkisi" 1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Ayrılık, Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, 13-15 Mayıs 2010 (Ortak yazarlı)
- "AB'de ve Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi" Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Kongresi, Deniz Eğitim ve Öğretim Komutanlığı-Deniz Harp Okulu, Tuzla, İstanbul, 14 Mart 2010 (Davetli Konuşmacı)
- "Öz Düzenleyici Öğrenme Becerilerinin Akademik Başarı ile İlişkisi" 18. Ulusal Eğitim Bilimler Kurultayı, 1-3 Ekim 2009, İzmir (Ortak yazarlı)

- "Medical students' attitudes to problem-based learning at Hacettepe University" AMEE 2009 (An International Association for Medical Education), Malaga, Spain, 29 August to 2 September, 2009 (with Turan)
- "CEFR Based Language Testing" International Conference on ELT "organised by AREL University, 29 May 2009, İstanbul, Turkey (Keynote speaker)
- "Avrupa Dil Günü ve Avrupa Dil Ödülü" Başbakanlık Ulusal Ajans, Ankara, 26 Eylül 2008
- "Yapılandırmacı Eğitim: Kuram ve Uygulama" Hava Harp Okulu, İstanbul, 15 Eylül 2008
- "The Reliability and Validity of the Attitude Scale towards Problem-Based Learning" AMEE 2008 (An International Association for Medical Education), Prague, Czech Republic, 30 August – 3 September, 2008 (with Turan)
- "Language Learning for Learning Professionals: Case Study from Turkey" Quality in Training, The International Thematic Conference, National Agency, İstanbul, Turkey, June 27, 2008
- "Hazırlık İngilizce Öğretim Programlarını Geliştirme Sürecinde Avrupa Ortak Başvuru Metninin Yeri", Çankaya Üniversitesi, Hazırlık Okulu Müdürlüğü, Ankara, 23 Mayıs 2008 (Çağrılı konuşmacı)
- "Yabancı Dil Öğretmenlerinin Eğitiminde Bilişim Teknolojilerinin Yeri", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Eğitimde Küreselleşme ve Bilişim Teknolojileri 1. Uluslararası Konferans, 17-19 Mayıs 2008, Bakü, Azarbaycan
- "Avrupa ile Bütünleşme Bağlamında Yabancı Dil Öğretimindeki Gelişmelerin Türk Yükseköğretim Sistemine Yansıması", Muğla Üniversitesi, Sıtkı Koçman Yabancı Diller Yüksekokulu, "Yabancı Dil Bölümleri ve Yüksekokullarının Yabancı Dil Öğretimindeki Sorunları", Muğla, 7-9 Mayıs 2008 (Çağrılı konuşmacı)
- "Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi", Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Edirne, 02 Mayıs 2008 (Davetli Konuşmacı)
- "Past and Future of BASOPED: From Turkish Point of View" International Conference on "BASOPED After ten years: Past and Future" organised by BASOPED, Gjirokastrë, Albania April 18-20 2008, (Invited speaker)
- "Yapılandırmacı Eğitim", Harp Akademileri Komutanlığı, Eğitim ve Öğretimde Çağdaş Yaklaşımlar Sempozyumu, İstanbul, 03-04 Nisan 2008 (Çağrılı konuşmacı)
- "AB ve Türkiye'de Yabancı Dil Öğretiminde Gelişmeler", Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, İstanbul, 22 Mart 2008 (Çağrılı konuşmacı)
- "21.yüzyılda Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi", Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi, Ankara, 23 Kasım 2007 (Çağrılı konuşmacı)
- "Curriculum Development in Education", Kadir Has University, İstanbul, 22 November 2007 (invited speaker)
- "Changing Roles of Faculties of Education in Turkey and in Europe" International Conference on "European Unification and Educational Challenges in the Balkans" organised by BASOPED, 9-11 November 2007, Thessaloniki, Greece (with Aksu - Invited speakers)
- "European Unification Impact on Primary Curricula in Turkey", International Conference on "European Unification and Educational Challenges in the Balkans" organised by BASOPED, 9-11 November 2007, Thessaloniki, Greece (with M. Demirel)
- "Metacognitive Awareness of Medical Students in Problem-Based and Conventional Curriculum", AMEE 2007 (An International Association for Medical Education), Trondheim, Norway, August 25-29, 2007 (with Turan and Sayek)
- "Perception of Medical Students on Self-Regulated Learning Skills: Experience in Problem-Based Learning and Conventional Curriculum", EARLI 2007 (European Association for Research on Learning and Instruction), Budapest, Hungary, August 29 - September 1, 2007, (with Turan and Sayek)

- "From CEFR to ELP- based Testing in Turkey" The Future of ELT: A Quest for Common Standards and Approaches" The 10th International ELT Conference, Bilkent University, Ankara, Turkey, June 27-29, 2007 (Invited - Plenary Speaker)
- "Avrupa Konseyinin Dil Politikası ve Türkçe", Dünyada Türkçe Öğretimi 7: Yurt dışındaki Türkçe Öğretmenlerine Destek Semineri. Ankara Üniversitesi TÖMER, 3- 4 Mayıs 2007, Ankara (Çağrılı Konuşmacı)
- "DynEd and ELP Embedded ELT SANKO Model" Computer Assisted Language Learning (CALL) Conference organized by the Private SANKO Schools, Department of Foreign Languages. Gaziantep, 28 April 2007 (Keynote speaker)
- "The Implementation of Content and Language Integrated Learning", The International Thematic Conference, İstanbul- Turkey, March 1-2, 2007
- "The European Perspectives Assessment of Values in Turkish Basic Education Curricula" International Conference on "Education and Values in the Balkans: June 30 - July 1, 2007, Bucharest, Romania, (with Demirhan)
- "AB ile Bütünleşme Sürecinde Türkiye'de Eğitim ve Öğretmen Yeterlikleri", Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 24 Kasım 2006, Konya
- "Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi" MEB - TOBB Üniversitesi Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Ankara, 11-12 Ekim 2006 (Çağrılı Konuşmacı)
- "Tıp Fakülteleri İçin Program Geliştirme Modeli ", XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 13 - 15 Eylül 2006, Muğla (Odabaşı, Elçin ve Durmaz ile)
- "Eğitimde Program Geliştirme Çalıştayı" Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 26-27 Haziran 2006 (Çalıştay Koordinatörü)
- "Köy Enstitüleri Eğitim Çalıştayı" Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörlüğü, 15 - 17 Nisan 2006
- "İlköğretim Fen ve Matematik Programlarının Bütünleştirme Çalışmasına İlişkin İhtiyaç Analizi" XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 13-15 Eylül 2006, Muğla (Önal ve Kıray ile)
- "Progress on the Common European Framework, Daring to Lead", The 40th Annual TESOL Convention and Exhibit, p.108. Tampa, Florida - USA; March 15-19, 2006, (with Daloğlu, and L. Luciana)
- "Eğitim Programları ve Öğretim Alanında Yapılan Tez Çalışmaları", Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, II. Lisansüstü Eğitim Sempozyumu, 26-28 Eylül 2005, İstanbul (Ayvaz ve Köksal ile)
- "Common European Framework of Reference for Languages and Language Teaching in Turkey" International Symposium on Language, Literature and Stylistics" Marmara University, Faculty of Education, 24-25 June 2005, İstanbul, Turkey (Plenary Speaker)
- "Avrupa Dilleri Ortak Ölçütleri ve Türkçe Öğretim Programları" Konferans, Gazi Magosa, KKTC, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 12-14 Mayıs 2005 (Davetli Konuşmacı)
- "Implications of the European Language Portfolio in Turkey" 1st English Language Teaching Seminar ELP: Integrated Teachers and Integrated Students" Deniz Kuvvetleri Askeri Deniz Lisesi, Heybeliada, İstanbul, 19 Mart 2005 (Davetli konuşmacı)
- "Avrupa Dilleri için Ortak Ölçütler ve Türkçe Öğretimi", Pristina, Pristina Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Pristina, Kosova, 7- 9 Mart 2005 (Davetli konuşmacı)
- "The European Language Portfolio Project in Turkey" 3rd Joint International ELT Conference. Trakya University-INGED-IATEFL-TESOL, Edirne, 11-13 June, 2004 (Plenary speaker)
- "Etkili Sunu Teknikleri", Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara, 6 Mayıs 2004

- "Yabancı Dil Öğretiminde Yeni Yönelimler ve Avrupa Dil Gelişim Dosyası Projesi", Erciyes Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu, Kayseri, 12 Mayıs 2004
- "Eğitimde Yeni Yönelimler" Heybeliada Deniz Lisesi, İstanbul, 19 Mart 2004
- "Uluslararası Bakalorya Felsefesi Dikkate Alınarak Hazırlanmış Çoklu Zeka Kuramı Uygulamalarının; Öğrencilerin Erişi Düzeylerine, Öğrenilenlerin Kalıcılığına, Öğrenci - Öğretmen Görüşlerine ve Değerlendirme Sürecine Etkisi" Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, İstanbul, Sabancı Üniversitesi, 17 Ocak 2004 (Ortak bildiri)
- "Basamaklı Öğretim Programının Süreç ve Ürün Açısından Değerlendirilmesi" Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, İstanbul, Sabancı Üniversitesi, 17 Ocak 2004 (Ortak bildiri)
- "Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Düşünme Becerilerine ve Derse Yönelik Tutum Düzeylerine Etkisi İle Yapılandırmacı Öğrenme Sürecine İlişkin Öğrencilerin Tepkileri" Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, İstanbul, Sabancı Üniversitesi, 17 Ocak 2004 (Yurdakul ile)
- "21. yüzyıl Başında Dil Öğretiminde Yeni Yönelimler" İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, İstanbul, 19 Aralık 2003
- "The European Language Portfolio in Turkey", Avrupa Konseyi Uluslararası Sempozyumu. İstanbul, Milli Eğitim Bakanlığı, 23-25 Ekim 2003
- "Implications of the European Language Portfolio Project in Turkey" Avrupa Yabancı Diller Ortak Kriterleri Uluslararası Sempozyumu, Bursa, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 17-19 Eylül 2003 (Keynote speaker)
- "Yabancı Dille Eğitim mi? Yabancı Dil Eğitimi mi?" Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi, Ankara, 30 Nisan 2003
- "Tıp Eğitiminde Tam Öğrenme", Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Bölümü, Ankara: 28 Nisan 2003
- "Tıp Eğitiminde Öğretim Yöntem ve Teknikler", Toraks Derneği 6. Yıllık Kongresi, Antalya, 23-26 Nisan 2003
- "Öğretmenlerin Hizmet Öncesi Eğitimi", 21. yüzyılda Öğretmen Eğitimi: Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Değerlendirilmesi Paneli, Eskişehir, 18 Nisan 2003
- "Türkiye'de Dil Eğitimi", Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bolu, 26 Mart 2003
- "Avrupa Birliği ve Dil Eğitimi", Özel Okullar Derneği Yabancı Dil Eğitimi ve Kalite Arayışları Sempozyumu, Antalya, 4-6 Şubat 2003
- "Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi", Milli Eğitim Bakanlığı Öğretim Toplantıları, Ankara, 20 Haziran 2002
- "Öğretme Sanatı ve Öğretmenlik", 24 Kasım Öğretmenler Günü Etkinliği. Tokat, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 29 Kasım 2002
- "Avrupa Birliği ile Bütünleşme Bağlamında Türkiye'de Öğretmen Eğitimi", 24 Kasım Öğretmenler Günü Etkinliği. Kütahya, Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 22 Kasım 2002
- "Avrupa Birliği ile Bütünleşme Bağlamında Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi", Dil, Kültür ve Çağdaşlaşma Sempozyumu, Ankara, Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 7-8 Kasım 2002
- "Beyin Temelli Öğrenmenin Yabancı Dil Öğretiminde Yeri", I. Öğrenme ve Öğretme Sempozyumu. İstanbul, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, 29-31 Mayıs 2002
- "Portfolio-Oriented Foreign Language Education in Turkey", Famagusta, North Cyprus, Eastern Mediterranean University, First International Education Conference: Changing Times, Changing Needs, 8-10 May 2002, (Keynote speaker)
- "Yabancı Dil Öğretiminde Yeni Yönelimler", Milli Eğitim Bakanlığı-Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Başkent Öğretmenevi, Ankara, 15. Mart 2002

- "Avrupa Dil Gelişim Dosyası Projesi", Özel Okullar ve Eğitimde Kalite Sempozyumu, Antalya, 14-17 Şubat 2002
- "Eğitimde Etkileşimli Öğretim Yöntem ve Teknikleri", TSK Jandarma Okullar Komutanlığı, Ankara, 11-12 Eylül 2001
- "Proje Tabanlı Öğrenme Modelinin Öğrenme Sürecine ve Öğrenci Tutumlarına Etkisi" X.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bolu, 7-8 Haziran 2001 (Ortak yazarlı)
- "Program Geliştirmede Yeni Yönelimler", Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi İstanbul, 25 Mayıs, 2001
- "Eğitimde Program Geliştirme", Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, Ankara, 14 Aralık, 2000
- "Tıp Eğitimi ve Eğitim Programları", Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, 29 Kasım, 2000
- "Öğretme Sanatı" Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, Ankara, 27 Kasım, 2000
- "Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ve Geleceği", Mersin Üniversitesi, Mersin, 24 Kasım, 2000
- "Program Geliştirme Alanında Yeni Gelişmeler", Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 3 Kasım, 2000
- "Tıp Eğitiminde Program Geliştirme", İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çapa-İstanbul, 27 Ekim, 2000
- "Yapılandırıcı Yaklaşımın Öğrenme Ürünlerine Etkisi", IX. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Erzurum, 27-30 Eylül 2000 (Ortak yazarlı)
- "Öğretme Sanatı" Kara Harp Okulu, Ankara, 13 Nisan, 2000
- "Öğretme-Öğrenme Stratejileri", Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale, 2 Haziran, 2000
- "Developing Integrated Skills Through Multiple Intelligences in EFL Classrooms", The Fifth EFL Skills Conference, The American University in Cairo, Egypt Dec. 8-10,1998
- "A New ESP Reading Programme for Engineering and Architecture Faculties" ESP Challenges: 3rd Slovak International Conference. Trnava-SLOVAKIA, June 16-18 , 1998. (with Mirici)
- "Liderlik Programlarında Yer Alan Hedeflerin Analizi", 21. yüzyılda Liderlik Sempozyumu Deniz Harp Okulu Tuzla, İstanbul 5 - 6 Haziran 1997
- "Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim", MEB - UNICEF Temel Eğitimi Yaygınlaştırma Pilot Projesi Semineri, Avanos - Nevşehir, 25 Ocak - 7 Şubat 1997
- "Eğitimde Program Geliştirme", Anadolu Üni. AÖF. Ölçme-Değerlendirme Semineri. 9 -11 Ocak 1997, Eskişehir
- "Yabancı Dil Öğretmenlerinin Eğitimi", Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi 21 Aralık, 1996, Mersin
- "Curriculum Practices for Equity and Excellence in the Turkish Educational System" Human Resources Development An Investment Conference Nov. 30th- Dec.4th, 1996, Kuwait
- "21. yüzyıla Doğru Öğretmen Yetiştirme Politikamız", 3. Eğitim Bilimleri Kongresi. Bursa, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 5-7 Eylül 1996 (Çağrılı Bildiri)
- "A Model for Developing Teacher Education Curricula in Turkey" ICET's 41st World Assembly, Teacher Education: An Imperative for National Development. İstanbul, Türkiye, 18-22 Temmuz, 1994
- "Yabancı Dil Öğretiminde Program Geliştirme", Tevfik Fikret Lisesi Ankara, 15-17 Nisan, 1993
- "Approaches to ELT Curriculum Design" The Second International Conference On ELT and Teacher Training in the 1990s. Middle East Technical University. Ankara, Turkey, Sept. 23-25, 1992

- "A Curriculum Model for Life-Long Language Learning" Inter-governmental Symposium on Transparency and Coherence in Language Learning in Europe: Objectives, Evaluation, Certification. Rüschlikon - Feusisberg, Switzerland, 10 - 16 Nov. 1991
- "Communicative Approach", Autumn Swapshop, Ankara, TED Ankara Koleji, 12 Ekim, 1991
- "A Curriculum Design For Lifelong Language Learning", XVIIth FIPLV World Congress. Pecs, Hungary. August 10-14, 1991
- "Kübaşık Öğrenme Yoluyla İngilizce Öğretimi" V. Dilbilim Kurultayı Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, İzmir 16-18 Mayıs, 1991
- "Yabancı Dil Öğretiminde Çağdaş Gelişmeler", Karşıyaka Anadolu Lisesi, İzmir, 14 Nisan, 1989
- "Türk Eğitim Sisteminde Bir 'Program' Modeli", Düünden yarına Türk Milli Eğitim Modeli Sempozyumu, Tokat, İbn-i Kemal Araştırma Merkezi, 29 Eylül-2 Ekim 1988
- "Ortaöğretimde Program Geliştirme", K.K.Komutanlığı Okul Yönetimi İntibak Semineri, Bursa, Işıklar Askeri Lisesi, 20-23 Eylül 1988
- "Yabancı Dil Öğretiminde Yeni ve Etkili Teknikler", Okul yönetimi İntibak Semineri, Bursa, Işıklar Askeri Lisesi, 20-23 Eylül 1988
- "Yabancı Dil Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme", T.C. Merkez Bankası Hizmetiçi Eğitim Semineri. 14-21 Kasım, 1987
- "Okullarımızda Yabancı Dil Öğretimi ve Sorunları", Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi I. Ulusal Eğitim Sempozyumu. İstanbul, 23-26 Kasım, 1986
- "Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğretimi (ABD ve Türkiye'de)", TED Ankara Koleji Vakfı, İlk Kısım I. Bilgisayar Eğitimi Toplantısı, Ankara, 3-11 Mayıs, 1986
- "Türkiye'deki Kıbrıslı Yüksek Öğrenim Gençliğinin Sorunları". Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti I. Gençlik Sempozyumu, Lefkoşa, 30-31 Ekim, 1985
- "Teaching Dialogues - "Testing and Evaluation", A Seminar on Language Teaching Methods. Kayseri, Kayseri Üniversitesi, 17-19 Ekim, 1981
- "Teaching Reading". A Seminar on Teaching English as a Foreign Language. Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 7-8 Eylül, 1981

Radyo ve Televizyon Konuşmaları

- "Yabancı Dil Eğitiminde sorunlar ve çözüm önerileri" TRT - Ankara Radyosu, 17 Ocak 2014 (20')
- "Diller ve Avrupa Diller Günü" TRT - Ankara Radyosu, 23 Eylül 2011 (20')
- "Çağdaş Eğitim ve Uygulamaları" Bayrak Radyo Televizyon BRT, KKTC, Lefkoşa, 25 Aralık, 2010. (30')
- "Yabancı Dil Eğitimi mi? Yabancı Dille Eğitim mi?" Eğitim Hattı, TRT-INT, 7 Şubat 2009, (60')
- "Türkiye ve AB'de Yabancı Dil Öğretimi" TRT-2 Eğitim Dünyası, 26 Ocak 2008 (20')
- "Yabancı Dili Niçin Öğrenemiyoruz?" TRT-2 HaberVizyon Programı, 12 Ağustos 2007 (30')
- "Sözüm Türkçe Üstüne" TRT-INT Kanalı, 24 Mayıs 2006, (60')
- "Çoklu Zeka Türleri ve Eğitimde Kullanıldığı Yerler" TRT İstanbul Radyosu - Radyo 1, 21 Aralık 2005 (15')
- "Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi" Avrasya - TV Günaydın Avrasya Programı, 06 Haziran 2005 (45')
- "Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi ve Dil Pasaportu" NTY Haber Kanalı Yakın Plan Programı, 31 Mayıs 2005 (30')

- "Avrupa Birliği ve Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi" Başkent TV, 17 Mart 2003, (40')
- "Yabancı Dil Öğrenme Yaşı" TRT-2 Eğitim Dünyası - 21 Şubat 2003 (15')
- "Dil Bayramı ve Avrupa Diller Günü" TRT - Trabzon Radyosu, 26 Eylül 2003 (20')
- "Avrupa Diller Günü" TRT - Türkiye'nin Sesi Radyosu, 26 Eylül 2002 (50')
- "Avrupa Diller Günü ve Türkiye'deki Etkinlikler" TRT - Ankara Radyosu, 26 Eylül 2002 (10')
- "Yurt Dışında Yaşayan Türklerin Ana Dil ve Yabancı Dil Sorunları" TRT - Türkiye'nin Sesi Radyosu, 31 Ocak 2002 (20')
- "Türkiye'de Avrupa Diller Yılı Etkinliklerinin Değerlendirilmesi" TRT- Ankara Radyosu, Güne Başlarken Programı 10 Aralık 2001 (20')
- "Avrupa'da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi" TRT- Türkiye'nin Sesi Radyosu, 26 Ekim 2001 (20')
- "Teaching Modern Languages in Turkey" TRT- The Voice of Turkey, 2 October, 2001 (25')
- "Türkiye'de Avrupa Diller Yılı Etkinlikleri" TRT- Türkiye'nin Sesi Radyosu, Gün Devam Ediyor Programı, 28 Eylül 2001 (20')
- "Avrupa Diller Günü", TV-8 Erkan Tan ile Başkent'ten, 26 Eylül 2001 (15')
- "Avrupa Diller Yılı ve Türkiye", Işık TV - Eğitim Dünyası Programı, 8 Nisan 2001 (45')
- "Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi ve Yöntemler" Işık TV - Eğitim Dünyası Programı, 6 Ocak 2001 (45')
- "Balkan Ülkelerinde Eğitim", BRT TV - Güne Bakış Programı, 21 Eylül 2000 (15')
- "Balkanlarda ve Türkiye'de Eğitim", Kanal-E, 20 Eylül 2000 (20')
- "Türkiye'de İlköğretim ve Ortaöğretim", Ankara Radyosu 1, Yuvarlak Masa, 27-28 Mart 1994 (45')
- "Cumhuriyet Döneminde Eğitimde Değişmeler", Ankara Radyosu Yuvarlak Masa, 28 Ekim 1992 (30')
- "Yabancı Dil Öğretimi" TRT-1, Ankara Televizyonu FORUM Programı, 24 Kasım 1988 (70' Uzman Konuşmacı)
- "Türkiye'deki Öğrencilerin Yabancı Dil Sorunları", Amerikanın Sesi Radyosu Türkçe Servisi. Washington D.C., 7 Mayıs 1986 (15')
- "Türkiye'deki Kıbrıslı Yükseköğrenim Gençliğinin Sorunları", Lefkoşa- Bayrak Radyo ve Televizyonu BRT, 30 Ekim 1985 (30')
- "Çeşitli Ülkelerde Gençliğin Durumu ve Sorunları". TRT-II Ankara Radyosu, Yuvarlak Masa Programı, 24 Kasım 1985
- "Yabancı Dil Öğretiminde Planlama II", Ankara Radyosu, Yabancı Dil Postası, 25 Haziran 1982
- "Yabancı Dil Öğretiminde Planlama I", Ankara Radyosu, Yabancı Dil Postası, 11 Haziran 1982 (15')
- "Yabancı Dil Bilgisinin Değerlendirilmesi I" Ankara Radyosu, Yabancı Dil Postası, 2 Nisan 1982. (15')
- "Yabancı Dil Bilgisinin Değerlendirilmesi II". Ankara Radyosu, Yabancı Dil Postası, 2 Nisan 1982. (15')

Projeler

- Milli Eğitim Bakanlığı, *Ortaöğretim Programları Reformlarına Yönelik Fayda Sahibi Değerlendirmesi Araştırma Projesi* (Haziran-Aralık 2011) - Proje ekip lideri
- Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu, *Genel Liseler 9. ve 10. Sınıflar İngilizce Öğretim Programlarının Hazırlanması*, İngilizce Programlarını Geliştirme Komisyonu - Komisyon Başkanı (2006-2008)
- Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu, *Avrupa Dil Gelişim Dosyası Projesi* - Proje Başkanı ve ulusal koordinatör (1997-2007)
- Hacettepe Üniversitesi- Bilimsel Araştırmalar Birimi “*Probleme Dayalı Öğrenmeye İlişkin Tutumlar ile Öğrenme Becerileri arasındaki İlişki*” (2006-2007) - Proje yürütücüsü
- Hacettepe Üniversitesi KOSGEB TEKMER Müdürlüğü ile Bilkent Cyberpark, BİLEMEK Yazılım Bilişim LTD. ŞTİ. Çoklu Dil Eğitimi için Jenerik Yöntem, İçerik ve Araçları, (2005-2006)- Proje danışmanı
- MEB-EARGED *Sınıf Öğretmenlerinin Hizmet Öncesi Eğitiminde Yer Alan Staj Uygulamalarının Değerlendirilmesi*, (2006-2007) - Proje danışmanı
- Milli Eğitim Bakanlığı MEDA- *Temel Eğitimi Destekleme Projesi* - Eş Başkan (2000-2002)
- MEB *Avrupa Diller Yılı Kutlama Etkinlikleri* - Avrupa Konseyi Türkiye Koordinatörü (2001)
- MEB - Dünya Bankası Milli Eğitim Geliştirme Projesi - *Ortaöğretimin Yeniden Yapılanması - Fizibilite Çalışması*, Program Geliştirme Uzmanı (3 Şubat 1997 – 17 Kasım 1997)
- YÖK-Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi - Proje Koordinasyon Birimi üyesi ve *Orta Öğretime Öğretmen Yetiştirme ve Özel Öğretim Dersleri*, Programlarını Geliştirme uzmanı (1992-1997)
- UNICEF - Milli Eğitim Bakanlığı - *Birleştirilmiş Sınıflarda Türkçe Öğretimi Öğrenci ve Öğretmen Kitabı Hazırlama Komisyonu Başkanı* (1995-1997)
- Milli Eğitim Bakanlığı - YÖK *Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programları ve Okulöncesi Eğitim programlarını hazırlama çalışmalarını* yönlendirme komisyonu üyeliği, (1995-1996)
- UNESCO - *Türkiye’de Yüksek Öğrenim Gören Türk Cumhuriyetleri Öğrencilerinin Sorunları Projesi*, Türkiye Milli Komisyonu ile Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ortak Çalışması (1993-1995)
- TED Okulları Danışmanlığı (1993 – 2000)
- Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı Yabancı Dil ve Hizmetiçi Eğitim Danışmanlığı (1995 -1996)
- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Yabancı Dil ve Hizmetiçi Eğitim Çalışmaları Danışmanlığı (1988 - 1990)
- Milli Eğitim Bakanlığı Ortaokul, *Anadolu Öğretmen Lisesi, Süper Lise ve Anadolu Liseleri İngilizce Eğitim Programını Geliştirme Komisyonu Üyeliği ve Komisyon Başkanlığı*, (1990).
- Milli Eğitim Bakanlığı *Türkçe Öğretim Programlarını Geliştirme Komisyonu Üyeliği ile Anadolu Öğretmen Liseleri Eğitime Giriş, Eğitim Tarihi ve Öğretim İlke ve Yöntemleri Programlarını Geliştirme Komisyonu Danışmanlığı*, (1988)
- Bilgisayar Destekli İngilizce Öğretim Programlarının Geliştirilmesi*. (ABD’de IVP Çerçevesinde Proje Gezisi, (Mart-Nisan 1986).
- Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi I. Uluslararası Sempozyum Düzenleme Kurul Üyeliği ve Sempozyum Sekreterliği. (1985)
- Milli Eğitim Bakanlığı ile Hacettepe Üniversitesi’nin ortaklaşa yürüttüğü *Yabancı Dil Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitim Çalışmaları Üyeliği* (1983-1988)

İdari Görevler:

Üniversite İçi:

Hacettepe Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı	07.06.2007 - 26.05.2010
Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi	13.01.2000 - 26.05.2010
Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı Başkanı	30.11.1984 - 26.05.2010
Hacettepe Üniversitesi Senato Üyesi	15.09.1998-15.07.2001
Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı	23.02.2000 - 22.06.2000
Eğitim Fakültesi Fakülte Kurulu ve Yönetim Kurulu Üyesi	1991-1994
Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı	26.12.1984 - 15.03.1986
Eğitim Fakültesi Yabancı Dil Eğitimi Bölümü Kurucu Bölüm Başkanı (Vekil)	15.04.1983 - 13.12.1984
Yabancı Diller Yüksekokulu İngilizce Birimi Başkanı	08.04.1977 - 27.11.1979

Üniversite Dışı:

Eğitim Programları ve Öğretim Derneği Genel Başkanı	16.05. 2009'dan beri
Ulusal Eğitim Dernekleri Platformu Dönem Başkanı	26.06. 2014 - 25.06. 2018
City and Guilds - Quality Inspector	16.09. 2009 - 15.09.2012
Başbakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, Ulusal Ajansı, Avrupa Dil Ödülü Jüri Üyeliği ve Jüri Başkanı	05.10. 2006 - 04.12. 2014
American Institute for Foreign Study (AIFS) Vakfı Türkiye Danışma Kurulu Üyeliği (Kurul Dönem Başkanı, 2006-2007)	01.11.2005 - 20.11.2007
TUBİTAK - SOBAG, Eğitim Projelerini Değerlendirme Toplantısı, Jüri Üyeliği	10.10.2005 - 20.11.2008
MEB - Avrupa Konseyi, Yaşayan Diller ve Dil Politikaları Birimi, Türk Delegesi	01.09.1977 - 25.08.2007
MEB - MEDA Projesi (Temel Eğitime Destek Projesi) Proje Eş Başkanı.	10.02.2001 - 20.11.2003
Türk Eğitim Derneği (TED), Bilim Kurulu Başkanı	01.10.1993 - 31.12.2003
MEB - Dünya Bankası Projesi Uzmanı - Ortaöğretim Fizibilite Çalışması	03.03.1997 - 17.10.1997
YÖK - Dünya Bankası Projesi Uzmanı - Proje Koordinasyon Birimi Üyesi	14.10.1992 -15.12.1996
Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreterliği Uzmanı	01.03.1974 - 14.11.1974
MEB, Ankara Ticaret Lisesi İngilizce Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı	1971 – 1974
TSK, Askerlik (2. Kolordu), Yedek Subay	1968 - 1970
MEB, Malatya Ticaret Lisesi, İngilizce Öğretmeni	1964 - 1966
MEB, Adapazarı Küçük Söğütlü Köyü İlkokulu, İlkokul Öğretmeni	1960 - 1961

Bilimsel Kuruluşlara Üyelikler

Türk Eğitim Derneği

Türk-İngiliz Kültür Derneği

Eğitim Programları ve Öğretim Derneği

The Balkan Society for Pedagogy and Education

Association for Teacher Education in Europe

World Council for Curriculum and Instruction

Comparative and International Education Society

Association for Supervision and Curriculum Development

International Council on Education for Teaching

The American Association for Advancement of Curriculum Studies

The International Association for Advancement of Curriculum Studies

European Association on Curriculum Studies

Editörlükler

Dergi Editörlüğü

Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi (International Journal of Curriculum and Instructional Studies [IJOCIS]) 2010-2017

Kitap Editörlüğü

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. Ankara: Pegem Akademi 2012
 Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Pegem Akademi 2012
 Eğitimde Yeni Yönelimler. Ankara: Pegem Akademi 2010
 Passport to English. Ankara: Pegem Akademi 2010
 Ortaöğretimde Yenileşme. Ankara: Türk Eğitim Derneği (TED) Yayınları 1992
 Yükseköğretimde Değişmeler. Ankara: TED Yayınları 1989
 Quality of Education Symposium Proceedings, Ankara: Hacettepe Üniversitesi 1985
 Ortaöğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Sorunları. Ankara: TED Yayınları 1983

Dergi Hakemliği

Uluslararası

Social Behavior and Personality
 Journal of Social Sciences (JSS)
 Journal of Education and Human Development
 Balkan Education Review

Ulusal

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
 Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi
 Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
 Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi
 Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
 Dil Dergisi
 Ege Eğitim Dergisi
 Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi
 Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitimi Fakültesi Dergisi
 Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi
 Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi
 Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
 Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü E-Dergisi
 İlköğretim Online Dergisi
 İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi
 Milli Eğitim Dergisi
 On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
 Osman Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
 Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
 Sosyal Bilimler Dergisi
 Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
 Yaşadıkça Eğitim

Ödüller

Sanko Okulları Akademik Hizmet Ödülü	2010
Hacettepe Üniversitesi - Bilimde Hizmet Ödülü	2009
Almanya Goethe Institut	2007
Türk Eğitim Derneği - Hizmet Ödülü	2003
ABD International Visiting Programme	1986
UK British Council, Summer School Stirling University	1984

Verilen Lisansüstü Dersler (Son İki Yıl)

Akademik Yıl / Dönem	Dersin Adı	Haftalık Saati (T/U)	Öğrenci Sayısı
2019-2020 / Güz <i>Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi</i>	ELT 605 Contemp. Issues in ELT (.)	3 0 3	7
	ELT 511 Cur. Design Eva. in ELT	3 0 3	16
2019-2020 / Bahar <i>Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi</i>	ELT 604 Adv. Research Methods	3 0 3	6
	ELT 506 CEFR based L. Testing	3 0 3	12
2020-2021 / Güz <i>Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi</i>	ELT 605 Contemp. Issues in ELT	3 0 3	8
	ELT 511 Cur.Design Eva. in ELT	3 0 3	9
2020-2021 / Bahar <i>Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi</i>	ELT 604 Adv. Research Methods	3 0 3	7
	ELT 506 CEFR based L. Testing	3 0 3	10

Alıntılar

Google Scholar: 24 Ekim, 2021

Citations: 14.342

H- endeksi: 45

i10-endeksi: 82

İletişim

e-mail : demirel.ozcan@gmail.com demirel@hacettepe.edu.tr odemirel@ciu.edu.tr

web : http://www.ozcandemirel.com.tr

Özcan Demirel'in Yönettiği Lisansüstü Tezler

Yüksek Lisans Tezleri (Yıla göre)

Işık, N.	1985	Yabancı Dille Eğitim Yapan Okulların Giriş Sınavı Hakkında 5.sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
Pariltı, S.	1987	TED Ankara Koleji Vakfı Özel Lisesi Orta Kısım Birinci Sınıfta Hazırlık Okulundan ve İlk Kısımdan Gelen Öğrencilerin İngilizce Dersindeki Başarıları, Hacettepe Üniversitesi
Ültanır, G.	1988	Dönüt ve Düzeltmenin Almanca Yazılı Anlatım Erişimine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
Uluşan, A., R.	1989	Language Aptitude Tests, Gazi Üniversitesi
Sezer, N.	1989	Bilgisayarlı Öğretimin İlkokul Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Matematik Erişimine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi,
Kapıcıoğlu, O., K.	1990	Kara Harp Okulu Yabancı Dil Öğretmenlerinin Eğitimde Araç Gereç Kullanımına İlişkin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
Atlı, Y.	1990	Teaching Reading at Elementary Level, Gazi Üniversitesi
Kaya, Z.	1990	Bağ-Kur Genel Müdürlüğünce Düzenlenen Bilgi İşlem Kursuna Katılanların Eğitim Programı Hakkındaki Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
Ergür, D., O.	1991	Kamu Sektöründe Çalışan Yüksekokul Mezunu Görevlilerin Hizmetiçi Eğitim Kapsamında Yabancı Dil Eğitimi ile İlgili Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
Pehlivan, H.	1991	Öğretmen Liselerinin Öğretmen Yetiştirmedeki Yeri, Hacettepe Üniversitesi
Üstün, S.	1992	Hacettepe Üniversitesi Öğretmenlik Sertifikası Programı Hakkında Öğrencilerin Görüşleri ve Tutumları, Hacettepe Üniversitesi
Budak, Y.	1992	İletişimci Yaklaşımın Yabancı Dil Eğitim Programlarındaki Yeri, Hacettepe Üniversitesi
Olçum, Y.	1992	İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler Konusunda Öğretmenlerin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
Demir, N.	1994	İlkokul Dördüncü ve Beşinci Sınıf Türkçe Öğretiminde Pekiştirme, Katılım ve Dönüt-Düzeltme Değişkenlerinin Bir Arada Kullanılmasının Öğrencilerin Erişilerine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
Yangın, B.	1994	İlkokul Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Davranışları, Hacettepe Üniversitesi
Bilen, K.	1995	How to Solve the Problem of Fear of Making Mistakes in the Learner's Mind?, Gazi Üniversitesi

- Kılıç, A. 1995 İlköğretim Matematik Dersi Programının Planlama, Uygulama ve Değerlendirme Çalışmalarına Getirdiği Katkı ile İlgili Öğretmen ve Müfettiş Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Güneş, Y. 1996 Yabancı Dil Ağırlıklı Liselerde Eğitim Öğretimle İlgili Sorunlar Hakkında Öğrenci, Öğretmen ve Yönetici Görüşleri,” Hacettepe Üniversitesi
- Acat, B. 1996 Okuma Güçlükleri ile Okuduğunu Anlama Becerisi Arasındaki İlişki Düzeyi, Hacettepe Üniversitesi
- Bağcıoğlu, G. 1997 Genel, Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültelerindeki Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Şahinel, S. 1997 Sınav Durumlarına İlişkin Öğretim Elemenlerinin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi,
- Peçenek, D. 1997 İletişimci Yaklaşımda Öğretim Tekniklerinin Yeri, Ankara Üniversitesi
- Ay, S. 1997 Yabancı Dil Öğretiminde Dramanın Kullanımı, Ankara Üniversitesi
- Şıklar, A. 1997 Türkiye’de İspanyalca Öğretiminde Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlükler, Ankara Üniversitesi
- Koç, G. 1998 Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğrencileri Üzerindeki Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Ünsal, G. 1998 Fransızca Öğretiminde Sesletim Güçlükleri, Ankara Üniversitesi
- Çakır, Ş., S. 1999 Yabancı Dil Öğretiminde Bilgi Teknolojisinin Yeri, Ankara Üniversitesi
- Çiftçi, Ö., A. 1999 TPAO Genel Müdürlüğü Çalışanlarının Katıldıkları Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerine İlişkin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Tarman, S. 1999 Program Geliştirme Sürecinde Çoklu Zeka Kuramının Yeri, Hacettepe Üniversitesi
- Özvarış, B., Ş. 1999 Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı ‘İlk Yardım Eğitim Programına İlişkin Katılımcı Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Işık, Ö. 2000 Yabancı Dil Öğretmenlerinin Hizmet İçinde Eğitilmesi, Ankara Üniversitesi
- Demirezen, S. 2001 İlköğretimde Kullanılan Öğretim Stratejisi, Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Obuz, C. 2001 Hayat Bilgisi Dersinde Çoklu Zeka Kuramının Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Erdem E. 2002 Program Geliştirmede Yapılandırmacılık Yaklaşımı, Hacettepe Üniversitesi
- Aktaş, M. 2002 Çok Dillilik Bağlamında İtalyanca Öğrenen Üniversite Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar, Ankara Üniversitesi

- Demirhan, C. 2002 Proje Tabanlı Öğrenmenin Öğrenci Başarısına Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Hayran, Z. 2002 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı İçeriğinin Düzenlenmesine İlişkin Görüşler, Hacettepe Üniversitesi
- Arseven, A., Y. 2003 İlköğretim 7. Sınıf Matematik Ders Kitaplarına İlişkin Öğretmen, Öğrenci ve Uzman Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Vaiz, O. 2003 Proje Tabanlı Öğrenmede Portfolyoların Kullanımı ve Öğrenme Sürecine Yansımaları, Hacettepe Üniversitesi
- Yurtluk, M. 2003 Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Matematik Dersi Öğrenme Süreci ve Öğrenci Tutumlarına Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Özkarar, F., Y. 2003 Etkin Öğrenme Yaklaşımının Türkçe Öğretiminde Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Oruç, S. 2004 Eğitim Fakültelerinde 'İlköğretimde Drama' Dersini Veren Öğretim Elemanlarının Karşılaştıkları Güçlükler ve Çözüm Önerileri, Hacettepe Üniversitesi
- Büge, C. 2005 Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programı ve Finlandiya Yabancı Dil Programının Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi
- Şenkaya, E. 2005 Yabancı Dil Yazma Öğretiminde Düşünme Becerilerinin Kullanımının Başarıya Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Yardımoğlu, K. 2006 İngilizce Öğretiminde Örgütlenme Stratejilerinin Başarıya ve Tutuma Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Elçin, M. 2007 Tıpta İnsan Bilimleri Programlarının Geliştirilmesine İlişkin Görüşler, Hacettepe Üniversitesi,
- Eraslan, E. 2007 Yabancı Dil Öğretiminde Anlamlandırma Stratejilerinin Okudugunu Anlamaya Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Akkuş, N. 2008 Yaşam Boyu Öğrenme Becerilerinin Göstergesi Olarak 2006 PISA Sonuçlarının Türkiye Açısından Değerlendirilmesi, Hacettepe Üniversitesi
- Can, Ö. 2008 Dördüncü ve Beşinci Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Değerler Eğitimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi
- Onur, A. 2009 Yabancı Dilde Biyoloji Öğretiminin Başarıya ve Tutuma Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Şahin, A. 2010 Anadolu Öğretmen Lisesi Programlarının Değerlendirilmesi, Hacettepe Üniversitesi
- Atak, G. 2012 Mobile Foreign Language Learning Practices at University Level in North Cyprus, Cyprus International University
- Atak, G. 2012 The Role of Information Communication Technology (ICT) in Lifelong Language Learning" Cyprus", Cyprus International University

Doktora Tezleri (Yıla göre)

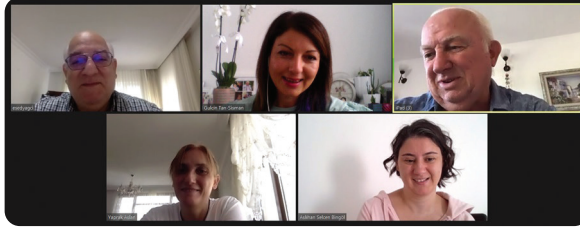
- Egelioğlu, F. V. 1988 Okuduğunu Anlama Düzeyinin ve Öğrenme için Ayrılan Zamanın Bilişsel Öğrenme Düzeyine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Büyükkurt, G. 1989 Yöntem Farklılığının Erişiyeye Katkısı, Hacettepe Üniversitesi
- Ersöz, A. 1990 Coursebook Analysis and Design for ELT in the State Schools in Turkey, Gazi Üniversitesi
- Yalçın, S. 1993 Metinden Öğrenme İlkelerine Göre Hazırlanan Ders Kitabının Öğrenci Erişisine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Kalaycı, N. 1994 İlkokul II. sınıf Hayat Bilgisi Dersini Okutan Öğretmenlerin Bu Derste Etkinliklere Ayırdıkları Sürenin Değerlendirilmesi, Hacettepe Üniversitesi
- Eney, M. 1994 Attitudes of Students Toward Computer (CALL) and Writing with a Word Processor, Gazi Üniversitesi
- Moza, S., P. 1995 İlkokul Fen Öğretiminde Hedef Davranışların Kazandırılması ile Bilişsel Öğrenmelerin Kalıcılığı ile İlgili Yaklaşımlar, Hacettepe Üniversitesi
- Oktar, İ. 1995 Geleneksel, İşbirliği ve Ödüllü Değişim Ekonomisine Dayalı Öğrenmenin Öğrenci Erişisine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Çakır, Ö. 1995 Büyükölçekli Kuralların Öğretiminin Okuduğunu Anlamaya Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Orhan, F. 1996 Bilgisayar Ders Yazılımlarını Değerlendirmek İçin Bir Model Önerisi, Hacettepe Üniversitesi
- Sayın, H. 1996 İletişim Fakültelerindeki Basın-Yayın Eğitimi Programlarının Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi
- Mirici, İ., H. 1997 Designing A Reading Curriculum for Preparatory Classes of Engineering Faculties, Gazi Üniversitesi
- Yağcı, E. 1997 Sınıfıçi Demokratik Öğretimin Öğrenci Erişisi ve Akademik Benlik Kavramına Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Üstündağ, T. 1997 Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Dersinin Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Erişiyeye ve Derse Yönelik Öğrenci Tutumlarına Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Pehlivan, H. 1997 Örnek Olay ve Oyun Yoluyla Öğretimin Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenme Düzeyine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Yangın, B. 1998 Dinlediğini Anlama Becerisini Geliştirmede ELVES Yönteminin Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Ergür, D., O. 1998 Hacettepe Üniversitesi Dört Yıllık Lisans Programlarındaki Öğrenci ve Öğretim Üyelerinin Öğrenme Stillerinin Karşılaştırılması, Hacettepe Üniversitesi
- Baykara, K. 1999 İşbirliğine Dayalı Öğrenme Teknikleri ve Denetim Odakları Üzerine Bir Çalışma, Hacettepe Üniversitesi

- Sünbül, A., M. 1999 Öğrenme Stratejilerinin Öğrenci Erişisi ve Tutumlarına Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Oğuz, A. 1999 Derste Not Almanın Öğrenme ve Hatırlama Düzeyine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Acat, B. 2000 Dilin İşlevselliği Yaklaşımına Göre Hazırlanan Türkçe Öğretim Programının Temel Dil Becerilerinin Kazanılmasına Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Akınoğlu, O. 2001 Eleştirel Düşünme Becerilerini Temel Alan Fen Bilgisi Öğretiminin Öğrenme Ürünlerine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Bümen, N. 2001 Gözden Geçirme Stratejisi ile Desteklenmiş Çoklu Zeka Kuramı Uygulamalarının Erişi, Tutum ve Kalıcılığa Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Şahinel, S. 2001 Eleştirel Düşünme Becerileri ile Tümlşik Dil Becerilerinin Geliştirilmesi, Hacettepe Üniversitesi
- Güneş, Y. 2002 Biyoloji Programının Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Hacettepe Üniversitesi
- Ünver, G. 2002 Öğretmen Adaylarının Öğrenci Merkezli Öğretimi Planlama, Uygulama ve Değerlendirme Becerilerini Geliştirme, Hacettepe Üniversitesi
- Genç, B., İ. 2003 Oluşturmacı Yaklaşımla İngilizce Yazma Becerisini Geliştirmenin Öğrenci Başarısına etkisi, Ankara Üniversitesi
- Ay, S. 2003 Okuma Stratejileri ile Çoklu Zeka Kuramının İlişkilendirilmesi, Ankara Üniversitesi,
- Demirci, C. 2003 Fen Bilgisi Öğretiminde Etkin Öğrenme Yaklaşımının Erişi, Tutum ve Kalıcılığa Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Sıvacı, S., Y. 2003 Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğrencilerinin Matematik Alan ve Meslek Bilgisi Yeterlikleri ile Derse Yönelik Tutumları, Hacettepe Üniversitesi
- Saka, Ö. 2004 İngilizce Dersinde Uygulanan İzleme Testlerinin Öğrenci Başarısına Etkisi, Ankara Üniversitesi
- Yurdakul, B. 2004 Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Öğrenenlerin Problem Çözme Becerilerine, Biliş-ötesi Farkındalık ve Derse Yönelik Tutum Düzeylerine Etkisi İle Öğrenme Sürecine Katkıları, Hacettepe Üniversitesi
- Köse, D. 2005 Avrupa Konseyi Yabancı Diller Ortak Başvuru Metnine Uygun Türkçe Öğretiminin Başarıya ve Tutuma Etkisi, Ankara Üniversitesi
- Erdem E. 2006 Probleme Dayalı Öğrenmenin Öğrenme Ürünlerine, Problem Çözme Becerisine ve Öz-Yeterlik Algı Düzeyine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi

- Başbay, A. 2006 Basamaklı Öğretim Programıyla Desteklenmiş Proje Tabanlı Öğrenmenin Sürece, Öğrenen ve Öğretmen Görüşlerine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Şahin, Y. 2006 Yabancı Dil Öğretmenlerinin Eğitimsel ve Alan Bilgisi Açısından Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi
- Köksal, N. 2006 Yansıtıcı Düşünmenin Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamalarına Katkıları, Hacettepe Üniversitesi,
- Uyangör, N. 2007 İlköğretim 7. sınıf Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Programının Değerlendirilmesi, Hacettepe Üniversitesi
- Deneme, S. 2008 Yabancı Dilde Yazma Becerisinin Öğretiminde Özetleme Tekniğinin Öğretimi ve Başarıya Etkisi, Ankara Üniversitesi
- İşisağ, K. 2008 Sözlü İletişim Becerilerinin Gelişiminde Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni Uygulamalarının Başarıya, Tutuma ve Kalıcılığa Etkisi, Ankara Üniversitesi
- Tuncel, İ. 2008 Duyuşsal Özelliklerin Gelişimi Açısından Örtük Program, Hacettepe Üniversitesi
- Yalın Uçar, M. 2008 Uygulama Öğretmenliği Eğitiminin, Uygulama Öğretmenliğine İlişkin Yeterliliğe ve Tutuma Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Epçaçan, C. 2008 Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Bilişsel ve Duyuşsal Öğrenme Ürünlerine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi
- Aksu Ataç, B. 2008 Avrupa Dil Portfolyosu Uygulamaları Bağlamında Özgün Değerlendirmenin Başarıya ve Tutuma Etkisi, Ankara Üniversitesi
- Özbay, A. 2008 Yabancı Dilde Bilgilendirici Yazma Alanında Öz Düzenleme Becerilerinin Kullanımı ve Başarı Arasındaki İlişki, Hacettepe Üniversitesi
- Turan, S. 2008 Probleme Dayalı Öğrenmeye İlişkin Tutumlar İle Öğrenme Becerileri Arasındaki İlişki, Hacettepe Üniversitesi
- Aktaş, M. 2009 Yabancı Dil Öğretiminde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Başarıya ve Yazılı Anlatıma Etkisi, Ankara Üniversitesi
- İnal, B. 2009 Bilişsel Okuma Stratejilerine İlişkin Eğitici Görüşleri, Ankara Üniversitesi
- Kazazoğlu, S. 2011 Yabancı Dil Öğreniminde Sosyoekonomik Etmenlerin Tutum ve Başarıya Etkisi, Ankara Üniversitesi
- Aksoy, M. 2012 Yabancı dilde öğrenme kaygısı ile akademik başarı arasındaki ilişki, Ankara Üniversitesi
- Çakır, Ş., S. 2013 Yabancı Dil Öğreniminde Dinleme anlama becerisini geliştirmede kullanılan yöntemlerin başarıya etkisi, Ankara Üniversitesi
- Amer, N., B. 2020 The effects of task-based language teaching (TBLT) on reading comprehension in EFL classes, Cyprus International University

ÖZCAN DEMİREL İLE SÖYLEŞİ

Sevgili Özcan Demirel Hocamızla, 11 Eylül 2021 tarihinde Esed Yağcı, Gülçin Tan-Şişman, Berna Aslan ve Aslıhan Selcen Bingöl ile birlikte gerçekleştirdiğimiz bu söyleşi pandemi koşullarından dolayı çevrimiçi yapılmıştır.



Gülçin Tan-Şişman: *Sevgili Özcan Hocam, öncelikle bizlerle bu söyleşi yapmayı kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Bugün sizinle hem etkileyici yaşam öykünüzü, hem de eğitim programları ve öğretim alanına ilişkin deneyimlerinizi konuşmak istiyoruz.*

Özcan Demirel: Memnuniyetle.

Gülçin Tan-Şişman: *İlkokul öğretmenliğinden profesörlüğe uzanan bu başarılı yolda, çocukluk döneminizde iz bırakan, gelecek kararlarınızı şekillendiren olayları, anıları, kişileri paylaşır mısınız?*

Özcan Demirel: İlkokulu, 1953-1954 öğretim yılında Adapazarı Karaosman İlkokulu'nda bitirdim. Bir gün evimize annemin çok yakın bir arkadaşı, Meliha Öğretmen geldi. “Özcan okulunu bitirdi nerde okutmak istiyorsunuz?” diye anne-me sordu. Annem de “Babası onu Erkek Sanat Enstitüsü Tesviye Bölümüne kaydını yaptırdı; ama Özcan, ortaokula gitmek istiyor.” dedi. Bunun üzerine Meliha Öğretmen, benim öğretmen olmamı ve ilk öğretmen okulu sınavlara girmemim çok iyi olacağı konusunda annemi ikna ettikten sonra o gün beni evden alıp doğru Adapazarı İlçe Maarif Müdürlüğü'ne götürdü ve Öğretmen Okulu Sınavı için kaydımı yaptırdı. Bu, önceden kurgulanmamış, kendiliğinden ortaya çıkan bir durum oldu. Sakarya, Kocaeli, Bursa, Bilecik ve Bolu'dan o yıl ilkokul mezunu olup parasız yatılı okumak için başvuran yaklaşık 5.000 öğrenci arasından hem yazılı hem de sözlü sınavda başarılı olan ilk 80 öğrenci arasına girip Arifiye İlköğretmen Okulu'na leyli meccani (parasız yatılı) öğrenci olarak kayıt oldum. Gelecekteki yaşamımı değiştiren kişi Meliha Öğretmen olmuştur.

Gülçin Tan-Şişman: 1953 yılında Arifiye İlköğretmen Okulu'na başlıyorsunuz ve 1960 yılında başarıyla mezun oluyorsunuz. Burada edindiğiniz deneyimlerinizi paylaşır mısınız?

Özcan Demirel: Bizleri her şeyden önce Türk bayrağının dalgalandığı vatanın her köşesinde görev yapmaya hazır, idealist öğretmenler olarak; birimiz hepimiz için, hepimiz birimiz için her türlü fedakarlığı yaparız anlayışı ile yetiştirdiler. Sporun bütün dalları ile ilgileniyorduk. Ben daha çok voleybol ve basketbol oyunlarına ilgi duyuyordum ve basketbolda okul takımında oynuyordum. Hepimiz mandolin çalmasını öğrenmiştik. Halk oyunlarını ve özellikle, harmandalı ve Geyve zeybeğini bütün okul sabah jimnastiğinde oynar bazen de horon teperdik. Akşamları etüt (mütela) saatlerinde gelecek günün derslerini ve ödevlerini hazırlardık. Diğer bir anlatımla, Çoklu Zekâ Kuramı'nı bu okullarda farkında olmadan uygulamasını yapıyorduk. Derslerimiz, genel kültür ve öğretmenlik meslek dersleri olmak üzere iki kategoride yapılandırılmıştı. Meslek dersleri arasında Eğitim Psikolojisi, Eğitim Sosyolojisi, Teşkilat ve İdare, Öğretmenlik Uygulaması gibi temel dersler aldık. Genel Kültür dersleri olarak Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Fizik, Kimya, Matematik, Müzik ve Beden Eğitimi dersleri vardı. Tüm öğretmenlerimiz seçilmiş ve alan bilgisi konusunda eğitim almış öğretmenlerdi. Ortaokulda eğitim enstitüsü mezunu öğretmenler, lisede de fakülte mezunu öğretmenlerimiz vardı.

Son sınıfa geçtiğimiz zaman sırayla bir hafta okul başkanı olarak tüm okulun sevk ve idaresinden ve okuldaki olaylardan sorumlu oluyorduk. Okulumuzda ortaokul ve lise bir arada olduğu için altı yıl sürüyordu. Son sınıfta, birinci sınıfa yeni gelen öğrencilere akşam etüt saatlerinde belleten ya da sınıf abisi olarak gidiyor; onların her türlü sorunlarını çözmelerinde yardımcı olmaya çalışıyorduk. Bize verilen görevleri, sorumluluklarımızı ve arkadaş dayanışmasını en iyi örneklerini vererek yetiştiriyor ve kararlarımızı kendimiz veriyorduk. Dik durmayı ve karar vermeyi bu süreç içinde öğrendik. Mezuniyet merasimlerinde açılış konuşmaları, koro ve folklor gösterilerden sonra tüm mezunlar Öğretmen Marşını birlikte söylediler. Daha sonra, dereceye giren ilk üç kişiye ödül veriliyordu, 1960 yılının koşullarında hepimize 80.00 TL donatım (giyim) parası ve Atatürk'ün kaleme aldığı Nutuk I, II ve III kitabı verilirdi.

Gülçin Tan-Şişman: Arifiye İlköğretmen Okulu'ndan mezun olduktan sonra, Adapazarı'nda ilkokul öğretmeni olarak görev yapıyorsunuz ve aynı zamanda lise eğitiminizi tamamlayarak Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini ve yine aynı yıl Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Öğretmenliği bölümünü de kazanıyorsunuz. Ama tercihinizi öğretmenlikten yana kullanıyorsunuz. Bu tercihteki temel nedenleriniz nelerdi?

Özcan Demirel: 1960'lı yıllarda öğretmen okulu mezunlarının lise diploması olmadığı için üniversitelere girme hakkı yoktu. Biz de bu hakkı alabilmek için lise son sınıfın tüm derslerinden bitirme sınavlarına girmek zorundaydık. Biz, üç arkadaş Tahsin Sönmez, Fevzi Göçmen ve ben, Haziran ayında öğretmen okulundan mezun olup diplomamızı aldık ve lise bitirme sınavlarına girmeye karar verdik. Eylül döneminde de lise bitirme sınavlarında sekiz dersin tamamında başarılı olduk. Ancak lise de okutulan cebir dersinde hiç görmediğimiz konular olduğu için onları öğrenip tekrar sınava girmemiz gerektiğinden bir yıl özellikle lise 3 cebir dersine çalışmamız gerekiyordu. Ertesi yılın Haziran ayında lise diplomasını almaya hak kazandım. Aynı yıl hem Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini hem de Gazi Eğitim Enstitüsü (GEE) İngilizce Öğretmenliği Bölümü'nün sınavlarını kazandım. Öğretmen okulu diplomam ile GEE'ne; lise diplomamla da Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kaydımı yaptırdım. GEE, parasız ve yatılı olduğu için ve mezun olur olmaz hemen İngilizce öğretmeni olarak atamam yapılacağı için bu okulu tercih ettim. Bir de altı yıl öğretmen okulunda okuduğumuz için dokuz yıl Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) mecburi hizmet etmemiz gerekiyordu. Öğretmenlik yaparken Hukuk Fakültesini dışardan bitiririm diye düşündüm ve Hukuk Fakültesindeki derslere de nasıl olsa Ankara'da fırsat buldukça giderim diye düşündüm.

Aslıhan Selcen Bingöl: Özcan Hocam, “Öğretmenlik yaparken Hukuk Fakültesini dışardan bitiririm diye düşündüm” dediniz. Bunu yapabildiniz mi?

Özcan Demirel: Malatya Ticaret Lisesi'nde İngilizce öğretmenliği görevimi yaparken, Hukuk Fakültesinde de kaydım vardı. Bir hafta sonu Hukuk Fakültesinin sınavlarına girmek için Hükümet tabibinden sağlık raporu alıp Ankara'ya gitmek üzere yola çıktım. Otobüste tesadüfen birisiyle tanıştım o da ziraat mühendisiymiş. Hukuk tahsili yapmak istiyormuş. Onunla sabaha kadar konuştuk, altı dersten 42 puan almamız, her bir dersten ortalama 7 almamız lazım. Ama bu altı dersten, ikisi sabahleyin kura çekilerek belirleniyor ve o zorunlu iki dersin sorularına hemen o gün cevap vermeniz lazım. Kurada Hukuk Başlangıcı ve Aile Hukuku dersleri çıktı. Bu sınavda başarılı olmuştum ama Roma Hukukunu hiç çalışmamıştım. Aile Hukukundan da Kudret Ayiter ve Hicri Fişek Hocalarımızı hiç unutmam, onların derslerine çalışmıştım, herhâlde geçerim dedim. Ama ertesi günü Roma Hukuku ve başka diğer derslerin de sınavı vardı. Her dönem sonunda izin alabilmek için Hükümet Tabibine gidip rapor almam gerekiyordu, başka türlü izin almadan gidemiyorsunuz. Hükümet Tabibi Doktor Hanım da “Beyefendi siz burada görev yapıyorsunuz, bu seferlik size izin vereyim ama bir daha bu şekilde başvuru yapmayınız.” diyerek o gün için bana rapor vermişti. O zaman dedim ki eyvah bu şekilde Hukuk Fakültesini ben nasıl bitireceğim diye düşündüm. Sonra-

dan en iyisi ben askere gideyim dedim ve Malatya'daki görevimden ayrılıp askere gittim...

Kıbrıs'ta ders vermeye başladığımda Ankara Hukuk'tan bir profesör arkadaşla tanışmıştım, onunla birlikte seyahat ediyorduk. "Hocam" dedi "Gel hemen senin kaydını Hukuk Fakültesine tekrar yaptıralım, senin gibi birçok profesör var Hukuk tahsili yapıyorlar, devam edebilirsin". Bu yaştan sonra da kayıt yaptırmak gözümde büyüdü, böylelikle kayıt yenilemedim. Ama en büyük amacım diplomat olabilmektir. Bunun için de Siyasal Bilgiler Fakültesine gitmeden Hukuk Fakültesi diploması alırsam yeterli olabilir diye düşünmüştüm. Ancak, pek çok kişi Büyükelçi olabilmek için yine de Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu olmak, anne veya babanızdan birisinin diplomat olması koşulu var dediler. Sonrasında da hukuk eğitimi alma motivasyonum azaldı. Zaten Ankara'ya gelir gelmez hemen Hacettepe'ye başladığım için Hukuk Fakültesini hep erteledim. Ertelemediğim için de Hukuk Fakültesi sevdam gerçekleşemedi. Bir de şu vardı, GEE'de öğrenci iken, benim hukuk fakültesi kimlik kartım da vardı, o kart çok işime yarıyordu. Yaz aylarında Adapazarı'nda Şeker Fabrikasında Hukuk Fakültesi'nde okuyorum diye beni üç aylığına işe almışlardı. Çünkü orada kazandığım parayla öğrenim harçlığımı çıkarıyor ve GEE'de bir yılı geçirmeye çalışıyordum.

İdeallerimiz vardı, ama bu idealleri gerçekleştirmek için temel koşulların yerine getirilmesi gerekiyor. Böyle hep uzak hedefler koyuyordum ama yakın hedefler farklı farklı olunca başka hedeflerin peşinde koşuyorsunuz. Çünkü bu koşulları duyunca insan yani anne-baba diplomat değil, siyasal bilgiler fakültesini bitirmemişsin, diplomat olma uzak hedefi gerçekleşemedi. Ama Milli Eğitim Bakanlığı'nda 15 yıl Avrupa Konseyi toplantılarında ülkemizi temsil etmek beni bu hedefimi az da olsa gerçekleştirme açısından çok mutlu etmişti.

Gülçin Tan-Şişman: *Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Öğretmenliği bölümünde geçirdiğiniz sürece yönelik anılarınız, deneyimleriniz nelerdi? Nasıl bir öğretmen eğitimi aldınız?*

Özcan Demirel: Milli Eğitim Bakanlığı'nın 1960'lı yıllarda İngilizce öğretmesine çok ihtiyacı olduğu için 100 kişi alınmıştı. Bunların 23'ü benim gibi kendi kendine İngilizce öğrenip gelen kişilerdi. Bize özel bir program "Tamamlayıcı Eğitim Programı" uygulandı. Her gün, dersler bittikten sonra 16.00-18.00 arası dil laboratuvarında İngilizce takviye kursları açıldı. Bir dönem boyunca bu tamamlayıcı eğitim derslerine katılmamız zorunlu oldu. Devam karnemiz vardı onu her dersin sonunda ilgili öğretmenimize imzalattıyorduk. Daha çok dinleme ve anlama odaklı olan bu tamamlayıcı eğitimin bize gerçekten çok yararı oldu ve İngilizce düzeyimiz belli bir yere gelmiş oldu.

İki yıl süre ile GEE İngilizce bölümüne alınmıştık. Enstitü Kurulu'nun kararı ile bu süre üç yıla çıkarıldı ve ek branşımız Türkçe oldu. İyi bir lisan (İngilizce) öğretmeninin çok iyi düzeyde Türk dilinin kurallarını ve edebiyatını bilmesi gerekir görüşünden hareket edildi. Benim ileriki yıllarda anadil ve yabancı dil olarak Türkçe'nin öğretimine yönelmemim temelinde bunun yer aldığını söylemek isterim. O yıllarda dersimize gelen hocalarımız Kemal Demiray, Kaya Bilgegil, Emin Özdemir ve Mehmet Deligönül olmuştur. Kaya Bilgegil Bey daha sonra profesör oldu.

Amerikalı, İngiliz ve bazı Türk hocalarımız her dönemin sonunda, bizi evlerinde düzenlenen partilere davet ederlerdi, sosyalleşmemize çok büyük katkı sağlamışlardı. Uygulamalı derslerimizi de çok farklı okullarda yapmamız da bize ayrı bir deneyim de kazandırmıştır. Ben, dönem arkadaşlarımdan biraz farklı olarak Ankara Körler Okulu'nda İngilizce öğretimi konusunda ders uygulaması yaptığım için kendimi hep şanslı görmüşümdür. Görmeyenlere de bir dil nasıl öğretilbilir sorusunun yanıtını bu uygulama ile kazanmış oldum.

Bu arada GEE İngilizce Öğretmenliği Bölümü olarak arkadaşları Devlet Tiyatrosu'ndaki temsillere götürme; bazen de Amerikan ve İngiliz Kültür Dernekleri'ndeki etkinliklere katılmak için bir sosyal faaliyet kolu kurmuştum. Sonradan 1963-1964 yılında GEE Yabancı Diller Bölümü'nde Öğrenci Derneği kurma girişimim olmuştu bazen kendimi sorgularım acaba dernekçiliğe o yıllarda mı başladım diye. GEE Öğrenci Derneğine değil de Denetimine talip olmuş ve seçilmiştim. Dernek çok zamanımı alır derslerimi aksatır diye yanaşamamıştım.

Gülçin Tan-Şişman: *Özcan Hocam, Ankara Körler Okulu'nda staj yapmak sizin tercihiniz miydi?*

Özcan Demirel: GEE staj öğretmeniz Doç. Dr. Mithat Enç'in eşi Sabahat Enç Hanımdı. Bildiğiniz gibi Mithat Enç Hocamız görme engelliydi. Sabahat Hanım'ın dersine, çok ilgi gösterdiğim için beni çok sevmişti. Daha sonra da Körler Okulu'nda İngilizce staj yapmamın ilerisi için iyi olacağını söyleyerek beni bu okula Sabahat Enç Hocam yönlendirmişti.

Gülçin Tan-Şişman: *1964 yılında mezun oluyorsunuz ve ilk olarak Malatya Ticaret Lisesi'nde İngilizce Öğretmeni olarak görev yapmaya başlıyorsunuz. Farklı il ve okul türlerinde edindiğiniz öğretmenlik mesleğine ilişkin deneyimlerinizden bahsedermisiniz?*

Özcan Demirel: İlk aklıma gelen Ticaret Lisesi öğrencilerimle ilk iş olarak İngilizce duvar gazetesi çıkarmaya başlamak olmuştur. Daha sonra onlarla birlikte "Apricot" (Kayısı) adıyla bir sayfalık İngilizce gazete çıkardık ve okulda "Malatya Ticaret Lisesi'nin Sesi" diye bir gazete çıkıyordu onun İngilizce eki oldu. Bu, öğ-

rencilerimin çok ilgisini çekti. Daha sonra okulun Kültür Kolunu bana bağladır. Ben de bu bağlamda ilk iş olarak Oğuz Atay'ın "Pusuda" piyesini sahneye koydum ve çok beğenildi. Daha sonra halk matinası yaparak para ile gösteri yaptık. Meraklı öğrencilerime halk oyunları kursu açtım. Kars ve Elazığ yöresinin halk oyunlarını öğrettim. Mandolin çalarak onlara eşlik ettim ve 23 Nisan da öğrenci velilerine bir gösteri hazırladık. Herkesin çok hoşuna gitti. Bu arada da, ünlü şarkıcı Nil Karaibrahimgil'in babası Suavi Karaibrahimgil benim lise öğrencilerimdendi ve gitar çalıyordu. Onun arkadaşlarından Ferruh akordiyon, İlhami de bateri çalışıyordu. Bu üçlü ile çalışmalara başladık; Okul Orkestrası / Vokal Grubunu kurduk ve liseler arası müzik yarışmasına katıldık. Malatya'da iki yıl kaldım bu süre içerisinde insanları, çevreyi ve kültürünü tanımaya zaman ayırdım. Doğu Anadolu'yu az da olsa tanıma imkanına kavuşmuş oldum.

Gülçin Tan-Şişman: 1972 yılında profesörlüğe yükselen yolun ilk adımı Hacettepe Üniversitesi Eğitimde Program Geliştirme ve Değerlendirme bilim dalında yüksek lisans programına başlıyorsunuz. 1979 yılında da Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim bilim dalında doktoranızı tamamlıyorsunuz. Bu dönemlere ilişkin deneyimlerinizi paylaşır mısınız?

Özcan Demirel: Bu konuya girmeden önce izin verirsiniz 1966-1972 arasını özetlemek istiyorum. Daha önce de bahsettiğim gibi 1966 yılında askere gitmek için Malatya Ticaret Lisesi'ndeki görevimden ayrılıp 1966-1968 yılları arasında yedek subaylık görevimi tamamladım ve 29 Ekim 1968 yılında evlendim. Evlilik tarihimizi, kalıcı olsun hem Cumhuriyeti hem de evlilik yıl dönümümüzü birlikte kutlarınız diyerek 29 Ekim tarihini tercih ettik. Eşim de Ticaret Lisesi'nde meslek dersleri öğretmeni olduğu için birlikte Tekirdağ Ticaret Lisesi'ne atamamız yapıldı ve iki yıl orada kaldık. 1970 yılında eşimin de teşviki ile 4489 sayılı yasaya göre MEB tarafından Ticari İngilizce konusunda çalışma yapmak üzere İngiltere'ye gönderildim. Bir yıllık süre içinde İngiltere'de hem İngilizcemi ilerletmek hem de Ticaret Liselerine İngilizce ders kitabı hazırlamak için çalışmalar yaptım. Bu arada Charles Dickens ile ilgili bir seminer çalışması ilgimi çekti ve bu kurslara devam ettim. Dickens'ın yazdığı Büyük Umutlar (Great Expectations) romanı üzerinde yapılan çalışmalara katıldım. Bu çalışmalarda romanın kahramanı Philip'in yaşamı nasıl Londra'ya geldiğinde değişiyorsa benim de yaşamımın değiştiğine karar verdim ve Londra'da kaldığım her günümü ve anımı değerlendirmeye çalıştım. Geleceğe ilişkin planlarım, hayat görüşüm ve kendime güvenim daha çok artmaya başladı. Londra dönüşü eşimin ve benim Ankara'ya tayinimiz çıktı ve bundan sonra Ankara'da yaşamaya karar verdik.

Hacettepe Üniversitesi'nde Mezuniyet Sonrası Eğitim Fakültesi Programı (MESEF) açılmıştı. Yüksekokul ve Eğitim Enstitüsü mezunları, giriş sınavlarını

kazanırlarsa önce lisans tamamlama programına giriyorlar başarılı oldukları takdirde yüksek lisansa başlıyorlardı. Ben de 1971-72 ders yılında önce giriş sınavını kazandım daha sonra iki yıl içinde lisans tamamlama programı derslerini aldım. Bu lisans dersleri arasında Biyoloji, Ekonomi, Sosyoloji, Psikoloji, Kültürel Antropoloji ve Eğitim Bilimleri derslerinin yanı sıra seçmeli olarak Almanca dersleri de aldım. Eğitim Enstitüsü mezunu olduğum için 85 kredi verdiler bunu farklı dersler olarak 128 krediye tamamlayacaksınız dediler. İkinci bir yabancı dilden muafiyet sınavına girip başarırsan 25 kredi de buradan alabilirsin dediler. Almanca-dan muafiyet sınavında başarılı olduğum için geri kalan kredili dersleri iki yılda tamamlayarak lisans mezunu seviyesine geldim, yani 1971-72 de lisans tamamlama eğitimine Hacettepe Üniversitesi'ndeki lisans öğrencileri ile birlikte almaya başladım. 1972-73 yılında Almanca muafiyet sınavını da kazanarak 128 krediyi tamamlayarak lisans mezunu düzeyine geldim ve ondan sonra yüksek lisans derslerini almaya başladım.

Yüksek lisans eğitimi ile ilgili dersleri 1973-74 ve 1974-75 yıllarında alıp iki öğretim yılında tamamladım. Başta Selahattin Ertürk, Fuat Turgut, İbrahim Ethem Özgüven, Saim Kaptan, Durmuş Ali Özçelik, Kemal Güçlüol, Ali Arseven ve Mustafa Aydın hocalardan yüksek lisans dersleri aldık. Dersler, tartışma ve çok fazla ev ödevi yapmakla geçiyordu. Bireysel, ikili ve grup çalışmaları ile sürekli etkileşim içindeydik. Fuat Turgut Hocadan benim A notu almam çok dikkati çekmişti. Selahattin Ertürk Hocamız benim hem ders hem de tez danışmanım olarak görünüyordu. O dönem tez yazmak yerine üç farklı yüksek lisans dersi alanlar tez yazmış gibi kabul diliyordu. İsteyen doktora programına devam edebiliyordu. Ben ekstra dersler olarak yüksek lisans çalışmamı tamamlamayı tercih ettim.

Doktora programına 1975-76 yılları arasında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde başladım. Doktora dersine giren hocalarımız Fatma Varış, Hıfzı Doğan, Ziya Bursalıoğlu, İlhan Akhun, Süleyman Çetin Özoğlu, Cevat Alkan, Gülseren Günce ve Niyazi Karasar'dı. Tez danışmanım Fatma Varış idi. Hem Ertürk hem de Varış ekolünden gelmiş olmak bana ilerde çok güzel bilgiler katmış oldu ve her iki ekolü de birleştirmeye özen gösterdim. 14 Kasım 1979 yılında doktora tezimi tamamladım.

Gülçin Tan-Şişman: *Özcan Hocam, siz hep kendinizi “Selahattin Ertürk'ten olma, Fatma Varış'tan doğma” ifadeleriyle tanımlarsınız. Bu iki değerli hocamıza atfedilen ekoller biz genç nesile tanıtır mısınız?*

Özcan Demirel: Selahattin Ertürk Hocam Chicago Üniversitesi'nden Ralph Tyler ve Bloom Ekolünden geliyordu. Fatma Hocamız da New York Columbia Üniversitesi Teachers College (Eğitim Fakültesi) Hilda Taba Ekolünden geliyordu.

Ertürk Hocamıza göre program geliştirmenin temel öğeleri hedefler, eğitim durumları ve sınama durumları idi. Hocamızın ilk baskı kitabında üçgenler vardı. Bu üçgenler bu program öğelerini temsil eder. Önce hedefler belirlenir daha sonra bu hedefler için davranışlar yazılırdı. Yazılan davranışların gözlenebilir, ölçülebilir ve istendik olması beklenirdi. Çok zaman alıcı, tartışmalı ama bir o kadar da zevkli bir süreç idi. Eğitim durumlarının hazırlanması için de alan kökenli olmak ya da alan uzmanları ile birlikte çalışmak gerekirdi. Zaman zaman öğretim sürecinde yaratıcılığı engeller mi tartışmasına da yol açıyordu. Sınama durumunda da her davranışı test eden soruların hazırlanması gereği ortaya çıkıyordu. En önemli tartışma da bütün davranışlar test edilmeli mi? Yoksa kritik davranışlar mı test edilmeli noktasında olurdu.

Variş Hocamızda, amaç, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme olmak üzere dört temel öge ön plana çıkardı. Hedef yerine amaçlar yer alırdı, her amaç için davranış yazılması gerekli görülmemekte ancak yeterince amaç ifadelerine yer verilmesi istenmektedir. İçerik belirleme de ne öğretelim sorusuna yanıt aranmaktadır. Süreç bölümünde de nasıl öğretelim sorusu içinde hangi öğretim yaklaşımı, yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır sorusunun yanıt bulması önemli görülmektedir. Değerlendirme boyutunda da amaçların gerçekleşip gerçekleşmediği test edilmeli anlayışı ön plana çıkmaktadır.

Gülçin Tan-Şişman: *Doktora tezinizi tamamladıktan sonra, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğretim üyeliği yolculuğunuz nasıl başladı?*

Özcan Demirel: Hacettepe Üniversitesine 1974 yılında Hazırlık okulunda İngilizce Öğretim Görevlisi olarak çalışmaya başlamıştım. Eğitim Fakültesi'nin kuruluş aşamasından itibaren de Eğitim Bilimleri Bölümü'nün kadrosunda görev aldığım için emekli olana kadar bu kurumda kalmaya karar vermiştim. 14 Kasım 1979 yılında doktora tezimi tamamladım. Yüksek lisans ve doktora çalışmalarını yaptığım süre içinde yani 1971-72 ders yılından yeni kurulan Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü'ne 1983 yılında Kurucu Bölüm Başkanı olarak atandım. Bu süre içinde yaklaşık 10 yıldan fazla Hacettepe Üniversitesi'nin Yabancı Diller Yüksekokulu İngilizce biriminde öğretim görevlisi olarak çalıştım ve 08.04.1977 tarihinden 27.11.1979 tarihine kadar da Birim Başkanı olarak görev yaptım. Doktoradan sonra Rektörlük görevlendirmesi ile 15.04.1983 - 13.12.1984 yılları arasında Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Kurucu Başkanı olarak görev yaptım. Bu arada 15 Kasım 1983 tarihinde doçent unvanını aldım.

Gülçin Tan-Şişman: *Doçentlik sürecinize ilişkin deneyimlerinizi paylaşır mısınız?*

Özcan Demirel: Benim dönemimde, doçent olmak için bir baş yapıt ya da bir araştırma tezinizin olması ve yeterince bilimsel makale yayınlamanız gerekiyordu. Sonrasında, en önemli aşama olan sözlü sınavlarda doçent adayının nitelikleri, alanla ne kadar ilgili olduğu, son gelişmeleri izleyip izlemediğini ortaya koyan bazen çok zorlu bir değerlendirme süreci oluyordu. Doçent olmak için o yıllarda belirlenen her koşulu yerine getirip doçentlik dosyamı ilgili jüri üyelerine sundum. Belli bir sürenin sonunda değerlendirme sonucu olumlu gelince sözlü sınavı çağırdılar. Sözlü sınavda da başarılı olunca doçentlik unvanını almış oldum. Sözlü sınavda çok keyifli bir ortam oluşmuştu. Ben de önceden Beytepe Kampüsü Öğretim Üyeleri Yemekhanesinde bu tür jüriler için hazırlanan odada öğle yemeği hazırlatmıştım. Espiriler ve şakalaşmalarla benim sözlü sınav sonucunu açıkladılar. Ancak tam doçent olamamıştım. Zira Hacettepe’de kurulacak beş kişilik jüri önünde örnek ders vermem isteniyordu. Bu dersi tam 50 dakikada bitirmem istenmişti. Arka sıralarda zamanı hatırlatacak arkadaşlar oturmuştu. 15, 10 ve 5 dakika kaldığını gösteren pankartlar sayesinde son sınavdan da başarı ile ayrılmış ve doçent olmuştum. Jürimde Selahattin Ertürk, İbrahim Ethem Özgüven, Bozkurt Güvenç, Hüsnü Arıcı ve Nurettin Fidan vardı. Eylemli Doçentlik, yani doçentlik kadrosuna atanma koşullarını yerine getirir getirmez kadrolu olarak Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı’na atandım. Çok fazla zaman geçmeden, Fakülte Dekanı Prof. Dr. Ergun Ar, 26.12.1984 yılı itibarı ile beni Dekan Yardımcılığına atadı ve 15.03.1986 tarihine kadar bu görevde kaldım. Dekanımız Ergun Ar Bey görevden ayrılıp Amerika’ya gidince üç ay da Dekan Vekili olarak görev yaptım.

Gülçin Tan-Şişman: 1984 yılından başlayarak emekli olduğunuz 2010 yılına kadar tam 26 yıl boyunca H.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı Başkanı olarak görev yapıyorsunuz. Bu 26 yıllık tecrübeyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Özcan Demirel: Ana bilim dalımız epeyce fire vermişti. Selahattin Ertürk ve arkasından Nurettin Fidan Hocalarımızın vefatları, Veysel Sönmez’in sınıf öğretmenliği bölümüne geçiş yapması, Mürüvvet Bilen’in emekliliği nedeniyle Bolu İzzet Baysal Üniversitesi’ne gidişi, Münire Erdem’in İstanbul’a ve Nuray Senemoğlu’nun da dekanlık için Burdur’a gitme arzusu nedeniyle biz, ana bilim dalında üç kişi kalmıştık. Ben, Melek Demirel ve Esed Yağcı. Lisans programımız önceden kapandığı için sadece yüksek lisans ve doktora programına öğrenci alabiliyorduk. Bana da Mersin’de yeni kurulacak eğitim fakültesinde Kurucu Dekan olarak görev almam teklif edilmişti. Yıllardır, Türk eğitim sistemine master ve doktora öğrencisi yetiştiren Ana Bilim Dalımızın kapanmaması ve Program Geliştirme alanında Hacettepe Ekolü’nün kaybolmaması için bu teklifi kabul et-

medim. Türk eğitim sistemine Bilim adamı yetiştirme misyonumu burada Hacettepe Üniversitesi'nde devam ettirmeye karar verdim. Ana Bilim Dalında birbiriyle uyumlu üç kişi olduğumuzdan dolayı sanırım yönetilmesi daha kolaydı, sayı artınca sorunlar da artıyor. Belki bu nedenle de uzun süre Ana Bilim Dalını yönetme şansımız oldu. Bu arada iki kez de Bölüm Başkanlığı yaparak daha geniş öğretim üyesi kadrosu ile çalışma şansımı da kullanmış oldum.

Gülçin Tan-Şişman: *Bu süreçte Fakülte Dekan adayı olarak en yüksek oyu almanıza rağmen farklı bir öğretim üyesi dekan olarak atanmış. Bu konuya yönelik görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?*

Özcan Demirel: Dekanlık seçimlerinde çok fazla oy almama rağmen atanmamamın nedenlerini irdelemek istemem. Ancak, dekanlık atamasına giden yolda, benim tek referansım bana oy veren meslektaşlarım olmuştur. Hiçbir kulis faaliyetinde bulunmadım bulunamam da. Bana öğretmen okulundan miras kalan her zaman doğruluk ve adaletten yana olma yönünde sergilediğim “dik duruş” olmuştur. Bu duruş herhalde uygun görülmedi. O zaman Veysel Sönmez Hoca'nın söylediği bir söz vardı “Atanan dekan YÖK'ün dekanı, seçilen dekan Özcan da bizim kalbimizin dekanı” demişti.

Gülçin Tan-Şişman: Öğretim üyeliğiniz süresince sadece üniversite odaklı değil, aynı zamanda ulusal ve uluslararası pek çok farklı kurum ve kuruluşlarda da sayısız faaliyetler (eğitim, seminer, projeler, vb.) yürütmüşsünüz. Bu çalışmalarından bahsedebilir misiniz?

Özcan Demirel: ABD Ankara Büyükelçisi David Hupé'dan Uluslararası Ziyaret Programı (International Visiting Programme [IVP]) çerçevesinde bir aylık geziye katılmam konusunda bir yazı almıştım. Bu programın amacı, değişik meslek gruplarındaki kişilerin Amerikalı meslektaşlarını tanıması ve karşılıklı dostane ilişkilerin kurulmasıydı. Bu programla Sendikacılar adına Halil Tunç, yayın ve habercilik dalı adına Uğur Dünder, üniversite öğretim üyeleri adına da beni seçtiklerini söylemişlerdi. Ben bu gezimde temel hedefimi “Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğrenme ve Öğretme” odağında yapılan çalışmaları yerinde görmek ve yabancı dil öğretiminde otorite olan kişilerle tanışmak olarak belirlemiştim. 15 Mart-15 Nisan 1986 tarihlerini kapsayan bu gezimde hem Amerika'yı hem de son teknolojik gelişmeleri görme ve tanıma şansını yakalamıştım. İngiltere'den sonra Amerika'nın farklılığını yaşayarak öğrenmiş oldum. Bu benim dünya görüşümü ve geleceğe ilişkin düşüncelerimi çok etkiledi. Özellikle MEB ve YÖK projelerinde çalışmama vesile oldu. 1992-1997 yılları arasında YÖK de Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Proje Koordinasyon Birimi Üyesi ve Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme ve Özel Öğretim Dersleri Programlarını Geliştirme Uzmanı

olarak çalıştım. Daha önceden de Talim ve Terbiye Kurulu'nda tüm yabancı dil (İngilizce, Fransızca ve Almanca) öğretim programlarının hazırlanmasında danışman olarak görev almama, hizmet içi eğitim çalışmalarına katılmama da neden oldu.

Bu bağlamda, Avrupa Konseyi'nin 1992'de İsviçre'nin Rüşchlikon kentinde yapılan kongresine MEB tarafından davet edilmem ve daha sonraki yıllarda MEB, Talim ve Terbiye Kurulu, Avrupa Dil Gelişim Dosyası Projesi - Proje Başkanı ve Ulusal Koordinatör olarak 2007 yılına kadar sürekli görev almama neden oldu. Bu 15 yıllık süre içinde Avrupa'yı ve Avrupalıları daha iyi anlamaya çalıştım. Eğitim Programları ve Öğretim alanında yaptığım doktora çalışmasında öğrendiklerimi bu projede çok etkili bir şekilde uygulamaya özen gösterdim. 2003 yılında 46 Avrupa Konseyi delegesini Türkiye'ye davet ederek bu projede görev alanlarla birlikte bir kongreyi İstanbul'da düzenlemiş ve onlara unutamayacakları bir program sunmuştuk. Bu bağlamda kendimi hem uluslararası ilişkiler hem de uluslararası projeleri yönetme konusunda hazırladığımı ve kazanımlarımın artı yönde olduğunu görmüşümdür. Bu projeye bağlı olarak 05.10.2006 tarihinden 04.12.2014 Başbakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, Ulusal Ajansı, Avrupa Dil Ödülü Jüri Üyeliği ve Jüri Başkanlığı görevini de üstlenmiş oldum. Daha ayrıntılı çalışmalarım özgeçmişimde yer aldığı için burada tekrar söz etmek istemiyorum.

Gülçin Tan-Şişman: *Hacettepe Üniversitesi'nde kesintisiz 36 yıl süren ve halen Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde devam eden akademik yaşamınızda sizi en çok heyecanlandıran ve mutlu eden olay nedir?*

Özcan Demirel: Hacettepe'de 36 yıllık çalışmamızın ardından yaş 67'ye gelmeye başladı. Üniversitemizde her yıl verilmekte olan "Bilimde Hizmet Ödülü"ne bir grup doktora öğrencim aday olmamı önermişlerdi. Ödül yönetmeliğini bulduk ve dosyayı hazırlamaya başladık. Zaman geçtikçe bazı arkadaşlar "Hayırdır Hocam ne hazırlıyorsunuz?" diye merak edip soruyorlardı. Ben de cevaben "Emekli olmam için en az 100 puan almam gerekiyormuş yoksa emekli olamıyordum" diye cevap veriyordum. "Ya hocam yine bizi işletiyorsun" diyorlardı. Ödül yönetmeliğindeki bütün maddelere uygun yanıtlar vermek ve dosya hazırlamak epeyce zamanımızı almıştı. Sonuçta Eğitim Fakültesinden bir eğitimci olarak ilk defa Bilimde Hizmet Ödülünü almak beni hem çok heyecanlandırmış hem de çok mutlu etmişti. Hatırladığım kadarı ile bu ödülü eğitim fakültesinde benden başka alan da olmadı.

Diğer mutlu bir olay da Bölümümüzün kuruluşunun 42. yılını kutlamak üzere Anıtkabir'e gidip Atatürk'ün huzuruna çıkıp çelenk koymamız ve hatıra defte-

rine yazdıklarımı gözyaşlarımı dinderemediğim için okuyamam olmuştur. Okuyamadım ancak yazdıklarım kalıcı olacağı için mutlu oldum. Anıtkabir Defteri'ne yazdığım o yazıyı, burada paylaşmak isterim:

1 Haziran 2009

Atam!

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nün kuruluşunun 42. yılında huzurundayız.

Bizler, 40 yılı aşkın süredir Hacettepe Üniversitesi'nde yetişen ve görev yapan Türk Eğitim Bilimcileri olarak, bugüne değin Cumhuriyetin kazanımlarına, ilke ve devrimlerinize bağlı kalarak Türk Eğitimine katkı getirmeye çalıştık. Cumhuriyetin bizden beklediği "Fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür" nesiller yetiştirmesine özen gösterdik.

Bundan sonra da aynı kararlılık ve içtenlikle, Türk Eğitimine sizin bize gösterdiğiniz "Çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkma" hedefini gerçekleştirme doğrultusunda katkı getireceğimize, ilke ve devrimlerinize sonsuza dek bağlı kalacağımıza, çağdaşlık ve bilimsellik ilkelerinden ayrılmayacağımıza; bizden sonraki eğitim bilimcilerini de aynı doğrultuda yetiştireceğimize huzurunuzda bir kez daha söz veriyoruz.

Rahat uyu, Aziz Başöğretmenim.

Prof. Dr. Özcan DEMİREL

Hacettepe Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı

Gülçin Tan-Şişman: *Sevgili Özcan Hocam, bu çok değerli ve anlamlı yazınızı bizlerle paylaştığınız için teşekkür ederiz. Üstün başarılarla dolu akademik kimliğinize ek olarak, "Özcan Hoca" dendiğinde hayat dolu, dinç, enerjisi asla tükenmeyen, üretken, esprili, naif, çağdaş, mutluluk yayan gibi birçok sıfat ekleniyor isminize. Bu özelliklere sahip olmak için nasıl bir yaşam felsefesi benimsediniz?*

Özcan Demirel: Benim aileden gelen kişisel özelliklerim içinde en önemli husus olaylara farklı açıdan bakmak ve bardağın dolu yönünü görmek. O bardaktaki doluluk oranına göre problemleri çözmeye çalışmak. Bunlara ek olarak hedefe ulaşmak için sabırla ve zamanla yarışarak bunu gerçekleştirmek. Hedefe ulaşamazsam kendime yeni hedefler belirlemeye ve ulaşmaya çalışmak olur. Bu süreç içinde en önemli özelliğim dik durabilmek ve bildiğim doğrulardan sapmayıp emin adımlarla hedefe ilerlemek. Yalakalık ve riyakarlık benim kişiliğimde şu ana kadar hiçbir şekilde yer almamıştır. Başardığım işlerde hep insan sevgisi ve büyüklere saygı ön plana çıkmıştır. Sabırlı ancak bazen aceleci bir özelliğim de var.

Belirlediğim bir zaman diliminde hedefe ulaşamazsam hemen bozulurum. Ancak daha sonra kendimi toparlayıp yola devam ederim. Ta ki yenilgiyi kabul edene kadar. İnsan sevgisi, çocuk ve torun sevgisi galiba üst düzeyde olduğu ve genelde uyumlu olduğum için hep kazandığımı zannederim.

Gülçin Tan-Şişman: *Yaşamınızda gerçekleştirmek istediğiniz ama gerçekleştiremediğiniz bir hayaliniz var mı?*

Özcan Demirel: Kendimi daha iyi tanımaya başladığım yıllarda, iyi bir diplomat olacağıma inanmıştım. Daha önceden de GEE İngilizce Öğretmenliği bölümünü bitirince bu hayalimin gerçekleşmesi için Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne girmeyi düşündüm. Ancak bir tarafta diplomat olabilmek için gerekli koşulların olmaması yani anne-baba diplomat değil, siyasal bilgiler fakültesini bitirmemişsin, diğer tarafta yaklaşık 15 yıl devlete olan hizmet borcumdan ve en önemlisi öğretmenlik mesleğinden aldığım keyif ve motivasyon dolayısıyla bu arzumu gerçekleştiremedim. Ancak bu arzumu, hayalimi Milli Eğitim Bakanlığı adına 15 yıllık bir süreçte Avrupa Konseyi Dil Politikaları Biriminde Türk Delegesi olarak yaptığım görev ile kendimi hep Türkiye'nin eğitim elçisi olarak düşündüm. Bu gidiş gelişler ve ülkeme hizmet etmenin verdiği gurur, benim diplomat olma arzumu fazlasıyla karşıladığını söylemek isterim.

Gülçin Tan-Şişman: *Geçmişten günümüze ülkemizde Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalının durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Özcan Demirel: Her şeyden önce program dendiği zaman ders adları ve konu başlıklarının anlaşılmadığı ortaya çıktı. Program öğelerinin amaç/hedef-içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirmeden oluştuğunu kabul ettik. Terim birliği konusunda ortak bir görüşe ulaşamadık. Hala eğitim programı yerine “müfredat” tercih edilmektedir. Alan bilgisine sahip kişiler de program yapar anlayışını maalesef değiştiremedik. Üniversitelerde bile Bologna süreci nedeni ile eğitim programları üzerinde çalışma önem kazanmaya başladı. Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenmenin gücünü çok iyi anlayamadık. Öğrenme hedeflerini ve kazanımlarını nasıl yazacağımıza karar vermedik. Bloom taksonomisi ile Solo taksonomisi arasında gidip gelmekten vazgeçemedik. Program geliştirme alanında doktora çalışması yapmayanların kadroya atanmak ve jürilerde görev almak için program geliştirme uzmanı olduklarını söyleyememelerine mani olamadık.

Esed Yağcı: *Eğitim Programları ve Öğretim alanının geleceğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?*

Özcan Demirel: Eğitim Programları ve Öğretim alanında doktora olmayanların kesinlikle bu alanda Doçent ve Profesör yapılmaması ve kadrolu öğretim üyesi olarak atanmaması önceliğimiz olmalı. Alanımız maalesef dışarıdan gelen-

lerin istilasına uğramaya başladı. Özellikle kadrolarımızın EPÖ dışından olanlara veriliyor olması, Ana Bilim Dalımızı temelden sarstı. Hacettepe'de de benzer durumları bizler de yaşadık, fen, matematik, İngilizce eğitimi gibi alanlardaki kişiler matematik öğretiminde program geliştirme, İngilizce öğretiminde program geliştirme dersleri açtılar, "Bu dersleri biz veririz" yani diyor ki "Fen Bilgisi öğretimini, Fen Bilgisinde Program Geliştirme dersini ben verebilirim." Ben de bunun tam aksi görüşündeyim biliyorsunuz. Amerika'daki Austin, Texas Üniversitesinde karşılaştığım Prof. Dr. Elaine Horwitz bana dedi ki "Ben İngilizce öğretiminde program geliştirme uzmanıyım". Ben de dedim ki "Sizinle karşılaşmak benim için çok önemli oldu", çünkü ABD'de bilim alanında uzmanlaşma o kadar özelleşmiş ki belli bir lisans programından geliyorsunuz, sonrasında onun üzerine yüksek lisans ve doktora yapıyorsunuz, yani İngilizce öğretmenliği konusunda lisans yapıyor, yüksek lisans ve doktora çalışmalarınızı İngilizce öğretiminde program geliştirme konusunda yapıp çok belirli bir alanda uzmanlaşmaya gidiyorsunuz. Bu bağlamda doktora sonrası çalışmaları belli alanlarda zorunlu hale getirmemiz ve daha iyi uzmanlaşmamız gerekiyor. Çünkü bu çalışma ile öğretimin felsefesini yapıyoruz, yani bir dil programı nasıl hazırlanır? Dil öğretimi nasıl yapılabilir? Bunlar üzerine de düşünmemiz gerekiyor. Belki düşüncelerime karşı çıkabilirsiniz Türkiye'de bir program geliştirme uzmanının belli bir lisans programından gelmesi mi gerekir bunu da tartışabiliriz. Lisans programı kapanmadan önce öğrencilerimle derslerimde tartışıyordum. Kimi öğrenciler Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalına "bilgisayar programcısı" olacağını düşünerek tercih ettiğini söylemişlerdi. Bu bağlamda EPÖ alanının artık lisansüstü eğitim kademesi olduğu fikrini kabul etmeliyiz.

Eskiden pedagoji bölümü Gazi Eğitim Enstitüsü'nde vardı, önce pedagoji bölümüne gidiyordunuz ondan sonra program geliştirmede, ölçme değerlendirme, psikolojik danışma ve rehberlik alanında uzmanlaşma başlıyordu. O dönem geçti artık. Bu uzmanlaşmayı muhakkak yaygın hale getirmemiz lazım, öyle olunca da EPÖ'yü bütün lisans programlarına açık tutmamız lazım. Bizim alanımızda doktora sonrası eğitim çalışmalarının zorunlu olmasını da düşünüyorum. Bu çalışmada kendi üniversitesi dışında yapmasının büyük yararı olduğuna inanıyorum. Özellikle Amerika, İngiltere, Almanya veya akredite edilmiş yurt içindeki farklı bir üniversitede yapılması gerekir inancındayım... Diğer bir husus, Eğitim Programları ve Öğretim lisansüstü programlarından mezun meslektaşlarımızın, ulusal veya uluslararası düzeyde tanınırlığı olan EPÖ ile ilgili ulusal ya da uluslararası bir derneğe üye olarak, bu dernek çatısı altında alanımızın geleceğinin şekillendirilmesine katkı sağlamasını oldukça önemli buluyorum.

Gülçin Tan-Şişman: *Uzmanlaşma açısından “Program Geliştirme” aslında ortak paydamız, alan uzmanlığını da kapsayan disiplinler arası bir yaklaşımla mı ilerlemeliyiz?*

Özcan Demirel: Program geliştirme doğası gereği ayrıştırıcı değil bütünleştirici bir sisteme sahip, ayrıştırmanın ötesinde; hepsinin üstünde ve hepsini kapsayan yetkinlikler bütünü diyebiliriz. Aslında bu ve bunun gibi ayrışmalar program geliştirme bütünlüğünden doğmuştur. Üst düzey düşünme becerilerini içine alan, bütünleştirici bir anlayışla eğitim bilimleri alanına odaklanarak, biraz daha irdeleyerek ortaya koymalıyız. Bu doğrultuda da disiplinler arası çalışmalar olması lazım. Mesela YÖK-Dünya Bankası Projesinde Kimya dersi programı için lisansı kimya olan ama doktora program geliştirme olan bir akademisyen arkadaşımızla çalıştık. Çünkü lisansı kimya idi, ama doktora program geliştirme, bu işi en başarılı ve doğru şekilde o yürütebilir diye düşünmüştük. Ama biyoloji için kimseyi bulamadık, bu nedenle ekipte bu işe gönüllü olan ben yaparım diyen bir öğretim üyesine bu işi vermeye mecbur kaldık, Biyoloji dersi komisyonunun başına bu gönüllü arkadaşımızı görevlendirdik. Ama hep “keşke bu komisyonda da lisansı biyoloji olan ve aynı zamanda doktora eğitim programları ve öğretim alanında tamamlamış bir kişi olsaydı, her şey çok daha farklı olurdu” diye düşünmüştük. Bu durum diğer alanlar için de gerekli, örneğin ölçme-değerlendirmede de matematik ve yabancı dilde ölçme değerlendirme süreç ve uygulamaları doğası gereği farklılaşmaktadır. Bu sadece program geliştirme için değil, zaten program geliştirme ve ölçme değerlendirme önceleri beraberdi hatta eğitim teknolojisi de bizim program şemsiyesi altındaydı, disiplinlerarası yaklaşımı bu bağlamda ön plana çıkarmamız gerekiyor. Hatta bu yaklaşımın da ötesinde “İnsan ve Teknoloji” entegrasyonuna odaklanmamız gerekiyor. Program geliştirme uzmanının da iyi bir eğitim teknolojisi olması da gerekiyor, yaşadığımız koşullarda bu bir gereklilik değil zorunluluk haline geldi.

Esed Yağcı: *Özellikle Pandemi koşullarında öğretim teknolojilerinin popülerleşmesini düşündüğümüzde, bu popülerleşmenin asıl odağının eğitim programları ve öğretim alanı olması gerekmiyor mu?*

Özcan Demirel: Evet kesinlikle katılıyorum. Program ve teknolojinin birleştirilmesi, bütünleştirilmesi gerekiyor. Günümüzde eğitim teknolojisi, aslında program geliştirmenin temel öğelerinden biri olan öğrenme-öğretme süreçlerinin kapsamındadır, yani program geliştirme alanının bir parçasıdır. 1970-80’li yıllarda İstanbul’da yapılan bir toplantıda da biz bunları tartışmıştık.

Gülçin Tan-Şişman: *Özcan Hocam benzer bir ayrıştırma “Sınıf Yönetimi” dersine yönelik olarak da yapıyor. Adında “yönetim” olmasından dolayı bu dersi genellikle eğitim yönetimi alanı sahipleniyor.*

Özcan Demirel: Buna benzer bir durumu IVP programı ile Amerika'ya gittiğimde de gözlemlemiştim. Orada Hunter Modeli vardı. Bu model, aslında öğrenme-öğretme süreci ağırlıklı bir yaklaşımı gündeme getiriyordu. Yani biz öğrenme-öğretme sürecini izlemek, yönetmek veya denetlemek durumundayız, bu açıdan da öğrenme-öğretme sürecini bilmeyen bir kişi sınıf yönetimini nasıl yapacak? Yani öğrencilere sorular sormakla, öğretim materyallerinin olup olmamasıyla ya da öğretim araçlarını kullanmakla iş bitmiyor. Öğrenmeyi kolaylaştırma meselesi, öğrenmeyi öğrenci seviyesine göre tasarlama meselesi ön plana çıkıyor.

Esed Yağcı: *Özcan Hocam, hatırlarsanız bizim lisans programımızda “Öğretimin Denetimi” dersimiz vardı, öğrenme-öğretme süreçleri değil “öğretimin denetimi” ile sınırlıydı.*

Özcan Demirel: Adını değiştirmek lazım belki de, anlaşılmıyor demek ki. Sınıf yönetimi dendiği zaman “yönetim” benim işim, kökenimiz yönetmek diyorlar, siz anlamazsınız bu işten gibi bir yaklaşım egemen oluyor.

Esed Yağcı: *Özcan Hocam, Durmuş Ali Özçelik Hocamız da “öğrenme-öğretme süreçlerinin yönetimi” olarak tanımlıyor. Aslında bu şekilde ifade etmek mi gerek?*

Özcan Demirel: Evet, rahmetli Hocam Durmuş Ali Özçelike katılıyorum. Öğrenme-öğretme süreçlerinin yönetimi daha anlaşılır oluyor ve ders denetiminin ana temasını oluşturuyor. Demek ki sözcükler bile işi değiştirecek gibi görünüyor. Eskiden bu tür istekler, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan geliyorlardı, “Okul öncesi eğitim programı geliştirilecek, Hocam gelin siz bu işin başında olun” diyorlardı ben de diyordum ki ben okul öncesi eğitimde yetkin bir kişi değilim; ama seminer olarak genel bir program geliştirme süreci odaklı eğitim verebilirim, bir program nasıl geliştirilir bunu anlatabilirim. Bu konu ile ilgili hedef-davranışların belirlenmesi, yazılması sizin sorumluluğunuzda ve konu alanı uzmanların da katkısı ile olmalıdır. Çünkü her alanda uzmanlık sahibi değilim, ama yabancı dil öğretimi programlarında komisyon başkanlıklarını kabul ediyordum, Fransızca, Almanca, İngilizce gibi programlarda görev aldım. Diğer alanlar da sadece genel bilgiler vermekle yetindim.

Berna Aslan: *Özcan Hocam az önce bahsettiğiniz tüm öğretmenler için gerekli yeterliklerden birisi de program geliştirme. YÖK yetki devri sonrasında, fakülteler kendi öğretmen yetiştirme programlarını geliştiriyorlar, sizce öğretmen yetiştirmede EPÖ alanının öneminin vurgulandığı bir öğretmen yetiştirme modeli nasıl bir yapıda kurgulanabilir?*

Özcan Demirel: Aslında genel eğilime bakıldığında biz nasıl öğrendiysek kendimizde o şekilde öğretme yolunda ilerliyoruz. Program geliştirmenin temel öğelerinden bahsediyoruz, bunun ötesinde yani bir öğretmenin veya öğretmen adayının ilgili öğretim programını bir yol haritası gibi görerek, ona göre dersi planlaması, öğrenme-öğretme süreçlerini tasarlaması, ölçme-değerlendirmeyi kazanımlar paralelinde planlaması gibi program okuryazarlığı becerisi maalesef ki kazandırılmıyor. Bizlerin program geliştirme uzmanları olarak, hem öğretmen yetiştirmede hem de ülkemizde uygulanacak öğretim programlarının geliştirilmesinde çok daha bilinçli ve etkin bir şekilde yer almamız gerekiyor. Hatta bir Talim ve Terbiye Kurulu toplantısında bir komisyon üyesi “Hocam, artık öğretmenlerimiz kazanımlara bakarak soru maddesi hazırlıyorlar” demişti. “Peki” dedim “kazanımlara bakarak ders planı hazırlıyorlar mı?” Buna cevap yok, çünkü sonuç olarak onlar için en önemli şey kazanımların test edilmesi. Ama o kazandırılmayanların neden kazanılmadığı, kazanılamıyorsa neden programlarda aynı şekilde yer verildiği gibi soruların derinleştirilmesi, bunun sistem içerisinde yaygınlaştırılması lazım. Madem biz program geliştirme uzmanları bir araya geliyoruz farklı kurullarda veya komisyonlarda, belirlenen kazanımların kazanılması için öğrenme-öğretme ve ölçme-değerlendirme süreçlerine odaklanmamız gerekiyor. Bir de “kazanım” olarak verilen birçok ifade aslında kazanım değil, etkinlik. Bunları o kadar çok tartıştık ki, çalıştaylarda önerilerde bulunduk, bunlar kazanım olamaz, çıkarılması gerekiyor diye; ama yetkili kişiler bu etkinlik ifadelerini programlardan çıkartmadılar. Nicelik odaklı ilerleyen bir süreç var. Burada önemli olan eğer “kazanım” diyorsan öğretilebilir, öğrenilebilir, ölçülebilir bilgi, beceri ve yeterlikler olmalıdır. Eğer kazanım diye belirledikleriniz kazanılmıyorsa kazanım ifadesi değildir zaten.

Bir kere her eğitim fakültesinde bir uygulama okulunun zorunlu olması, her program geliştirme faaliyetinin okulda sahada, sınıf içerisinde öğretmenlerle birlikte yapılması yani kısaca okul temelli eğitim programlarının geliştirilmesi gerekiyor. Okul ihtiyaç ve koşulları doğrultusunda sahada geliştirilen programlara ihtiyacımız var. Nicelik açısından bir dolu kazanım üretebilirsiniz ama bunlardan kaçısı gerçekten öğrenci tarafından kazanılıyor kaçısı sadece programda yazılı bir ifade olarak kalıyor? Bunlar süs olarak mı programda yer alıyor? Peki, o zaman neden programlara bunları dâhil ettik, eğer bunlar kazandırılabilir değilse veya

kazandırılıp kazandırılmadığı sınıf içi veya merkezi testler aracılığıyla belirlenmiyorsa, neden hala programlarda tutuluyor bunun da tartışılması gerekiyor.

Esed Yağcı: *Özcan Hocam, yine hizmet öncesi öğretmen eğitimi ile devam edelim isterseniz. Özellikle eğitim fakültesi dışında mezunların öğretmen olarak istihdamına yönelik olarak farklı politikalar vardı, örneğin meslek bilgisi derslerinin tezsiz yüksek lisans olarak verilmesi veya öğretmenlik sertifika programları ile üç ay gibi kısa bir sürede hızlandırılmış programlar vardı. Sizin bu konudaki görüşleriniz nelerdir?*

Özcan Demirel: Bir kere öğretmenlik meslek bilgi ve becerilerinin kazandırılması üç ayda olacak bir şey değil, bu tamamen popülist bir yaklaşım. Bunu hiçbir zaman kabul edemeyiz, hepimiz bu işin mutfağından geldik. Benim yaşam öykümü incelediğinizde, ilkokuldan sonra öğretmen olma arzusu ile öğretmen okuluna gitmişim ve her zaman “Hayata tekrar gelsem yine öğretmen olmak isterim” derim. Bana bunu söyleten aslında öğretmenlik mesleğini çok sevmem, onun hamurunda yoğurulmuş olmam ve öğretmenlik mesleğini etkili şekilde yapabilmemi sağlayacak bilgi ve becerilerin bana kazandırılmış olmasından kaynaklanıyor. Eğer bunları kazanmamış olsaydım herhâlde bunları söyleyemezdim. Öğretmenlik ulvi bir meslektir, meslekteki ilk günümünden şu ana kadar da keyif alarak zevkle sürdürüyorum.

Esed Yağcı: *Özcan Hocam, bizim sahip çıkmamız gereken “öğretmen eğitim fakültesinde yetiştirilir” yaklaşımı olmalı ama sertifika programlarının maddi boyutu durumu farklılaştırıyor.*

Özcan Demirel: Esed’cim, askeri liseler kapatıldı, eskiden nasıldı asker olmak isteyenler küçük yaştan “ben asker olacağım, teğmen olacağım, genel kurmay başkanı olacağım” arzusu ile geliyorlardı. Biz de aynı arzu ile ilkokul bitirdiğimiz yaşta “Öğretmen olacağım” arzusu ile başladık. Şimdi bu öğretmen okullarının, liselerinin kapatılmasıyla, tüm bu değerler alt üst hatta yok oldu. Bu duyuşsal özellikler küçük yaşlardan itibaren geliyor. Şimdi bu duyuşsal özellikleri, üniversitede sertifika programıyla nasıl kazandıracacağız? Bu mümkün değil. Duyuşsal alanı zaten yıllardır ihmal ettik, şu anda da uygulanan politikalarda duyuşsal alan tamamen yok sayılıyor. Artık öğretmenlik mesleğine bağlılık maalesef git gide kopuyor. Gelecekte idealist öğretmenlerle karşılaşabilecek miyiz? Yoksa maaş karşılığı görev yapanlar mı olacak? Bizler “Türk bayrağının dalgalandığı vatanın her köşesinde görev yapmaya hazırız.” diyorduk. Duyuşsal alanın ön plana çıkarılması gerekiyor, meslek loncaları gibi yaklaşım olmalı “Öğretmenlik mesleğinin ruhu” işlenmeli. Bu işte tezsiz yüksek lisans, sertifika programları gibi uygulamalarla öğretmen yetiştiremeyiz. Politik eğilimlerden dolayı, bu tarz programların açılmaması sağlanamıyorsa, sertifika veya tezsiz yüksek lisans programlarının çok bo-

yutlu tasarlanarak geliştirilmesi, öğrenme-öğretme süreçlerinin nitelik açısından üst düzey olması gibi durumların dikkatle planlanması gerekir. Aslında geçmiş ve günümüzdeki tezli yüksek lisans veya sertifika programları nitelik ve nicelik açısından oldukça yetersiz.

Berna Aslan: *Peki Özcan Hocam, öğretmenlik mesleği yeterliklerinin kazanılması ve geliştirilmesi ile yaşam boyu öğrenme açısından kredilendirilme yaklaşımının ülkemizde uygulanabilirliğine yönelik görüşleriniz nelerdir?*

Özcan Demirel: Yapılması gerektiğine inanıyorum. Gerek Amerika'da gerekse Avrupa'da iş başvurularında sizin öncelikle basılı ya da çevrimiçi CV'nizi istiyorlar, buna ek olarak örnek bir ders vermenizi ya da verdiğiniz bir dersin kaydını istiyorlar. Bu kayıtlardan sizin öğretim becerilerinize, öğrenciyle iletişiminize bakarak öğretmenlik mesleğine ilişkin bilgi ve becerilerinizi değerlendiriyorlar. Bu sürecin mezuniyetten itibaren portfolyo değerlendirme ile yürütülmesi daha önemli hale geliyor, öğretmenlerin istihdamı ve aynı zamanda mesleki gelişimi konusunda, birikik (kümülatif) değerlendirme yapılıyor. Keşke, bu örnek ders kayıtları bizim arşivlerimizde olsa, sözgelimi Selahattin Ertürk'ün, Fatma Varış'ın ders kaydı olsaydı, hem bu alanın öncüleri olan hocalarımızı tanıtmak, hem de rol model olma, alana yönelik farkındalık kazandırma açısından bu video kayıtlarını kullanabilirdik. Bizler, bu hocalarımızın öğrencileri olarak o süreçleri canlı olarak yaşadık; ama onları görmeyen onların öğrencisi olmayanlar için bu dökümanlar çok etkili olabilirdi. Yeni kuşaklara çok daha farklı bir duygu verirdi kanısındayım.

Portfolyo çalışmaları çok önemli portfolyo değerlendirme olarak yani yeterliliğe dayalı, yeterlikleri ölçen göstergelerin kullanılmasını bir kanıt olarak görüyor ve önemli olduğuna inanıyorum. Bu açıdan da tezsiz yüksek lisans ya da sertifika modeli ile öğretmen yetiştirme anlayışını bir kenara koyup; önemli olanın öğretmenliğin mesleki yeterliliklerini kazandıran bir yaklaşımın benimsenmesini ve bunun sertifikalandırılmasını anlamlı bir adım olarak görüyorum. Yani yetiştirdiğimiz öğretmen adayları sınıfa girdiği zaman ne yapıyor? Mesleki yeterliliklerini bir kenara bırakıp bilimsel değeri olmayan konuları mı anlatıyor? O zaman bu öğretmenleri niçin istihdam ediyoruz ki? 21. yüzyılın öğretmenlerini, sınıfa girmeden önce bilgi, beceri ve tutum açısından teknoloji temelli ve yeni dünyaya hazır eğitimciler olarak yetiştirmek zorundayız.

Gülçin Tan-Şişman: *Özcan Hocam, öğretmen eğitimi açısından Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin işlevleri neler olmalıdır?*

Özcan Demirel: Derneğimizin burada bir halk eğitim merkezi, öğretmen eğitim merkezi gibi çalışarak; eğitimcilerin eğitimi gibi işlevlerinin ön plana çıkarılması gerekiyor. Biz öğretmen yetiştirme fonksiyonumuzu yitirmeyip, daha da

güçlendirme yolunda adımlar atmalıyız. Uluslararası kongrelerin düzenlenmesi oldukça önemli fakat bunun da ötesinde öğretmenlere program geliştirme, program okuryazarlık eğitimlerinin verilmesi gerekli. Bu bir yaz okulu olabilir, okullarda yapılacak etkileşimli seminerler olabilir, ama odağında “eğitim” olmalıdır. Bu tür mesleki gelişim faaliyetlerinin de kredilendirilmesi gerekiyor. Yani öğretmenlerin bu tür etkinliklere katılımlarında kredi alması gerek. Derneğin düzenlediği her kongre, çalıştay ve toplantılara katılanlara belli krediler verilmelidir. Bu kredilerin toplamı belli bir düzeye ulaştığı zaman bu kredilerden dolayı MEB ya da Yükseköğretim Kurulu’nun belirlediği eğitim ödeneği, yurt dışına gidiş için belli bir kredi ya da teşvik puanları alabilmelidir. Bu şekilde teşvik primlerinin olması etkin katılımı ve kuramsal olarak öğrendiklerini uygulamaya yansıtma açılarından özendirici bir etmen olacağını düşünüyorum.

Gülçin Tan-Şişman: *Özcan Hocam son olarak Eğitim Programları ve Öğretim alanında çalışan akademisyenlere ve genç araştırmacılara önerileriniz nelerdir?*

Özcan Demirel: Bu soruyu maddelendirerek yanıtlamak istiyorum.

1. Eğitim programları ve öğretim alanında yüksek lisans ve doktora yapacak kişilerin lisans düzeyindeki not ortalamalarının 4 üzerinden 3 olması beklenmelidir.
2. Lisansüstü programlara kabulde yabancı dil olarak İngilizce sınavlarından 100 üzerinden en az 70 almaları istenmelidir.
3. Doktora eğitimini Türkiye’de yapıp üniversitede çalışmak isteyenlerin muhakkak doktora sonrası eğitim için yurt dışına gitmeleri sağlanmalıdır.
4. Üniversitede EPÖ alanında öğretim üyesi kadrosuna geçmek isteyenlerden “Dijital okuryazarlık belgesi” istenmelidir.
5. Üniversitelerde EPÖ alanında çalışma yapmak ve öğretim üyesi olabilmek için uluslararası kongrelere katılmak, projelerde görev almak, alanla ilgili derneklere üye olmak ve ERIC, SCCI gibi nitelikli indekslerde dizinen dergilerde yayın yapmak zorunlu olmalıdır.
6. Gelecekte okul temelli ve öğrenen temelli program geliştirme konusunda derinleşmeye gidilmelidir.
7. Program geliştirme çalışmalarında yapay zeka ile öğrenen kişileri birlikte temele almak esas olmalıdır.

Gülçin Tan-Şişman: Sevgili Özcan Hocam, çok değerli görüşlerinizi ve deneyimlerinizi bizlerle paylaştığınız için çok teşekkür ederiz.

Özcan Demirel: Rica ederim, ben de sizlere teşekkür ederim.

DEMİREL AİLESİ'NDEN ÖZCAN
DEMİREL'E...



NURSEL DEMİREL**İYİ BİR HOCA, İYİ BİR KOCA**

Güler yüzlü, hoşgörülü, dakik ve sadık bir eş, sorumlu bir baba, sempatik ve tonton bir dede olan Özcan Bey'le gurur duyuyorum. Her zaman varlıklarıyla iftihar ettiğimiz, oğullarımın, gelinlerimin ve torunlarımın da aynı duyguda olduklarına inanıyorum. Bize bu gururu yaşattığı için kendisine, bu kitabı hazırlayan gruba, yazılarıyla onurlandıran tüm dostlarıma teşekkür ederek, saygılarımı sunuyorum.

1968 yılının bahar aylarında, o zaman askerliğini yapmakta olan Özcan Bey'le tanıştığım; babam, “Bu iyi ve çalışkan bir komutana benziyor, ona ‘Evet’ de” demişti. İyi ki “evet” demişim. Birlikteki mutluluğumuz gösterdi ki, hayatımın en isabetli kararını vermişim. Balayımızda ilk uçağa binerken maksadını söylemeden beni alanda bıraktığını saymazsak hiç yanımdan ayrılmadı.

Özcan Bey'i, yüreğinde insan değeri ve insan sevgisiyle, çağdaş bilime, bilgi, enerji ve yeteneğiyle katkı getirmiş, dürüstlüğü ve usanmak bilmeyen çalışmalarıyla öğrencilerinin ve arkadaşlarının ilgisini, saygı ve sevgisini kazanmış bir kişi olarak değerlendiriyorum.

“Ben, her şeyden önce öğretmenim. Ben milletimin öğretmeniyim” diyen ulu önder Atatürk gibi, öğretmenlik mesleğinin yüceliğine inanan, “Tekrar dünyaya gelsem yine öğretmen olmak isterim” diyen Özcan Bey, yapıcı, araştırmacı ve üretici olarak çaresizliğe düşmeden, planlı, programlı bir şekilde görev ve sorumluluğunu hak ve adalet ölçüleri içinde tutarak yerine getiren bir eğitimci.

60 yıllık meslek hayatında, çağdaş, laik ve demokratik toplumda bağımsız, onurlu ve güvenli bir şekilde yaşama bilincinin ve disiplininin eğitimle sağlanacağına inanan Özcan Bey, bu yolda Atatürk ilke devrimlerine sadık kalmaya özen göstererek siz değerli meslektaşlarının ve bizlerin desteği ile yurt içi ve yurtdışı çalışmalarını sürdürdü.

Ben de bir eğitimci olarak onun eğitim dünyasına; yetiştirdiği öğrencileriyle, yönettiği araştırmalarla, yazdığı kitaplarla, makalelerle, yurt içinde ve yurtdışında verdiği konferanslarla, yaptığı katkıları şükranla karşılıyor, ömrü yettiği müddetçe aynı coşkuyla devam ettireceğine inanıyorum. Şimdiye kadar yanındaydım, şimdiden sonra da katkılarımı hep yanında olacağım.

Yurtiçi ve yurtdışı gezilerimizle ufkumuzu genişletmek, böylece topluma daha faydalı olma amacımızı birlikte gerçekleştirdiğimiz için mutluyum. Ancak, tercüman gibi hep yanımda olduğundan İngilizcemi geliştiremediğim için üzgünüm.

Özcan Bey'in bütün meziyetleri yanında muzip yönü de kuvvetlidir. İstanbul'daki oğlumuzun evinde torunlarla saklambaç oynuyorduk. Sıra Özcan Bey'e geldiğinde, saklandığı yeri bütün çabalarımıza rağmen bulamadık. Artık hayıflanmaya başlamıştık ki banyodan gülme sesi geldi. Meğer, küvetin kabinlerini kapatarak içine yatmış, görmemiz mümkün değildi ama çok eğlendik.

8 Mart Kadınlar Günü'nü çiçekleriyle, doğum günümü hediyeleri ile taçlandıran, bayramlarda çocuklarına sonra da torunlarına bayram parası verme geleneğini hiç bozmayan davranışları takdire şayan...

Düğün törenimizin açılış müziği olan SAMANYOLU'nun sözlerindeki gibi, ömür boyu sürmesi dileğiyle, esprili, güler yüzlü, aceleci, üç öğün yemeğe düşkün, hiçbir şeyi atmak istemeyen PAMUK PRENS bizimle ol. *Hep böyle kal.*

İyi ki varsın, seni seviyorum.



Nursel Demirel

HAKAN LEVENT DEMİREL**BEN BABAMLA HİÇ İNGİLİZCE ÇALIŞMADIM!**

İş yaşamında yıllarca yabancı yöneticilerle birebir çalıştım, İngilizce iş yaşamımda sürekli var oldu; yazışmalarda, gelen ziyaretçilerde, önceleri telekonferanslarda şimdilerde görüntülü görüşmelerde hep kullanıldı, bu ortamda yıllarca yaşayacak kadar İngilizce bildiğimi düşünüyorum. Hatta seneler önce bir Amerikalı ziyaretçi ile fabrikada dolaşırken yurtdışında nerede kaldığımı sordu, ben de şaşırarak “Anlamadım” dedim, “Birçok kez yurtdışına gittim ama herhangi bir yerde uzun süreli kalmadım” dedim ve neden sordun dediğimde “İyi İngilizce konuşuyorsun nerede öğrendiğini merak ettiğim için sordum” dedi. Yanlış anlaşılmasın amacım övünmek değil, bunları şunun için söylüyorum; Evet, sanılanın aksine ben babamla hiç İngilizce çalışmadım, ama İngilizcenin olduğu bir evde büyüdüm ve bence ben “yabancı dil öğretimi”nin “home edition”nıyım.

Çocukluğumuzda henüz daha okuyamazken bile babamın İngiltere’den getirdiği çocuk kitaplarını karıştırdık, sonraları bu kitaplara Ankara’daki British Council, American Embassy kütüphanelerinin “discard” ettiği birçok farklı resimli kitap eklendi, sonra babamın yurtdışı seyahatlerinden getirdiği, o zamanlar yurt içi kitapçılarda görmeye alışık olmadığımız çok renkli kitaplar eklendi. Eve ilk “Scrabble” geldiğinde sanırım ortaokuldaydım, babam İngiltere’den getirdiği için Türkçe harf yoktu, biz de genelde İngilizce oynamaya çalışırdık. Sonra babam İngiliz Kültür Derneği’nde derse başlayacağımı söyledi. Derneğin yılbaşlarındaki yeni yıl partilerini iple çekerdik, o yüzden giderken ürkeklik hatırlamıyorum, galiba dört sene kadar devam ettim. Derken bir gün eve “Speak & Spell” geldi, E.T. filmini izlediyseniz “Speak & Spell” E.T.nin kendi türüyle iletişim kurmak için kurduğu sistemdeki mesajını yazdığı, üzerinde klavye olan kırmızı aletti (bir E.T. de bir de bizde vardı :). Tom Amca (Tom Skovkholt) Ankara’dan Amerika’ya dönerken bize hediye etmişti ve onun sayesinde de vocabulary, spelling ve pronunciation gelişimini sağladık.

Ben gurur duyduğum devlet okullarında okudum üniversiteye kadar; Hamdullah Suphi İlkokulu, Bahçelievler Ortaokulu, Bahçelievler Deneme Lisesi. Özellikle ortaokulda ve lisede önceleri babam sonra da annem sürekli okula gelirdi, haşarı olduğumuz için falan değil, öğrencileri benim okullarda staj yaparlardı ve onlar da derse girip öğrencilerinin kimi zaman verdikleri dersi dinlerlerdi. Lisede bir gün unutmuyorum arkadaşlar ısrar ettiler okulu kırım diyen ben dedim ki “Annem gelecek” tabiki inanmadılar, hatta böyle bahane mi olur diye çok dalga geçtiler, benim yüzümden okulda kaldıklarına sinirlendiler. Neyseki öğleden sonra barıştık çünkü annem 3. veya 4. derste kısa sürede olsa sınıfa uğrayıp stajyer

öğretmeni dinlemişti. Bu uygulama hâlâ var mı bilmiyorum ama umarım devam ediyordur, stajın eğitim sürecindeki yerini üniversitede ilk stajımı yaptığımda çok iyi anladım, bir Endüstri Mühendisi adayı olarak nereye hazırlanmam gerektiğini, beni nelerin beklediğini, iş yaşamının ne olduğunu stajda görmüştüm. Dediğim gibi okullarımla gurur duyarım ama eğitim dili olarak İngilizce ile ilk kez üniversitede karşılaştım, o güne kadar İngilizce fizik, matematik, vs. görmemiştim. Özellikle haftada sekiz saat İngilizce dersi ile Deneme Lisesi belki nadir örneklerdendi ama yine de Bilkent Üniversitesi İngilizce hazırlığı atlayacak kadar bir altyapının gelişmesi bence babamın sayesinde, anlattığım süreçle olmuştur.

Amacım kendi gelişimim üzerinden bir eğitimci olarak babamın, bana nasıl balık tutmayı öğrettiğini ve beni hazırladığını anlatmaya çalışmaktı. Evet ben babamla hiç İngilizce çalışmadım ama ortamıyla, aracıyla-gereciyle, emeğiyle aslında nasıl da yoğrulduğumuzu şimdi 50+ yaşındayken çok daha iyi görüyorum.

Bizler için hiçbir fedakarlıktan kaçmayan ve gerçekten çok çalışan babama öğrettikleri ve varlığı için sonsuz teşekkürlerimle...



Hakan Levent Demirel ve ailesi

OKAN DEMİREL

Pazar sabahı erken kalkıp, sobanın temizlenmesi ve yeniden yakılması bizim işimizdi. Genellikle ben işten yine bir şekilde kaytarıp ağabeyimin işi yapmasını sağlar fakat sobayı tutuşturmak için arayışa girerdim. Evin her yeri ders notları, gözden geçirilmiş tez taslakları, eski sınav kağıtları veya müsvedde dolu olurdu ama tutuşturmak için bir sayfa bile bulmak mümkün olmazdı. Gaz yağına batırılmış çaputla sorun çözüldükten sonra yavaşça ısınmaya başlayan evimizde sıra toplanma ve kahvaltı hazırlığına gelirdi. Artık uyanmış ve ısınmış olarak eve şöyle bir bakınca akşam geç yatılmış ama işlerin bitirilmiş, komşu, dost ve akrabaların ihmal edilmemesi ve tüm günlük işlerin yapılmış olduğunu görürdük.

Kahvaltı çok güzel olurdu. Onca ekonomik imkansızlıklara rağmen soframızda bir eksik olmazdı. Babam, kahvaltıdan sonra mutlaka çalışmaya başlar sonra da öğleden sonra pişireceği balığı almaya giderdi. Annem, her zaman olduğu gibi evin tüm yükünü sırtlar, bir taraftan kendi işlerini, bir taraftan da çamaşır, bulaşık, evin temizlenmesi toplanması gibi işleri yapmaya çalışırdı.

O zamanki yaşamın daha kolay olduğunu söylemek mümkün değil, hatta çok daha zordu. Buna rağmen, ağabeyimle ben güzel bir çocukluk geçirdik. İmkansızlıklara rağmen hayata tutunmanın nasıl bir şey olduğunu gördük. Annemin ve babamın mesleklerine karşı olan tutkuları sayesinde yokluk içinde varlık yaşadığımızı söylemek isterim. Kendi hayatlarımızı kurduğumuz zaman, çocuklukta farkında olmadığımız birçok şeyi görmeye başladık. Babamın kariyerinde attığı her adım için ne kadar uğraştığını ve sonunda elde edilen başarı veya başarısızlıkta hayatımızın nasıl etkilendiğini gördük. Etrafımızda her zaman insan olurdu. Her konuda babamın mutlaka bir tanıdığı vardı. O kişiyle görüşmeye gittiğimizde ağır lanmamızdan, babama ne kadar değer verildiğini görmek beni çok mutlu ederdi. Ne kadar zengin olursanız olun, bunu hiçbir şekilde parayla satın alamazsınız. Benzer şekilde, eğer bir seminerde babamın karşılanması ve gördüğü ilgiye şahit olduysanız, zaten mesleği sevmenin nasıl bir şey olduğunu anlamışsınızdır.

Çocuklarımıza hep çok varlıklı insanları örnek gösterip onları zengin olmaya teşvik ediyoruz farkında olmadan. Ama ben onların “Babam gibi” olmalarını isterim. Ailelerde, yaşanan sorunların çözümleri için kim bilir ne tavsiyeler veriyorlardır, ama ben onlara “Annemi” tanımlarını tavsiye ederim...



Okan Demirel ve ailesi

ANI YAZILARI

(Soyadına göre alfabetik sıra ile)

YUNUS ABUBAKAR

Prof. Dr Özcan Demirel

I wanted to take a moment to show my heartfelt appreciation for your contribution to my life and to my academic career. All the times spent in your class ELTE 604 Advanced Research Techniques and all the things you taught me helped set a clear direction for me to follow and it will play tremendous role in my PhD thesis and my future research ability and capacity .

ELTE 604 Advanced Research Techniques, has indeed reshaped and rekindled a lot about me and the way I personally view research. Research nowadays has taken on a new dimension as new techniques are developed every blessed day.

Today, as I looked back at how my dreams have materialised into reality, you stand clearly in my mind. You patiently listened to my challenges, understood them and motivated me to push harder in life. It is because of those times that I have become more responsible, professional, committed and hopefully, successful, in my academic career.

Finally, I don't owe my professional success to my destiny, luck, belief, confidence or fortune. I owe it to a wonderful schooler like you. Nothing can come close to the inspirational presence of an instructor like you in a student's journey. You have no idea how important a role you play in shaping my research development, maybe we did not meet for the whole year, but those encouragement words play a significant role in my life. I want to thank you for your teaching style. You really engaged with the material you are teaching, and that is what makes it more excited for me. I also appreciate your tireless effort towards conducting a series of lectures on Moodle and zoom meeting. This clearly play pivotal role in the understanding and proficiency of this course. There is nothing I can do to repay you adequately for your contribution to my life. I promise to always cherish your lessons, and hopefully one day be as inspirational others as you were to me.

May all your wishes and desire be accomplished.

Thank you very much.

Younus Abubakar

PhD Student from Nigeria

TUBA ACAR-ERDOL**Özcan Hocama**

Saygıdeğer Özcan Hocam, benim için her zaman üreten bir zihin ve canlı bir hafıza. Kendisiyle ilk defa Hacettepe Üniversitesi'nde yüksek lisans mülakatında karşılaştım. Felsefe grubu öğretmenliğinden mezun olduğumu öğrenince, eğitim felsefesine yönelik sorular sordu. Eğitim felsefesinin önemine dikkat çekmesi ve bu alanda yetişecek uzmanlara ihtiyaç duyulduğunu sık sık belirtmesi yüksek lisans sürecimde de devam etti. Biz yüksek lisans öğrencilerinden, tezlerimizde çalışmayı planladığımız araştırma önerileri hazırlamamız istendi. Ben de 10 araştırma önerisi geliştirdim ve Esed Hocam ile önerilerini istişare etmek için Özcan Hocamın odasına gittik. Özcan Hocam önerilerin hepsini inceledi ve kararlı bir şekilde "Evet, eğitim felsefesi çalışmalısın." dedi. Oysa öneriler arasında eğitim felsefesi yoktu. Böylece "Cumhuriyet Döneminde İlköğretim I. Kademe Programlarının Özellikleri ve Dayandığı Eğitim Felsefeleri" başlıklı yüksek lisans tezim, Özcan Hocamın yönlendirmesi ile ortaya çıktı.

Hocamın dersleri öğretici olmasının yanında hep eğlenceli geçti. Özcan Hocam kapıdan içeri girerken espriler de beraberinde gelirdi. Bugün yüksek lisans ve doktora sürecinde Hocamdan ders aldığımız arkadaşlarla konuştuğumuzda, Hocamı hep eğlenceli ve teşvik edici üslubu ile anıyoruz. Her dersin sonunda gittiğimiz yemekler, kongrelerde birlikte geçirdiğimiz vakitler, hocamın sosyal yönünü tanımama ve örnek almama vesile oldu. Aradan yıllar geçmiş olmasına rağmen karşılaşmalarımızda her şeyi daha dün gibi anımsaması öğrencilerine verdiği değer ve canlı hafızasının göstergesidir.

Özcan Hocama, öğrettikleri yanında özellikle yeni araştırmalar yapmaya teşvik ettiği ve bu alandaki becerilerimizi geliştirme fırsatı oluşturduğu için minnettarım. İlk kitap bölümü yazma heyecanını onun editörlüğü yaptığı kitapla yaşadım. Birlikte olduğumuz her dakika benim için bir öğrenme fırsatı oluşturdu. Hocamın çalışmalarının içerisinde yer almak benim için gurur verici oldu. Özcan Hocam ile öğrenme ve üretme çabamız yeni bir kitapla devam ediyor. Diğer çalışmalarında olduğunu gibi bu kitapta da ilk vurguladığı unsurlardan biri, daha önce söylenmemiş şeyleri söylemek, kanıt temelli ve uygulamaya dönük öneriler ortaya koymak oldu.

Özcan Hocama yaşamında sağlık, huzur ve mutluluk diliyorum. Onun öğrencileri olarak bizler, bize kazandırdığı ilkeler ve değerlerle çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz. Bizimle olmaya ve yolumuzu aydınlatmaya devam etmesi dileğiyle...

CLIFFORD AGYEI**Dear Professor Demirel**

I must admit that you have become one of the most adorable professors in the faculty due to the following reasons;

First is your adaptability to the current trends in the field in e-learning and technology infused teaching although you might not necessarily belong to the 'so called' digital natives. You have adopted and adapted so well to the idea, far more than your peers who are considered digital migrants. Your positive attitudes about embracing efficient mobile use in your lessons, your power point presentations and the current topics you introduce in your lessons, all make your class enjoyable.

Also, as a professor teaching graduates who may either end up teaching in classrooms or working in educational sectors, your focus and lessons are geared towards approaches and ways we could benefit and apply what we learn in our future endeavours and not what we just have to learn and are graded in. With this, there is no negative washback effect on our interaction with you. We are free, happy and comfortable to interact to ensure proper understanding of what we learn, whiles you always encourage us to link whatever we study to our unique country specific context or how an idea could be improvised in our localised setting.

On take home exams and presentations, your teaching approaches, are in tune with modern PhD studies. Asking us to take our exams home makes us get quality time to put out our best and additional opportunities to even polish our references, something that could not be achieved in a time bound-classroom sit down exams. Also, moving from the old idea of the professor as a 'no all', *sage on a stage* to that of a *guide on the side*, you always make student presentations as integral part of your lessons. This provides you the opportunity to understand your students, learn and see things from their unique backgrounds, learn new things from them and know what they may lack and guide accordingly. Peer learning is also important part in graduate studies and this is what you promote always.

Class organization, flexibility and professor-students interaction, your class is well organized. Students get to know what to study, assessment criteria, and expectation. You promote open communication and always email us with reminders and what we have to do. Your feedback approach is also valued. After exams, you talk to us individually pointing out what we did well and areas that need consideration and further effort. This makes you putting into use, good teaching practices and not just some abstract theories stated in textbooks.

Whilst I could go on and on, I would like to sum by saying that, your attitude towards language teaching and technology and your way of making your students as important part of teaching and your focus on teaching practical things that will be central to our future practice are what stands out in your teaching.

ORHAN AKINOĞLU

Çok Değerli Saygıdeğer Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel'in adını üniversite yıllarımda lisans eğitimim sırasında yazdığı eğitim kitaplarıyla ilk olarak öğrenmiş ve duymaya başlamıştım.

Hocamla ilk olarak karşılaşmam ve tanışmam 1997 yılının eylül ayında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim doktora sınavı öncesinde oldu. O günlerden bugünlere hocamla ilgili çok sayıda yazılabilecek veya paylaşılabilecek benim üzerimde iz bırakan yaşantılar oldu.

Derli toplu olması açısından bu yaşantı izleri böyle bir yazıda kişisel özellikleri, sosyal ilişkileri, mesleki ve akademik niteliği başlıklar altında ele alınabilir. Bu başlıklarda da çok şey söylenebilir, yazılabilir.

Az sözle çok şey ifade etmek adına burada doktora derslerimiz sırasında hocamızın sık sık başvurduğu bir ders veya konusu ile "Bu konu ile ilgili bir beyin fırtınası (brain storming diye İngilizcesini de ekleyerek) yapalım bakalım neler çıkacak" diyerek sürdürdüğü kendine özgü bir ders işleyiş tarzını hiç unutmuyorum.

Bundan yola çıkarak Hocam Prof.Dr. Özcan Demirel'le ilgili bir beyin fırtınası yaparak bizlerde oluşturduğu izleri, esintileri fırtınanın getire bildiği kadarıyla burada sizlerle paylaşmak isterim.

Konu: Prof. Dr. Özcan Demirel kimdir? Nasıl tanırırsınız? Neler öğrendiniz? Et-kileri nelerdir?

Teknik: Beyin fırtınası

Katılımcı: Dr. Orhan Akınoğlu

- Mesleğine âşıktır. Bugünde olsa severek öğretmenliği tercih ederim sözünü bütün benliği ile hissederek ifade eden meslek sevgisi ve saygısı yüksek biridir.
- Yenilikçidir, gelişmeyi, öğrenmeyi, paylaşmayı sever ve bundan mutluluk duyar.
- Enerjiktir, bu enerjiyi güçlü bir şekilde hissedebilirsiniz.
- Çok yönlüdür. Her disiplinle ilişkisi sizlerde hayranlık uyandırır.
- Dakiktir. Zamanın değerini hissedersiniz. Zamanlaması sizi şaşırtabilir.
- Müthiş esprilidir. Esprinin ani çıkışı, inceliği ve üst üste gelmesi sizi kendinizden geçirebilir. Gülme krizine girebilirsiniz. En önemlisi Nasrettin hoca gibi güldürürken düşündürür.

- Dili çok iyi kullanır. Sözlü ve yazılı, Türkçe ve İngilizce, bir Yunus gibi dil aşığıdır. Hissedersiniz.
- İnsan sevgisiyle doludur. Bir Mevlana gibi insanı kabulü değeri görürsünüz.
- Sosyaldır. Bulunduğu her ortamda çembere alınır. Ne söyleyecek neler yapacak diye dikkatle izlenir.
- Üretkendir. Çok sayıda öncü kitap, makale, eser yazarıdır.
- Çağdaştır.
- Örnek bir aile reisidir.
- Dinamiktir. Dinamizmi hayranlık uyandırır.
- Etkili, güçlü ve esnek bir danışmandır. Çok sayıda yüksek lisans ve doktora tezi yönetmiştir. Bu satırların yazarı hocanın 41. doktora öğrencisidir.
- Sizde müthiş bir çalışma isteği uyandırır.
- Etkileyici bir eğitimcidir.
- Güçlü bir akademisyendir.

Fırtına devam eder..... Çok şey yazılabilir

Kısaca özetlemek gerekirse; Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel insana, insan olmanın sıcaklığını ve mutluluğunu hissettiren, örnek, güçlü bir rol model eğitimci ve insanda yenilikçi, üretken, güçlü bir akademisyen olma istek, motivasyonunu, dinamik ve canlı tutan son derece etkili bir akademisyendir.

Hocamız, eğitim programları ve öğretim bilim alanının varoluşu, gelişip ve güçlenmesinde, Selahattin Ertürk Hocamızın izinde ülkemizde son yıllardaki en güçlü temsilcilerinden biridir.

İyi ki varsınız.

İyi ki sizleri tanıdım.

BUKET AKKOYUNLU**Öğretmenliğe ve Öğrencilerine Aşık Bir Akademisyen: Prof. Dr. Özcan Demirel**

Özcan Hocamla, 1984 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne araştırma görevlisi olarak başladığımda karşılaştım. Aynı ana bilim dalında uzun yıllar çalıştık. Kendisinin öğrencisi oldum, Ana Bilim Dalı Başkanımız oldu. Hocamızı öğrencisi olarak, mesai arkadaşı olarak ve yönetici olarak çok çeşitli yönleriyle tanıdım. Hatalarımız karşısında bir kez dahi sesini yükselttiğine, bizleri kırdığına şahit olmadım. Parlak zekâsı, sakin, sabırlı kişiliği, nüktedanlığı ve iletişim becerileriyle hatırlıyorum Sevgili Hocamızı. Zekice yaptığı ince esprileri hala aklımdadır. Yıllar içerisinde gördüm ki Özcan Hocamızın başarısı insanlarla kurduğu ilişkilerde gizlidir.

Eğitime gönül vermiş biri olarak Arifiye İlköğretmen Okulu'nu bitirmiş olmaktan her zaman övünçle bahseder hocamız. Atatürk İlkeleri'ne ve Cumhuriyetimize sahip çıkacak öğretmen yetiştirmenin önemine inanmıştır. Atatürk'e olan sevgi ve hayranlığını "Ben de suyun öte tarafındam" diyerek hep gururla söylemiştir. Atatürk İlke ve İnkılapları çerçevesinde ülkemizin değerlerine bağlı ve eğitime gönül vermiş biriyle çalışmış olmaktan dolayı kendimi hep iyi hissettim.

Hem Hocam hem yöneticim olan Özcan Hocamızla 2006-2012 yılları arasında Dekanlık yaptığım süreçte de birlikte çalıştım. Öğrencisi olduğum kurumda bir yönetici olmak başlangıçta çok kolay olmadı, ama bu süreci iletişim becerileriyle kolaylaştıran birisi oldu Özcan Hocam. Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı olduğu süreçte çok keyifli işlere imza attık. Yurt içi ve yurt dışı akademik seyahatlerimiz, fakülte toplantılarımız güzel anılar biriktirdiğimiz, güzel işler yaptığımız toplantılarımız oldu. Özcan Hocamız çok iyi bir yol arkadaşıdır da.

Hocamız, emekli olduktan sonra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nde çalışmalarına devam etti, orada da yüzlerce öğrenci yetiştirdi ve çok sevildi. Yeniliğe son derece açık olan Özcan Hocamız bir telefon görüşmemizde "Pandemi nedeniyle online ortamda ders yapmayı da öğrendim, bilgisayar becerilerimi geliştirdim" dedi keyifle. Nerede olursa olsun hal ve tavırlarındaki tabiliği ve içtenliğini hep görürsünüz.

Yaşamında çok önem verdiği değerli eşi Nursel Hanımefendi, gurur duyduğu oğulları, gelinleri ve torunları ile birlikte sağlıklı bir yaşam diliyorum Sevgili Hocamıza.

MİNE AKSOY

Özcan Hocam'a

Eğitim yaşantısının uzun soluklu hatta hiç bitmeyen bir yol olduğuna beni derinden inandıran Kıymetli Hocamla Ankara Üniversitesi Dil Bilim “Yabancı Dil Öğretimi” bölümünde yapmış olduğum yüksek lisans ve doktora derslerinde karşılaşma şansını yakalamış bir öğrenci olarak onun ilk andan itibaren öğrencisine geçen enerjik, insancıl ve yenilikçi yaklaşımına şahit olmak benim eğitime bakış açımı tümenden etkilemiştir.

Doktora danışmanımın Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel olması benim için paha biçilmez bir fırsattı. Doktora yapan diğer bölüm arkadaşarımla birlikte girdiğimiz derslerde hem çok eğlenir hem de Hocamın derin bilgilerine layık olabilmek, onun öğrencisi olma sıfatını yerine getirebilmek için ciddi bir gayret gösterirdik. Yaptığı eleştiriler bile o kadar içten ve motive ediciydi ki çalışmalarımız hep keyifli geçti. Birlikte 2011 yılına kadar çok aktif, yenilikçi ve verimli bir öğrenim süreci geçirdim. Yüksek lisans ve doktora öğrenimim boyunca Hocamın Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK, çeşitli dernekler, diğer kamu kurumları ve özel sektörde yürütmüş olduğu projeleri izleme imkânım oldu ve eğitim ve öğretim yaşantımda kazandığım ve bana yön veren çok değerli bilgiler edindim. Kendisinin huzur veren yapısı eğitime olan bakış açısı, hiç bitmeyen enerjisi ve zamanı çok iyi kullanması beni hep çok etkilemiştir. Tezinizin ne kadar zor olduğu değildir önemli olan, önemli olan pek kıymetli bir hocanızın olmasıdır. O hoca Prof. Dr. Özcan Demirel'di benim için. Hala görüştüğüm Değerli Hocamın emeklilik sonrası bile çalışması mesleğine olan aşkıyla açıklanabilir. “Hocaların Hocasına” en derin saygılarımı sunarım ve onun öğrencisi olmaktan gurur duyduğumu belirtmek isterim. İnsanlar öğretilmekten hoşlanmaz ama öğrenmeye bayılır. Sayın Hocamla biz her şeyi öğrendik.

MERAL AKSU

Değerli Meslektaşım Sevgili Özcan Hoca ile tanışmamız 80’li yıllara dayanır. Meslektaş olarak birlikte ilk görevimiz Türk Eğitim Derneği (TED) Bilim Kurulu üyeliği idi. 80’li yıllarda şimdiki TED Üniversitesi Kampusunda TED Genel Merkezi binasında akşamüstleri yaptığımız toplantılar, hem çok verimli hem de çok zevkli geçirdi. O yıllarda Bilim Kurulu olarak, birçok etkinliğe birlikte imza atmıştık. Bir de hiç unutmadığım eşim ile Özcan Hoca arasındaki “yaş 44 tevellüt 44” muhabbetiydi. Özcan Hoca ile 40 yıllık meslektaş olarak birlikte katıldığımız birçok toplantı, seminer, çalıştay ve proje oldu, bunların hepsini saymam mümkün değil. Ancak sizlerin de ilgisini çekeceğini düşündüğüm bazı anılarımızı paylaşacağım.

Doktora tez jürilerine üniversite dışından bir öğretim üyesi katılması kuralı geldiğinden itibaren Özcan Hoca ODTÜ Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim alanının “demirbaş”, “kadrolu” juri üyesi olmuştur. Bu anlamda Özcan Hoca’nın bölümümüze çok değerli katkıları olmuştur.

Özcan Hoca alana sahip çıkan, meslektaşları bir araya getirmek ve örgütlenmelerini sağlamak için hep çaba göstermiştir. Benim de şahit olduğum bu girişimlerden biri BASOPED (Balkan Society for Pedagogy and Education), bir diğeri de EPÖDER’dir (Eğitim Programları ve Öğretim Derneği). Bu girişimlerin alana katkılarını, alanın bütün akademisyenlerince bilinir ve takdir edilir. 2007 yılında Selanik’te yapılan BASOPED toplantısından bir anımızı Özcan Hoca’ya hatırlatmak isterim. Çağrılı Konuşmacı olarak ortak bir bildiri hazırlamıştık. İstanbul’dan toplantıya katılacak gençlerle birlikte uçağa bindik ve geç bir saatte Selanik’e indik. Otelimize gittiğimizde bizim ekipten hiç kimseye oda rezervasyonu yapılmadığını öğrendik. Karşılaştığımız bu çok olumsuz koşulda bile Özcan Hoca soğukkanlılığını korudu. Özcan Hoca ile bir de çok keyifli bir Balkan Turu seyahatimiz oldu. Kosova toplantısının ardından yaptığımız Balkan ülkeleri gezisinde de Özcan Hoca her zaman pozitif ve şakacı kişiliği ile grup liderliği yaptı.

Özcan Hoca hem akademik alandaki başarıları, hem de sosyal alandaki birleştirici özelliği ile Eğitim Programları ve Öğretim alanındaki tüm çalışanların takdirini kazanmış değerli bir eğitim bilimcidir.

Sevgili Özcan Hoca, yolun her zaman açık olsun. Sevgi ve saygılarımla.

Not: Unuttuklarımı da siz tamamlayın Özcan Hoca...

BENGÜ AKSU ATAÇ

Hocaların Hocası Özcan Hocam'a...

Ülkemizde Eğitim Bilimleri, Yabancı Dil Öğretimi ve öğretmen yetiştirme alanlarına altmış yıldan fazla bir zamandır tıpkı ilk günkü heyecan ve azimle emek vermiş ve bugün hala tüm çalışmalarını aynı istek ve kararlılıkla devam ettirmekte olan “Hocaların Hocası” Özcan Hocam için doktora öğrencisi olarak bu satırları yazıyor olmak benim için büyük bir onur ve gurur kaynağı. Gerek lisans gerekse yüksek lisans eğitimim boyunca adını sık sık duyduğum, birçok kitabını ve makalesini okuduğum hocamın doktora öğrencisi olabildiğim için kendimi her zaman çok şanslı ve ayrıcalıklı hissettim. Bu nedenle bu satırları tamamen içimden geldiği gibi yazarken anılarda bir yolculuğa çıkmak kaçınılmazdı.

2000 yılının sonlarına doğruydu. Hacettepe ELT’de yüksek lisansımı yaparken aynı zamanda yeni kurulmuş olan Atılım Üniversitesi’nde okutman olarak çalışıyordum. Yüksek lisans derslerimi tamamlamış tez çalışmalarımı sürdürmekteydim. Avrupa Konseyi 2001 yılını ‘Diller Yılı’ olarak ilan etmiş ve ‘CEFR’ ve ‘European Language Portfolio’ çalışmaları ülkemizde de yoğun bir şekilde gündeme gelmişti. Tabii hızla yayılmakta ve gelişmekte olan bilgisayar ve internet teknolojileri de bu konuda büyük rol oynamaktaydı. Özellikle çok ilgimi çeken ELP ile ilgili araştırmalarımda karşıma hep Prof. Dr. Özcan Demirel ismi çıkıyordu. Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Yabancı dil öğretimi doktora programına kayıt olmama doğru giden yolculuk işte böyle başlamış ve Özcan Hocamla yollarımız böylelikle kesişmiş oldu.

Doktora çalışmalarım sırasında Özcan Hocam çok yoğun bir süreç yaşıyor olmasına rağmen her zaman kendisine ulaşabiliyor tüm sorularıma yanıt alabiliyordum. Üstelik o sıralar birçok farklı programda ders veriyor, ELP ile ilgili birçok etkinlik düzenliyor ve aynı zamanda diğer doktora ve yüksek lisans öğrencileri ile ilgileniyordu. Tüm bu yoğunluk içerisinde her zaman güler yüzü ve enerjisi ile bizlere yol göstermekten, ışık tutmaktan geri kalmıyordu. ELP ile ilgili MEB Talim Terbiye komisyonu bünyesinde İngilizce öğretmenleri ve akademisyenlerden oluşan bir çalışma grubunda ben de Hocamın önerisiyle yer alma şansı buldum. Bu çalışmalar sırasında hem akademik olarak konu ile ilgili bilgi ve tecrübe edinme hem de yeni arkadaşlar edinme şansı buldum.

23-25 Ekim 2003’te ‘European Language Portfolio’ seminerlerinin dördüncüsünü İstanbul Holiday Inn Topkapı Hotel’de Özcan Hocamın liderliğinde gerçekleştirdik. ‘Council of Europe Language Policy Division’ ve MEB işbirliği ile düzenlenen seminer gerçekten çok verimli geçmiş ELP ve CEFR konusundaki çalışmaların en önde gelen isimlerini ülkemizde ağırlama, onlarla tanışma ve ko-

nuşmalarını dinleme şansımız olmuştu. Şimdi bir cümleyle ifade edebildiğim bu şans aslında bilgiye ve kaynaklara ulaşımın şimdiki gibi kolay olmadığı, internet dünyasına henüz tam olarak adım atılmamış o zamanlarda bir doktora öğrencisi için hayal bile edilemeyecek değerdi. Joseph Sheils, Johanna Panthier, Rolf Schärer, David Little, Gareth Hughes, Dick Meijer, Günther Schneider, Gabriele Tänzer, Gisella Langé, Barbara Lazenby Simpson, Viljo Kohonen ve tüm üye ülkelerin temsilcileri bizlerin yani bu konuda çalışmakta olanların isimlerini çok değerli makalelerde gördüğü kişilerdi. Seminer sonrasında bir İstanbul klasiği olan boğazda tekne turu vardı. Özcan Hocam enerjisi ve renkli kişiliği ile tüm konuklarımızın ve bizlerin çok neşeli ve keyifli bir gece geçirmemizi sağlayan kişiydi.

Artık doktora tezimde epey yol almış, Avrupada ve Türkiyede bu konudaki tüm etkinliklere katılmış, kaynaklarımı toplamış tezimin uygulama ve yazma aşamasına gelmiştim. Tam da bu sırada eşim Feyyaz'la tanışmış ve evlilik kararı almıştık. Özcan Hocam önce tez bitmeden evlilik yok dese de eşimle tanışınca bu kararımızı destekledi. Hatta nikah şahidimiz olarak bizi çok mutlu etti. Düğünümüzde bizi kırmayarak Kafkas oynaması bizim için unutulmaz bir anı oldu.

İyi günde kötü günde hep yanımda olan Canım Hocam, sizin doktora öğrenciniz olduğumu her zaman her yerde büyük bir gururla söylüyorum. Hakkınız asla ödenmez. Tüm yaşamınız boyunca güzel ailenizle birlikte sağlık, mutluluk ve esenlikler diliyorum.

MELTEM AKTAŞ DOĞAN

Kıymetli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel'den 1999-2009 yılları arasında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Öğretimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programında 'Yabancı Dil Öğretiminde Program Geliştirme' adlı yüksek lisans ve doktora derslerini alma şansı ve mutluluğunu yaşadım. Kıymetli Hocam eğitim bilimlerindeki engin öğretmenlik tecrübesiyle birleşen eşsiz bilgisi, babacanlığı, empati gücü ve yeniliklere açık akademisyenliği ile öğrencilerine her zaman örnek olmuştur ve olmaya devam edecektir.

Prof. Dr. Özcan Demirel, yabancı dil öğretiminde çok dillilik ve çok kültür-lülük kavramlarına her zaman inanmış ve desteklemiştir. Bu noktada İngilizce, Fransızca ve Almanca öğretiminin yanı sıra diğer yabancı dillerin öğretimi üzerine yüksek lisans ve doktora çalışmalarının yapılmasında öncü olmuştur. Kıymetli Hocamın kazandırdığı çok dilli ve çok kültürlü bakış açısı ile danıştığım her konuda bana içten, doğru ve duyarlı bir şekilde yol gösterdiği için kendisine en derin sevgi ve saygılarımı sunarım.

İyi ki sizi tanıdım, iyi ki sizin öğrenciniz oldum.

ALİ OSMAN ALAKUŞ**Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Anısı'na**

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamı ilk olarak Başkanlığını yaptığı Türkiye Eğitim Derneği (TED) tarafından yayımlanan ve Hocamızın Bilim Kurulu Başkanlığını yürüttüğü Eğitim ve Bilim (Education and Science) Dergisi'ni takip ederken tanıdım. Ayrıca doktora tezimi hazırlama sürecimde çok yararlandığım makalelerinin yanı sıra PegemA Yayıncılık tarafından basılan Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme, Planlamadan Uygulamaya Öğretme Sanatı ve Eğitim Sözlüğü kitapları da benim için bir kılavuz olmuştı.

Eğitim Bilimleri alanının duayen hocalarından Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızın kendisini işine adanmışlığını eğitim alanındaki işbirlikli çalışma azminden de anlayabiliyoruz. Bu bağlamda, yeni nesile rol model niteliğinde sayısız hatıralar ve anekdotlarla dolu yarım asra yaklaşan eğitimci kimliğinin çok iyi bilinmesinin gereğine inanmaktayım. Ulusal Eğitim Dernekleri (ULED) Platformu'ndan söz ederek Sayın Hocamızın ilerleyen yaşına rağmen nasıl bir dinamizme sahip olduğuna dikkat çekmek isterim.

ULED Platformu için 2014 yılı Aralık ayında yirmi farklı Ulusal Eğitim Derneğinin işbirliğiyle kuruluş çalışmalarına başlandı. Hocamızın başkanlığında 2015'te kuruluş protokolü imzalandı. Platformunun amacı; eğitim sisteminin her aşamasında, ülke ve çağın gereksinimlerine uygun birey yetiştirilmesine, çağdaş eğitim uygulamalarının geliştirilmesine, yaşam boyu eğitimin sürdürülebilmesine ve eğitimin güncel sorunlarına çözüm getirici görüşler belirlemek ve bunları karar vericilere sunmak olarak belirlemişti.

Ülkemizde çeyrek asırdır 'Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi' olarak yapılagelen bilim şenliği, ULED Platformu ile Pegem Akademi'nin desteği ve her yıl bir üniversitemizin işbirliğiyle artık uluslararası bir boyuta taşınmıştı. 2019 yılı kongresini Diyarbakır Dicle Üniversitesi'yle birlikte yapılması planlanmıştı. Kongre şimdiye kadar genellikle büyük otellerde yapılmakta iken, Dicle Üniversite olarak ULED Platformu'nda değerlendirilmek üzere Hocamıza bir öneri götürmüştük. Önerimiz 28. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nin beş yıldızlı otellerde değil de Anadolu'ya açılması ve bizim kongremizin de Diyarbakır'da yapılmasıydı. Amacımız otuz üç farklı medeniyete ev sahipliği yapmış olan Diyarbakır'da halk ile Anadolu'dan ve dünyanın farklı ülkelerinden gelen bilim insanları arasında bir iletişim sağlamaktı. Sayın Hocamızın sayesinde önerimiz kabul edilmişti. Bunun üzerine plarformdaki dernek yöneticilerinin temsilcilerini, kentimizde 2018 yılı Şubat ayında üç gün ağırlayarak tanıtım yapmak suretiyle 2019'da yapılacak olan kongremize katılımın artmasını amaçlıyorduk. Misafirlerimizin memnuni-

yetini hissetmemiz bizi oldukça heyecanlandırmış ve tüm hazırlıklarımızı hızlıca tamamlıyorduk. Ancak bu sırada ULED Platformu'nun çok zamansız ve anlamsız bir şekilde yönetim değişikliğine gitmesi üzerine maalesef kongremiz o yıl Diyarbakır'da gerçekleştirilememiştir. 2020 Nisan ayında platformsuz ve sadece Dicle Üniversitesi ve Pegem Akademi işbirliğiyle yine kentimizde yapılması planlanan Uluslararası Pegem Eğitim Kongresi ise Pandemi şartları nedeniyle maalesef yüz yüze değil çevrimiçi olarak Eylül ayında gerçekleştirilmiştir.

Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği (GÖRSED) genel başkanı olarak da Hocamızla ULED Platformu'nda çok beraberliğimiz ve hatıralarımız olmuştur. GÖRSED dışında başka sanat eğitimi derneklerini de platforma katma önerimizi katılımcı yönetim ve disiplinlerarasılık bakımından anlamlı bulmuş ve kabul etmiştir. Ayrıca Hocamıza, yıllarca katıldığımız kongrelerde sadece bilimsel aktiviteleri izlemekte olduğumuzu gerek görsel gerekse işitsel sanat etkinliklerine pek rastlamadığımızı arz etmiştim. Artık yapacağımız kongrelerde plastik sanatlar alanında sergiler ve müzik alanında da konserler önermiştim. Hocamız bu önerimi platformda hemen gündem yapmış ve kabulünü sağlamıştı. Böylece kongrelerde açılış gününde çok nitelikli konserler ve kongre boyunca jüri sergilerin varlığıyla sanatın da adının olduğu kongre ve sempozyumlar görmeye başlamıştık.

Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamı, tanıdığımdan bugüne daima bir Anadolu insanının naifliğini temsil eden, başkalarına hep yararı olan ve etrafını cömertçe paylaştığı bilgisiyle aydınlatan rol model bir bilim insanı olarak gördüm. Son sözüm; zor işlerin çok büyük engelleri olduğunun farkında olarak kilitlendiği hedefe erişme başarılarıyla bizlere örnek olmuş Hocamızın keşke öğrencisi olabilseydim! Kıymetli Hocamıza ömür boyu sağlık ve esenlik dileyerek saygılarımı arz ediyorum.

NADIA M. BEN AMER

An advanced education organizations and my educator instructing at college have been attempting to comprehend factors adding to understudy's viability. Putting the discussion on the utility and viability obviously assessments to evaluate adequacy inside. Previous years, my educator has displayed with my colloquies that qualities of scholarly direction the course, the substance, and dynamic examination understudy cooperation inside and outside the homeroom make significant commitments to understudy appraisals of teacher adequacy.

The significance of educator make an understudy connections, seen independence support understudy course and results like adequacy of teacher , uplifting outlooks toward the course , expanded examining, improved participation, course grade.

Albeit the writing on educator support gain by various arrangements of conduct, my teacher has dominator; connections with understudies advance understudies' view of teacher adequacy and his prosperity. The different relational between us with my educator trade and the understudy all through the study hall are focal in advancing sensations of common trust understanding fostered the homeroom. When explicitly applied to educator – understudy relations, it is working as an apparent result dependent on understudies' noticed teacher correspondences. To make see considerably more understood, educator with significant degree of understudies backing may participate in socially arranged practices like becoming more acquainted with the understudies on an individual premise through require gatherings yet may not take part in practices, for example, giving three last paper brief alternatives and permitting the understudies the opportunity to pick which choice they might want seek after.

An educator support understudies to get importance consideration from researchers in two separate lines of exploration. Another fundamental principle of good correspondence is explaining the reason for the correspondence and allowing that reason to shape understudies choices. My educator needs to see work through complex thought and develop your insight through the way toward delivering the paper. Every task – be contention paper, conversation question, project proposition, or what understudies have eventually about learning.

Much thanks my teacher Ozcan Demirel for allowing an opportunity to write in your book. Much obliged to you for a class that I was eager to appear at. Thank you kindly for making a class super and an incredible from the principal semester till the finish of my PhD program. Many thanks for stunning talks and inputs and

thank you for being so steady. Much obliged to you for all talks a ton of profited with your courses. Much thanks to you!

Much obliged to you for all that you accomplish for understudies! I liked your mindfulness, mien and instructing style. Much obliged to you for fusing humor and even exhibitions. Than you generally as far as tolerant, accommodating and really care. Much obliged to you for all promising, spurred and upheld through PhD program. Thank you so much !

ALİ ARSLAN

Çok Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ile tanışmam 2004 yılında doktora eğitimim döneminde olmuştur. O dönemde kadromun bulunduğu Karaelmas Üniversitesi (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi) adına Hacettepe Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak görevlendirilmiştim. Çok heyecanlıydım çünkü eğitim programları ve öğretim alanı için çok önemli bir yere sahip olan bir üniversitede doktora eğitimi alacaktım ve alanın duayen isimlerinden Prof. Dr. Özcan Demirel ve alanın değerli diğer hocaları ile tanışacak, onlardan ders alacak, onlarla çalışma imkanına sahip olacaktım. Sürecin başında beni nasıl bir öğrenme ve çalışma ortamı bekliyor?, bu yeni ortama kolayca uyum sağlayabilecek miyim? gibi sorular beni meşgul ediyordu. Görevlendirmem yapıldıktan sonra bu kaygılarım kısa sürede sona erdi. Bunda da en büyük rol o dönem Ana Bilim Dalı Başkanımız olan Prof. Dr. Özcan Demirel Hocama aittir. Hocamın olumlu enerjisi, iyi niyetli yaklaşımı ve iyi bir yönetici olması sayesinde kısa sürede uyum sağladım. Hacettepe Üniversitesi'ni kendi üniversitem gibi benimsedim. Kendisine minnettarım.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın ön plana çıkan çeşitli özelliklerinden bahsetmek istiyorum. Benim gözümde Prof. Dr. Özcan DEMİREL hocamız kimdir?

Hocamız, her zaman öğrencilerinin gelişimini önemser ve gelişimlerine katkı sağlar, süreçte de izlerdi. Eğitimde program geliştirme ve değerlendirmeye dair bu edindiğim bilgi ve becerilerimin önemli bir kısmını Hocamdan edindiğimi söyleyebilirim. Hocamız üretken bir kişiliğe sahiptir. Her derste ülkemiz için yeni olan eğitim programları ve öğretim yaklaşımlarını ele alır ve ülkemiz alanyazınına kazandırmaya çalışırdık. Hatta Hocamız tarafından öne sürülen program değerlendirme modeli olan DAPDEM'in temelleri eğitimde program değerlendirme dersimizde atılmıştı. O modeli geliştirmesinde katkı sağlamanın da gururunu taşıyorum.

Hocamız tanıdığım en kıvrak zekaya sahip insanlardandır. Derslerde ve günlük yaşamda diyaloglar esnasında yaptığı zekice esprilerle herkesi güldürür ve eğlendirir. Bu özelliği ile en iyi güldürü sanatçılarına da taş çıkartabilir. Hocamız neşeli ve hayat dolu bir kişiliğe sahiptir. Bu yüzden Hocamızın derslerini hep iple çekerdik. Hocamız adaletiyle ön plana çıkan bir kişiliğe sahiptir. Çünkü hiçbir zaman kendi kadrolarında görev yapan araştırma görevlisi arkadaşlarla, görevlendirme ile gelen araştırma görevlisi arkadaşları birbirinden ayırmamıştır. Hocamın benim mesleki gelişimime önemli katkılar sağlamanın yanında babacan tavırlarıyla kişilik gelişimimize sağladığı katkılar da oldukça çoktur. Son olarak Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam, akademik camiada çok büyük bir isme sahip olan bir

insanın aynı zamanda ne kadar mütevazı ve alçak gönüllü olabileceğinin de en güzel örneğidir.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamı tanımak, ondan ders almak ve onunla çalışma imkanına sahip olmak eğitim programları ve öğretim alanında çalışan akademisyenler için bir ayrıcalıktır. Ben de kendimi hep bu konuda ayrıcalıklı olarak gördüm.

Sayın Hocam benim için her yönünüzle iyi bir rol model oldunuz. Umarım öğrencileriniz olarak bizler de sizler gibi alana önemli katkılar sağlar ve insanların gönlüne girebiliriz. İyi ki varsınız.

Saygılarımla.

BERNA ASLAN**Özcan Hocamıza**

Özcan Hoca denilince aklıma doktora döneminde Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsünde aldığımız doktora dersi, dersin eğlenceli ve samimi havası, hocanın derste espiri ile karışık mesajları geliyor. Ankara Üniversitesi'nde Eğitim Programları ve Öğretim alanında doktora eğitimimim sırasında 2003-2004 eğitim öğretim yılında "Program Geliştirme Alan Araştırması" dersini alabilmek için Özcan Hocamızla iletişime geçtim. Kendisi bu talebimi memnuniyetle karşıladı ve Beytepe Kampüsündeki dersimiz başladı. Özcan Hocamızın derste sıcak, samimi tavrı derse ve ortama çok çabuk alışmamızı sağladı. Derste, daha sonra farklı üniversitelerde görev yapacak olan meslektaşlarımızla da tanışma ve kaynaşma fırsatı tanıyan bir ortam vardı. Disiplinlerarası program, standart temelli program, kuantum öğrenme, çekirdek program, basamaklı öğretim programı, Çoklu Zeka Kuramı'nın öğretim süreçlerinde kullanılması gibi program geliştirmedeki pek çok konuyu tartıştık. Ayrıca derste Özcan Hocamızın program geliştirme süreçleri ile ilgili belli sorular verip yanıtlamamızı istediğini hatırlıyorum. Dersin bende bıraktığı etki çok fazla olmuştu. Derste samimi ortam, yeniliklere ve farklı bakış açılarına açık tutum ve keyifli tartışma ortamının düşünsel süreçlerimizi ve alana ilişkin tartışmalarımızı derinleştirdiğini düşünüyorum. Her ne kadar ikinci dönem dersin uygulamalı kısmına katılamasam ve Kuantum öğrenme ile ilgili bildiri sunan grupta yer alamasam da bu ders bize program geliştirme alanındaki güncel tartışmalardan haberdar olma ve araştırma fırsatı tanıdı.

Hocamızın 2009 yılında Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin kuruluşu için gösterdiği özverili çalışmalar alanımızın gelişimine çok önemli katkılar sağlamış; derneğin "Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları" dergisi ERIC'te dizinlenen bir dergi haline gelmiş ve yine derneğin öncülüğünde yürütülen Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongrelerinin (ICCI-EPOK) dokuzuncusu, Ege Üniversitesi iş birliği ile 4-6 Kasım 2021 tarihinde düzenlenecektir. 2020 yılında Yönetim Kurulu Üyesi olarak içerisinde yer almaya başladığım dernek, eğitim programları ve öğretim alanının gelişimine bugüne kadar katkılar sağlamış olup bundan sonra da katkı sağlamaya devam edecektir. Özcan Hocamıza alana katkı için yaptığı tüm özverili çalışmalarından dolayı teşekkür etmeyi bir borç biliyorum.

Akademisyenin emekliliği olamıyor sanırım, emeklilik sürecinde de üretmeyi, öğrenme ve öğretmeyi sürdüren Hocamıza ailesi ve sevdikleri ile birlikte uzun, sağlıklı ve üretmeye devam ettiği nice güzel yıllar diliyorum.

GÜLBERK ATAĞAN

İngilizce Öğretiminin Duayen Hocasına

Hayatına dokunduğu her insanın kalbinde taht kuran Prof. Dr. Özcan Demirel'i olabildiğince anlatmaya çalışacağım. Meğer ki kalem yeterli ola. Hayatımın adeta merkezinde yer almış bu Bilge Adamı şu satırlarımla anlatmaya başlamak isterim.

Sayın Hocam isminizi dil öğreniminde bulunan her öğrenci gibi ben de çok duymuştum ve yaklaşık on yıl önce Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nde bir yüksek lisans dersi için yaz sıcağında sınıfta ders hocamızı beklerken sizi ilk kez görmüş oldum. Buna ister şans ister talih, ister kader diyelim ancak gerçek şu ki hayatımın en önemli günlerinden biri olduğu su götürmez bir gerçek. Hayatıma dokunuşunuz o gün başlamıştı.

Önceleri hayranlık duyuyordum size çünkü çabanın ve azmin gerçek ve canlı bir örneğiydiniz. Bu hayranlık daha sonraları sizi öğretmenlik hayatımda bir model ve örnek haline getirdi. Sizin cesur bir insan oluşunuz, bilgi ve tecrübelerinizi ve en önemlisi kıymetli bilgilerinizi tüm öğrencileriniz ile canı gönülden paylaşmanız ve ülkemizin geleceği için öğretmeyi seven bireyler yetiştirme çabanız tüm öğretmen adayları gibi benim için de çok önemli bir kazanım oldu...

Sizden sadece öğretmenliği değil, ahde vefayı, vatan sevgisini, görev aşkını da öğrenmiş oldum. Bayrağın dalgalandığı her yer bizim vatanımız derdiniz ve sizler oralarda görev yapacaksınız derdiniz. İşte ben bu şuurla halen Ardahan Üniversitesi'nde görev yapıyorum. Sizden öğrendiklerimle, hayatımın her anında yaşama daha güvenle bakmama vesile oldunuz. Öğrenciniz olmak çok büyük bir ayrıcalıktı ve ben bununla her zaman gurur duyuyorum.

Sayın Hocam, yüksek lisans derslerimize gelmeye başladığınız ilk günden itibaren biz öğrencilerinizi büyülemeye başladınız. Öğrencilerini gözleriyle okşayan, sevecen ama bir o kadar da prensipli Bilge Adam'dınız. Derslere hâkimiyetiniz, derin bilginiz, öğrenciyi motive edişiniz, daima üstü düzeyde olmuştur. Her daim nezaketiniz, mütevazılığınız, ağır başlılığınız, hoş görülü oluşunuz, adaletli oluşunuz, naif halleriniz, yardımsever oluşunuz, ileri görüşlülüğünüz etrafınızda size karşı büyük bir hayranlık oluşturmıştır. Bu hayranlık bende gün geçtikçe artmaya devam etmiştir. Pek muhterem eşiniz de sizin gibi çok saygın, nadide bir hanımefendi.

Sayın Hocam, siz ve kıymetli eşiniz biz öğrencilerinizi ailenizin bir üyesi gibi gördünüz ve bu tarifi olmayan muhteşem bir duygu. Özetle, hayata karşı duruşunuzun en güzel yansımasıdır bu tavrınız, biz öğrencilerinize yaklaşımınız. Şunu

söylemeden de edemeyeceğim; siz konuşurken sakın, huzur dolu haliniz bir baba evlat ilişkisi kokardı.

Öğrenciniz olmak çok özeldi hele tez yazmak konusuna gelince çok keyifli süreçlerden biriydi. Sizinle çalışırken kâh güler kâh ağlardık, hem çalışır ve hem de öğrenirdik, yani hep en doğal halimizle idik yanınızda. Mesela burası olmamış ya da yanlış olmuş demez, onun yerine şurayı şöyle yapalım mı, daha mı güzel olur ya da eksik olmuş demek yerine şunları da ekleyelim mi derdiniz babacan bir tavırla. Tez yazarken sürekli iletişim halindeydik. Biz Lefkoşa'da üniversitenin kafesinde hem çay içerdik hem tatlı yerdik hem tez çalışırdık Özcan Hocam ile diye arkadaşlarıma anlattığımda gerçekten çok şanslı olduğumu duymak bu gerçeği tekrar tekrar fark etmeme neden olmuştur. Dileğim; sizin ile on yıl öncesine dayanan bağımız hiç kopmasın... İyi ki hayatımıza dokundunuz Sevgili Hocam...

GÜLÇİN ATAĞ ÖZDEMİR

Hayatlara Dokunan Öğretmen

Dönüm noktaları vardır insanların hayatlarında, ya çok büyük bir olaydır ya da çok önemli bir insandır o rotayı çeviren *insanoğlunun yaşamında...* Seni alır götürür, yolunu çizer, yönünü buldurur, kimliğini yoğurur her dokunuşu ileilmek ilmek dokur ve seni var eder!

Prof. Dr. Özcan Demirel, bir okyanustur, engindir, derindir. Uçsuz bucaksızdır, onun hoşgörüsü, derin akademik bilgi ve meslek tecrübesi ve o naif gülüşü eşsizdir. Öğrencilerinin üzerinde bıraktığı etki ve ilgi sonsuzdur, bir ömür boyu anılır.

Yüksek lisans dönemimde KKTC'de tanıdım Saygıdeğer Hocamı; gülen yüzü, esprileri, cana yakınlığı ile herkesi büyülemişti. Tez danışmanım, hayran olduğum öğretmenim olmuştu, motivasyonum çok iyiydi. Tez çalışmamda planlanmasında, araştırılmasında ve yürütülmesinde ilgi ve desteğini eksik etmeyen, yardımları ve yönlendirmeleri ile çalışmamı şekillendiren Sayın Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Kuzey Kıbrıs Üniversitelerinde mobil dil öğrenme uygulamaları üzerine çalıştık. Günümüzde de yaşanan salgın hastalık yüzünden uzaktan eğitime geçilince yaptığımız çalışma çok daha anlamlı oldu benim için. Edindiğim bilgiler ve tecrübeler sayesinde teknolojiyi eğitim ile bütünleştirmede zorluk yaşamadım. Alanında duayen hocamızla çalışabilmek her zaman büyük bir şans ve ayrıcalık olmuştur meslek hayatımda.

Sonra elektriği aslında olan ama gün boyu neredeyse hiç gelmeyen bir köye atandım :), Urfada bir sınır köyüne... Gündüz okula varınca masanın üzerine sandalyemi, onun üzerine de geceleri şarj ettiğim dizüstü bilgisayarımı koyarak teknoloji kullanarak işlemeye çalıştım dersimi. Öğrendiğim teknikleri elimden geldiğince uygulamaya çalıştım. Pişmek için adım atıyor çabalıyordum. Hocamın da köyde başladığını, zor şartlarda çalıştığını biliyordum, motive ediyordum kendimi. Şimdi Ege'de güzel bir şehirde akıllı tahtalar ile ders yapıyorum, zevk alıyorum dersimi yaparken, öğrencilerimin de gözlerindeki ışıltıdan anlıyorum memnuniyetlerini... Mobil dil öğrenme... Ne kadar güzel bir konu seçmişiz Hocamla. Günümüze nasıl uyuyor, faydalı oluyor hem öğretmene hem de öğrencilere.

İyi ki dokunmuş Gülçin Öğretmenin hayatına...

Öğretmenime saygı ve sevgi ile...

AYŞEGÜL ATAMAN**Prof. Dr. Özcan Demirel’le Türk Eğitim Derneği Bilim Kurulu’nda On Yıl**

1992 yılından 2002 yılına kadar Özcan Hocayla Türk Eğitim Derneği (TED) Bilim Kurulu’nda birlikte çalıştım. Kurul, aynı üniversiteler arası bir kurul gibi yapılmıştı. Ankara’da bulunan üniversitelerden temsilciler görev yapıyor gibiydi, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nden alan uzmanı öğretim üyeleri ve TED’den bir temsilci ile haftada bir toplanılır ve eğitimin güncel konularını tartışırdık.

Yayın haline getirdiğimiz üç etkinlik bulunmaktaydı. Eğitim konusu, öğretim konusu ve ünlü eğitimcilerimiz. Yılda bir eğitimdeki güncel bir konu, alan uzmanları ile tartışılacak biçimde bilimsel toplantı olarak düzenlenir ve kuruldaki bir üye tüm konuşmaların deşifrelerini kitapçık haline getirirdi. Eğitim ve Bilim Dergisi’nin düzenli çıkartılması ve uluslararası taranan bir dergi olması konusunda özellikle Prof. Dr. İlhan Akhun hoca ile birlikte çok emek verdik. Öğretim konusunda da aynı yaklaşım izlenir bir öğretim konusu sempozyum olarak düzenlenip yayın haline dönüştürülürdü. Milli Eğitim Bakanlığı’nda çalışanlar “Sizler bizim de bilim kurulumuz gibi çalışıyorsunuz sanki Talim ve Terbiye Kurulu gibisiniz” demişlerdi. Türk Milli Eğitimine emek vermiş bir eğitimciye ya hizmet ödülü ya da bilim ödülü verilirdi. Ünlü bir eğitimcimizin hayatı dokümanite edilirdi. Bu eğitimciler kurul üyeleri veya alandaki uzman öğretim üyelerince aday gösterilirdi. Tüm bu etkinlikler dışında kurul üyeleri, TED okullarını ziyaret ederek gereksinim duyulan alanlarda ya da talep edilen konularda seminer ve konferanslar verirdi.

TED Bilim Kurulundaki işleyişi bu kadar ayrıntılı açıklamamın nedeni, hepimizi eş güdüm içinde tutan, toplantıları yöneten, gündemi oluşturan ve tartışmaları etik kurallar çerçevesinde yürüten sevgili arkadaşım, Prof. Dr. Özcan Demirel’in nasıl dirayetli bir başkan olduğunu belirtmek içindir. Gerek toplantılarda gerek sahada yaptığımız seminer çalışmalarında her zaman alan uzmanlarının görüşlerini önde tutan dirayetli, hoşgörülü, ortamın her türlü özelliğine ayak uyduran bir kişi olduğunu belirtmek içindir.

1997 yılında kurucusu olduğumuz Balkan Eğitimcileri Derneği’nin Selanik’te yapılan toplantısına gitmeden Dışişleri Bakanlığı’ndan görüş istedi. İlk kez bir Sivil Toplum Kuruluşunun uluslararası bir yapılanmada bakanlıktan görüş aldığını bize ilgililer iletti ve neler yapabileceğimizi açıkladılar.

Özcan Hoca, mütevazı, iyi dans eden, eşi ile çok uyumlu, sevecen, saygılı bir arkadaşdır. Tüm toplantılarda rahmetli Prof. Dr. Bozkurt Güvenç hocanın söylediklerini, yorumlarını hep öne çıkartıp kaydetmiş, Atatürk ilke ve devrimlerinin kurulumuzun tüm çalışmalarında dikkate alınmasına özen göstermiştir.

İyi ki arkadaşım oldun iyi ki hayatıma renk kattın. Çok teşekkürler.

TED Bilim Kurulu (1992-2002)



Soldan Sağa: Ferhan Oğuzkan, Ayşegül Ataman, İlhan Akhun, Bozkurt Güvenç, Sabri Koç, Kurul Sekreteri, Özcan Demirel, Yener Ergüven (TED Temsilcisi), Meral Çileli, Ningur Noyanalpan, Bekir Onur, Cemal Taluğ.

HASAN AVCIOĞLU

Özcan Hocam, eğitim alanında her zaman büyük izler bırakmış ve bırakmaya devam eden bir bilim insanıdır. Ancak ben yazımda bilimsel özellikleri yerine, insanlar üzerinde dostluk adına bıraktığı izlere yer vermek istiyorum.

Özcan Hocam ile 2010 yılında birlikte Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nde çalışmaya başladığımızda tanıştım. Zaman içerisinde kendisinin ne kadar iyi bir dost olduğunu anladım. Özcan Hocamın dostluğu ateşböceği gibi sadece gece karanlığında parlayan değil, gündüz aydınlığında da parlayan bir dostluktur.

Gençliğinde Arifiye İlköğretmen Okulu'nda çalışkanlığı ve zeki olması kadar, çizgi roman kahramanı Yüzbaşı Tommiks'e olan benzerliğiyle de popüler olan Özcan Hocam; yıllar geçse de yine o günkü gibi, anında kişilerin odak noktası olabilmekte ve doğal olarak dikkatlerini çekebilmektedir. Hiçbir zaman ilgi arayan bir kişi olmamasına karşın, sahip olduğu enerjiyi diğer insanlara da yansıtır ve çevresine olumlu bir enerji vererek ortamların neşesi olur.

Özcan Hocam; kalbini insanlara açan, insanları olduğu gibi kabul eden, olduğu gibi görünen görüldüğü gibi yaşayan, yaşama her zaman olumlu bakan, dostluklarına sahip çıkan ve değerini bilen yani hakkını veren, güler yüzüyle çevresini etkileyen bir kişidir.

Robert Stevenson'ın "Kendine verebileceğin en iyi hediye, iyi bir dosttur." sözünü gerçekleştirerek, Özcan Hocam gibi bir dost, arkadaş edinerek kendime en iyi hediye verdim. Çünkü kendisi, zaman içerisinde her türlü koşul karşısında kalbinin temizliğini korumuş gerçek bir dosttur. Hiç şüphe yok ki geçen yıllar; hem iyi bir bilim insanlığından hem de insani özelliklerinden hiçbir şey kaybettirmeyecektir Değerli Hocamın. Yaşam boyu mutlu olmanız dileğiyle iyi ki varsınız, iyi ki tanışmışım sizi. En güzel dost ile, dostça yılların geçmesi umuduyla...

BİRSEL AYBEK

Benim için çok değerli olan Canım Hocam ile daha önceki yıllarda eğitim programları ve öğretim kongrelerinde her ne kadar tanışma fırsatı bulmuş olsam da yollarımızın kesişmesi aslında daha öncelere, Adana'da 2014 yılında Öğretmen Eğitiminde Model Arayışı: Diploma mı Sertifika mı? konulu çalıştay; 2015 yılında Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalındaki akademisyenler ile Kosovo'daki Türk öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerilerinin tartışıldığı çalıştay ve hemen arkasından da aynı yıl EPÖDER Kongresi'ni Adana'da düzenlememiz münasebetiyle olmuştur. Yani 2014-2015 yılları kıymetli Özcan Hocamla benim en çok bir araya geldiğimiz ve Değerli Hocamı çok yakından tanıma fırsatı bulduğum, anılar biriktirdiğim bir yıldır. Bu nedenle bu yıllar benim için çok önemlidir.

Eğitim Programları ve Öğretim alanı için bir şans olan bu kadar değerli, esprili, entelektüel, mütevazı, babacan, paylaşımcı, Hocamı iyi ki yakından tanıma fırsatı bulmuşum. Bunun için gerçekten çok şanslıyım kıymetli hocam. Belki sizden ders almadım ama yüksek lisans ve doktora yaparken, lisans ve lisansüstü öğrencilerime derslerde program geliştirme, değerlendirme, öğretim ilke ve yöntemleri anlatırken sizin kitaplardan çok yararlandım. Eğitim Programları ve Öğretim alanında geçmişte lisans eğitimi günümüzde ise lisansüstü eğitim yapan, aynı zamanda eğitim fakültelerinin diğer bölümlerin de olup da program geliştirme dersi alan öğrencilerin bir kısmı sizi görmemiş olsa da emin olabilirsiniz ki programla ilgili bir soru sorulduğunda hemen sizin isminiz ve kitaplarınızdan söz ediyorlar. Mesleki anlamda alana katmış olduğunuz entelektüel birikimler ve zenginlikler, ayrıca derneğimizi kurarak tüm EPÖ alanında çalışan akademisyenleri bir çatı altında toplayarak alanımızla ilgili oluşturduğunuz aidiyet duygusu, EPÖDER'i ayakta tutma çaba ve emekleriniz için çok teşekkür ederim değerli hocam.

Akademik gelenek de iyi bir bilim insanı sadece bilgisi ile değil, kişilik özellikleri ile de rol model olmalıdır. Bu her iki özelliği taşıyan nadir bilim insanlarındansınız Canım Hocam. Çünkü, alanımıza çok değerli katkıları olan akademik mesleki kimliğiniz yanında, pozitif, mütevazı, babacan, paylaşımcı, arabulucu olmanız, desteğe ihtiyacımız olduğunda her zaman yanımızda olup sorunumuzu çözmek için çaba göstermeniz, ortamı yumuşatmak için yaptığınız espriler, mizah yönünüz gibi kişilik özellikleriniz de tüm akademisyenler için olumlu rol model olacak nitelikte.

Değerli Hocam sizinle aslında birçok anımız oldu ama bunlardan ikisini anlatmak isterim. Kosovo'da gerçekleştirdiğimiz çalıştay sonrası Dubrovnik'e gitmiştik. Akşam herkes çok yorgundu siz yatın dinlenin yarın yolculuk var demiştiniz

ama biz 10 kişi Dubrovnik'i gezmek için dışarı çıkmıştık. Otele döndükten sonra da kendi aramızda söz vermiştik Özcan Hocaya kimse söylemesin dışarı çıktığımızı. Sabah olduğunda kahvaltı yaparken sizi gördüm günaydın hocam dediğimde siz günaydın Dubrovnik nasıldı? İyi gezdiniz mi dediğinizde gözlerim fal taşı gibi açılmıştı... Sonra kendi kendime dedim ki Hocaya aramızdan biri söylemiş gece dışarı çıktığımızı. Gidip arkadaşlara sorduğumda kim aramızdaki casus diye herkes ben değilim dedi... Sonra gezi boyunca aramızdaki casus kim? esprisi dilimize dolanmıştı. İkinci anım ise, Bosna'da tekne turuna çıkmıştık, daha yirmi dakika geçmeden benim midem bulanmaya başladı ve siz bunu görünce tekrar geri dönelim Birsell'in midesi kötü oldu demiştiniz. Ekip olarak geziyi yarım bırakarak geri dönmüştük bu beni çok duygulandırmıştı. O gün sizin ne kadar hümanist duyarlı biri olduğunuzu bir kez daha anlamıştım. Kıymetli Hocam sizi ne kadar anlatsam azdır. Bizlere ve alana olan tüm katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederim.

Sevgili Hocam size ve Nursel Ablaya sevdiklerinizle birlikte sağlıklı, mutlu ve uzun ömürler diliyorum. Sizi çok seviyorum... İyi ki varsınız. Tüm akademisyenlerin sizi model alması dileğiyle...

Saygı ve sevgilerimle,



MİNE AYHAN

Gerçek Dost

Özcan Demirel adını Google'a yazdığınızda bir sürü akademik etiket görürsünüz. Okuduğu okullar, meslekteki gelişimi, profesörlüğü, Hacettepe'deki çalışmaları, yabancı diller bölüm başkanlığı, yazdığı onlarca kitap onunla ilgili ilk izlenimi verir sizlere. Gerçek bir eğitimciyle karşı karşıya olduğunuzu anlarsınız.

Eğitim ile ilgili söyleşi videolarını izlediğinizde ise Özcan Demirel'in ne kadar yenilikçi, çağdaş ve genç bir bakış açısına sahip olduğunu görürsünüz. Göstermiş olduğu çaba ve kariyerden dolayı hayranlığınız bir kez daha artar. Bunlar, onun mesleki başarılarıdır. Peki, Özcan Demirel kimdir gerçekte?

Özcan Demirel, babamın yetmiş yıllık arkadaşıdır, dostudur, kardeşidir. Günümüzde eşi benzerine az rastlanan bir dostluktur bu, temeli 1954 yılında atılan... Uygarlığın tuğlası diye anılan Arifiye İlköğretmen Okulu'nun temiz, masum çocuklarıdır onlar. Çocuk yaşta yuvalarından uzakta, yatakhanelerin soğukluğunu ve yalnızlığını görmezden gelen, toprağı eken, üreten, enstruman çalan, okuyan, araştıran, yaparak yaşayarak öğrenmenin en güzel örneğini yaşayan özel bir topluluğun parçasıdır onlar. Babam Fevzi Göçmen de, bu bütünün parçalarından biridir. Tıpkı Özcan Amca gibi...

Babam geçmişe tutunanlardan, geçmişi her gün yaşayanlardan olmuştu son yıllarda. O kadar çok anı dinledim ki, kelimesi kelimesine ezberledim. O anlatırken şimdi gülünecek yere geldik, ya da burası çok üzücü dediğim çok olmuştur. Çoğu Arifiye İlköğretmen Okulu'na dair anılardı bunlar.

Özcan Amca, Tahsin Sönmez ve babam Fevzi Göçmen sarı saçlı ve mavi gözlülmüş. Üçlü trio derlermiş bu sarışın gruba. Esmer, kıvrıkcık saçlı Ahmet Gürses de sıra arkadaşımış Özcan Demirel'in. Saçlar, dönemin modasına uygun arkaya doğru taranmış. Resimli roman kahramanı Tommiks, Özcan Amca'da "Tom" adıyla hayat bulmuş. "Özcan, Amerikan artistlerine benzerdi." derdi babam. Sarı saçlı Tom, çok çalışkan ve efendiymiş aynı zamanda. Sportmenliği ile de göz doldurmuş. Birlikte trenle Adapazarı'na gitmek çok keyifliymiş. Arada gizlice telendiren sigaralar zamanın disiplin anlayışına bir başkaldırımı.

Bir ara babam ve Tahsin Amca haftalarca Özcan Amcalarda misafir olmuşlar. Özcan Amca'nın annesi onlara kendi evlatları gibi bakmış. Bizim özgür ruhlar, okul bitince gerçek yaşamla yüzleşmişler. Herkes birbirinden uzaklaşmak durumunda kalmış. Telefonun gücü onları tekrar birleştirmiş. Ben çocukken Ahmet Amca'nın "Bizim Özcan doktor olmuş. Ama tıp doktoru değil, İngilizce dalında

doktor olmuş.” dediğini hatırlıyorum. Bayramlarda, özel günlerde arayıp hal hatır sormalar devam etmiş.

Benim de bu güzel, bu kıymetli grubun toplandığı günlere tanıklık ettiğim oldu. Kimi zaman Adapazarı’ndaki Şemsiyeli Park’ta bir çınar ağacının gölgesinde, kimi zaman Arifiye’deki okulun bahçesinde. Kahkahaların özlemle sarmalandığı, eski günlerin defalarca anıldığı, gözlerin yaşardığı, çocukluğa kapı aralayan anlardı bunlar. Özcan Amca geriye taranmış sarı saçları ve ısıltı ısıltı gözleriyle grubun lokomotifiydi. Tom geri gelmişti sanki...

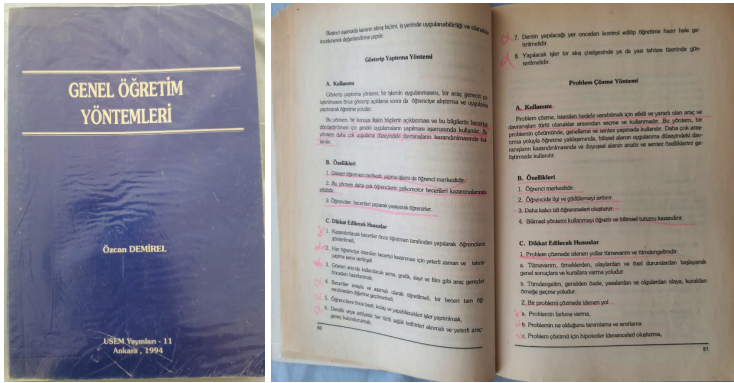
Özcan Amca babamı sık sık aradı. Ona hep moral verdi. Ben de kendisi ile konuştuğumda sesindeki sıcaklığı, eski dostu için duyduğu endişeyi sesinin titremesinden anladım. Gerçek dost, çocukluk arkadaşı dedim içimden büyük bir minnetle. Çünkü babam nasıl mutlu olurdu Özcan Amca’nın sesini duyunca.

Babamı yeni kaybettim. Bu yazıyı yazmayı içimden hep erteledim ama beni gülümseten bir yazı oldu. “Arifiye İlköğretmen Okulu’nun Özgür Ruhları” bana iyi geldi.

Özcan Demirel, iyi bir insan, iyi bir dost ve iyi bir öğretmendir. Özcan Demirel Adapazarlıdır. Adapazarı’nın değeridir.

ZEYNEP AYVAZ TUNCEL

Atatürk Üniversitesi'nde Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı'nın ilk öğrencileri olduğumuz için kaynaklara ulaşmakta bazen zorluk yaşıyorduk. Kitapçılar, dönem başladıktan sonra bizim isteğimize göre kaynakları getiriyordu. Her istediğimize de ulaşamıyorduk. 1995 yılında üniversite 2. sınıf öğrencisiyken Öğretim İlke ve Yöntemleri dersini almaya başladık. İlk sene ağırlıklı olarak aldığımız felsefe, sosyoloji, psikoloji gibi derslerden sonra bu ders, hepimize çok keyifli gelmişti. Ders için edindiğimiz kaynak Prof. Dr. Özcan Demirel tarafından yazılmış "Genel Öğretim Yöntemleri" adında mavi kapaklı, saman kağıda basılmış bir kitaptı. Kitap, 1993 yılında ilk defa basılmıştı ancak aşağıda fotoğrafını paylaştığım benim elimdeki kitap, 1994 yılındaki üçüncü baskıya aittir. Dönem boyunca bu kitap elimizden düşmedi.



Genel Öğretim Yöntemleri, Özcan Demirel, Ankara, 1994

O yıllarda, kitabın renginden mi yoksa saman kağıdı sayfalarından mı bilinmez, daha önce fotoğrafını hiç görmediğim Prof. Dr. Özcan Demirel'in kara kaşlı, kara gözlü, esmer birisi olduğunu düşünmüştüm. Oysa 2002 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne doktora eğitimim için geldiğim gün, bembeyaz teni, mavi gözleri ve gümüş rengi saçları ile tanıştım Özcan Hocamın.

Doktora eğitimim süresince Özcan Hocamdan ders almak sadece o dersin içeriğini öğrenmekten çok daha fazlası oldu benim için. Derslerinde öğrencileri ile olan iletişimini ve o anda öğrencileri ile o derste olmaktan mutlu olduğunu hissettiren davranışlarını hep örnek aldım kendime. Meslekte geçirdiği uzun yıllara rağmen yeni kavramlara açıklığı ve alana yenilik getirme çabasını hayranlıkla takip ediyorum.

1995 yılında sadece bir kitabı ile hayatıma giren Prof. Dr. Özcan Demirel, 2002 yılından beri hocam, 2007 yılından beri nikah şahidim ve 2012 yılından beri oğlumuzun Özcan Dedesi oldu.

Mesleğime ve yaşantıma bıraktığı tüm izler için teşekkür ederim.

ELHAM AZAD**Prof. Dr. Özcan Demirel**

Prof. Dr. Demirel puts in effort to prepare his lecture slides (they are pretty well prepared and comprehensive). His lectures were fairly interesting and engaging. Also, he was generally quite effective in facilitating discussion during seminars.

He always answered his emails and was willing to answer questions no matter how trivial they seemed. His lecturing style was fueling interest in the subject. He was able to answer any question and always had a good example to support the argument. He challenged us in problem classes to think further. He nurtured interest in the subject.

GÜLGÜN BANGİR ALPAN**Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam'ın Eğitimci Tavrına Dair**

Değerli Özcan Hocamın 1994-1997 yılları arasında yüksek lisans öğrencisi oldum. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü (O yıllarda Eğitim Bilimleri Enstitüsü henüz kurulmamıştı) Eğitim Programları ve Öğretim yüksek lisans programında Özcan Hocamızın ilk dersinde, yazılı sınav olduk. Hem şaşırmış hem de çok kaygılanmıştık. Elbette derse ilişkin hazırbulunuşluk düzeyimizin (öntest) belirlendiğini sonradan öğrendik ☺ Bu karşılaştığımız durum, yüksek lisans eğitimini aldığımız programın doğasına uygun ve son derece olağandı. Sınıfımızda Eğitim Programları ve Öğretim alanında lisans eğitimini tamamlayanlar olduğu gibi benim gibi farklı lisans programından mezunlar da vardı. Örneğin, ben o yıllarda, 7 yıl resim öğretmenliğinden sonra, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde araştırma görevliliği yapan bir yüksek lisans öğrencisi idim. Böylesi çeşitli alanlardan ve deneyimlerden gelen öğrencilerden oluşmuş bir sınıf o yıllar için benzersiz bir zenginlikti. Sınav sonucuna göre dersimizin izlencesi biçimlenmişti. Her hafta yerli-yabancı çeşitli kaynaklardan yararlanarak, özenle hazırladığımız tepegöz saydamları ile yaptığımız sunular ve tartışmalar ile etkin katıldığımız derslerin verimli geçmesi de olağandı. Belki de benim için olağanüstü olan ☺ Hocamızın güçlü bir mizah anlayışına sahip olmasıydı. Gülümseme içeren yumuşak yüz ifadesi eşliğinde derslerde esprilere yer vermesiydi. Hocamızın bu tavrı biz öğrencilerinin enerjisini yükseltmiş, derse katılımımızı artırmıştır. Öğrenme eksikliklerimize ve hatalarımıza ilişkin eleştirel dönütleri de, her zaman esnek, anlayışlı ve yapıcı bir biçimde olmuştur.

Bir öğretim dönemi sonunda, sınıfça Özcan Hocamızla Türk Eğitim Derneği'nin kafeteryasında buluşmuştuk. Sohbet sırasında Özcan Hocamızın dersin işlenişine ve hoca olarak kendi davranışlarına ilişkin görüşlerimizi sormasından ve tek tek yanıtlamamızı istemesinden ve görüşlerimizi ilgiyle dinlemesinden çok etkilenmiştim. Bu tavır, son derece bilinçli ve farkındalığı yüksek bir eğitimci örneği olarak iz bırakmıştır bende. Daha sonraları yüksek lisans danışman tercihim bir diğer Değerli Hocamız yönünde kullanmamı ve doktora için de başka bir üniversiteyi ve eğitim teknolojisi programını seçmemi de anlayışla karşılamış ve beni yüreklendirmiştir (Özcan Hocam o zaman Ana Bilim Dalı Başkanı idi ☺). Tüm bu tavırlar kanımca bir öğrencinin, bir eğitimciye bir hocaya güven duyması adına çok çok önemlidir.

Değerli Özcan Hocama yüzündeki gülümsemenin hiç eksilmediği sağlıklı bir ömür diliyorum ☺

Sevgi ve saygılarımı sunuyorum ☺

AYŞENİL BARABAR

To begin with, Prof. Dr. Özcan Demirel is one of the great person that I have ever met. I am really happy that I had a chance to meet such a kind of amazing lecturer. I am very grateful that I had an opportunity to take a course from Prof. Dr. Demirel. He was effective in facilitating online lessons through Moodle or Zoom. Even though he conducted the course online, he gave us a chance to be active participants during the course. I thought the course which is Contemporary Issues in ELT was well-suited to the online format. As a student, I could get in touch with him easily through e-mail. He always gave me valuable feedback on my assignments through e-mail.

Prof. Dr. Demirel provided me alternative ways to improve myself personally and academically, in particular. He was always well-prepared to lead discussions throughout the course. Moreover, he displayed enthusiasm during the lesson and made concerted efforts to motivate all of the students in the class, including me. He has become an idol for my future academic life. There is a quotation which can be used to describe Prof. Dr. Demirel: “the best teachers teach from the heart not from the book”.

AYŞENİL BARABAR

22111840

Northern Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC)

MOHAMMED SAMER BARBOUR**Dear Prof. Dr. Özcan Demirel**

You are always very kind, patient, helpful, and truly care about your profession and your students! Thank you for a wonderful semester! I always enjoy having you as a professor and I appreciate how approachable you are. It means a lot to me that you check in with how things are going. Your classes are just so inspirational! I've never had a professor like you, and for that, I'm so, so thankful for every day! You have gone above and beyond this year to support me. Thank you for getting me over the hurdles, having faith in my abilities, and having the skills to get me where I needed to go.

Your door is always open and that has made so much of a difference to me over the past few months. Thank you for always being there for me. I hope this note is a little reminder of just how great a professor you are!

JOSEPH N. BASHI**To Professor Demirel**

Professor Özcan Demirel has been the perfect maggie needed to spice my understanding of the course. You are so professional in your approach of the course especially when reacting to students' work. Your feedbacks have been encouraging for everyone even the depressed could be cheered while in your class. The sociality in our classes gave us added encouragement to never miss your classes.

You are a father I thought I never had and just discovered at Cyprus International University. I have never seen you frustrated or angry. Always happy, cheerful, tickling with jokes, and the list goes down. However, you showered another side of you at the news of the loss of the brother of one of our classmates Sana. The announcement and the situation under which Sana lost her brother and her present family situation broke you down immediately. That gave us another level of your humanitarianism which we have never known. You are so compassionate and empathetic. You displayed so much disquietude to the demise of her younger brother. We all shared tears as you wept uncontrollably Professor. You showed us that you are a human being with qualities cutting across cultures. When you left us unceremoniously, we all sat in class thinking of what to do next. You have stamped my heart with inerasable ink of happiness. Your face is glued to my memories. Words can never say all about you Professor. I feel that an article about you is not even enough.

I benefited so much from the great experience of an "old broom", the lecturer of the course Professor Özcan Demirel who seems to know just every corner of the house.

Yours sincerely,

MAKBULE VE ALPER BAŞBAY

Özcan Hocamız...

Yürüttüğü, eşlik ettiği, rehberlik ettiği işlerde geniş bilgi birikimi, özgün bakış açısı ve engin deneyimini alanımıza sunmuş gerçek bir “BİLİM İNSANI”...

Alana sadece bilimsel çalışmalarla değil, uygulamaya ve politika üretimine de dahil olarak katkı sağlamış bir “AKADEMİSYEN”...

Yorulmayarak, pes etmeyerek, yaşlanmayarak var olmayı başarmış bir “HOCA”...

Yol gösterirken, fikir sunarken, öğüt verirken güvenebileceğiniz bir “AİLE BÜYÜĞÜ”...

Olmaz denilen işlerde oldurabilme enerjisi veren bir “REHBER”...

Özel zamanlarınıza tanık olmasını isteyeceğiniz bir “ŞAHİT”...

Her işin neşeyle de kıvrak bir çözümcülükle de yapılabileceğini ispatlayan bir “MODEL”...

Tanımış olmaktan, öğrencisi olmaktan, gün gelip meslektaş olmanın ve her ortamda adınızı yanına koymaktan gurur duyacağınız bir “İSİM”...

Yanında çok da bilmediğiniz bir konuda konuşurken, iş yaparken hiç de kaygı duymadığınız, sizi hata yaptığınızda da destekleyeceğini, kabul edeceğini bildiğiniz dahası emin olduğunuz bir “ÖĞRETİCİ”...

Bilen, gülen, güven veren bir “YÜZ”...

O’nu tanımak bir tarihe tanık olmak, parçası olmak gibi...

İnsanın hayatta şanslı hissetmesini sağlayacak çok şey olmayabiliyor ama bizim listemizde “ÖZCAN DEMİREL” var... İyi ki var...

Saygıyla, minnetle ve sevgiyle...

FİLİZ BİLGE

Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel için yazılan anı kitabının okuyucuları, öncelikle hepinize sağlıklı günler diliyorum. Emeği geçen herkese teşekkürler.

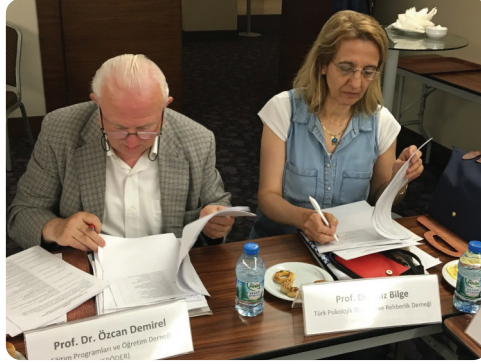
Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ile farklı ana bilim dallarında olsak da aynı bölüm çatısı altında onunla bizi buluşturan birçok ortam oldu. Bundan sonrasını izin verirsiniz ona hitaben yazacağım.

Değerli Hocam, Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı olduğunuzda arkadaşım Prof. Dr. Selahattin Gelbal ile birlikte yardımcılığınızı üstlendiğimiz zaman diliminde yoğun olarak birarada olabildik. Bölümümüzde ilk defa yapılan dolayısıyla hepimiz için çok anlamlı olan 42. Yıl Kuruluş Yıldönümü etkinliğini 1 Haziran 2009 tarihinde yaptık. Bu süreçte ve sonrasında yaşadığımız sevinçler, mutluluklar, hayal kırıklıkları, ayrılıklar, kayıplar ortaktı ve en önemlisi bizlere desteğinizi her zaman hissettirdiniz.



Prof. Dr. Özcan Demirel, Nursel Demirel, Prof. Dr. Filiz Bilge ve Prof. Dr. Selahattin Gelbal, 2010

Bir diğeri Ulusal Eğitim Dernekleri (ULED) Platformunun kuruluşunda ve sonrasında birlikte yaptığımız çalışmalar, kongreler vb. Daha öncesinde kendi meslek örgütünüzü kurarken yaptığımız paylaşımlar da vardı. Değerli Hocam sizin öğrenme isteğiniz hiç bitmedi biliyorum. Ben sizden çok şey öğrendim. Herşeyden önce keyifle, neşeyle, zevk alarak da çalışılabilir anlayışı ile rol model oldunuz bana.



Değerli Hocam emekliliğinize daha birkaç yıl olmasına rağmen bizi ve kendinizi alıştırabilmek için olsa gerek yemeklerde o kadar çok söz ediyordunuz ki emeklilikten. Beni ve binlercesini yetiştiren, kendisine çok şey borçlu olduğum, özellikle bazı yönleriyle bana rol model olan rahmetli Hocam Prof. Dr. İbrahim Ethem Özgüven gibi sizin de emekli olunca çalışmaya devam edeceğinizi hatta daha yoğun çalışacağınızı hissettirdiniz Hocam her zaman.

Değerli Hocam ne yazık ki salgından dolayı ne “6-0 yaş” ne de diğer yaşlar için vestiyerde numaralı askılara paltolarımızı bırakamadık birkaç yıldır. Yoksa ben de sizin bu esprinizden artık yararlanacaktım inanırım. Bir de hiç unutmuyorum; ULED Platformu toplantısından dönerken metroya kart bastığımızda 65 yaş diyordu ve sizin çocuklar gibi bir sevinciniz vardı ki hiç unutamam nasıl kandırdım diyerek!

Her yaşın keyfini çıkardığınızı ve çıkarmaya da devam edeceğinizi biliyorum Hocam.

Sağlıklı ömür diliyorum size, ailenize ve tüm sevdiklerinize.

ASLIHAN SELCEN BİNGÖL

Sene 1998... Üniversite sınavını kazanmışım, Hacettepe Üniversitesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı. Edebiyat Fakültesindeyim ama hep duyuyorum adını, hatta son yıl formasyon eğitimimi alırken kitaplarını okuyorum, çalışıyorum ama nasip olmuyor çok istesem de tanışmak.

Sene 2007... Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında lisansüstü eğitim alıyorum, yine onun kitaplarıyla, artık ona atıf yapan ödevlerimle, çalışmalarım. Sene 2014... Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'ne üye oluyorum. Sene 2016... Çok değerli Hocam Dr. Öğr. Üyesi Nevriye Yazçayır Hocam diyor ki, "Selcen Kongremizde sunuculuk yapar mısın?", "Yapmaz mıyım!" diyor ve Pegem'de çok değerli Servet Sarıkaya'nın ofisinde tanışıyorum, "Ne kadar dakiksin, toplantımız için tam zamanında hazır bulundun" diyor, inanılmaz mutlu oluyorum.

2016 senesi hayatımın dönüm noktalarından biri oluyor, çünkü hem kendisi hem de çok değerli Nursel Hocam ile tanışıyor ve kongre uçak yolculuklarında ikisinin arasına oturan, "Bir kızımız olsa adını kendi isimlerimizin son hecesinden 'Selcan' koyacaktık, bak sen kızımız oldun" dedikleri kızları oluyorum, dünyalar benim oluyor. Ve sene 2021... Dernek Yönetim Kurulu'ndayım... Her şey bir hayal gibi... Değerli Özcan Hocam, Değerli Nursel Hocam hayatımın iyi kileri, iyi ki varsınız, iyi ki sizi tanıma şerefine nail oldum, var olunuz,

Saygılarımla...

ÖMER ÇEKELEZ**Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Bölümünden Arkadaşım Özcan Demirel Hakkında**

Yıl 1961 aylardan Ekim başları... Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Bölümü giriş sınavları var, Türkiyemizin her tarafından hatta Kıbrıs'dan çok sayıda aday öğrenci müracaat etmiş, sınav günü, büyük önderimiz Gazi Mustafa Kemal'in kurduğu ünlü Gazi Eğitim binası önünde toplanmıştık. Çok heyecanlı, ne yapacağımızı, nasıl hareket edeceğimizi bilmiyorduk. 100 öğrenci alınacakmış İşte bu heyecanlı günlerde, Adapazarı'ndan gelen, sarışın hiperaktif bir adayla karşılaştım.. Tanıştık, birbirimize başarılar diledik. İşte bu tanışma tam üç yıl okul ve okul sonrası olarak tam 60 yıla dayanmaktadır.

Özcan Demirel'le aynı sınıfta hiç okumadık ama gerek yatakhane, gerek yemekhanede hep beraberdik. Ders sonraları beraberliğimiz ve yakın arkadaşlığımız hep devam etmişti. Folkloru çok severdik. Çok nefis oynardı, enerjisi asla tükenmezdi. Ben de, Gaziantep ve Adıyaman oyunlarını oynardım. Bu ortak noktamızdan dolayı sıklıkla berber olurduk.

Okulda sosyal hayat çok güzeldi, sık konserler olurdu. Ankara Radyosu'nun ünlü şarkıcı ve türkücüleri okulumuza gelir konserler verirlerdi. Asla para almazlardı. Rahmetli Aşık Veysel'i hiç unutmam. Okulumuza davet ederdik bizleri hiç kırmazdı. Öğretmenlerimizin önerileri doğrultusunda, tiyatrolara giderdik, ben de, Özcan da hiç kaçırmazdık...

Özcanla, mezuniyet sonrası irtibatımız asla kesilmedi. Ankara'da bir lisede çalışıyordu. Daha sonra Hacettepe Üniversitesi'ne geçti. Okuldaki başarılı çalışmaları ve sosyal faaliyetleri, Hacettepe Üniversitesi'nde de devam etti. Okul arkadaşlarımızdan bir tek Özcan'ın akademik kariyer yaparak Profesör olması bizler, okul arkadaşları ve Gazi'deki hocalarımızı hep gururlandırmıştır.

Yıllar önce “Yabancı Dilin Önemi ve Gelişen Yeni Teknikler” konulu bir konferans vermek üzere kendisini Amasya'ya davet etmiştim, sağ olsun hiç tereddüt etmeden gelmiş ve Amasya Ticaret ve Sanayi Odası'nda hınca hınç dolu salonda harika bir konferans vermişti.

Kendisine, eşi ve kıymetli evlatlarına, sağlık ve mutluluklar diliyorum.

SÜLEYMAN ÇELENK**Prof. Dr. Özcan Demirel**

Ne desem? Nasıl anlatsam? Hangi cümle ile başlasam? Zorlanırsınız bazen yazarken. Karizmatik bir meslek önderini gerçekten de zordur anlatmak.

Meslek önderi dedim: Çünkü bir kişi emekli bir öğretim üyesi olmanın ötesine taşınmış, mensubu bulunduğu ana bilim dalını ulusal ve uluslararası düzeyde, gelişip güçlenmesine öncülük ederek, mesleğe yeni başlamış çiçeği burnunda gençlere önderlik ediyor, onları meslek aşkıyla heyecanlandırıp, ilerlemiş yaşına rağmen, onlar için bir rol model olarak ilham kaynağı olabiliyorsa, daha da zordur o kişi için cümleler kurup paragrafları sonlandırmak.

Özcan Demirel'in, en büyük niteliklerinden birisi nüktedan olmasıdır. Bazen yoğun bilimsel çalışmaların arasında dikkatiniz dağıldığında o kadar güzel bir şaka patlatır ki, bir anda dinginleşmiş, dinlenmiş hissedersiniz kendinizi. Bu güzel ortam sanki bitmeyecek gibi devam ederken de, birden yoğun bir bilimsel çalışmanın içinde bulursunuz kendinizi. Benim için değişmez şakalarından birisi "Süleyman Demirel" benzetmesidir. Bir toplantıya katılmak üzere kapıdan yeni girdiğimde hemen beni yanı başına çekerek, gruba dönüp, "Bak şimdi, bu arkadaşın adı Süleyman, benim de soyadım Demirel, şimdi bir araya geldik, ikimizden bir "Süleyman Demirel" ancak oldu" diye başlayan şakasını benim unutmam mümkün değildir. En ciddi konuşmalarının arasında bile "Bak abi..." sözcükleriyle başlayan cümleleri çok önemlidir. Çalışma ortamı içindeki, büyük ya da küçük herkes onun ağabeyi konumundadır.

1982 yılında çıkan Yükseköğretim Kanunuyla, ilkokullara öğretmen yetiştiren iki yıllık Eğitim Enstitülerinin Yükseköğretime devredilmesi ile benim için de akademik çalışma olanağı doğmuş, bu doğrultuda Konya Selçuk Üniversitesi'nde, lisans tamamlama ve yüksek lisans yapma olanağı elde etmiştim. İnsan başarısında kendi özel yeteneklerinizin yanında rastlantıların da büyük önemi vardır. Tam yüksek lisansımı tamamladığım aşamada benim özelliklerimi ve merakımı iyi bilen bir arkadaşım küçük bir gazete ilanı ile yanıma geldi. İlanda, Hacettepe Üniversitesi'nde "İlköğretimde Program Geliştirme" Ana Bilim Dalında doktora eğitimi için alınacak öğrencilerin nitelikleri yazıyordu. Benim için makûs talihin değiştiği an, tam da o andı. Çünkü bu ilan, tam da beni tanımlıyordu.

Hacettepe Üniversitesi, İlköğretimde Program Geliştirme Ana Bilim Dalında doktora eğitimine başladığımda, Özcan Demirel çiçeği burnunda bir doçentti. Nurettin Fidan Ana Bilim Dalı Başkanıydı. Veysel Sönmez ve Yaşar Baykul da bölümün önemli hocaları arasındaydılar. Merhum Abdullah Demirtaş, Amerika'dan yeni dönmüş; Münire Erden çiçeği burnunda bir yardımcı doçent olarak çalışı-

yorlardı. Ben Niğde'de Eğitim Yüksek Okulu kadrosundaydım. Binbir zorluklar içinde her hafta derslerime gidip geliyordum. Çocuklarım okul çağındaydı, hem Niğde'de çalışıyor olmak, hem de doktora derslerinin ağır yükü altında çocuklarımın okul başarılarının olumsuz etkilenmesinden korkuyordum. O nedenle her hafta Niğde'den Ankara'ya ağır karamsarlık içinde gelip doktora derslerine devam ediyordum. Ama, Hacettepe'de derslerime giren bu hocaların ellerinde sanki bir mucize vardı. Doktora derslerine her hafta karamsarlık içinde başlayan ben, Niğde'ye hafta sonunda coşku içinde dönüyordum. Bu Hacettepe'de ki öğretim kadrosunun bir mucizesiydi. Beş yıl süren doktora eğitiminin başarıyla tamamlanmış olmasını, yukarıda adlarını saymaktan kıvanç duyduğum bu öğretim kadrosuna borçluydum.

Birlikte olduğumuz ortamlarda, zaman zaman Özcan Demirel'e sorarım "Ne oldu Hacettepe'de ki o muhteşem kadroya?" diye. O da nükteli bir dille "Haceti gitti, tepesi orada, yerinde duruyor." der. Dedim ya, Özcan Demirel nüktedandır, bu yanıtı da o nüktedanlığı içinde gülererek yapıştırır. Ama o bu yanıtı verirken, yüzünden çok acı bir tebessümün aktığını da görür gibi olursunuz. Bu nüktedan yanıt, çoğu kez benim de üzüntümün kaynağı olmuştur. Aralarında Özcan Demirel'in de bulunduğu o güzel kadro ki, her hafta derslerine ağır bir karamsarlık içinde giden beni, her hafta sonu coşkuyla evime dönmemi sağlayan saygın öğretim elemanlarının kadrosuydu.

Özcan Demirel'le, "İlköğretimde Türk Öğretimi" dersini birlikte yapmıştık. Bloom Taksonomisi'nin ışığında bu dersin hedef-davranışlarını (yeni deyişi ile kazanımlarını) birlikte hazırladık. Hepimiz de o süreçte öğretmenlik yapan deneyimli öğrencilerdik. Dersimizde benimle birlikte, merhum Attila Tazebay, Neşe Işık (Tertemiz), Selma Parıltı ve Aysu Arslan vardı. Önümüzde bize rehberlik edecek hiçbir kaynak yoktu. Bir çalıştay düzeni içinde deneyimlerimizi kullanarak Türkçe Dersi Programının hedef-davranışlarını ve diğer öğelerini yoktan var ettik. Çalışma sürecinde dersin kaç saat olduğu hiç önemli değildi. Mümkün olsa, farkına varmadan ve duraksamadan sabahlara kadar keyifle çalışmamız mümkündü. Bu derste, kaynak sıkıntısının had safhada olduğu bir ortamda "İşte doktorada dersler böyle yapılmalı" denilebilecek bir eser adeta yoktan var edildi. Bu çalışma uzun yıllar benim çalışmalarımın da temel dayanaklarını oluşturdu.

Özcan Demirel, kısa adı EPÖDER olarak bilinen Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin Kurucu Başkanlığını yapıyor. Bu dernek, ulusal ve uluslararası bağlamda alana hizmet veren yüzlerce genç bilim insanına ilham kaynağı ve destek sağlıyor. Ait olduğu alanda, çok önemli bir ihtiyacı karşılayan bu dernek, umu-yorum yüzyıllar boyu amacı doğrultusunda, yüzlerce genç-yetişkin bilim insanına esin kaynağı olup yol gösterecektir. Ne büyük mutluluk?

Benim gönlüm Özcan Demirel yaşadığı müddetçe hep o derneğin başında olsun. Ama o bu derneğin, kendi yaşarken de var olmaya devam ettiğini ve genç bilim adamlarına esin kaynağı olarak ayakları üzerinde durup görev yaptığını, kendi sağlığında görmek isteme hakkına da sahiptir. Kendi sağlığında, kendi elleriyle büyüttüğü çocuğunun emeklediğini, yürüdüğünü, kendini kanıtladığını kim görmek istemez ki. Varsın Özcan Demirel bu zevki de yaşayarak her fani gibi hayata veda etsin. Hiç tükenmeyecek bir pınar gibi kendi doğrultusunda akacak olan bu kuruluş, Özcan Demirel'in adını bilim tarihine altın harflerle yazılmasına da vesile olacağından asla kuşku duyulmamalıdır.

Benim çok Değerli Hocam,

Siz sağlığında başarı tadı almış, ender fanilerden birisiniz. İyi ki var oldunuz, iyi ki benim gibi birçok insanın elinden tutup yol gösterdiniz. Size bundan sonraki yaşamınızda, çok değerli eşiniz Nursel hanımla birlikte sağlıklı bir ömür, mutlu bir yaşam diliyorum...

SAFİYE ÇİFTLİKLİ

Prof. Dr. Özcan Demirel yetiştirdiği öğrenciler, bilgi ve tecrübeleriyle yol gösterdiği meslektaşlar, yaptığı araştırmalar, yazdığı birçok kitap ve makalelerle eğitim alanında öne çıkmış değerli bir bilim insanıdır. Ben de öğrencisi olarak, buengin tecrübe ve bilgilerinden yararlanabildiğim için kendimi şanslı görüp kendisine çok teşekkür ederim. Sayın Hocama bundan sonraki yaşamında sağlık, mutluluk ve esenlik diler, sevgi ve saygılarımı sunarım.

ABİDİN DAĞLI

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamla, 1992 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde Eğitim Yönetimi doktora programına devam ettiğim ve Eğitim Programları ve Öğretim doktora programı öğrencileri ile birlikte aldığımız ortak bir dersimize girdiği dönemde tanışmıştım. Özcan Hocam; mesleğini ve öğrencilerini seven, üretken, alanında uzman, kendisini mesleğine adanmış, merhametli, yüzünde her zaman muhteşem bir gülümseme olan, yardımsever, kibar, esprili, hep pozitif düşünen bir beyefendidir. Derste bu özelliklerine hep şahit olduk. İşin doğrusu hocamızın bu pozitif özelliklerinin çok etkisinde kalıyorduk. Derste ve ders dışında hocamın hiç bir kırıncı davranışına rastlamadığımı gönül rahatlığıyla söyleyebilirim. Özcan Hocam, her davranışıyla model aldığımız ve alınması gereken bir bilim insanıdır.

Özcan Hocamla ders dışında yaşadığım iki anıyı anlatmaya çalışacağım. Bunlardan ilki, 2018 yılında Ankara dışındaki bir kongre dönüşü yaşanmıştır. Kongre bitimine 1-2 gün kala hocama telefon ettim ve kongre bitiminde Ankara'da kendileriyle bir konuda görüşmem gerektiğini, nereyi isterlerse oraya gelebileceğimi söyledim. Özcan Hocam da, Pegem Akademi Yayınevi'nde görüşebileceğimizi söyledi. Kongrede değişik yayınevlerinin standlarından epeyce kitap almıştım. Başka eşyalarım da vardı. Kongrede tanıştığım arkadaşlarımın özel arabasıyla yayınevine geldim. Özcan Hocam da yayınevine gelmişti. Hocam ile 1-2 saat sohbet ettikten sonra Ankara'dan Diyarbakır'a uçak ile dönecektim. Yayınevinden ayrılma saati gelince Özcan Hocam "Birlikte kalkalım" dedi. Birlikte kalktık ve eşyalarım çok olduğundan havaalanına gidebilmek için "Bir taksi bulmam gerekir" dedim. Çünkü hem valizim vardı hem de kitap vb. epeyce bir şey almıştım. Hocam da "Taksiye gerek yok, eşyaları bölüşüp sohbet ederek otobüs durağına gider, durakta havaalanına giden otobüslere binersin" dedi. Ne kadar "Eşyam çok, size zahmet olur" diyerek ısrar etmeme rağmen hocam taksiye binmeme taraftar olmadı. Elimizde eşyalar, sohbet ederek otobüs durağına geldik. Özcan Hocam, havaalanı otobüse gelinceye kadar da bekledi. Doğrusu Özcan Hocamın bu davranışı karşısında çok utandım, çok mahcup oldum. Bu yardımseverliğini hayatım boyunca unutmam mümkün değildir.

İkinci anım bundan 2-3 yıl önce Özcan Hocamın bir grup öğretim üyesi ile birlikte görev yaptığım Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi'ne yapılması planlanan bir kongre için genel bir görüşme yapmak amacıyla geldiklerinde yaşanmıştı. Benim de o gün belli bir saate kadar dersim vardı. Ders bitiminde Özcan Hocam ve birlikte geldikleri hocalarımızın yanına gittim. Tüm gelen hocalarımıza "Hoş geldiniz" diyerek onlarla tanıştıktan sonra Özcan Hocam orada

bulunan tüm öğretim üyelerine dönerek: “Biz Abidin ile sınıf arkadaşınız” dedi. Orada bulunan misafir hocalar herkes birbirine bakarak, “Nasıl oluyor Hocam?” dediler. Özcan Hocam da “Yani aynı sınıfta bulunduk, ders işledik, haliyle sınıf arkadaşınız” dedi. Hocamın bu esprisiyle ortam, birdenbire kahkahayla kaplandı. Özcan Hocamın diğer yönleri gibi bu espri yönünü de her zaman taktir ediyorum.

Sözlerime son verirken şunları söylemek isterim: Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam, yüzünüzden gülümsemeniz ve kalbinizde merhametiniz sönmesin. İyi ki varsınız Hocam. Tüm içtenliğimle saygılarımı sunuyorum.

ÖZDEN DEMİR**Değerli Özcan Hocama Saygı ile ...**

Saygıdeğer Hocamla tanışmam 2018 yılına dayanır. Ancak Hocamızın alandaki katkısı ile bizlere yansıması yıllar öncesine uzanır. 2018 yılında Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin işbirliği ile düzenlediğimiz 6. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde beraber ve yakından çalışma imkânı ve onuruna eriştim. Özcan Hocamın yılların deneyimiyle oluşturduğu yapıcı tavrı ve saygı dolu yaklaşımı, her zaman öğrencilerine takındığı güler yüzü, program gelişme çalışmalarının süreklilik arz etmesi konusundaki yetkinliği ile bizleri etkiledi.

Özcan Hocamız hiç bitmeyen bir enerjiyle alandaki üretkenliğine devam etmesi, alana verdiği değer ve alandaki duayenlerden biri olmasının bir yansıması olsa gerek. Çözüm odaklı ve insana verilen değer odaklı yaklaşımı ile biz akademisyenlere her zaman örnek olacak bir hocasıdır.

Değerli Özcan Hocama akademik gelişimime yaptığı katkıdan dolayı şükranlarımı sunuyor ailesiyle birlikte sağlıklı ve huzur dolu bir ömür diliyorum.

Teşekkürler Özcan Hocam...

DİLARA DEMİRBULAK

Özcan Demirel Hocamız ve İletişim

Hocamız Özcan Demirel için armağan kitap hazırlanacağı duyurusunu ilk okuduğumda ben de yazı yazmak istedim. Bir müddet yazımın içeriğinin ne olması gerektiği hakkında düşündüm. Çünkü Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızdan hiç ders almamıştım. Benim proje ve/veya tez danışmanım olmadığı gibi ortak bir çalışma da hazırlamamıştık. Fakat kendisinin kitaplarından ve çalışmalarından her zaman faydalanırdım. Hocamızla doktora tezimin jürisinde üye olduğumu öğrendiğim ve kendisine tezimi elden teslim ettiğim gün tanışabildik. Aradan geçen yıllarda panel, konferans gibi farklı bilimsel ortamlarda karşılaştık. Tüm bu karşılaşmaları düşününce aklıma gelen ilk ve tek kavram “iletişim” oldu. Bu kavramın neden aklıma geldiğini açıklamadan önce iletişim ve bilim ilişkisi üzerinde durmak istiyorum.

İletişim diğer tanımlarıyla etkileşim; yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır ve iletişimin etkili ve en önemli olan yanı sağlıklı olmasıdır (Demirel, 1999; 1988). İletişim kurabilmek için karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini yargılamadan, onun penceresinden bakmamız gerekmektedir (Uzman, 2019). İletişim; özellikle eğitim kurumlarında çok çok önemlidir (Demirel, 1979). İletişimin yetersiz ve verimsiz olması öğrenme-öğretme sürecinde karşılaşılan sorunların genelde temelini oluşturmaktadır (Aydoğan & Kaşkaya, 2010; Dilekmen, Başcı ve Bektaş, 2008; Bolat, 1996).

Prof. Dr. Özcan Demirel'in statüden uzak, doğal, etkili, verimli bireysel ve örgütsel iletişim kurabilmesi, bilim insanlarına, dolayısıyla da üniversitelerin özgülleşmesine ve ilerlemesine büyük katkı sağlamıştır ve sağlayacaktır da. Dolayısıyla, bugün geç kalmadan kendisinin daha da fazla değerini bilmemiz gerektiğine inanıyorum. Hocamızı çeşitli etkinliklerde izlediğimde; kendisinin bireylerin unvan, konum, yaş, cinsiyet, gibi özelliklerine bakmadan, “saygı” göstererek etkili ve verimli ilişki kurduğunu gördüm. Diğer bir deyişle tüm bireylerle etkili ve verimli iletişim kurarak yaş, cinsiyet, medeni konum, ünvana bakmadan “saygı” göstermektedir. Kendisinin Yönetim Kurulu Başkanı olduğu Eğitim Programları ve Öğretim Derneği (EPÖDER), bu alanda çalışan biz akademisyenlerin, hem bilimsel, hem de sosyal olarak dayanışmamızı sağlamıştır. EPÖDER konferanslarına olan yoğun ilginin sebebinin de bu dayanışma olduğunu düşünüyorum. Özcan Hoca, tüm konferanslara her zaman önceden gelir ve tüm katılımcılara “Hoş geldin” der. Elinden geldiğince tüm oturumlara katılır ve katkıda bulunur. Onun katkıları, hep yapıcı ve geliştirme üzerinedir. Alanında söz sahibi olan Hocamız aslında EPÖDER üyesi hocalarımızın çoğunun da tez jürisinde veya doçentlik jüri üyesi ol-

muştur. Tez jürilerindeki eleştirileri de tıpkı konferans, çalıştay gibi etkinliklerde olduğu gibi eleştirileri hep yapıcı ve geliştiricidir. Hatta yapacağı ince eleştirileri önce tez danışmanına yöneltir ve tez öğrencisini, neden uyarmadığını sorgular. Özcan Hoca protokol masasında oturmaz çünkü hangi masada oturursa o masa protokoldür. Tüm sosyal etkinliklere katılır. 29 Ekim tarihine denk gelen konferanslara, günün anlam ve önemine yakışan kıyafet ve tarzıyla katılır.

Akademik hayatımda ki bütün dönüm noktalarında Özcan Hocam hep yanımda olmuş ve destek vermiştir. Bu desteği de olayı magazinleştirmeden, karşındakileri ezmeden, üzmeden hatta onları onurlandırarak veren nadir şahsiyetlerdendir. Bildiğim kadarıyla eğitim fakültelerinde “iletişim” konulu bir ders bulunmamaktadır. Bu nedenle umarım geleceğin bilim insanlarına, iletişim becerilerini geliştirebilecekleri ortam sağlanır. Bilim insanı ve birey olarak, eğitime ve her bir “eğitimci” bilim insanına vermiş olduğunuz değer için saygılar sunarım.....

Kaynakça

- Aydoğan, İ. & Kaşkaya A. (2010). İlköğretim okulu yöneticilerinin iletişim becerilerinin yönetici ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(1), 1-16.
- Bolat, S. (1996). Eğitim öğretimde iletişim: Hacettepe Eğitim Fakültesi uygulaması. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 75-78.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim okullarında yabancı dil öğretimi*. Ankara: MEB.
- Demirel, Ö. (1979). Üniversitelerde yabancı dil öğretimi. *Eğitim ve Bilim*, 4, 21.
- Dilekmen, M., Başcı, Z. ve Bektaş, F. (2008). Eğitim Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 223-231.
- Uzman, D. (2019). *İlkokul yöneticilerinin algılanan iletişim becerileri ile sınıf öğretmenlerinin örgütsel sessizlik düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

CAVİDE DEMİRCİ

Mükemmel İnsan

1997 yılında YÖK yerleştirmesi ile Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı'nda, doktora yapmak üzere 35. madde ile görevlendirildim ve atamam yapıldı. Ana ilim dalının hocaları ile tanışmak ve ders seçimi yapmak için Eğitim Bilimleri Bölümü'ne gittiğimde Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile tanıştım. Kendisini ilk gördüğümde sarışın, mavi gözlü oluşu ve heybetli duruşu ile Atatürk'e benzettim. Konuşmaya başladığımızda tavır ve davranış olarakta tarafsız, adil oluşu, geliş şeklimi incelemesi ve önyargısız oluşu beni mutlu etti. Ancak aynı tavrı Enstitü'de, *bölüm* içindeki ve dışındaki diğer hoca ve asistanların pek çoğunda göremedim ve rahatsız edici, önyargılı tepkiler ile karşılaştım. O yıllarda YÖK'ün benim geldiğim şekilde yerleştirme yapması yeni ve alışılmadık bir durumdu.

Doktora eğitimim boyunca Hocamla çok bir bağım ve anım olmasa da duyduğum ve şahit olduğum olaylardan şunu söyleyebilirim ki, şaşmaz bir adalet terazisi olan ve daima haklıyı savunan, karşısındakinin unvanını ve kim olduğunu önemsemeden sadece haklı olanın arkasında olan ve destekleyen birisi oluşu ve bu şekilde tanınması beni her zaman etkilemiştir. Kendi yaşantımda da aynıısını örnek alıp uygulamaya çalışmaktayım. Böyle bir insan olduğu için ve bizlere örnek olduğu için şükranlarımı sunuyorum. Onun verdiği bu değer ile ben de kendi öğrencilerimde aynıısını uyguluyorum. Hem insani hem de bilimsel yönü ile mükemmel ve saygın bir bilim insanıdır.

Kendisinin öğrencisi olmaktan gurur duyuyorum. Öğrenim hayatım boyunca bana kattıklarından, emeklerinden ve adaletin şaşmayan bir neferi olduğundan dolayı Hocama teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

MELEK DEMİREL

Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ile uzun yıllar birlikte çalışma fırsatım oldu. Önce öğrencisi, sonra meslektaşı ve aile dostu olarak 20 yılı aşkın süredir birbirimizi tanıyoruz. Hocamızın öne çıkan özellikleri arasında hoşgörülü olması, çalışkanlığı, ailesine olan düşkünlüğü, seyahati ve insanlarla birlikte olmayı çok sevmesi ve elbette ki espri anlayışı ve hiç bitmemesini dilediğim neşesi onu tanıyan herkesi olduğu gibi beni de etkilemiştir.

O bir kelime ustasıdır, en gergin zamanlarda bile bir sözü ile ortamı yumuşatmayı başarır. Benim akademik ve özel yaşamımın her özel anında yanımda olmuştur, bazen şahsen, bazen bir telefonun ucunda, yanımda olduğunu hep hissettirmiştir. Belki herkes onu çoğunlukla neşeli ve espiritüel yönü ile bilir ama, aynı zamanda çok hassas bir insandır; üzgün olduğu zamanlarda onun ne düşündüğünü gözlerinden anladığımı düşünmüşümdür. Tıpkı zaman zaman onun “hayır” kelimesinin anlamını bilmediğini düşündüğüm gibi. Çözülecek bir problem varsa, onu olumlu yönde sonuçlandırmak için elinden geleni yapar.

Geçmişti hatırladığımda akademik yaşamımda beni en çok geliştiren ortamların tez savunma jürileri, yeterlik sınavları, lisansüstü öğrenci alımları gibi ortamlar olduğunu farkediyorum. Akademik camiadan değerli hocaları tanımak, kendimi geliştirmek, farklı bakış açılarının varlığına ve katkısına şahit olmak beni her zaman heyecanlandırmıştır. Yıllar boyu her jüride, her toplantıda birlikte olduk ve şimdi düşündüğümde ne kadar güzel günlerdi diyorum. Keşke daha uzun sürseydi... Zaten o emekli olduktan sonra ben de farklı bir yol seçtim kendime...



Bizi bir araya belki tesadüfler getirdi. Ben ikinci üniversite (Hacettepe, İngiliz Dil Bilimi) okuma heveslisi idealist bir öğrenci iken, Hocamız da İngiliz Dil Bilimi Bölüm Başkanıydı. İzleyen yıllarda Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında geçti yıllarımız... Soyadlarımızın aynı olması, bazı dedikodularla J birlikte, ilk ortak noktamız ve birbirimize olan sempatimizin de başlangıcı oldu bence, izleyen zamanlarda Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin kuruluşunda, geliştirilmesinde ve derneğimizin Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi'nin oluşturulmasında birlikte görev yaptık. Beyaz Ev'deki toplantılarımız, dernek binasının alınması daha dün gibi... Yurt içi ve yurt dışı kongrelerimiz, seyahatlerimiz hep anılarımda...

Sevgili Hocam, size sevdiklerinizle birlikte sağlıklı, neşeli, mutlu yıllar diliyorum. Benim yaşamımda gerçekten farklı bir yeriniz var. Yaşamıma kattığınız her değer ve anlam için gönülden teşekkürlerimi ve bitmeyecek sevgi ve saygılarımı sunuyorum...

SELMA DENEME

Sayın Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel'e akademik çalışmalarım boyunca yaptığı katkılar için sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Onunla çalışmak bana her zaman güven ve huzur vermiştir. Doktora tezimde danışmanım olarak verdiği destek yanında, akademik hayatımda da bana yol gösterici olmuştur. Doktora tez dönemimde kendisi ile birlikte ortak çalışmamızla katılmış olduğumuz Gaziantep özel SANKO Okulları'ndaki bir kaç günlük konferans deneyimim, orada Hocamla ve diğer akademisyen arkadaşlarla geçirmiş olduğumuz paylaşımlarımız ve anılarımız hayatımda ve hafızamda önemli ve capcanlı bir yer tutmaktadır.

Değerli Hocam, hem ulusal hem de uluslararası akademik etkinliklerde güzel konuşmalar yapması ile de çok iyi tanınır. Bütün öğrencileriyle akademik bilgi ve tecrübelerini paylaşan hocamız, akademik kimliğimizi ve başarıımızı da olumlu şekilde etkilemiştir. Gerektiğinde her an arayıp fikir ve görüşlerini aldığım, benden yardımlarını ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen saygıdeğer hocama herşey için çok teşekkür ederim.

Sayın Hocam, size her anını dolu dolu yaşayacağınız sağlıklı ve huzurlu bir emeklilik dönemi diliyorum. Bu dönemde de elinizden geldiğince yanımızda olacağınıza inanıyorum. Sizi daima sevgi ve saygı ile hatırlayacağım.

AHMET DOĞANAY

Daha önce Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ve EPÖDER işbirliğiyle hazırlanan rahmetle andığım değerli Hocam Prof. Dr. Mehmet Ali Kısakürek ve Prof. Dr. Tanju Gürkan, Prof. Dr. Dilek Gözütok için, daha sonra yine EPÖDER ve Burdur Mehmet Akif Üniversitesi Eğitim Fakültesi, öncülüğünde değerli Hocalarım Prof. Dr. Adil Türkoğlu ve Prof. Dr. Bekir Özer için hazırlanan armağan kitapların benzerinin değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel için de hazırlanma haberi beni ziyadesiyle mutlu etti. Geleneklerin başlatılmasında her zaman öncü olan Özcan Hocam ile bu armağan kitap geleneğinin sürdürülmesini bilim alanımız adına önemli bir adım diye düşünüyorum.

Özcan Hocamı kısa bir anı yazısına sığdırmak gerçekten çok zor. Orhan Veli'nin dediği gibi kelimeler kifayetsiz kalıyor onu anlatmaya. Özcan Hocamla ilk tanışmamız doksanların ortalarında Bursa Uludağ Üniversitesi'nde düzenlenen bir kongrede oldu. Daha önce ismini hep duymama rağmen ilk karşılaşmamız orada oldu. Oturum başkanlığımızı yapmıştı. Üst bilişe ilgili bir bildirim vardı, ben "metacognition" kavramı için Türkçe bilişsel farkındalık terimini kullanmıştım, Özcan Hocam ise biliş bilgisinin daha uygun olduğunu belirtmişti. Daha sonraları bu kavram için pek çok Türkçe karşılık önerildi ama sanırım üst biliş daha çok kullanılıyor şimdi.

Daha sonraları Hocamı daha yakından tanıma fırsatım oldu. Birlikte bazı projelerde çalıştık. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından oluşturulan 2005 programlarının değerlendirme projesinde kendisinden çok şey öğrendim. Bu öğrenme süreci daha sonraları da değişik ortam ve etkinliklerde devam etti. Doçentlik unvanını Özcan Hocamın başkan olduğu bir jüriden almak yaşamımda onurla andığım olaylardan biri oldu. Bu sınav, hem bir sınav hem de bir eğitim etkinliği oldu benim için. Sınav sonunda Hocam cübbeyi giydirdiğinde, "İşte karşınızda Cübbeli Ahmet" demesi hala belleğimde. Tüm jüri üyeleriyle birlikte epeyce gülmüştük. Böylelikle Özcan Hocamın bir yanını daha keşfetmiş oldum. Mizah duygusu. Mizah gerçekten yaratıcılığın önemli bir göstergesi bence. Olaylara farklı bir açıdan bakmayı gerektiriyor. Özcan Hocamın her olayda bu farklı bakış açısını yansıtan bir doğaçlama mizah ile orada bulunan herkesi güldürmesi ve düşündürmesi onun önemli bir özelliği. Daha sonraki birlikteliklerimizde de Hocamın bu mizahi yönüne hep tanık oldum. Bir seferinde Eğitim Dernekleri Platformu üyeleriyle Diyarbakır'ı ziyaret etmiştik. Programda Diyarbakır Valisi ile görüşme de vardı. Görüşmede söz Osmanlı döneminde önemli bazı illere paşa statüsünde atamaların yapıldığından bahsedildi. Toplantıdan ayrılırken Özcan Hocamın "Sayın Paşa Valim teşekkür ederiz" demesi Hocamın mizahi yönüne bir örnek olarak bende saklı kaldı.

Özcan Hocamın mizahi yönü herkesçe kabul edilen bir özellik olmakla birlikte O'nun asıl ünü eğitimde program geliştirme alanına yaptığı katkılardan gelmektedir. Merak ettim, Ekşi Sözlükte Özcan Demirel hakkında ne yazıyor diye. "Eğitim üzerine bir şeyler okurken özellikle temel kavramlar bölümlerinde adı sıkça görülen akademisyen" diye bahsediliyor. Gerçekten eğitimde program geliştirme alanına, alanın öncüleri Prof. Dr. Fatma Varış ve Prof. Dr. Selahattin Ertürk'ten sonra en önemli katkıları yapan bilim insanlarından biri Özcan Hocam. Bu iki öncü Hocamızın kendisine katkılarını dile getirirken "Ben, Selahattin Ertürk'ten olma Fatma Varış'tan doğma birisiyim" dediğini anımsıyorum. Böylelikle Hocamız yeni yetişen kuşağa, kendini yetiştiren hocalarının katkı ve emeklerini unutmamaları konusunda da örnek olmuştur. Özcan Demirel Hocamızın eğitim programları ve öğretim alanına katkılarını eserlerinden ve eserlerine yapılan atıflardan görmek olası. Bu yazıyı yazarken baktığım Google akademikte Özcan Hoca'nın H indeksinin 45, atıf sayısının da 13594 olduğu görülmektedir. Bu sayılar nicel olarak Hocamızın alana katkılarının göstergesi olarak görülebilir. Ancak, alana katkılarının nitel olarak daha önemli olduğu herkesçe yakından bilinmektedir.

Özcan Hocamın ülkemizde eğitim programları ve öğretim alanına katkılarının birisi de yetiştirdiği lisansüstü öğrenciler olmuştur. Bu konuda Hocamızın kırlamayacak bir rekora sahip olduğunu biliyorum. Her nereye gitsem mutlaka Özcan Hocamın doktorantı birisiyle karşılaşmam bunun bir kanıtıdır. Bu, bir öğretim üyesi için en büyük mutluluklardan biri olsa gerek. Özcan Hocamın eserleri, eserlerine yapılan atıflar ve yetiştirdiği öğrenciler yanında bence eğitim programları ve öğretim alanına yaptığı en değerli katkılardan biri Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin kurulmasında ve gelişmesinde yaptığı paha biçilmez emeklerdir. Derneğin ve çıkardığı uluslararası derginin kısa sürede ülkemizde önemli bir konuma gelmesinde Hocamızın yoğun çabası ve emekleri herkesçe takdir edilmektedir. Hatta Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin kurulması yanında, tüm eğitim derneklerini bir çatı altında birleştirerek bir platform oluşturmaya ve ülkemizdeki eğitim politikalarına etki edebilecek bir güç oluşturma çabası da takdir edilmesi gereken diğer bir önemli olaydır.

Özcan Hocam emekli olmasına karşın çalışmalarını belki de çalıştığı yıllardan daha çok yoğunlaştırarak bu konuda da örnek olan bir hocamızdır. Dernek çalışmaları kapsamında alanda önemli konularda çalıştaylar düzenlenmesine ve derneğin yıllık kongrelerinin düzenli olarak yapılmasına verdiği emekler unutulmayacaktır.

Değerli Özcan Hocam, yaşamımda iyi ki sizinle yolum kesişti. Sizden açık ve ör-tük olarak çok şeyler öğrendim ve öğrenmeye de devam ediyorum. Bundan sonraki yaşamınızda sağlık ve mutlulukla bizleri aydınlatmaya devam etmenizi diliyorum.

Saygılarımla.

NAZAN DOĞRUER

Bir İngilizce öğretmeni ve bir eğitimci olarak hem öğrenciliğimde, hem de profesyonel hayatımda Prof. Dr. Özcan Demirel hep benimleydi. Her zaman bire-bir çalışma şansım olmasa da yazdığı kitaplarıyla, ortaya çıkardığı eserleriyle hep yanımda oldu ve inanıyorum ki hep yanımda olmaya devam edecek. Aslında bu durum sadece benim için değil bu mesleğe kendini adanmış her öğretmen adayı ve öğretmen için de geçerlidir. Buna gönülden inanıyorum. Aslında Özcan Hocamızın eserlerine bakıldığında aslında kendisi sadece öğretmen ve öğretmen adaylarının hayatlarına dokunmakla kalmamakta aynı zamanda geleceğinde İngilizce eğitiminin önemine inanan, bu dili hakkıyla öğrenmek isteyen öğrencilerin de hayatlarına dokunmaktadır. Özcan Demirel'i anlatmak o kadar kolay olmayacaktır. Onu ne kadar anlatmaya çalışsak bir kısmı eksik kalacaktır. O sadece kendisi olarak, eserleri olarak değil, yetiştirdiği öğrencileriyle de hayatlarımıza dokundu ve dokunmaya devam etmektedir. Ben kendi hayatıma dokunuşlarından bahsederken zaman zaman bunlardan da bahsedeceğim. Adım adım benim dünyamdaki Prof. Dr. Özcan Demirel'i anlatırken onun dokunduğu diğer hayatlardan da söz etmemek mümkün değil.

Yıl 1986 Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünü kazanmış bir öğrenci olarak Ankara'ya gittiğim ilk yılda çok mutluydum. Derslerimi alıp sınıflarıma gitmeye başladığımda aslında ne kadar şanslı olduğumu farkında bile değildim. Üniversitenin ilk yılındaki bir öğrenci olarak hayatınızda ilk defa bir amfiye giriyorsunuz, o kadar heyecanlısınız ki kalbinizin her atışını hissediyorsunuz ve kürsüde yüzünde kocaman gülümsemesiyle bir adam size eğitimin ne olduğunu, neden önemli olduğunu anlatıyor. Her anlattığı, açıkladığı terimi hayatından örneklerle destekliyor, sanki derste değil hayatın içindesiniz. Önünüze kocaman bir dünya açılıyor. Ders bir çırpıda bitiyor siz sadece aklınızdaki güzel örneklerle kalıyorsunuz. Kocaman bir dönemi böyle bitiriyorsunuz. 18 yaşından yeni gün almaya başlamış bir kişi olarak ne kadar değerli anlar yaşadığınızı farkına varmadan günlerinizi, aylarınızı geçiriyorsunuz. Her sözü, her hareketi size rehber oluyor. Bugün geriye dönüp baktığınızda aslında ne kadar paha biçilmez dersler aldığınızı daha iyi anlıyorsunuz.

Daha sonraki yıllarda karşınıza çıkan her kitapta, kendinizi öğretmen olarak geliştirmeye çalıştığınız her anda bir bakıyorsunuz elinizin altında bu inanılmaz üretken kişi tarafından üretilmiş bir kitap var. Ne kadar şanslı olduğunuzu bir kez daha anlıyorsunuz ve onunla geçirilen her anıya sıkı sıkıya sarılıyorsunuz. Öğretmenliği, ürettiği eserleri harici hiçbir şeyini bilmediğiniz bu adama büyük bir hayranlık ve sevgi hissediyorsunuz.

Yıllar geçiyor aradan üniversiteden mezun oluyorsunuz, ülkenize dönüp adanın en önemli üniversitesinde İngilizce öğretmeni olarak çalışıyorsunuz. İngilizce Hazırlık Okulu'nun bir elemanı olarak yine Hocanız yardımınıza yetişiyor yazdığı "Tests for Proficiency in English" kitabıyla. Yine yanı başınızda yine sizinle.

Aradan yıllar geçiyor mesleğim İngilizce öğretmenliği olduğu için bu alanda yüksek lisans yapma kararı alıyorum, yine bu alanda yazdığı kitaplar başvuru kaynaklarım olmaya devam ediyor, bana eğitim hayatımda kılavuzluk ediyorlar. Üniversitenin ilk yıllarında, öğretmenlik hayatımın ilk yıllarında elimden tutan o el beni bırakmıyor, bilgileriyle yolumu aydınlatıyor.

Öğretmenlik hayatımda yoluma devam ederken yeniliklerle karşılaşıyorum. Ansızın dünyamıza Ortak Avrupa Dil Çerçevesi diye bir kavram giriyor ve kurumum beni 2004 bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen bir atölye çalışmasına yolluyor. Çalışma hocamız Prof. Dr. Özcan Demirel tarafından yürütülüyor. Yine öğrencilik yıllarımdan beri bana rehberlik eden sevgili hocamla birlikteyim, yine onun rehberliğinde mesleğimle ilgili yeni bir kavramın oluşumun detaylarını öğreniyorum. Burada hocam başka bir özelliği ile karşıma çıkıyor, bugünü yakalamak, güncelin peşinden koşmak. Nerede bir yenilik, yeni bir yaklaşım varsa sevgili hocam orada hem öğreniyor, hem de öğretiyor. Çevresindekilere yön gösteren bir lider oluyor. Sadece seminerleriyle bizi yönlendirmekle kalmıyor, aynı zamanda bu konuda yazdığı Türkçe ve İngilizce kitaplarıyla alandaki bir eksikliğin tamamlanmasına katkı sağlıyor. Hem bilgileriyle hem de günceli yaklamakta gösterdiği örnek davranışıyla bize yol gösteriyor. Kendisine duyduğum hayranlık bir kat daha artıyor bu atölye çalışmasında. Her anı unutulmaz bir çalışma ile bizi kucaklıyor. Verdiği örnekler, yaptığı açıklamalar ve tavrıyla bize yol gösteriyor.

Yine aradan yıllar geçiyor artık bir doktora öğrencisiyim, tezimle uğraşıyor, konferanslara katılıyorum. Katıldığım konferanslardan birinde hayatımda önemli bir yere sahip, çok kısa bir süre önce kaybettiğimiz Prof. Dr. Zeki Kaya Hocamla tanışıyorum. Duruşuna, tavrına, mütevaziliğine hayran olduğum bu kişinin düzenlediği ve bir grup arkadaşımın beni düzenleme komitesine dahil ettiği bir konferans için Antalya'ya gidiyoruz. 2010 yılında bir parçası olmaya başladığım bu konferans (ICONTE) benim için o sene bir başka anlamlı çünkü o sene konferansımız Prof. Dr. Özcan Demirel'in Eğitimdeki 50. yılını onurlandırmak için düzenlenmekte. Hem bilgisine, hem kişiliğine hayran olduğum Prof. Dr. Zeki Kaya hocamın da hocası olduğunu öğreniyorum sevgili Prof. Dr. Özcan Demirel'in. Onun hayatında ne kadar önemli bir yeri olduğunu öğreniyorum hem hayranlığım, hem de sevgim bir kat daha artıyor Özcan hocamıza. Bu konferans'ta bir başka yönünü daha tanıma fırsatı buluyorum hocamızın. Hayat arkadaşıyla olan güzel ilişkisini, insanlar karşı cana yakın tavırlarını, girdiği her ortama kattığı o

ışığı gördüm, yaşadım. Konferansa katılanlar ya Özcan Hocanın bir zamanlar bir yerlerde öğrencisi olmuş kişiler ya da onun kitaplarıyla bilgilerine bilgi katmış kişiler. Bu konferansta Özcan Hocamla hem sohbet etme fırsatı buldum hem de diğer katılımcılarla yaptığı sohbetleri gözlemleme. Herkesi ne kadar içten dinlediğini, onların sorularına ne kadar ciddiyetle cevap verdiğini gördüm. O dönem doktora tezlerimizle çok yoğun çalışıyorduk bir arkadaşım, bizi ve tez konularımızı dinleyip bize bıkmadan usanmadan öneriler verişini yaşadım, ona hem sevgim hem saygım bir kat daha arttı. O konferansta çevremde onun master veya doktora öğrencisi olma şansı yaşayan o kadar çok insanla tanıştım, onların hayatlarına güzel dokunuşlarını dinledim ve kendi kendime dedim ki alanında duayen olmak böyle birşey. Hem gündemi takip edeceksin, hem de çevrendeki insanlara ışık saçacaksın, onlara umut verecek, yol göstereceksin. Bu konferansın bir parçası olmak Özcan Hocamla zaman geçirmek, onu gözlemlemek benim anılarımda en güzel yerini aldı.

Özcan Hocanın meslekteki 55. yılını onurlandırmak için düzenlenen konferansta 2015 yılında bir kez daha bir araya geldik Antalya'da. 2010 yılında yaşananları zihnimin en güzel yerinde sakladığım için bahsi geçen sene yapılan konferansa bir başka heyecanla gittim. Özcan hocamızın orada olması, onun bulunduğu her yere kattığı anlamı bilmem beni bir başka heyecanlandırmıştı o sene. Değişen bir şey yoktu yine o mavi gözlerinin taa içinden gelen ışıkla gülümsüyor hep gülümsüyor, o her zaman duymaktan mutluluk duyduğum kahkahalarını atıyor, çevresindekilerle bilgilerini paylaşıyor, anılarını anlatıyor, sevgili eşiyle güzel bir örnek oluyordu hepimize. O konferanstan bir başka güzel anı yazıldı hafızama; açılış gecesinde sevgili hocamla yaptığımız dans. Ne büyük onurdu benim için konferansın yıldızıyla dans etmiş olmak böyle bir anıyı kendi hayatıma eklemek.

Ben o kadar şanslıyım ki Özcan Hocamla hiç planlanmamış bir uçak yolculuğu yaptım. 2017 yılında bir arkadaşım, okulla ilgili yapılacak bir toplantı için uçak yolculuğu yapmamız gerekiyordu. Normalde uçaktan çok korkardım ben. Yine bir gerginlikle gittim havalimanına, yine geçireceğim tedirgin uçak yolculuğunun korkusu içimde. Arkadaşım, buluştuk havalimanında, bavul verirken karşımızda Özcan Hocamızı gördük ve ona seslendik. O anda başladı sohbetimiz, uçağı beklerken devam ettik sohbe, uçakta, Esenboğa Havaalanı'nda ve otobüste devam ettik. Uçakta olduğumu bile farkına varmadım, bir saniye bile tedirgin olmadım, korkmadım. Ne kadar çok şey konuştuk o yolculukta. Yine gündemi yakalayan hocaların hocasıyla birlikte olduğumuzu hissettik. Ankara'ya gidiş sebebimiz yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgiliydi ve hocamız yine bizden bir adım öndeydi ve yine bize yol gösteriyordu. Ne kadar güzeldi onunla konuşmak, onun görüşlerini, önerilerini, fikirlerini dinlemek. Her an gündemi yaklayan bir kişi

vardı yanımızda, her an araştıran bir akademisyen. Uçaktan indiğimizde hem yeni fikirlerle, hem de neşeyle dopdoluyduk. Özcan Demirel ile yolculuk yapmak tarif edilmez yaşanır. Hem yeni bilgilerle donattı bizi, hem de neşeyle doldurdu içimizi. Ankara'ya gidişimize bir başka anlam kattı bize.

Özcan Hocamı yazmaya çalışmak, onun bende bıraktığı izleri yazıya dökmek sandığım kadar kolay olmadı. Yazdıklarım söylemek istediklerimin çok azı farkındayım çünkü bu kadar değerli bir hocayı, insanı anlatmak, kelimelere sığdırmak o kadar da kolay değil. Bana göre Prof. Dr. Özcan Demirel güzel bir insan olmanın, iyi bir akademisyen olmanın en güzel örneğidir. Akademisyen olmak öğrenmeyi hiç bırakmamaksa Özcan Hocam bunu her zaman yapmakta, akademisyen olmak bildiklerini başkalarıyla paylaşmaksa Özcan Hocam bunu hem yazdığı kitaplarıyla, hem yetiştirdiği öğrencileriyle, hem bıkmadan usanmadan sorulan sorulara verdiği cevaplarıyla hepimize defalarca gösterdi. Özcan Hocam kelimenin tam anlamıyla güzel bir insan bunu bulunduğu her ortama kattığı ışıyla, neşesiyle, etrafındakilere gösterdiği saygıyla bize binlerce kez kanıtladı. Özcan Hocam, 'Hocaların Hocası' ve bence Türk Eğitim camiası için bir şans. Ben onu yakından tanıma şansına sahip olmuş bir kişiyim ve bu beni çok ama çok mutlu ediyor.

Bana böyle bir yazı yazma şansını veren herkese gönülden teşekkür ederim.

Saygılarımla.

FEYZA DOYRAN**Özcan Hocam, Canım Hocam**

Nereden başlasam, nasıl anlatsam hocamı? En iyisi bir zaman yolculuğuna çıkmak.

1980’ler... Hacettepe Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde öğrenciyiz. Öğretmen olma yolunda harika hocalarımızla ilerliyoruz. Sıra geldi “Ölçme ve Değerlendirme” dersimize. Özcan hocamla ilk tanıştığımız ortam. Tam 40 yıl devam edecek ve çok şükür devam etmekte olan, her daim onur duyduğum hoca-öğrenci ilişkimiz. Dinamik, aydın, bilgisine hayran kaldığımız, nüktedan, öğretirken güldüren, mesleği yapmamayı düşünene bile düşündüren, işine aşkla sarılmış genç bir akademisyen ile tanışıyoruz. Öğretmenlik mesleğini, durusuyla, hep özenli giyimiyle, “Hocanın söylediğini yap ama yaptığını da yap” şeklinde bir rol model oluşuyla en güzel temsil eden hocalarımdan biri oluverdi. O gün o derste başladım bilgisinden faydalanmaya, kendime rol model almaya ve hala yoluma ışık tutuyor.

1990’lar ... Seneler sonra, ben akademik kariyerimde ilerleyen genç bir akademisyenim. Konferanslardan birinde karşılaşıyoruz ve beni diğer hocalara “Sınıf arkadaşım” diyerek tanıştırıyor. Bu espriyi yaparken gözlerinin içinin gülüşü, yüzünün aldığı ifade. Bugün bile unutamıyorum. Allah sağlıklı uzun ömür versin Canım Hocama. Hep o aydınlık, gülen yüzü zihnime kazınmıştır. İyi ki aynı sınıfta olmuşuz! J

Sene 2000 ... Yine yollarımız kesişiyor. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretimi doktora programında jürimde. Nasıl seviniyorum. O aydınlık, o gözlerinin içi gülen Canım Hocamı jüride görmek; beni nasıl mutlu ediyor, güç veriyor. Jürim, heyecanlı ve çok keyifli geçiyor. Beni dışarı alıyor jüri üyeleri ve içeri girdiğimde jüri başkanı olarak değerli hocam sonucu açıklıyor: “ODTÜ Rektörünün bana verdiği yetkiyle sizi doktor ilan ediyorum”. Doktor unvanımı alışımda bile ömür boyu hatırlayacağım sıcak bir anım oluşuyor. Gülüşmeler eşliğinde çok değerli tez danışmanım Prof. Dr. Fersun Paykoç Hocam ve Özcan Hocam cübbemi giydiriyorlar. Ömür boyu onur duyduğum anlar, anılar.

2009 yılında Eğitim Programları ve Öğretim Derneği (EPÖDER) Hocamın başkanlığında kuruluyor ve elbette ben de gururla katılıyorum. Her karşılaşmamızda doçentliğe başvurmam için teşvik ediyor; o ara biraz küstüğümü biliyor akademik dünyaya, ama sözünü dinliyorum. Yoluma ışık tutmaya devam ediyor. Profesörlüğümü ise ilk haber verdiğim hocalarımdan oluyor. Balkanlarda organize edilen konferans ve çalıştaylarda birlikte yol alıyor, her gittiğimiz yerde dolu dolu paylaşımlarda bulunuyoruz. Ne büyük şans. EPÖDER Kongrelerinde, 29 Ekim

kutlamalarında, ellerimizde bayraklarla, marşlar söyleyerek, aydınlık bir gelecek için attığımız eğitim yolculuğu adımlarımızda sayısız kere karşılaşıyoruz ve hep sevecen, hep içten hep yakın davranıyor. Hep mütevazı, hep gözlerinin içi gülüyor. Mesleğimizi gerçekten sanata dönüştüren nadir hocalarımdan biri.

Sene 2020... Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İngiliz Dili Eğitimi Bölümü olarak uluslararası bir konferans düzenliyoruz. Eğitimin çınarı hocamı davet ediyorum ana konuşmacı olarak. Hem İngilizce Öğretmenliği hem de Eğitim Programları alanlarını en güzel harmanlayan, en tecrübeli hocam. Öyle içten öyle güzel bir konuşma yapıyor ki, her ne kadar kendisini ilk kez çevrimiçi ortamda camın ardından izliyor olsak da tüm katılımcıları etkisi altına alıyor. Bu kadar tecrübesiyle, bu kadar mı mütevazı ve içten konuşulur. En çok da lisans öğrencilerimiz büyüleniyor. Hayranlıkla dinlediklerini ifade ediyorlar sonrasında. Konferansımıza büyük değer katıyor ve yine ömür boyu unutamayacağım anlamlı ve değerli bir anıya dönüşüyor.

Sene 2021... Hocam için bir anı kitabı hazırlanıyor. O kadar çok anı var ki paylaşmak istediğim, hangisini detaylı anlatayım bilemiyorum, ve sadece hayatıma yön veren en özel zamanlarımda hep yanı başımda olması benim için ön plana çıkıyor. 1980'lerden 2020'lere. Dile kolay. 40 yıllık anılar. Canım Hocamın hakkı ödenmez. Umarım nice yıllar ışığında yol almaya devam ederiz. Birlikte daha çok bir araya geleceğimizi umut ediyorum ve elbette öğrencisi olmaktan onur duyarak aldığım meşaleyi, tıpkı hocamın yaptığı gibi aydın öğrenciler yetiştirerek anlamlı ve değer katan bir hayat yaşamayı diliyorum.

Lisans öğrencisi olarak kendisinden ders alarak tanışmak ve ömür boyu öğrencisi olmak. Ne büyük şans ve onur. Tıpkı suya atılan bir taşın dalgaları gibi. Dalga dalga yayılan etkileri, yetiştirdiği öğrencilerle kim bilir kaç insana ulaşmıştır ve hala ulaşıyordur. Bizlere de nasip oldu ışığından feyz almak. Böylesine bir hayat ve böyle anlamlı, değerli ve olumlu izler bırakmak; umarım bizlere de nasip olur. İyi ki varsınız Canım Özcan Hocam.

MİNE CANAN DURMUŞOĞLU**Değerli Özcan Hocam**

Sizin gibi mükemmel bir hocayı kelimelerle anlatmak gerçekten çok zor. Ne mutlu ki sizinle birlikte bulunduğumuz faklı zaman dilimleri ve ortamlarda birçok anı biriktirebilme şansım oldu. Bu anılar sizinle yaptığımız doktora derslerimiz, kongre çalışmalarımız, sohbetlerimiz ve seyahatlerimizde biriktirdiğimiz anılardan oluşuyor. Sizinle ilgili olan her anıyı yüzümde kocaman bir gülümseme ve kalbimi dolduran sıcak bir sevgiyle hatırlıyorum. Eminim sizi tanıyan herkes için bu hisler ortaktır.

Özcan Hocam, öğrencilerinizle ilişkileriniz ve iletişiminizdeki samimi, içten ve sempatik tavırlarınız ve girdiğiniz ortamlardaki ışıığınızla mavi gözlü koca yürekli biricik hocamızsınız. Yaptığınız akademik eserlerle, uluslararası bilimsel organizasyonlarla, akademisyenlere, eğitimcilere hep ışık oldunuz ve daha uzun yıllar da olacaksınız. Eserlerinizle ve yaptıklarınızla genç akademisyenlere yol gösteren çok değerli bir bilim insanısınız.

Türkiye’yi yurt içi ve yurt dışındaki bilim insanlarına tanııtma konusundaki gönüllü kültür elçiliğinizle yaptığınız hizmetler, ülkemiz için çok kıymetli. Dernek başkanlığınız, dergi editörlükleriniz, düzenlediğiniz nitelikli uluslararası kongrelerdeki güçlü liderliğiniz, dünyaca ünlü eğitimcileri Türkiye ve dünyadaki diğer bilim insanları ile tanıştırmak gibi birçok ilke imza atan çalışmalarınız, Atatürkçü duruşunuz, ilkeli ve etkileyici hocalığınız ile bizlere hep örnek oldunuz.

Hacettepe’de başlayan zorlu akademik yolculuğumda, ne zaman ihtiyacım olsa akıl danıştığım, akademik ilerlemelerimde rehberliğini hissettiğim, gücüm tükendiğinde yola devam etmem için beni motive ederek yardımını esirgmeden destek olan, değer veren rol modelimsiniz. Siz yolumu bilgeliğinizle aydınlatan hayatımdaki en önemli insanlardan birisiniz, iyi ki varsınız. Akademisyenliğiniz ve insani özelliklerinizle bir baba şefkatiyle bize rehberlik ettiniz. Canım Özcan Hocam, iyi ki Hacettepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim ana bilim dalında doktora yaparken sizi tanıma şansını ve onurunu yakalayabildim, iyi ki bizleri yetiştirdiniz. Umarım bize de sizin gibi iyi, dürüst, erdemli bir hoca ve insan olarak hatırlanmak nasip olur.

En derin sevgi, saygı ve şükranlarımla Özcan Hocam!

FATMA VİLDAN EGELİOĞLU**İlk Doktora Tez Öğrencisinden Demirel'e Teşekkür**

Yüksek lisans çalışmalarımı Eğitimde Psikolojik Hizmetler bölümünde yürütürken, doktorayı Eğitimde Program Geliştirme Bilim Dalı'nda Türkiye eğitim tarihinin onurlu isimlerinin yol göstericiliğinde tamamladım. Rahmetli Prof. Dr. Selâhattin Ertürk ile başlayan çalışmalarım rahmetli Prof. Dr. Durmuş Ali Özçelik ile sürdü. Son aşamada Ertürk'ü yitirince de siz sevgili hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ile sonuçlandı. Tüm hocalarıma minnet duyuyor, saygılarımı sunuyorum.

Çalışmalarınız, yetiştirdiğiniz öğrenciler, yazdığınız kitap, makale vb., ülkenizin aydınlanmasına sonsuz katkılar sağladı ve sağlayacak. Ancak bence en temel katkı Eğitim Terimleri Sözlüğü'dür. Türkiye'deki eğitim çalışmalarına sunacağı ıssık sonsuz olacaktır. O günlerden bugünlere geldiğimizde iyi ki vardınız, varsınız ve hep var olunuz.

Sağlıklı günlerinizin bol ve uzun olması dileğiyle saygılar sunarım.

CEVDET EPÇAÇAN**Sevgi ve Hoşgörü Abidesi Özcan Demirel Hocam**

2002-2008 yılları arasında Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı'nda Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın danışmanlığında doktoraı tamamladım. Doktora eğitimime başlamam, yetiştirdiği öğrencilerin sorunlarını çözmeye odaklanmış, sevgi ve hoşgörü abidesi olarak kabul ettiğim pek muhterem Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamla tanıştıktan sonra mümkün olabildi. "Mümkün olabildi" sözünü özellikle ifade etmek isterim. Çünkü 35. madde ile doktora eğitimine kabul edilmem araştırma görevlisi olarak doğal bir hakkım iken, maalesef keyfi muamelelerle imkânsız hale gelmişken pek Muhterem Özcan Demirel Hocamın müdahalesiyle doktora eğitimine başlayabildim.

2002 yılının başlarında Siirt Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı araştırma görevlisi olarak 35. madde ile Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi alanında doktora yapmak üzere Yükseköğretim Kurulu'na (YÖK) başvurdum. Başvurumda da İstanbul, Ankara ve Hacettepe Üniversitelerinin Sosyal Bilimler Enstitüleri bünyesindeki Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi alanlarından üç tercih yaptım. Başvurum Ağustos 2002'de Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde kabul edildi. Ancak gelen yazıda hangi ana bilim dalı ve bilim dalında doktora eğitimine başlayacağım belirtilmediği için, doktora eğitimime Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesindeki Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi'nde başlayacağım düşüncesiyle Eylül 2002 başlarında Siirt Eğitim Fakültesi ile ilişğimi kesip Ankara'ya geldim. Enstitü yetkililerine belgelerimi teslim ettiğimde bana Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi alanında değil de Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalının herhangi bir dalında doktora eğitimine başlayabileceğimi, çünkü kadromun Eğitim Bilimleri Bölümünde olduğu söylendi. Ben de onlara eğitim bilimleri ile ilgili bir başvurumun olmadığını lisans ve yüksek lisansımın Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi alanında olduğunu ifade etmeme rağmen, enstitü yetkilileri de kadromun eğitim bilimleri alanında olduğunu ısrarla belirttiler ve sorunu çözmek için beni YÖK ve Siirt Eğitim Fakültesi'ne yönlendirdiklerinde, kadromun değiştirildiğini bu nedenle ancak eğitim bilimleri alanında doktora eğitimime devam edebileceğimi aksi takdirde araştırma görevliliğinden istifa etmem gerektiğini öğrendim. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesindeki Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanlığı'na başka bir çözüm yolum olmadığı için hem doktora eğitimi hem de resmi olarak göreve başlamak için belgelerimi teslim ettiğimde ise bu sefer o dönem Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanı olan bir hocamız, eğitim bilimleri alanından tamamen farklı bir lisans ve yüksek lisans eğitimiyle geldi-

ğim için beni kabul etmeyeceklerini ifade ettiler. Kendilerine durumu anlatmama rağmen sorumluluk alamayacağını onun için doktora eğitimi ve göreve başlama yazımı onaylamayacaklarını belirttiler. Siirt Eğitim Fakültesi ve YÖK'e bana herhangi bir bilgilendirme yapmadan adeta keyfi olarak kadromu değiştirmelerinden doğan bir öfke, doktora başlayamamanın hayal kırıklığı, adeta bir boşlukta kalmış olmanın bende yarattığı perişanîyet içindeki psikolojiyle YÖK ve Hacettepe koridorlarında gittim geldim. Her seferinde YÖK ya göreve ve doktora eğitimine başlamam ya da istifa etmem gerektiğini, Eğitim Bilimleri Bölümü de beni kesinlikle kabul etmeyeceklerini belirttiler. Bir çarşamba günü Eğitim Bilimleri Bölümü koridorunda ümitsiz bir şekilde adımlarken, bir ofis kapısının üzerinde Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızın ismini okudum. Ben o güne kadar Saygıdeğer Hocamızı Türkçe Eğitimi ile ilgili yazmış olduğu kitap ve makalelerinden dolayı Türkçe Eğitimi alanından zannederek kapılarını çaldım ve o kadar şanslıydım ki Saygıdeğer Özcan Hocamız da o gün ve o saatte odalarındaydılar. Kendilerinden izin alarak içeri geçtim ve durumumu baştan sona kendilerine anlattım.

Saygıdeğer Hocamın ilk sözü "Ben de zaten dil eğitimi alanından mezun olmuş bir kişiyi doktora eğitimine öğrenci olarak almak istiyordum" oldu ve ardından "Biz burada sorunu olan öğrencilerimizin sorunlarını çözmek, onlara bir çıkış yolu bulmak için varız." dedi. O dakika hem doktora eğitimine başlama yazıma hem de göreve başlama yazıma "Uygundur." parafı ve imzasını attı. Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı da şaşkınlık içinde hem doktora eğitimim hem de göreve başlamam ile ilgili yazıların mesuliyetini Saygıdeğer Hocamıza vererek, onaylamak durumunda kaldılar. Altı yıllık doktora eğitimim süresince Saygıdeğer Hocamızın sevgi ve hoşgörüsüyle donanmış sorun çözme odaklı insanî yaklaşımına gerek kendimle ilgili gerekse doktora eğitimi alan arkadaşlarımla ilgili durumlarda hep şahit oldum.

Saygıdeğer Hocamızın beni en çok etkileyen diğer bir yaklaşımı; öğrencilerine her zaman güven aşılması ve bu güveni de öğrencilerine hissettirmesiydi. Doktora eğitimimin ilk döneminin başında bir gün beni çağırıp, istersem hazırlık eğitimine bir yıl ara verip Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü tarafından verilen dil kursuna ücretsiz kayıt yaptırabileceğimi ancak, başarısız olmam halinde doktora eğitimi ile ilişkiğimin kesilebileceğini belirttiler. Ben de Saygıdeğer Hocamın bana olan güveninden dolayı getirdiği teklifi kabul ederek doktora eğitimime bir yıl ara vererek iki ay gecikmeli olarak yabancı dil kursuna kaydoldum. Kendileri de her seferinde yabancı dil sınavından başarılı olabileceğimi ifade ederlerdi. Dönem sonunda da Saygıdeğer Hocamızın güvenini boşa çıkarmayacak bir yabancı dil puanını aldım. Saygıdeğer Hocamızın emekliliğine yakın döneme denk gelmemize rağmen, kendileri bitmeyen bir azimle sürekli biz öğrencilerini

çalışmaya teşvik etmiştir. Hatta bir gün kendileri bana “Ne zaman ki yaptığın çalışma rüyalarına girerse o zaman başarısın” demişlerdir.

Pek Muhterem Hocamız kendisine karşı yapılan hataları dahi yapıcı ve hoşgörülü bir anlayışla düzeltmeyi tercih edecek engin bir hoşgörüye sahiptir. Ben kendim doktora öğrencisi olan bir arkadaşımızın başka bir hocamız tarafından şiddetle eleştirilmesine karşın aynı hataya maruz kalan Pek Muhterem Özcan Demirel Hocamız tarafından kendisine karşı hata yapan öğrencisini affetmenin ötesinde öğrencisini koruyacak kadar engin bir hoşgörüye sahip olduğuna şahit oldum. Bu yönüyle Saygıdeğer Hocamızı bu engin hoşgörü, sahiplenme ve öğrencisini korumacı tutumundan dolayı Mevlana ve Yunus Emre’de gördüğümüz sevgi ve hoşgörünün bu yüzyıldaki bir elçisi olarak görüyorum. Saygıdeğer Hocamızın bu yaklaşımının beraber çalıştığı diğer hocalarımıza da sirayet ettiğini altı yıllık doktora eğitiminde şahit oldum. Özellikle Prof. Dr. Melek Demirel ve Doç. Dr. Esed Yağcı Hocalarım başta olmak üzere diğer hocalarımıza da sonsuz teşekkürler ederim. Üzerimizdeki hakkını hiçbir zaman ödeyemeyeceğimiz Saygıdeğer Hocamızın ellerinden hürmetle öperim.

Saygılarımla.

ÇAĞIN ERÇİN ÖZÇELEBİ

My Inspiring Professor

I started to work as a full-time instructor at the Preparatory Department of Cyprus International University in 2000. Then, I got my MA degree in 2003. It was always my ambition to get my PhD degree so in 2016, I decided to continue my education and get a PhD degree in ELT. At that time, I was very busy at work and I had an 11- year- old son. My job and my son were taking much of my time. When I thought about my life and my responsibilities, I should have admitted that I was nervous about being a student again after 13 years. I spoke to my course advisor Prof. Dr. Mehmet Ali Yavuz and he advised me to take one of Prof. Dr. Demirel's courses which will be a good start for the PhD program. I heard a lot of good comments about Demirel's teaching style so decided to take his course and had a great privilege to be one of his students.

I took two courses from him in the academic year of 2016. I clearly remember two things that inspired me a lot. The first one is, the course syllabus. He prepared a detailed syllabus and distributed it to the class on the first day of the course. This syllabus included course objectives, learning topics, learning and teaching process, measurement and evaluation, evaluation criteria, course books etc. Spending some time to review the syllabus with him gave me a clear idea about his expectations for that course. This was very helpful and guided me after those years of being far as a student.

The second thing that influenced me a lot is our farewell party. On the last day of his course, he took all the class to the university's café after the lesson. He spent some time with us in the café and while we were having our coffees, he asked our thoughts and reflections about his course. He forced us to think what we had learned from his course and I am sure that our feedback pleased him to see how well he taught us. He was such a great teacher.

He was also one of the jury members in my qualifying exam. He asked me about my thesis topic and then his comments were very valuable for me and guided me a lot. I am grateful and remember him with such great admiration.

Professor Demirel was highly successful at presenting the course content. In the classroom, he used current trends; learner-centered methods and techniques effectively. Although I started the program with hesitation, his reinforcements, feedback and corrections helped me a lot and I carried on my long PhD journey.

Thank you for all the contributions you have made in the field of ELT and thank you for being my inspiring Professor.

GÜRCÜ ERDAMAR KOÇ**Çok Değerli ve Sevgili Özcan Hocam**

EPÖ alanı ile ilk tanışmam sizin yüksek lisans dersiniz ile oldu. Lisansımın farklı bir alanda ve farklı bir üniversitede lisansüstü çalışmalarına başlarken ve biraz da kaygılıyken, sizinle tanışmak benim için en büyük ayrıcalıktı. Bu alanı sizinle tanımaya başladım ve çok da sevdim. Sevgili Hocam, bunda sizin etkiniz ve katkınız oldukça fazladır.

Bilimsel tutum ve davranışlarınız, yeniliklere açık olmanız, güçlü kuramsal ve uygulama bilginiz, insan ilişkileriniz, öğrencilerinizle bir meslektaşınız gibi sohbet etmeniz, dinlemeniz, demokratik tavırlarınız, zeka dolu esprileriniz; öğrencileriniz olarak bizi her zaman çok etkiledi. Sizin gibi bir modelimiz olduğu için kendimizi çok şanslı hissettik, hep sizi örnek almaya çalıştık.

Öğretmen yetiştirme ve eğitim bilimleri alanına katkılarınız saymakla bitmez. Yazdığınız kitaplar, yetiştirdiğiniz akademisyenler, alana kazandırdığınız eğitim terimleri sözlüğü, kuruluşunda öncülük yaptığınız Eğitim Programları ve Öğretim Derneği ilk aklıma gelenler. Eğitim Programları ve Öğretim alanına katkılarınız her zaman takdirle anılacaktır.

Sizi tanımaktan ve öğrenciniz olmaktan onur duyuyorum, saygılarımı sunuyorum.



*Prof. Dr. Özcan Demirel ve Prof. Dr. Gürcü Erdamar Koç,
ICCI-EPOK-2019, Ankara*

İRFAN ERDOĞAN**Özcan Demirel Hocama Dair**

Üniversiteyi yeni bitirmişt看. Ama vakit kaybetmeden yine üniversiteye girmek istemişt看. Bunun için önüme gelen her sınava giriyordum. İşte bunlardan biri Hacettepe Üniversitesi'nde yüksek lisans öğrenimi için girdiğim bir sınavdı. Bu sınava girdim ve kazandım. Aynı hafta içinde Ankara Üniversitesi'nde de yüksek lisans öğrenimi yapmaya hak kazanmıştım. Bu iki üniversite arasında Ankara Üniversitesi'ne devam etmeye karar verdim. Ancak Hacettepe Üniversitesi'ni de tanımak istiyordum. Bunun için Hacettepe Üniversitesi'ne kayıt olup bir hafta derslere devam etmek aklımdan geçti. Dersler Cebeci'de verilmekteydi. Aldığım derslerden biri oldukça ilginç geldi bana. Konusu program geliştirme olan o derste kapsayıcı bir perspektif edindim. Çünkü dersin hocası bütün dönem boyunca verilecek içeriği özetlemişti. Bir derste her şeyi vermeye çalışıyor gibiydi. Bende müthiş bir iz bırakan bu dersin hocası Özcan Demirel'di. Yanılmıyorsam o zamanlar doçent olarak görev yapıyordu.

Bir hafta kadar sonra Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediğı yurt dışı lisansüstü eğitim sınavlarını da kazandım. Belirtmem gerekir ki bu sınavı kazanmamda Özcan Demirel Hocanın verdiği o ilk dersin çok etkisi oldu. Beş soru sorulmuştu. Üç sorunun cevabını yazarken Özcan Hocanın anlattıklarından yararlanmıştım.

Yıllar geçti yurt dışına gittim, yüksek lisans ve doktora çalışmalarımı tamamlayıp geri döndüm. Yaklaşık on yıl kadar sonra 1994 yılında Özcan Hoca ile 14. Milli Eğitim Şurasında tekrar bir araya geldim. Tabi o beni tanıımıyordu. Bu yüzden kendimi tanıttım ve hayatımda çok etkisi olan o meşhur dersinden bahsettim. Mutlu oldu ve o klasik sözünü söyledi: "Hadi ya..." Neşeli ve içten hali, yerinde ve zamanında attığı kahkaha beni çok etkilemişti.

Aynı yıl içinde Selanik'te düzenlenecek olan bir eğitimciler zirvesi için Selanik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Nikos Terzis ile İstanbul'da bir araya gelmekteydim. Prof. Terzis benimle bir nevi Balkan Ülkelerini kapsayan bir eğitimciler topluluğunun kurulması için istişare etmekteydi. Prof. Terzis bu zirveye katılmak üzere bana Türkiye'den birkaç öğretim üyesinin daha katılımını arzu ettiğini, bunun için isim önermemi istedi. Benim de ilk aklıma Özcan Hoca geldi. Prof. Dr. Ayşegöl Ataman ve Prof. Dr. Adnan Kulaksızoğlu'nun da aynı şekilde isimlerini vermiştim. Birkaç ay sonra Özcan Hoca ve diğer hocalar ile birlikte Selanik'e gittik. Hepimiz ilk defa Selanik'te bulunmaktaydık. Toplantının başladığı ilk gün hep birlikte Atatürk'ün evine gittik. Orada yaşadığımız duygu selini unutmam mümkün değil.

Özcan Hoca görünümü, sosyal yönü ve sıcak tavırlarıyla daha ilk günden itibaren herkesin dikkatini çekti ve Balkan Eğitimciler ve Pedagoglar Topluluğu'nun (Balkan Society for Education and Pedagogy [BASOPED]) Kurucu Başkan Yardımcısı oldu. Bu kapsamda Özcan Hoca ile Balkan ülkelerine defalarca seyahat yaptık. Hoca ile konuşmak sohbet etmek öyle bir tutku haline geldi ki her seyahati iple çekiyordum.

2000 yılında İstanbul'da yaptığımız zirve Özcan Hoca sayesinde mükemmel geçti. İki yüzü aşkın eğitimcinin katıldığı toplantıya Hoca sayesinde Türk Eğitim Derneği'nin (TED) yaptığı katkılar da unutulmaz nitelikteydi. Hoca o zamanlarda TED Bilim Kurulu Başkanıydı. Özellikle Yunanistan'dan gelen eğitimcilerin çoğu Türkiye'ye ilk defa gelmişlerdi. Atmosfer onlar için de çok ilginç ve anlamlıydı.

Yıllar içinde topluluğun bütün ülke temsilcileri nezdinde beklenen, sayılan, sevilen, sorulan bir ferdi oldu Özcan Hoca. Nitekim Nikos Terzis ile birlikte uzun yıllar Derneğin Başkanlığını yaptı. Yugoslavya iç savaşının sürdüğü yıllarda ve Türk Yunan ilişkilerinin oldukça soğuk seyrettiği dönemlerde başlayan toplantılarımızda Özcan Hoca akil ve olgun tavırlarıyla da çok dikkat çekti.

Yaklaşık bir on yıl kadar sonra 2006 yılının yaz aylarında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'na atandım. Bu görevimi sürdürürken de Özcan Hoca ile olan birlikteliğimiz devam etti. Ben artık Ankara'daydım ve orada Hocamın varlığını hissetmekten dolayı güven duymaktaydım. Yine yurt dışı seyahatlerimiz oldu. Avrupa Dil Pasaportu çerçevesinde birçok kez Strasburg'da bulunduk. Hocamın Avrupa Konseyi toplantılarındaki Türkiye'yi temsil ederken verdiği emeklere ve sağladığı katkılara bizzat tanık oldum. O'nun bilgisi, görgüsü, emin tavırları ve iletişim gücü sayesinde Türk Heyeti'nin Avrupa Konseyi toplantılarında çok dikkat çektiğini ve göz doldurduğunu söyleyebilirim. Kendisini "Ben Demirel" diye tanıttığı anlarda yabancı temsilcilerin yüzünde yarattığı tebessümü ve ardından birlikte attığımız kahkahaları bugün gibi hatırlıyorum.

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nda düzenlediğimiz 17. Milli Eğitim Şurası'nda yine çok önemli katkıları oldu. Şura'da ele alınan konuların daha iyi müzakere edilmesi için çok önemli bir raporun hazırlanmasına öncülük yaptı. Ayrıca İngilizce Dersi Programlarının hazırlanmasında hem liderlik yaptı hem de fedakârca çalıştı. Hocamla bu ve benzeri birçok çalışmada yollarımız kesişti. Onunla ne zaman bir araya gelsek sadece bir şeyler üretmekle kalmazdık, Hocanın saçtığı enerji ile mutlu da olurduk. Özcan Hoca'nın yetiştirdiği sayısız öğrenci tarafından da ne kadar çok sevildiğine yakından tanık oldum. Bu anlarımıza Nursel Hanımefendi de varlığı ile çok katkılar sağladı.

Eğitimciliği, hocalığı, korucu, kollayıcı hasletleriyle tanıdığım Özcan Demirel Hocama tüm sevdikleriyle birlikte sağlıklı ve mutlu bir ömür diliyorum.

AYDAN ERSÖZ**Prof. Dr. Özcan Demirel: Öğrencilerinin Hayatına Dokunan Bir Bilim İnsanı**

Sanırım Kıymetli Hocamın ilk profesör olmuş öğrencisi olarak onun yüreğinde ve hayatında benim de ayrı bir yerim vardır ama esasında onun benim hayatımdaki yeri çok anlamlıdır.

Kıymetli Özcan hocamı ilk 1979 - 1983 yılları arasında Hacettepe Üniversitesi, İngilizce Dilbilimi Bölümü'nde öğrenciyken tanıdım. O zamanlarda dört yıllık eğitimimiz boyunca belli sayıda eğitim bilimleri derslerini alarak öğretmenlik sertifikasına sahip olabiliyorduk. Ben de bu fırsattan yararlanmak için bu dersleri almaya başladım. Öğretmen olmayı düşünmüyordum aslında, sadece sertifikaya elimin altında dursun zihniyetiyle davranmıştım. Özcan Hocamızı bu dersler esnasında tanıdım. Emerson'un dediği gibi "Eğitim, öğrenciye saygıyla başlar" sözünün yaşayan bir örneği idi benim için. Sınıfımız oldukça kalabalık olmasına rağmen bütün öğrencilerine karşı son derece saygılı ve şefkat dolu davranıyordu. Hep yumuşak bir sesle konuşur, en olmadık şeye dahi sesini yükseltmezdi. Kendisi de İngilizce öğretmenliği kökeninden geldiği için bizim gereksinimlerimizi çok daha iyi biliyor ve derslerini o doğrultuda işliyordu. Konuya hakimiyeti ve bizlere anlatırken bizim gereksinimlerimize göre uyarlaması bizde hayranlık uyandırır-
dı. Onun dersini aldıktan sonra "Belki de öğretmen olabilirim" demeye başladım. Zaten bir eğitimciyi unutulmaz yapan da öğrencisinin hayatına ve yüreğine dokunabilmesi değil midir?

Derslerinde beni en çok etkileyen özellikleri bilgiye ve bilime verdiği önem, her öğrenciye fikirlerini rahatlıkla ve özgürce ifade etme hakkı tanınması, olaylara ve kişilere hep olumlu yaklaşmaya çalışmasıydı. Tavırları, davranışlarıyla ve söylemleriyle zorlu bir siyasal-sosyal dönemden geçmekte olan biz gençlere hep destek olmuş, doğru yolu bulmamıza yardım etmiştir.

Öğrencilik yıllarımda bugünkü şartlardan çok uzak, kaynak bulma sıkıntısı yaşarken sevgili hocamın kitapları olan 'Eğitime Giriş' ve 'ELT Methodology' yolumuza büyük ışıık tutmuştur. Öğretmenlik mesleğini ve bu mesleğin temelini oluşturan eğitim bilimi alanını tanıtan Eğitime Giriş kitabı neredeyse bütün eğitim bilimleri derslerinde bana yol gösterici olmuştur. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin henüz hayatımıza girmemiş olduğu ve İngilizce öğretmenliği ile ilgili kitap bulmanın çok zor olduğu bir dönemde ELT Methodology kitabı alanımızdaki yaklaşım ve yöntemlerin gerek kuramsal gerekse pratik anlamda rehberi olmuştur.

Üniversite hayatımda bana destek olan ve yol gösteren saygıdeğer hocalarım sayesinde akademik kariyer yapma kararı alıp mezuniyetimi takiben Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü'ne araştırma görevlisi

olarak girdim. Bu süreç zarfında doktora yeterliliğimi geçip tez yazma dönemine gelince tezimi ‘Materials Development, Design and Evaluation’ konusunda yapmak istediğimi söylediğimde zamanın bölüm başkanının aklına hemen Özcan Hocam geldi. Bu konuda beni en iyi yönlendirecek kişinin o olabileceğini söyledi. Ancak kendisi Hacettepe Üniversitesi’nde görevli olduğu için beni kabul etmek zorunda olmadığını, çok yoğun bir programı olabileceğini söyledi. Telefonla arayıp bir soralım dediğinde çok gergindim. Kabul etmezse istediğim konuda tez yazabilmek epey zorlaşacaktı benim için. Ancak o kadar sıcak bir şekilde benim tez danışmanım olmayı kabul etti ki Bölüm Başkanım bile şaşırды. “Ben, kendisini ikna etmek için bir konuşma hazırlamıştım. Hiçbir şey dememe gerek kalmadı. Haydi gözün aydın” dedi.

Tez görüşmem için kendisinden ilk randevu alıp gittiğimde Kıymetli Hocam beni yine aynı saygı ve şefkatle karşıladı. Her tez yazan öğrenci gibi benim de bir türlü tez konumu bir türlü belirleyememe ve daraltamama sorunun oldu. Bu aşamada sorularıyla ve önerileriyle ihtiyacım olan rehberliği ve desteği bana sağladı. Kendimi kaybolmuş gibi hissettiğim anlarda hep sakin duruşu ve konuşmasıyla yoluma ışık tuttu. Danışmanım olarak bana her zaman zamanında ve yeterli geri bildirim verdi. Beni düzenli olarak görüşmeye çağırarak tembellik ve kaçamak yapma yaramazlıkları yapmama izin vermedi.

O dönemde Yükseköğretim Kurumu’ndan tez bursu alarak bir seneliğine Iowa Üniversitesi’ne gittim. Orada fazladan dersler alıp, araştırmalarımı sürdürdüm. Bu sürenin sonunda yurda döndüğümde hemen aynı sıklıkta çalışmaya başladık. Tezimi hazırlayıp savunmaya girdiğimde de her zamanki olumlu duruşuyla bana büyük destek oldu. Güçlüklere karşı durmam ve engellerle karşılaşınca yılmamam hususlarında beni doğru yönlendirdi. Doktora unvanını yardımcı doçentlik, doçentlik ve profesörlük takip etti.

Sevgili Hocamın yayınlarını takip etmeyi hiç bırakmadım. Avrupa Birliği gündeme geldiğinde onun çalışmaları sayesinde, özellikle ‘Yabancı Dil Öğretimi: Dil Pasaportu, Dil Dosyası, Dil Biyografisi’ kitabıyla, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ile tanıştık. Daha sonra yayınladığı ‘CEFR-Based Language Testing’ kitabını da diğeriyle birlikte hem kendim kullandım hem de öğrencilerime kullandırdım. Ayrıca hocamı çeşitli konferanslarda dinlemek fırsatını da buldum. Kendini sürekli geliştiren, yeniliklere açık, yenilikçi ve yaratıcı kişiliği her bir sunusunu farklı ve yararlı hale getirmektedir.

Hocamın hem kendimin kullandığı hem de öğrencilerime önerdiğim bir başka yayını da ‘Eğitim Sözlüğü’dür. Eğitim alanında yeni çıkan kavramları Türkçeleştirmek için son derece yararlı bir kaynak olduğunu düşündüğüm bu kitap aynı

zamanda eğitimci olarak bizlerin sıklıkla düştüğü kavram kargaşasını da çözmektedir.

Sevgili Özcan Hocam benim için “Öğrenmenin yaşı yoktur” ve “Ruhunu ve beynini ancak öğrenmeye devam ettikçe geliştirebilirsin” felsefelerinin yaşayan örneğidir. Ben de onun yolunda yürüyebilmek için gayret gösteriyorum. Sadece iyi bir bilim insanı değil iyi insan olmanın, nezaketin, saygının, tarafsızlığın ve güvenilirliğin modeli olmuştur hocam benim için, bundan sonra da olmaya devam edecektir. Bu sebeple ben de onun yolundan yürümeye çalışıyorum.

Kıymetli Hocam, umarım size layık bir öğrenci, ve sonradan da hoca olabilmişimdir. Ama çabalamayı bırakmadım, hep öğrenmeye devam ediyorum ve edeceğim. Sizin gibi kendimi aydınlattığım gibi çevremi de aydınlatmaya gayret edeceğim. Her zaman benim için ayrı ve özel bir yeriniz oldu. Ama en çok bana “Sen benim ilk profesör olmuş öğrencimsin. Onun için senin yerin ayrı” dediğiniz anı mutlulukla hatırlıyorum. Bana bilinçlenmenin, sorgulamanın ve araştırmanın değerini gösterdiniz. Aydınlattığınız ve yetiştirdiğiniz her bilim insanı gibi ben de size müteşekkirim. Umarım hep çevrenizi aydınlatmaya ve eser yaratmaya devam edersiniz. Daima mutlu olmanızı diliyor, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

SELAHATTİN GELBAL

Özcan Hocam İçin...

Özcan Hocam için yazı kaleme almak oldukça hoş bir duygu. Kendisi için yazmayı büyük bir gönüllülük ile kabul ettim. Öyle ki 1983 yılında ilk olarak öğrencisi olduğum bölümümüzdeki hocamızın, 26 Mayıs 2010 yılındaki emekliliğine kadar birlikte aynı koridorlarda mesai yaptığımız süreç içerisinde çok şey paylaştığımızı söyleyebilirim. Bu yazıda daha çok bu paylaşımlardan söz etmek istiyorum.

Öğrenciliğimizin ilk yıllarında kendisinden hiç ders almadım. Hocamızı sadece uzaktan takip ediyorduk. Öğrenci olarak hocalarımızla ilişkilerimizi daha çok ders alırken kurabiliyorduk. Özcan Hocamı anlamak oldukça zordu. Görünüşüne baktığımızda farklı biri... Daha çok yabancı menşei olarak algılanıyor. Ara sıra koridorlarda gördüğümüzde Türkçe konuşuyor, espri yapıyor, bol bol da gü-lüyor, güldürüyordu. Son sınıfa kadar Hocamızı bu şekilde biraz uzaktan tanıdık.

Son sınıfa geldiğimizde kendisinden “Karşılaştırmalı Eğitim” dersini aldık. Ders alırken Hocamızın ne kadar hoş sohbet, esprili biri olduğunu gördük. Neden bu zamana kadar hiç ders almadığımıza da kızmadık değil. Dersine ayaklarımız geri geri basarak değil koşarak gidiyoruz. Dersi büyük bir ilgiyle takip ediyoruz, derste eğleniyoruz. Bu derste belki de ilk defa sınıf huzurunda sunum yapma tecrübesi edindik. Benim için oldukça zor ve bir o kadar da kaygı verici bir etkinlikti sunu yapmak. Bırakın sınıf karşısında sunu yapmayı, tanımadığım birileri karşısında konuşmaktan bile çekinen biri olarak, derse ilişkin sunumu büyük bir rahatlık içerisinde tamamlamamı sağlamıştır Sevgili Hocam. Sınıfta üçlü-beşli gruplar oluşturularak bir ülkenin eğitim sistemi alınıyor ve Türk eğitim sistemi ile karşılaştırılarak sunum gerçekleştiriliyordu. Biz Rusya Eğitim Sistemini almıştık. Bu sayede ilk defa Rusya Büyükelçiliğini ziyaret ettik. Broşürler aldık. Anladığımız kadarıyla sunumumuzu tamamladık. Seçilen ülkeye ait aldığımız broşürlerin hiçbirisi Türkçe yazılı değil, bazıları İngilizce ve çoğu da Rus alfabesi ile yazılmıştı. Hadi bakalım anla anlayabilirsen. Zaten “Karşılaştırmalı Eğitim” konusunda Türkçe kaynak da bulmak zor. Anlayacağınız kör topal sunumu tamamladık. Sadece biz mi? Sınıfın neredeyse tamamı aynı şekilde. Her grup kendi konusunu bir şekilde sunarak dönemi bitirdik. Bu derste bizim için en büyük deneyim sunum yapabilme becerisini kazandırması idi. Sadece bir kitap vardı, bazı ülkelerin eğitim sistemini anlatan. O kitapta da Avrupa ve Amerika ile ilgili birkaç ülkenin eğitim sistemini anlatıyordu. Kitapta bulunan ülkelerin eğitim sistemini sunan arkadaşlarımızın sunuları bizim için daha kalıcı olmuştu. Bu derste başarı notumuz sunu ile birlikte yapılan genel sınav puanlarına dayalı olarak verilmişti. Yıllar sonra da Ho-

cama hep bunu söylemiştim: “Bana Ölçme ve Değerlendirmeyi yaşayarak öğrettiniz” diye. Bu dersin sınavında farklı grupların sundukları konuların herhangi birini sınav sorusu olarak sorması durumunda, o gruba avantaj sağlayacağını aşikârdı. Hocamızın sınav için hazırladığı bir soru ile hiçbir gruba avantaj sağlamamayı (yanlı soru) ve tüm konuları kapsayıcı nasıl hazırlanacağını bana öğretmişti. Sınav sorusu “Herhangi bir ülkenin eğitim sistemini alınız ve Türk eğitim sistemi ile karşılaştırarak benzer ve farklı yönlerini yazınız.” içerikli bir soruydu. Böyle bir genel sınav sorusu ile sunum yapan tüm gruplara eşit mesafede, ülkelerin eğitim sistemlerini irdeleme, Türk eğitim sistemi ile karşılaştırma gibi üst düzey becerilerin ölçülebildiğini göstermiştir. Ölçmede adil davranma nasıl olur onun en iyi örneğini yaşayarak bize göstermiştir.

Sevgili Özcan Hocamdan lisans düzeyinde bu dersi aldıktan sonra benzer yöntemleri doktora düzeyindeki bir derste de uygulamıştır. Dersimiz “Türk Eğitim Sisteminin Sorunları” adında giriş derslerinden birisi idi. Bu derste de proje tabanlı bir süreç ile dersimizi sürdürdük. İkili gruplar oluşturulmuştu. Sınıf arkadaşım sevgili Saba Yalçın benim grup arkadaşımdı. Proje “Gelecekte nasıl bir eğitim istiyoruz?” temasını içeriyordu. Bu projede tamamen uçuk kaçık fikirlerimizi merak ediyordu. Bizden de bu yönde proje oluşturmamızı bekliyordu. O zaman ki akıl yürütmelerimiz ile bir proje ortaya çıkardık ve teslim ettik. Daha sonraki yıllarda bu projenin ne kadar anlamlı olduğunu anlamaya çalıştık. Günümüzde pandemi koşulları, belki o yıllarda aklımıza bile gelmeyen eğitim sisteminin uygulanabilirliğini ortaya koymuştu. O yıllarda okula gitmeden eğitim yapılabileceği bizim için akla gelebilecek bir yöntem değildi belki. Ancak biz de uçuk fikirlerimizi projemize dökmüştük. Daha sonraki yıllarda teslim ettiğimiz projeden memnuniyetini hep bizimle paylaşırdı. Biz de kendisinden ve bize yaptırdıklarından bahsederdik.

Sevgili Özcan Hocamla Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü’nde birlikte yönetimi sürdürme şansımız oldu. Özcan Hocam Bölüm Başkanı, Filiz Bilge Hoca ile ben de yardımcılarıydık. Birçok yönetim sürecinin nasıl olabileceğini bize bu süreçte göstermiştir. Yardımcıları olarak bizlere sonsuz güven veriyordu. Bölüm başkanı yardımcıları olarak yaptığımız yönetim sürecinde yaşanan itirazlara doğrudan kendisi karşılayarak ben böyle olmasını istedim diyerek bizleri hiç yalnız bırakmazdı. Kişiler karşısında bizleri hep korumuştur. Bölüm başkanlığı ile birlikte Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalının başkanlığını da yürüten hocamızın emeklilik sonrası, ne kadar becerikli işler yaptığını canlı olarak görmüş olduk. Bölüm başkanlığı döneminde kendisine bir sorunu çözmek için gittiğimde, “Hocam sizinle bir şey paylaşmak istiyorum!” demiştim. Nasıl söylediysem hemen ilk cevabı “İstifa mı edeceksin!” oldu. Çünkü

yaklaşımım ve sorunu dile getirmeye çalışmam öyle bir mana kazandırmış olmalı. Kendisine verdiğim cevap “Hocam birlikte geldik birlikte gideriz, istifa etmek gibi bir düşüncem yok” demiştim. Özcan Hocam gibi bir kişi ile birlikte yakın mesai içerisinde olmak çok güzel bir deneyimdi. İyi ki beraber çalışmışız...

Hocamız bölümümüzün ve fakültemizin önde gelen ve eğitim kökenli hocalarımızdan birisi idi. Bölüm başkanlığı yaptığı dönemlerde fakültemizin dekanının görev süresi da tamamlanmaktaydı. Hocamız da eğilim yoklaması adı altında yapılan dekanlık seçimlerine katılma kararı aldı ve seçim yapıldı. El birliği ile hocamızı destekledik ve eğilim yoklamasında en fazla oyu alarak birinci sırada oylamayı tamamladı. Ancak, atama oylamaya bakmıyordu. Kimin YÖK nezdinde yakınlığı varsa o atanıyordu ve öyle de oldu. Maalesef Hocamız dekan olarak atanamadı. Bu durum bizi çok üzdü. Ancak Hocamızı daha da çok üzdüğünü gözlemliyorduk. Mustafa Kemal ATATÜRK gibi sadece gözleri mavi değildi, Atamızın hemşerisi olması gururunu da yaşıyordu. Atatürk'ün seçim gibi demokrasiye inanan bir hayat görüşü vardı. Demokrasi kültürünün üniversite gibi kurumlarda yerleşmemiş olması idi asıl üzüntü yaşatan. Söylemlerinde “YÖK'den ve GÖK'den gelenlerden değiliz” derdi.

Özcan Hocamız her fırsatı muzipçe espriye çeviren bir kişiliği vardı. 2009 yılında İstanbul'da bir kuruma danışmanlık hizmeti veriyorduk. Bu hizmet vesilesi ile her hafta İstanbul'a sabah gidip akşam dönüyorduk. Hocam uçaakta hep koridorda oturmayı, ben de hep cam kenarında oturmayı severdim. Uçağa bindiğimizde yerlerimize oturuyor ve bir müddet hiç konuşmuyorduk. İnişe yakın bir zamana doğru pat diye bana doğru bir laf atardı. Bir anda ortada oturan kişi şok geçiriyordu. Kim ne dedi? Niye dedi? gibi tuhaf tuhaf baktığında Hocamızın o gözleri ile gülüşü ile anın tadını çıkarıyorduk.

Eğitim kongrelerinde Hocamız hep onur konuğu olurdu ve davetli olurdu. O kongre gecelerinde hoş sohbetlerimiz hep olurdu. Bu sohbetlerinde bizlere hep şu tembihi yapardı: “Ben hiçbir yere eşimi almadan gitmem. Siz de eşlerinizle birlikte seyahatlerinize gidin” derdi. Eşini, çocuklarını ve torunlarını çok sevdiğini, aile kavramının onun için ne kadar önemli olduğunu söylerdi. Bir keresinde söylediği şu söz hiç aklımdan çıkmaz ve adını kullanarak birçok yerde söylemişimdir. “Eğer torunun bu kadar tatlı olduğunu bilseydim çocuktan önce torun yapardım” derdi.

Hocam ile yıllar sonra yine bir yönetim sürecinde beraber yol aldık. Hocam “Eğitim Programları ve Öğretim Derneği-EPODER” başkanı ben de “Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Derneği-EPODDER” başkanlığı görevini yürütüyordum. Hocam aynı zamanda Eğitim Dernekleri Birliği olan Ulusal Eğitim Derneği (ULED) yönetim kurulu başkanlığını da bir dönem yürütmüştür. Bu

görev içerisinde Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresinin yapılacağı mekân olan Diyarbakır Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesini ziyarete gitmiştik. Ziyaretlerimizde kentin önde gelen yöneticilerine de uğrayarak desteklerini alıyorduk. Diyarbakır Valisi ile tanışmamızda, her birimizi hangi dernek ile ilişkili olduğumuzu ve kim olduğumuzu söyledikten sonra “Ben de bunların başkanıyım.” diyerek salondakileri kahkahaya boğuyordu. Her dakikasında espri yapma yeteneği olan Hocamızın yanında bulunmak, insan ömrüne ömür katıyor.

Koyu bir Beşiktaş taraftarı olan Hocamızın futbol muhabbetleri de dolu dolu oluyordu. Hocamızın bu sohbetlerini daha sonraki yıllarda sürdürebilmek için whatsapp grupları oluşturduk. “MAÇ” olarak adlandırdığımız grubumuzda Hocamızın espriyerini dijital ortamda da devamlı olarak takip ettik.

Yıl 2010 olduğunda Hocamızın yaş nedeni ile emeklilik hazırlıkları başlamıştı. Kendisi Bölüm Başkanı ve ben de yardımcısıydım. Tam emeklilik arifesinde benim de profesörlük ilanım çıktı. Kendisi emekli olmadan Bölüm Başkanı olarak jüri raporunu yazma isteği maalesef jüri atamalarının uzaması nedeniyle olmadı. Atanmamda jüri olarak görev alamasa da kendisini hep yanımda hissettim. Hocamızı emekli olması nedeniyle bir tören ile uğurlamak istedik. Bu konuda büyük rol üstlenen Prof. Dr. Gülsün Atanur Baskan hocamızın da desteği ile emeklilik töreni hazırladık. Hazırladık derken tamamen doğaçlama bir süreç içerisinde gelişti. Sadece tören yeri ve zamanını bir şekilde ayarladık ve duyurular yaptık. Bu törenin sunumunu da Gülsün Hocamın ısrarı ile benim yapmam uygun görüldü. Hocamın ne kadar da çok öğrencisi, ne kadar da çok seveni varmış meğer J Tören günü Beytepe Mehmet Akif Ersoy Salonu tıka basa doluydu. Lisanstan, yüksek lisanstan, doktoradan duyan tüm öğrencileri, üniversiteden duyan diğer öğretim üyeleri Hocamı uğurlamak üzere gelmişlerdi. Sırayla katılımcılara söz verdiğimizde her birinin yaşadıkları anılar çoğu kez Hocamı gözyaşlarına boğmuştu. Gözyaşlarımız çoğu zaman da kahkahalarla karışmıştı. Hemen hemen her katılımcının Hocamızla hoş bir anı olmuştu. Bunlar paylaşıldıkça salondaki hüznü anlar birden eğlenceli dakikalara dönüşüyordu. Eşi görülmemiş bir uğurlama töreni ile Hocamızı üniversitemizden uğurladık ama O hep bizimle oldu ve hala beraberiz. İyi ki Hocamız olmuştunuz, iyi ki sizlerle birlikte çalışma şansımız olmuş, iyi ki sizi tanımışım, İyi ki varsınız. Ailenizle birlikte nice mutlu günleriniz olsun.

Sizi çok seviyoruz Sevgili Özcan Hocam...

BİNNUR GENÇ İLTER

Saygıdeğer Hocam, Değerli Büyüğüm Prof. Dr. Özcan Demirel uzun akademik yolculuğumda tanıdığım en egosuz, problem çözme yeteneği gelişmiş, pratik düşünebilen, yapıcı ve espri yönü çok gelişmiş bir akademisyendir.

Stres, koşuşturma ve rekabet dolu bu akademik hayatta ruhunuzu biraz dindirmek, motivasyonunuzu arttırmak isterseniz sığınacağınız en önemli limanlardan biri sevgili Özcan Hocamızın sağladığı sadelik ve içtenlik içeren akademik limandır. Aristo ‘Kişiler başaklara benzer, içleri boşken başları havadadır, doldukça eğilirler’ derken sanki Özcan Demirel Hocamızı tanımlamış.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili Eğitimi lisansına devam ederken Hocamızın adını o kadar çok duymuştum ki, yüksek lisansta sınıfta karşımda gördüğümde bunun gerçekliğine inanamamıştım. Gördüğüm en alçakgönüllü profesörlerden biri olarak karşımda duruyordu. Ödev yapmaktan, sunum hazırlamaktan, kütüphane kütüphane gezmekten harap olduğumuz bir dönemde gülen mavi gözleri, içten tavırları ile hepimizin gönlünü fethetmişti. İlk günkü samimiyeti yıllarca akademik hayatımın her aşamasında bana güç verdi. Doktora tez hocam olduğunda bu yolda birlikte yürümek bana zorlukları aşmam konusunda ışık oldu.

Yabancı dil öğretimindeki pek çok ilkleri önce Özcan Hocamdan duydum. CEFR ‘ı bize tane tane açıklarken, dil pasaportunun özelliklerini dinlerken, bizleri telaşa düşürmeden anlatma biçimiyle CEFR’ı anlamamızı sağlamıştı. Yapılandırmacı yaklaşım ya da Özcan Hocamın deyişiyle oluşturmacı yaklaşımın temellerini de ondan öğrenmiştim. Doktora tezimi de bu konuda hazırladım. O döneme göre bu çalışmalar pek yaygın değildi. Özcan Hocam yeniliklere açık haliyle tezlerde hep yeni konuları çalışmamız için bizleri destekledi. 2002 yılında bitirdiğim doktora tezinden sonra MEB’de yapılandırmacı yaklaşıma sıcak bakmaya başladı. O yıllardan sonra da CEFR neredeyse tüm yabancı dil alanını kapsadı.

Üniversitede ‘Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Teknikleri’ derslerinde öğrencilerime hep gururla Prof. Dr. Özcan Demirel’in öğrencisi olduğumu hala anlatırım. Öğrencilerimin de gözlerimdeki coşkuyu gördüklerinde motivasyonlarının arttığını hissederim.

Yenilikçi yaklaşımı ve bilimsel verimliliği her dönem devam eden sayın hocam genç akademisyenler için de çok güzel bir örnektir. Bazı mesleklerde ustaçırak ilişkisi çok kıymetlidir. Bence akademisyenlik de bu grubun içindedir. Her şeyi kitaplardan, teorilerden öğrenmemiz mümkün olmadığından, çoğu davranış şeklimizi hocalarımızdan öğreniriz. Derler ki ‘Çırağın yaptığı işlerdeki övgü öncelikle ustasına aittir.’ Bu akademik hayatta da kimin çırağı olduğunuz çok önem-

lidir. Sayın Özcan Hocam sadece bilimsel yönüyle değil, bireysel özellikleriyle de Ülkemizdeki akademisyenlerin en iyi örneklerinden biridir. Bir öğrenciye nasıl davranılır, dersler nasıl daha eğlenceli hale getirilir, öğrenciler kırılmadan nasıl tatlı tatlı eleştirilir? sorularının tüm cevapları Özcan Hocamız da bulunur.

Son olarak yazımı Can Yücel'in çok sevdiğim mısraları ile bitirmek isterim.

'Hiçbir insan öylesine girmiyor hayatımıza,

Kimileri ceza, kimileri bela.

Kimileri imtihan, kimileri armağan.'

Akademik dünyada bizlerin hayatındaki en güzel armağandır Saygıdeğer Özcan Hocam.

Siz hep var olun. Yolumuza ışık tutun. Sizi saygıyla selamlıyor ve bana kattığınız her bir değer için de çok teşekkür ediyorum.

İLKAY GİLANLIOĞLU

'Rol Model' Olmak ve Özcan Demirelizm ...

Değerli hocam Özcan Demirel'in özellikle akademik hayatımda önemli bir yeri vardır. Tabiri caizse, O ve onun gibi hocaların ellerinde yoğrulduk o genç yaşlarda. O yüzden kendimi şanslı adlediyorum. Özcan Hocamla karşılaşmamız yaklaşık 35 yıl önceydi. Hacettepe Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümü'nde okurken kendisinden Öğretim Yöntemleri ve Teknikleri gibi çeşitli dersler aldım.

Ve nihayet, mezuniyet aşamasında staj dersini alıyordum kendisinden. Bundan 30 yıl önceydi fakat dün gibi belleğimde hala taptaze yerini koruyor. Stajımı Ankara TÖMER'de yapıyordum. Ankara Üniversitesi'ne bağlı Türkçe Öğretim Merkezi olarak açılan kurum Türkçe yanında İngilizce ve başka dillerde de kurslar sunuyordu. O zamanlar TÖMER 'ideal' diye nitelendirebileceğimiz şartlara sahipti: 15-20 kişilik sınıflar, 'U' biçiminde oturma düzeni, hareket edebilir sıra ve konforlu sandalyeler, tepegöz, beyaz tahta ve alkol kokulu beyaz tahta kalemli... O zamanlar devlet okullarında bulunmayan şartlardı. Bu donanım eksikliğini Özcan Hocam eleştirirdi. Ne yazık ki birçok devlet okulunda kalabalık sınıflar ve yetersiz fiziki şartlar (bilgisayarın çoğu sınıfa girmiş olmasına rağmen) öğrenci ve öğretmenlerin hala en başta gelen şikâyetlerindendir. Yönetmekte olduğum bir doktora tezi kapsamında kısa bir süre önce İstanbul ölçeğinde gerçekleştirilen çalışmanın verileri de bu tespiti desteklemektedir. 30 yıllık süreçte Özcan Hocamın hep eleştirdiği bu tablonun değişmemesi üzücüdür.

Beklenen gün gelip çatmıştır. Sınıf gözlemi ve birkaç kısa denemeden sonra sıra çiçeği burnunda öğretmen adayı olarak 'ilk dersi' vermeye gelmişti. Oldukça heyecanlıydım. O gün destek olmak için sıra arkadaşım ve dostum Tunç da yanımdaydı. Özcan Hocam her zamanki gibi ceket giymiş kıavat takmıştı. Ben de öyle giyinmiştim, tek farkla; Hocamın genel şık durumuydu ancak ben belki öğrenciler daha fazla ciddiye alır diye takmışım kıravatı. Sınıfın bulunduğu koridorda Hocamla ayaküstü biraz sohbet ettik. Heyecanımı farkettiğinden yine bir espiri patlatmıştı. Birlikte güldükten sonra heyecanım yatışmaya başlamıştı. Sonradan anladım ki Hocam, bireyin kendisini en üst düzeyde gerçekleştirebileceğine inanmıştı. Ders öncesi çaktırmadan yaptığı espiri enjeksiyonu aslında olağan olan durumsal kaygıyı azaltmaya yönelikti. Bu sayede kazandığım farkındalığı sınıf ortamındaki sunumlarda, juri konumunda bulunduğum sözlü sınavlarda ya da tez savunmalarında uygulamaya çalıştım. Her seferinde çalıştım. Bu farkındalıktan yoksun uygulamaların da ne yazık ki olumsuz sonuçlara yol açtığına da şahit oldum.

Derken kapı kapandı. Öğrenciler yerlerine oturdular. Özcan Hocam da arkada köşede benimle göz teması kurabilecek ancak dikkatimi dağıtmayacak şekilde

konumunu aldı. İnteraktif, öğrenci merkezli ve dört temel dil becerisini (dinleme, okuma, konuşma, yazma) entegre bir biçimde hedef alan bir ders ve destekleyici mahiyette materyaller hazırlamıştım. İlk başta sesim hafif titresede kısa süre sonra kendimi derse kaptırdım. Anlatıyorum, kasetten dinleme ve okuma yaptırıyorum, sorular soruyorum, kısa cevapları tahtaya yazdırıyorum, tepegöz vasıtasıyla aseptata yazılmış/basılmış materyaller paylaşıyorum, ikili ve grup olarak aktiviteler yaptırıyorum, öğrenciler yeni öğrendikleri sözcüklerle cümleler üretiyorlar... Öğrencilerin motivasyonu yüksek ve stajiyer öğretmenle işbirliği içinde. Bu arada da ikiye böldüğüm beyaz tahtayı etkin kullanmaya çalışıyorum. Yazdıklarımın hem okunaklı hem de hatasız olmasına özen gösteriyorum. Sürekli beyaz tahta kaleminin kapağını çıkartıyor, yazacağımı yazıyor, sonra kapağı yerine takıyorum. Aksi halde kalemin içindeki mürekkep alkolün uçmasıyla kuruyabilirdi. Her kapak açıp kapatışında çıkan alkol kokusunu da genzimde hissediyordum. O güne kadar tebeşire alışık olduğumdan bu işlemi ilk başta göz ucuyla bakarak yaptım. Neyse ki birkaç dakika içinde bu hareket otomatik hale geldi çünkü öğrencilerle göz temasını kaybetmemeliydim. Ders esnasında Hocamla birkaç kez göz göze geldik, gülümseyişini ve onaylarcasına hafifçe başını birkaç kez üst üste öne eğdiğini gördüm. Beden dili cesaret vericiydi. Nihayet dersi sağ salım tamamladım, öğrencilerime teşekkür ettim ve Hocamla sınıftan çıktık. Çıkar çıkmaz kısa ve olumlu birkaç yorumdan sonra “Hadi git bir elini yüzünü yıka, sonra ayrıntıları konuşuruz” dedi gülerken. Hemen ellerime baktım. Parmaklarım mürekkep olmuştu. Lavaboya geçtim hızlıca. Aynaya baktığımda alnım ve elmacık kemiklerimde Apaçi savaşıclarının yüz boyamalarını andıran bir görüntü vardı. Meğerse beyaz tahta kalemlerini açıp kapatırken elime mürekkep bulaşmış ve ders esnasında farkında olmadan elimi yüzüme götürmüştüm. Hocam bu komik duruma dersin akışını bozmamak ve beni bölmek için sadece bıyıkaltı gülerken tepki vermeyi başarmış ve ilk dersimin böylesine güzel bir anı olarak kalmasını sağlamıştır. Onca yıldan sonra düşünüyorum da ilk dersimi verirken meğer ne çok dersler kaydetmiş bellegime Değerli Hocam...

Son söz olarak, bu kısa yazımda (umarım öyle olmuştur çünkü Özcan Hocam uzun yazıları genellikle tekrara girdikleri için pek sevmez) vurgulamış olduğum öğretilerin öğretmenlik formasyonunun önemli nüvelerinden olduğunu ve günümüz eğitiminin dijitalleşmekte olmasına rağmen hala geçerliliğini koruduğunu görmekteyim. Öyle de olmaya devam edeceğine inanıyorum çünkü özünde insan sevgisi, bireyin potansiyeline olan güven ve öğrenci psikolojisini iyi okumak ve ona göre destekleyici yaklaşımlar geliştirmek yatmaktadır – yani “Özcan Demirelizm”. Teşekkürler Hocam...

ALİ GÜLER**Dostum Prof. Dr. Özcan Demirel**

Dostluk, bir iletişim ağı ile başlar. Bunun başlangıcını saptamak kolay değildir. Dostluk, süregelen olgular bütünüdür. Kuşkusuz ilk karşılaşmalar çok önemlidir. İletişim ağı içinde karşılıklı sevgi ve hoşgörü, dostluğun temelini oluşturur. Dostluk; sabır, eleştiriye açıklık, almaktan çok vermedir. Özcan Demirel ile ilk tanışıklığım Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde ortak aldığımız Araştırma Teknikleri dersinde olmuştu. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi kuruluşuyla eleman yetiştirmede bir devrim yapmıştı. O yıllardaki bu insan yetiştirme düzeni, Türkiye'deki yükseköğretime akademisyen yetiştirmenin yolunu açmıştı. O sistemde payını alan Özcan Demirel onlarca bilim insanı yetiştirmişti. Akademik tavrı ile, her türlü kapristen uzak olduğuna tanık olmuşumdur.

Anımsadığım kadarıyla asıl iletişimimiz ve anılarımız eğitim bilimleri ve eğitim programları alanlarındaki kongrelerde güçlendi. Depremlerden sonra Sakarya Üniversitesi bir kongre düzenlemişti. Oturum aralarında sohbetler kuruluyordu. Bir ara Özcan Demirel koluma girip "Haydi deprem müzesine gidelim" dedi. Dendim. Kolumu çekerek "Ne olursa olsun bizim hedefimiz hep batı olacak" dedi. Ama doğruya doğru çekiyordu. Hocam "Bu yönünüz batıya gitmez" dedim, ardından dakikalarca gülmüştük. Kongrelerin neşe ile geçmesinde Prof. Dr. Adil Türkoğlu öncülük ederdi. Türküler söylenirdi. Ali Güler, her kongrede sahneye davet edilirdi, yanında Adil Türkoğlu olurdu. Bir iki türküden sonra Adil Hoca sahneden inerdi. Ali Güler ise "Fırsat budur" diyerek devam ederdi. Eğitim Bilimleri Kongrelerinin düzenlenmesi ve sürdürülmesinde gösterdiği dostça tutumu, sabrı, demokratik anlayışı ile en önemli katkıyı sağlayan Prof. Dr. Adil Türkoğlu'na da vefa borcumuz vardır.

Malatya İnönü Üniversitesi'nin düzenlediği Eğitim Bilimleri Kongresi'nde de beraberdik. Özcan Demirel, benim Malatya Lisesi'nde öğrenci olduğum yıllarda, Malatya Ticaret Lisesi'nde İngilizce öğretmenliği yapmıştı. "Biz hemşeriyiz" derdi. Kongre süresince, Malatya Polis Evi'nde kalıyordu. Üniversite yönetimi, görkemli bir akşam yemeği vermişti. Her şey boldu, keyifler yerindediydi. Özcan Hoca, "Acaba yöresel bir ekibin canlı müzik gösterisi var mıdır?" demişti. Sonuç alamadık. Bir ara Hoca, birkaç kişi ile ayrıldı. Polis Evi'ne varınca görevli memur "Sizi yemek salonuna bekliyorlar" dedi. Salonda Hoca'nın etrafında Polis Evi Müdürü, katılımcılar ve sanatçı Prof. Dr. Metin Eke toplanmıştı. Müdür, sanat müziği parçalarını seslendirmeye çalışıyordu. Metin Eke'yi İstanbul Teknik Üniversitesi Konservatürü "İstanbul Günleri" bilimsel etkinliklerinden tanıyordum, bağlama ustasıydı. Sabah uçağı ile İstanbul'a dönmesi gerekiyormuş. Birkaç türküden sonra

ayrıldı. İş başa düştü. Büyük bir masa, üstünde bolca karpuz, Özcan Hoca, “Haydi Ali Hoca” dedi. Birkaç saat keyifli bir zaman geçirmiştik. Hoca, o geceyi sık sık anımsar.

İlginç anılarımdan birisi de Balıkesir Üniversitesi'nin düzenlediği kongre yaşanmıştı. Kongre Ayvalık'taydı. Konaklama, Sarımsaklı semtinde olduğundan dolayı otobüslerle gidiliyordu. Bu durumun verimli olduğunu söylemek oldukça güçtü. Havalar iyice soğuduğundan denize girilemiyordu ama dinlenmek için çok sakindi. Bunun yanında sohbet etme olanağı vardı. Her an otelde birilerine rastlamak mümkündü. Doğal olarak keyifli zaman geçiriliyordu. Özcan Demirel'e eşi Nursel Demirel eşlik ediyordu. Çift, bir tür sonbahar balayı yaşıyor gibiydi. Otel yetkililerinin düzenlediği çevre tanıtım gezisi için bindiğimiz otobüste bir rehber Ayvalık'ı tanıtıyordu. İstek üzerine birkaç türkü söyledim. Otobüs Ali Bey Adası'na ulaşınca rehber Özcan Demirel ile bana, birer bardak hediye etti. İlginç bir bardaktı, üzerinde “Rakı-Balık-Ayvalık” yazıyordu. Hoca'ya döndüm “Boş bardağın keyfi olmuyor” dedim. Hoca “Merak etme” dedi. Bu satırları yazarken o günün anısına şu şiirimi Demirel çiftine armağan ettiğimi yazdım.

İNSAN DEDİĞİN

İnsan bu

Sevdiğini söyler

Karşılığını bekler

Yanar tutuşur

Su ister

Sevgi ister

Aşk ister

Buldukça kanatlanır

Yoksunluğu

Garipliktir

Çöküntüdür

Yalnızlıktır

Arar durur

Ömrünün en son deminde

Seher vakti

Alaca karanlıkta

Vurulur bir dilbere

Düş mü görüyor

Gerçekte olduğu besbelli

Arkadaş olduk der

Hafif gülümseyişle

Sevdalanmak hoş olmalı

Ölüm öncesi bir mutluluk

Sevmeden gitmek

Yakışır mı Garip Ali'ye

Emekli olmadan Özcan Demirel ve ekibi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde bir kongre düzenlemek amacıyla Bolu'ya gelmişlerdi. Doğal olarak Fakülte Dekan Vekili ile görüşmeye karar vermişlerdi. Dekan Vekili'nin uzmanlık alanı fen bilgisiydi. Toplantıya ben de çağırıldım. Dekanlık odasında herkes kendi fikrini söyledi. Fakültede uzun yıllar yöneticilik yapan alanının uzmanı olarak Ali Güler de fikirlerini söylemeye başlayınca Dekan Vekili "Dediğin olmaz, Dekan Vekili olarak sorumluluk bende" dedi. Beklenmedik sağlıklı bir iletişim biçimiydi. Özcan Demirel'e olan saygımdan dolayı, Hoca ve ekibini yemeğe götürdüm. Orada söylediğim söz şu oldu: "Hocam kusura bakmayın bu etkinliğin hiçbir aşamasında görev almam, katılmam" dedim. Nitekim dediğimi de yaptım. Bazı arkadaşlar, doktorası program geliştirme alanında olmayanlardan rahatsızdı. Rahatsız olunan kişilerin başında Ali Güler geliyordu. Ben bu akadaşların jurilerinde de görev almıştım. Onlara göre eğitim programı, program geliştirme ile sınırlıydı. Yanıldıkları bu noktadan ötürü dekanları, kimi zaman rektörü devreye sokmaya çalışmalarından kaynaklanıyordu. Ali Güler'e gelince, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Felsefe Bölümü (psikoloji, pedagoji, sosyoloji) alanından mezundu. Ayrıca, Eğitim Bilimleri Fakültesi mezunu, eğitim psikolojisi uzmanı, doktorası da eğitim politikası alanında idi. Jüri üyeleri, program geliştirme uzmanlarıydı. Aynı süreç, doçentlik, profesörlük sınav ve atamalarında da geçerliydi. Kanımca Özcan Demirel'in başını ağrıtanlar, alanda olduğunu sanarak alana yabancı olanlardı. Program geliştirmenin temeli felsefeye dayanır. Nitekim bu alanın öncülerinin çoğu felsefecidir. Görülmüştür ki, kısır döngüler dedikodudan öteye varmamıştır. Bunu ancak bu alana gerçekten emek verenler anlayabilir.

Katıldığım son kongre Gaziantep Üniversitesi'nde düzenlemişti. Otobüslerle, Kilis köftesi yemek üzere Kilis'e gittik. Ertesi gün kapanış töreni vardı. Bu törenin özel bir konusu vardı. Prof. Dr. Hikmet Celkan, emekli olmuştu, törene ailesi ve dostları da katılmıştı. Düzenleyenler Celkan Hoca'nın dostları Ülker Akkutay, Mustafa Ergün, Adil Türkoğlu ve Ali Güler'i sahneye davet etti. Her biri Hoca'ya ilişkin anılarını paylaştılar. Benim, Hikmet Hoca ile özel dostluğum vardı. Fransızda bir yıl kaldığım sürede mektuplarıyla önerilerinden yararlandığımı belirttim. Kongre kapanışı, Özcan Demirel ile devam etti. O sürede bana bakarak birkaç Fransızca sözcükle seslendi. Doğrusu anlayamamıştım. Arkadaşlar "Hoca ne dedi?" diye sorduklarında "Özel sözcükler, anlatamam" dedim. Özcan Hoca ortaokulda Fransızca okumuş. Esas mesleği İngilizce öğretmenliğidir. Hoş bir espriydi.

Dostum Özcan Demirel, eleştirilere karşı hoşgörülüdür. Eleştirildiği konuların başında derneğin tüzüğü gelir. Tüzüğü değiştirmek için üyelerin biraraya gelememesinden kaynaklanmaktaydı. Tüzükteki maddeye göre, üye olmak için

eğitim programları ve öğretim alanında doktora yapma zorunluluğu vardı, oysa uygulamada tez yönetenlerin doktora danışmanlığı yapanların, doçentlik, profesörlük jurilerinde görev alanların çoğu eğitimin sosyal, tarihi, felsefesi alanlarında öğretim üyeleridir. Bunlar aday olamıyorlardı. Ancak uygulamada bunlar en büyük paydaşlardır. Hoca'ya espiyi yapmanın en kolay yoluydu. Epeyce eğlendik diyebilirim. Türkiye'de tüzükler zor değişiyor. Sözü edilen tüzük maddesi, bu konuda araştırma yapan araştırmacılar için sorun oluşturmaz. Sonradan Özcan Demirel'in çabası ile dernek tüzüğünde değişiklik yapıldı ve bu sorun da ortadan kalkmış oldu.

Bilim adamının gücü araştırmaları, yayınları, kitapları, yetiştirdikleri bilim insanları, bilimsel işleyişe katkıları ile anılır. Esasen iki bilim insanı arasındaki dostluk temelde bilimsel paylaşımlara dayanır. Meslek yaşamımızda temel kaygı; araştırmak, yazmak ve yazdıklarını sunmaktır. Kimi bilim insanlarının, emeklilik dönemine kadar hiç üretmediklerine de tanık olunmuştur. Bir makale yazmadan profesör olanlardan söz edilir. Başlangıçta abartılı bulunan bu durum incelendiğinde doğrulanabilir birçok olguya rastlanır. Özcan Demirel ile olan dostluğun temelinde bilimsel araştırmaya olan yatkınlık gösterilebilir, üretebildiğiniz oranda paylaşırsınız.

KERİM GÜNDOĞDU**Anılarımda Prof. Dr. Özcan Demirel**

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın, eminim tüm öğrencilerinde olduğu gibi, etkisi bende de büyüktür. 1985 yılında Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim alanında lisans eğitimine başladığımda bölüm hocamız olarak kendisiyle tanışma onuruna ulaşmıştık. O günden bu yana otuz beş sene geçmiş ve hayatımın dönüm noktalarında Hocamız hep bizimleydi. Bu yazıda Değerli Hocamızla etki yaratan anıları paylaşmaktan mutluluk duyuyorum.

Hafızam beni yanıltmıyor ise, yıl 1986 idi. Karşılaştırmalı Eğitim adlı dersimizde ‘derin mavi’ heybeti, etkileyici hitabeti ve olanca sempatikliğiyle dersimize girdiğinde tüm sınıfta büyük etki yaratmıştı. Farklı ülkelerin eğitim sistemlerini tanıyarak ülkemiz eğitim sistemiyle karşılaştırdığımız, dersler çıkarmaya çalıştığımız o günlerde bugünkü teknolojik olanaklar olmadığından, ülkelere ait detaylı veriye ulaşmak neredeyse olanaksız idi. Bu nedenle Özcan Hocamızın da yönlendirmeleriyle, grup çalışmasında bize düşen İngiltere eğitim sistemini araştırmak için British Council’a gitmiştik. Orada, Hocamızın adını da verince yardımcı oldular. Etrafıca bilgi topladık ve grup üyeleri tarafından eğitim sistemini detaylandırarak, başarılı şekilde sınıfta sunduk. Malumunuzdur ki, yabancı dil yeterliği üniversite öğrencilerinde o dönem koşullarında son derece düşük idi. British Council’dan aldığımız tüm bu belgeleri inceleyebilmek için grup üyelerimiz tarafından yabancı dilde ‘kubaşık’ bir tercüme çalışmasıyla, İngiliz eğitim sistemini kendi dillerinde detaylarıyla anlamaya çalışmamız bize büyük bir deneyim kazandırmıştı. Bugün bir profesör olarak bu alana hizmet etme çabasında isem, belki de bunun temeli o dönemde atılmıştır diyebilirim. Daha bu lisans dersinde akademik bilgiye ulaşmada yabancı dilin önemini daha iyi anlamış ve akademik yaşam arzusu içimde depreşmişti. Aynı derste bizim sunumuzdan önceki haftalarda Norveç (veya İsveç) eğitim sisteminin tanıtımı için ilgili elçilikten misafir konuşmacı çağırması ise Değerli Hocamızın modern öğretim tekniklerine eskiden beri duyarlı olduğunun da bir göstergesiydi adeta... Sınıfta misafirimize “Sorusu olan var mı? Haydi bir soru sorun!” sözü karşısında şaşkınlık, mahcubiyet ve aynı zamanda sorumlulukla ben ve bir başka arkadaşımız o dönemdeki İngilizce bilgimizle soru sormuş ve Hocamıza karşı sorumluluğumuzu yerine getirmenin gururunu yaşamıştık.

1995-1996 yılları benim için anahtar öneme sahiptir. 1995 yılında araştırma görevlisi olarak akademisyenliğe başladım. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile yolumuz yıllar sonra “Milli Eğitim Geliştirme Projesi” kapsamında yurtdışına gönderilmek üzere Bilkent Üniversitesi’nde İngilizce eğitimi aldığımız yıllarda bir kez daha kesişti. Kendisini bu projeye ilişkin bize detaylı bilgiler sundu. Hacettepe

Üniversitesi'ndeki odasında kendisini ziyaretimizle hem kendimizi yeniden hatırlattık, hem de akademisyenliğe adım attığımız ilk yıllarda lisans döneminden bir öğrencisi olarak yurt dışı bursu kazanmış olmanın gururuyla yine deneyimlerinden yararlanmak istedik. Söyledikleri kulağımıza daima küpe olmuş ve yönlendirmeleri bizlerin akademik yaşamımızda doğru yolu bulabilmemize rehberlik etmiştir.

Yıllar geçmiş ve yıl 2004 olmuştur. Tez hocalarım Prof. Dr. Ali Yıldırım ve Prof. Dr. Fersun Paykoç'un da yönlendirmesiyle, lisans döneminden beri beni bilen Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın doktora tez savunma sınavında bulunmayı kabul etmesi benim için son derece değerli bir anı ve ayrı bir gurur olmuştur.

18-19 Ekim 2013 yılında Portekiz'in Braga şehrinde Minho Üniversitesi'nde yapılan I.Uluslararası Avrupa Program Çalışmaları Konferansı'na katılmak üzere aynı uçakla İspanya ve sonrasında Portekiz'e geçtik. Bu kongre ve kongre öncesi yapılan geziler katılan herkes için olduğu kadar benim için de unutulmazdı. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızı burada çok daha farklı yönleriyle tanıma şansına sahip olduk. Özellikle pozitif ve esprituél kişiliği hepimizde hala sıcak bir tebessümle anılır ve hocamız buradaki anıların vazgeçilmez figürüdür. KKTC'de gerçekleştirilen Terim Birliği Çalıştayı dahil olmak üzere daha pek çok toplantıda bir çok sıcacık anı bırakmıştır. KKTC'de "Terim Birliği" yerine "Kerim Birliği" yazdığımda, esprituél kişiliğiyle sergilediği sıcacık tavırlar hala anılarımızın baş köşesindedir ve hala gülererek anmaktayız.

Hocamızı ana bilim dalı olarak Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ne davet ettiğimizde lisansüstü öğrencilerimizle yaptığı sohbet hala kulaqlarımızda ve anılarımızdadır. Küçüklüğünde kısa bir dönem bulunduğu Aydın ilinde benim adımı taşıyan dayısının çalıştığı yeri bulmak, onu tanıyanlarla sohbet etmesine vesile olmak da benim için ayrı bir mutluluk vesilesi olmuştur. Hala kendi çocukluğunda iz bırakan bir muhit Dükkanönü'nden geçerken hep Hocamı hatırlarım.

Eğitim Programları ve Öğretim alanının ülkemizde kurucuları ve ilklerini saydığımız anda, Prof. Dr. Özcan Demirel yaşayan bir efsane olarak hemen yerini almaktadır. Alana büyük katkı sağlayan ve kurucusu ve halen başkanı olduğu Eğitim Programları ve Öğretim Derneği hayata geçer geçmez akademisyen arkadaşlarımızla üye olmuş, lisansüstü öğrencilerimizi üye olmaları için teşvik etmiş ve derneğin her daim yanı başında yer almaktan büyük onur duyduk. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamız ile olan bağımız 2018 yılından bu yana derneğimizin bir yayın organı olarak alanında ülkemizdeki tek ve en kapsamlı dergi olan Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi (IJOCIS) editörlüğünü tarafıma

uygun görmesiyle ve 2020 yılından bu yana dergide yürüttüğüm baş editörlük göreviyle çok daha yakın ve sıkı bir bağ haline dönüştü. Dergimizin çok daha nitelikli hale gelmesi konusunda dergi ekibiyle birlikte, kendisiyle son derece yakın bir mesai harcadık. Böylece değerli hocamızın yaşam vizyonuna, renkli kişiliğine ve akademik düzeyine bir kez daha yakından şahit olmanın haklı gururunu yaşadım.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamız katıldığı tüm diğer toplantılarda olduğu gibi, alanımızda yetiştirdiği ekibi ve kendi çabalarıyla oluşturduğu ve bugüne kadar yapılan EPÖDER ICCI-EPOK toplantılarında gözlerimizin ilk aradığı hocamızdır. Bu bağlamda, akademik yaşamı bir hayat felsefesi olarak benimseyen ve benimseten Değerli Hocamız akademinin yalnızca üniversite kavramı olmaması anlamında bir gelenek oluşmasına yaptığı katkı, yetiştirdiği öğrencileriyle zihnimizde ancak, öncelikle kalbimizde, her zaman ayrı bir yere sahiptir ve her zaman olacaktır. Kendisine sağlıklı ve uzun bir ömür diliyor, daha pek çok anıda birlikte olmayı umuyor ve saygılarımı sunuyorum.

AHMET GÜNEYLİ**Çağdaş, Demokrat, Hümanist ve Başarılı Bir Eğitim Bilimci: Özcan Demirel**

Özcan Hocamla tanışıklığım Kıbrıs Öğretmen Akademisi'ni tamamlayıp lisansüstü eğitim için 2000 yılında Ankara'ya geldiğimde oldu. Beytepe'de onu ilk gördüğümde ne kadar heyecanlandığımı unutmam. Kitaplarını okuduğum, Türkiye'deki eğitim bilimciler içinde en çok tanınan hoca karşında duruyordu. Arkadaşım Osman Vaiz ile birlikte gitmiştik yanına. Kıbrıs'tan geldiğimizi ve okulumuzu duyunca bizimle epey ilgilendi, Türkiye'de lisansüstü eğitim programlarının giriş koşullarını sağlamada ikimizin de bazı eksiklikleri vardı. O eksikliklere rağmen özel öğrenci olarak bölümden bir ders alabileceğimizi, böylelikle bölümdeki hocaların bizi, bizim de üniversiteyi, ortamı ve hocaları tanıyıp devam edip edemeyeceğimizin netleşeceğini söylemişti. Lisansüstü eğitimde yoğun talep alan Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim bölümüne giriş için bize yol göstermesi, kılavuzluk etmesi benim için çok önemlidir. Tahmin ediyorum ki, onca belirsizliğe karşın Kıbrıs'tan çıkıp Türkiye'ye gitmemiz, istekli oluşumuz ve kendimizi geliştirme motivasyonumuz onu etkilemişti. Zaten bir eğitimci, öğrencisinin gözüne baktığında anlar değil mi? İşte Özcan Demirel, ileriye gören ve öğrenciyi tanıma becerisi olan bir hocadır bence.

Bir dönemlik Hacettepe Üniversitesi'ndeki özel öğrenci statüsündeki deneyimden sonra lisansüstü giriş koşullarındaki eksiklikleri tamamlayarak 2000-2001 Bahar döneminde Ankara Üniversitesi'nde Türkçe'nin Eğitimi ve Öğretimi programına başvurduğum ve tam zamanlı öğrenci olarak kabul edildim. Hacettepe Üniversitesi'nden çok memnundum ancak ara dönemde sınav ve öğrenci kabulü yapılmadığı için Ankara Üniversitesi'ne yönelmiştim. Arkadaşım Osman Vaiz ise bir dönem daha bekleyip Hacettepe Üniversitesi'ne devam etti ve onun aracılığıyla Özcan Hoca'nın dersleri, kitapları, çalışmalarından haberdar olmaya devam ettim. Ancak bununla sınırlı kalmadı tabii. Yolumuz yine kesişti, iyi ki...

Ankara Üniversitesinde devam ettiğim yüksek lisans ve sonrasındaki doktora programında farklı üniversitelerden (ODTÜ, Hacettepe gibi) hocalar ders veriyordu. Ne oldu, biliyor musunuz? Özcan Demirel'in, Ankara Üniversitesi'nde Yabancı Dil Eğitimi ile Türkçe Eğitimi programlarında dersleri vardı. Özcan Hoca, kendisi de dil eğitimi kökenli olduğu için ve elbette Ankara Üniversitesi'ndeki öğretim üyeleri ile iyi ilişkileri sayesinde yıllarca misafir öğretim üyesi olarak Ankara Üniversitesi'nde dersler verdi. Aslında misafirlik sözgelimi, o bölümün bir demirbaşydı demek yerinde olur. İşte yolumuz böylece yine kesişti. Şunu söylemek isterim ki, Özcan Hoca'nın kadrosunun olduğu üniversitenin dışında başka bir

üniversitede canla başla uğraşması ve aidiyet duygusuyla sorumluluk üstlenmesi onun işbirliğine açık bir eğitimci olduğunu gösteriyor bence.

Doktora programında Özcan Hoca'dan aldığım dersin adı 'Dil Eğitiminde Program Geliştirme' idi. Yanılmıyorsam üç kişiydik dersi alan ve dersi takip etmek için Beytepe'ye gidiyorduk. Özcan Hoca, kendi odasında yapıyordu dersi. Samimi bir ortamdı ve bizi hiç germeden ders işliyordu. Arkadaş ve hatta meslektaş gibi davranıyordu bize. İddialıydı da tabii. Sorgulamamızı ister, sadece Türkçe kaynaklarla yetinmememizi tembihlerdi. "Size program geliştirmeyi en temelden anlatmayacağım. Bu aşamada onu bilmekle yükümlüsünüz." demişti ve o dönem Türkiye'de hiç kimsenin bilmediği 'Avrupa Dil Gelişim Dosyası' ile bizi tanıştırmıştı. O kadar heyecanla anlatırdı ki ELP'yi (Türkçesi Avrupa Dil Gelişim Dosyası), itiraf ediyorum niye bu konuya bu kadar zaman harcıyoruz diye geçirirdim içimden. Sonradan gördüm ve anladım ki, bu dil öğrenme yaklaşımı tüm Avrupa'da kullanılmaya başladı ve yaygınlaştı. Bugün sözünü ettiğimiz dil seviyeleri (A1, A2, B1 gibi) ve benzeri birçok terimi Türkiye'ye getiren, tanıtan ve Türkçeleştiren değerli bir eğitimcidir Özcan Hoca. O, Türk eğitim literatüründe ilklerin adamıdır. Henüz kimse bir şeyleri duymamışken bulur ve sizin önünüze koyar. Bana derslerde şöyle derdi: "Kıbrıs, Türkiye'den önce AB'ye girerse Avrupa Dil Gelişim Dosyasını siz bizden önce uygulayabilirsiniz." Bu heyecanla Kıbrıs'a da gidip Saray Otel'de bir grup öğretmenle çalıştay yaptığına ve ELP'yi tanıttığına tanık oldum. Emekini acımayan ve bildiklerini paylaşarak eğitimcilere ışık tutan biridir Özcan Hocam.

Doktora dersimiz bittikten sonra, bir nevi ona sevgimi ve saygımı kanıtlamak için, çok önemsedığı Avrupa Dil Gelişimi Dosyası konusuyla ilgili Özcan Hocayla bir makale yazmak istedim. Adımın onunla bir makalede yan yana geçmesi benim için çok önemliydi. Nitekim Ankara Üniversitesi TÖMER'de ELP'yi kullanarak deneysel bir çalışma gerçekleştirdim. Süreçte bana yol gösterdi, yazdıklarımı okudu ve beni yönlendirdi. Makalemiz uluslararası bir dergide yayımlandı. Makale yayımlandıktan sonra takip ettiğini ve atıf durumumuzu merak edip bana sorduğunu söylemek isterim. Bu durum ise onun sahipleniciliğini ve adının olduğu bilimsel çalışmaları ne kadar önemsedığını gösteriyor.

Doktora derslerini tamamladıktan sonra yeterlik sınavı jürimde Özcan Hoca vardı. Yazılı sınavda beş soru sorulur, ikisini yanıtlamamız istenirdi. Onun sorusunu yazılı sınavda yanıtlamamıştım. Yazılı sınavda sorduğu soruyu sözlüde bana yine yöneltmişti. Karşılıklı güлüştüğümüzü hatırlarım ve ardından soruyu yanıtladım. Cevabımı yeterli bulmuştu. Sınav bitiminde "Neden başka soru değil de aynı soruyu tekrar sordunuz?" diye bu kez ben ona sormuştum. O denli rahat bir iletişim kuruyor ki öğrencileriyle çekinmeden aklınızdan geçeni konuşabilirsiniz

Özcan Hocayla. Bana verdiği cevap şöyle oldu: “Derste en ince ayrıntısına kadar üzerinde durduğumuz ve birlikte makalemizin olduğu bir konuya ne kadar hakim olduğunu bir kez daha test etmek istedim.” Eğitimin o mühim tanımında geçer; “kalıcı izli öğrenme” diye. İşte Özcan Hoca, her zaman kalıcı izli öğrenmelerin peşindedir, öğrencisinde kalıcı iz bırakmak ister. Bu yaşantım da onu gösteriyor bence.

Öğrencilik hayatımdan sonra da Özcan Hocayla görüşmeye devam ediyorum. Emekli olduktan sonra Kıbrıs'ta görev yapmaktadır. Bu durum onunla görüşmemizi sağlamıştır. Kıbrıs'ta olup eğitim sistemimize katkı sağlaması ve insan yetiştirmesi bizim için bir şanstır.

Sözün özü, bir bilim insanının temelde üç sorumluluğu vardır.

İnsan yetiştirmek ve öğretme sorumluluğu,

Bilimsel çalışmalar gerçekleştirmek ve araştırma sorumluluğu,

Toplumsal gelişime katkı sağlamak ve bilinçlendirme/aydınlatma sorumluluğu.

Özcan Hocam, yukarıda sözünü ettiğim üç sorumluluğu en iyi şekilde yerine getiren ve Türkiye'nin önde gelen eğitim bilimcilerden biridir.

İyi ki sizi tanıdım ve öğrenciniz oldum Özcan Hocam.

OĞUZ GÜRBÜZTÜRK**Doktora Öğrencilerine “Arkadaşlarım” diyecek kadar Yüce Gönüllü İnsan****Prof. Dr. Özcan DEMİREL**

Sınıf öğretmenliği alanında ön lisans derecesini aldıktan sonra, öğretmenlik yapmak mı? Yoksa bu derecenin üzerine, eğitim bilimlerinin bir dalında lisans eğitimi olarak eğitim alanındaki bilgi birikimi ve yetkinliği daha üst noktalara taşımak mı? Tercihim ikinciden yana oldu ve genelde Eğitim Bilimleri, özelde Eğitim Programları ve Öğretim (EPÖ) alanının bir üyesi olma sürecim Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi’nde başladı. Aldığımız derslerin gereği olarak ve alanımızı çok yönlü tanıma ihtiyacından kaynaklı, eğitim bilimleri alanyazınında incelemeler yaparken, EPÖ alanının duayenleri arasında olan Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızın adına rastladım ve deyim yerindeyse lisans eğitiminden başlayarak, yüksek lisans ve doktora sürecinde, O’nun eserleriyle ve görüşlerinden aldığım ilhamla büyüdüm desem çok da abartmış olmam.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamla yüz yüze tanışmam, 1986 yılında Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü EPÖ Ana Bilim Dalında yüksek lisans eğitimine başlamamla mümkün oldu. Güz yarıyılında alacağımız dersleri seçmek üzere o dönem Ana Bilim Dalı Başkanı olan Merhum Prof. Dr. Nurettin Fidan Hocamızın yanına uğradığımda Özcan Demirel Hocamızın odasına götürerek tanıştırmıştı. O anı, dün gibi hatırlıyorum ve kolay kolay da unutmayacağım. O dönem dersini bahar yarıyılında alacağım için, güz yarıyılında Özcan Hocamızla ders ortamında karşılaşmak kısmet olmadı ama fırsat buldukça ziyaretine gittim ve akademik sohbetler etmeye çalıştım. Güz yarıyılıının bitiminde Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, EPÖ Ana Bilim Dalında, Özcan Demirel Hocamızın da Hocası olan saygı ve rahmetle andığım Prof. Dr. Fatma Varış’ın yanında araştırma görevliliğini kazandığım için yüksek lisans eğitimime 1986-1987 bahar yarıyılından itibaren Ankara Üniversitesi’nde devam ettim. Bu nedenle Özcan Demirel Hocamla yüksek lisans derslerinde yüz yüze olamadım. Bu durum içimde bir ukde olarak kaldı derken, yine Ankara Üniversitesi’nde doktora derslerine başladığımız dönemde Prof. Dr. Fatma Varış Hocamızın “Alanımızın diğer üniversitelerdeki temsilcilerini de tanımanız lazım evladım” diyerek 1-2 dersi de Hacettepe Üniversitesi’nden almamızı önermesi ve bu derslerden birinin de Özcan Demirel Hocamızın dersi olmasıyla, duyduğum sevinci anlatamam.

Doktora düzeyinde Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızdan aldığım ders ‘Öğrenme ve Öğretme Süreçleri II’ idi. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsündeki Eğitim Fakültesinin o dönem (1990-1991) yürüttüğü lisansüstü dersler, Merkez Kampüs M ve R salonlarında yapılıyordu. Akşamüzeri 17.00 sularında başlayan

Özcan Demirel Hocamızın dersi için, halen Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmakta olan Cem Babadoğan ile Cebeci semtindeki fakültemizden yürüyüş mesafesindeki Hacettepe Merkez kampüse, bazen ellerimizde atıştırılmalık bir dürümle, yaptığımız hemen her haftaki yolculuk biriktirdiğim anılar arasındadır. Armağan kitabı için kaleme aldığım bu yazıya koyduğum başlık, işte bu dersin bir yaşantısıdır. Hacettepe Üniversitesi'nde doktora yapmakta olan arkadaşlarımızla birlikte bizim de Ankara Üniversitesi'nden katıldığımız Özcan Demirel Hocamızın ders sırasında bizlerle olan diyalogu, alana hâkimiyeti, görüşlerindeki derinlik, "İyi ki O'nu tanıdım, iyi ki öğrencisi olmuştum" dememe neden oldu. Belli bir düzen içinde, keyifli ama akademik gelenekten ödün vermeyen bir anlayışla yürüttüğü derslerinde zamanın nasıl geçtiğini bilemiyorduk. Dersler sırasında, öğrenme-öğretme süreçlerini ilgilendiren tüm yapı ve düzenlemeleri nasıl bir anlayışla görmemiz gerektiği yönündeki önerilerinin yanı sıra, o gün "Sizler benim arkadaşlarımsınız, bu süreci birlikte yöneteceğiz, birlikte öğreneceğiz" diyen ve bugün de her karşılaştığımızda yanında birileri varsa, onlara beni ve o dönemdeki arkadaşlarımızı "Benim arkadaşım" diye tanıtan yüce gönüllü bir insandır Özcan Demirel Hocamız.

Yüce gönüllü olması yanında, EPÖ alanının daha nitelikli hale gelmesi için takım ruhuyla çalışmalara öncülük eden bir kişiliğe sahip olması da üstün meziyetlerinden biridir. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamız yaptığı çalışmalarla, EPÖ alanının duayenlerinden Prof. Dr. Fatma Varış, Prof. Dr. Selahattin Ertürk gibi hocalarımızdan aldığı bayrağı ikinci nesil duayen bir hoca olarak daha da yükseltilerek çıkarıp, aralarında benim de olduğum, yetiştirdiği pek çok öğrencisine rol model olmuştur. Bu özelliği, yükseköğretimin her düzeyinde (Lisans, yüksek lisans ve doktora) yüz yüze verdiği derslerle hayatına dokunduğu; ayrıca yazdığı eserlerle ve akademik toplantılarda (kongre, sempozyum vb.) dile getirdiği görüşleriyle de EPÖ alanına ve öğretmenlik mesleğine adım atmış veya atacak olan binlerce öğrencisine/meslektaşına yaptığı katkıları düşündüğümüz zaman ayrı bir anlam ve önem kazanmaktadır.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam!

Başta şahsıma ve tüm diğer öğrenci ve meslektaşlarınıza kattıklarınız için; yurtiçi, yurtdışı çalışmalarınızla EPÖ alanına yaptığınız hizmetler için önünüzde saygıyla eğiliyor, en derin şükranlarımla ellerinizden öpüyorum. İlkeleriniz, akademik gelenekleriniz ve hizmet anlayışınız bana ve tüm öğrencileriniz ile meslektaşlarınıza rehber olacaktır. Sizi hiç unutmayacağım. Daima yanınızda ve yakınınızda olmak için çaba göstereceğim.

Değerli Eşiniz Nursel Abla ve çocuklarınızla birlikte sağlıklı bir ömür diliyor, saygılar sunuyorum...

EDA GÜRLER**Özcan Hocam**

Sonsuz sabrınız, güler yüzünüz ve sakinliğiniz öğrencilerinizle ve meslektaşlarınızla iletişiminizi güçlendiren, örnek alınabilecek önemli özellikleriniz olarak belleğimizde yer etti. Güncel gelişmelerin en yakın takipçilerinden biri olarak alanyazında yeni yönelimlere ilişkin kavramları doktora derslerimizde ve/veya tez çalışmalarımızda ele almamıza her zaman öncülük ettiniz. Öğretmenlik deneyiminizden elde ettiğiniz yaşantılarınızı derslerinizde, görüşmelerinizde, toplantılarda sık sık paylaşarak herkesin sevgisini kazandınız ve deneyimlerinizden çıkarımlarda bulunmamızı sağladınız. Yurt içi ve yurt dışı kongrelerde (örneğin Bükreş'te Sayın Büyükelçimizin, büyükelçilikteki davetine bizlerle giderek farklı bir deneyim kazanmamıza vesile olmanız) hem bilime katkı getirmek adına hem de çok keyifli zamanlar geçirmemiz adına her zaman gözlerimizin içi parlayarak anlatacağımız anılarımızın olmasında rolünüz çok büyük. Esprilerinizle derslerde, ortak çalışmalarda zamanın neşe içinde nasıl geçtiğini anlamamız mümkün oluyordu. Güzel ailenizle hep bizlere örnek oldunuz.

Yüksek lisans ve doktora tez danışmanlığınız boyunca aynı zamanda akademisyenlik hayatımda bana kattığınız değerli bilgilerinizle “Hocam”, hayata bakış açısıyla ve zaman zaman yaşamınızdan örnekler vererek bizlere verdiğiniz nasihatlerle “Büyüğüm” olarak mesleki gelişimime ve yaşamıma katkılarınız benim için çok değerli.

Sonsuz sevgi ve saygılarımla...

AHMET YILMAZ GÜRSES**Sevgili Özcan - Çok Değerli Kardeş**

Epey zaman oldu. Bir gece rüyamda zaman tüneline girmiş, hızla geriye doğru koşuyoruz. Tünelin duvarında Saatli Maarif Takvim yaprakları 2021, 2020, 2019, 2018..... savruluyor.

1953-54' de durdu.

İkimiz koşuyorduk. Birden 40 kişi, 12-13 yaşlarında terzihaneden devşirme bir dersane sıralarında oturuyoruz. Arifiye Köy Enstitüsü'nün, Muallim Mektebi'nin, yeni başladığımız Öğretmen Okulu'nun 1-B sınıfı oluşuvermiş. Altı öğrenim yılı ... O zamana göre çok uzun, 80'li yaşlara göre çok kısa, çabuk, çabuk geçivermiş...

1960 yılında düzenlenen mezuniyet töreninde, Okul Müdürü'müz Azmi Gökmen Bey'in konuşması hala belleğimizdedir. Çocukluğumuzu, gençliğimizi beraber geçirdiğimiz o güzelim 12 – 18'li yaşları hala unutamıyorum. Koltuğumuza sıkıştırılan dört büyük kitap (Nutuk 1-2-3 ve Elmalı'nın tercüme ettiği Türkçe Kuran-ı Kerim) ayrıca öğretmenlik mesleğine başlamadan önce verilen 80 TL donatım bedeliyle, Anadolu köylerinde 30 yıl hizmet, bir o kadar emeklilik yılları ve 80'li yaşlara MERHABA ...

Birbirlerini kardeş gibi seven sınıf arkadaşlarımız ... Çoğumuz sonsuzluğa uğurlandı. Biz yaşayanların sayısı da oldukça azaldı 5- 6'yı geçmiyor. Bizden önce dönülmez yolculuğa çıkanlara, Yaratan'ın rahmeti bol olsun, ruhları şad olsun. İsim ve hatıralardan bahis etmedim. Kendimi zor tutuyorum. Ağlamamak için ... Genç öğretmen arkadaşlarımızın bahtları açık olsun.

With my best wishes !..... (Bana öğrettiğin İngilizce için çok teşekkür ederim)

Altı yıllık sıra arkadaşın

NERMİN-MEHMET GÜVEN**Siz Benim Öğretmenimsiniz!**

Kırk bir yıl öğretmenlikten sonra emekli olup, Bodrum, Hekimköy’de yazlık evimizde daha uzun zaman geçirmeye başlamıştım. Yazlık komşularımızla deniz keyfinden sonra kahve sohbetleri yapıyorduk. Yine böyle bir sohbet sırasında Özcan Bey yanımdaki komşumuza ilk tayin yerinin Malatya olduğunu ve Malatya Ticaret Lisesi’nde İngilizce öğretmeni olarak çalıştığını söyledi.

Bir anda okulum Malatya Ticaret Lisesi ve ortaokul İngilizce öğretmenim gözlerimin önüne geldi. Uzun zamandır aynı sitede görüşmemize rağmen bir bağlantı kuramamıştım. Bize öğrettiği Kafkas halk oyunları, yaptığımız dans gösterileri ve Çayda Çıra oyununun sonunda çıkarıp salladığımız Türk bayrakları. 1 Mayıs’ ta okulca gittiğimiz pikniklerideki yarışmalar... bir anda bütün hatıralar beynime üşüştü. Hemen yerimden kalkarak öğretmenime sarıldım. “Siz benim öğretmenimsiniz” dedim. Çok duygusal bir andı, karşılıklı ağlaştık. Siz “Eşimin de asker arkadaşınız” dedim. Eşimin Tuzla Piyade Okulu Yedek Subay Yıllığı’nda Özcan Hocamın fotoğrafını görmüştüm. Bundan sonra film koptu. Karşılıklı öğretmenlik ve askerlik anıları anlatılmaya başlandı.

Artık Ankara’da da Özcan Hocam ve eşi Nursel kardeşimizle sık sık görüşüyoruz. Bizler için “ÖĞRETMENİMİZ” , “TERTİPLERİMİZ” çok yakın dostlarımız.

Özcan Hocam, iyi ki öğretmenim ve eşimin tertibi olmuşsunuz.

Nice mutlu ve sağlıklı yıllara !

MERAL GÜVEN

“Özcan Hocam”

Özcan Hocam ile ilk defa 2003 yılında karşılaştım, şimdi profesör olan arkadaşım Handan Deveci hocanın doktora tezi savunma jürisi için gelmişti. Adını sürekli duyduğumuz, yayınlarını takip ettiğimiz, kitaplarını okuttuğumuz hocamızla yüz yüze karşılaşmak beni çok mutlu etmişti. Şunu da belirtmek isterim görür görmez Özcan Hocamın kendinden emin duruşundan bir de ortama kattığı olumlu enerjisinden etkilenmiştim. Anadolu Üniversitesi'nde ders aldığım tüm hocalarımın hocası olan aynı zamanda eğitim programları ve öğretim alanındaki çalışmaları ile öncü yapısını koruyan hocamı tanıdığım ilk günden itibaren kendisinden hep birşeyler öğrendim. Her zaman yeni konular üzerinde çalıştığını bildiğimiz Hocamı şimdi doçent olan öğrencim Bilge Çam Aktaş'ın tez izleme komitesine davet etmek için aradığımda nasıl heyecanlandığımı anlatamam. Ancak Hocamı yakından tanıyan herkesin tahmin edeceği gibi bu daveti seve seve kabul edeceğini söyleyerek beni nasıl da rahatlatmıştı. Özcan Hocamdan hiç ders almasam da bu toplantılar bana hem onu yakından tanıma olanağı vermiş hem de ondan ders alma olanağı sağlamıştır. Bu derslerden en önemlisi de özellikle belli konuda çalışırken tek bir noktaya odaklanmadan çok yönlü düşünebilmenin ne denli önemli olduğunu sadece söyleyerek değil uygulayarak göstermesidir. Katıldığı her toplantımızda hızlı tren ile yaptığı Ankara - Eskişehir seyahatlerinde okuduğu raporun bir kez daha üzerinden geçip notlarından parçaları bizimle paylaşması beni de bıraktığı izlerden birisidir.

Değerli Özcan Hocamın, engin bilgisi, hoşgörüsü, çalışkanlığı, titizliği, yol gösterici yapısı, ince zekası, yapıcı ve toparlayıcı yönü, bilgeliği, duygusallığı, babacan tavırları, kibarlığı burada sıralayabileceğim benim tanık olduğum özelliklerinden sadece birkaçı. Yüz yüze tanıdığım ilk günden itibaren, Özcan Hocam ile biraraya geldiğim akademik olsun olmasın her ortam bana güzel şeyler kattı. Bunların hepsi için Sayın Hocama çok teşekkür ediyorum. İyi ki sizi yakından tanıma fırsatı elde ettim. Özcan hocam eşiniz ve aileniz ile birlikte sizlere sağlıklı, mutlu ve güzel bir yaşam diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla...

DAVUT HOTAMAN**Çok Değerli Hocama**

Eğitim yaşantımın ilk, orta ve yükseköğretim sürecinde öğrencisi olma şerefine ulaştığım, dokunuşlarıyla bana yön veren, ilham veren ve dolayısıyla değer katan öğretmenlerim ve hocalarım oldu. Hemen hemen eğitim alan herkeste olduğu gibi, bende de ilkokul öğretmenim bunların en önemli, en değerlilerinden biriydi. İlk kez annem ve babamın yerine koyabileceğim birileri olmuştu. Ortaokula gelince bir Türkçe öğretmenim oldu. Harika Türkçe konuşuyor, mükemmel öğrenci ilişkileri ve çok derin dünya görüşü vardı. İlçe kütüphanesine üye olmamı sağladı, onun sayesinde Türk ve dünya klasikleriyle tanıştım, okumayı sevdim. Lise eğitimimde ise matematik öğretmenim benim için önemliydi. Matematiğin zor olmadığını, analitik düşünme süreciyle iç içe olduğunu hep söylerdi. Onun sayesinde edebiyat okurken, sınavla matematik programına geçtim ve liseden mezun oldum. Türkçe ve matematik sayesinde, 1984 yılında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim programına kayıt hakkı kazandım. Ankara'ya giderek Hacettepe Üniversitesi'ne kayıt oldum ve böylece Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile tanışma şerefine nail oldum.

Anadolu'dan gelen her öğrenci gibi, bölgemin kültürünü ve düşünme biçimini temsil eden biriydim. Ancak, hiçbir şeyin görüldüğü gibi olmadığını, diğer bakış açılarını bilmeden fikir beyan etmenin hatalı olacağını, beyan edilen bu fikir yanlış olmasa da, mutlaka eksik kalacağını güler yüzüyle ve sakinliğiyle bize anlatan bir hocamız vardı. O hocamız bize programı sevdirdi, kitaplarıyla alan bilgimizi genişletti. Akademik yaşantımızı şekillendirdi. Lisansüstü derslerinin bir kısmını küçük ve sıkışık odasında konferans tadında keyifle yaptık. Kurtuluş'ta yapılan derslerin benim için keyfi başkaydı. İş çıkışı koştura koştura gelip, bazen kafeterya da, bazen de Kızılay'da yemekli dersler/toplantılar yapardık. Akşam saatlerine denk geldiklerinden miydi acaba ama o dersler muhteşemdi.

Zamanla hocamızla hukukumuz gelişti. Ailemle tanıştılar. Özcan Hocamın öneri ve teşvikleriyle rahmetli eşim de programda yüksek lisans yapmaya başladı. Kızımızla tanıştı ve kızımın da sevgili dedesi oldu. Dünyayı ve gelecek eğitim sistemlerini çok konuşurduk. Akademik yaşamın inceliklerini ve etik değerlerini ondan öğrendim. Çalıştığım kurumdan ayrılıp, akademiye geçmemi ona borçluyum. Özcan Hocam, "Yıldız Teknik Üniversitesinde hoca arıyorlar" demeseydi, Ankara'da çalışmaya devam ediyordum. Akademiye girmeme vesile olduğundan, ne zaman başım sıkışsa, yardıma ihtiyacım olsa, akademiyle ilgili sıkılmadan yardım isteyebileceğim yegâne kişidir. Sağlığının iyi olduğunu öğrendikçe, babamın sağlığıyla ilgili iyi haber almış gibi mutlu olurum, keyif duyarım.

Eğitim programlarıyla ilgili alan bilgimin ve akademik kişiliğimin şekillenmesinde de Sayın Hocamın etkisi büyüktür. Tanımaktan, öğrencisi olmaktan onur duyduğum, entelektüel kişiliğiyle şahsıma ve pek çok öğrenci-akademisyene rol model olan, bilgeliğiyle ufkumuzu genişleten, sakinliğiyle kişiliklerimizi etkileyen Sayın Hocamın mesleğe olan katkılarının devamını canı gönülden diliyorum, ailesiyle sağlık, huzur ve mutluluk dolu nice nice yıllar diliyorum.

Selam ve saygılarımla...

MÜSTEYDE İRIKOĞLU

Ben, Hacettepe İngiliz Dili Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gördüğüm yıllarda Prof. Dr. Özcan Demirel'in eğitim verdiği tabiri caiz ise kendini şanslı gören öğrencilerindenden birisiyim. Öğretmenlik kariyerim boyunca yakaladığım başarılar, bu başarıları yakalamama sebep olan kendileri için küçük, bir öğrenci için büyük dokunuşlarla (kendisi belki farkında belki değildir) meslek hayatımdaki mihenk taşlarını oluşturan önemli eğitimcilerden birisi olmuştur.

Sonsuz teşekkürlerle...

BÜLENT İNAL

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızın öğrencisi olmak doktora çalışmalarına önemli katkı sağlamıştır. Hocamızın derslerini her zaman verimli tartışma ve paylaşımların yapıldığı bir içerik olarak hatırlıyorum. Hocamızın derslerinde kendinizi rahatlıkla ifade edebilmeniz, düşüncelerinizi ve yorumlarınızı yargılanmadığını bildiğiniz yapıcı akademik bir öğrenme ortamında paylaşılabilmeniz, öğrenme ortamına istekle katılmanızı ve kendi öğrenmenizin de sorumluluğunu alabilme olanakları sunmaktadır.

Program geliştirme alanında aldığım doktora dersi, program tasarımı sürecine farklı bir perspektiften bakma olanağı sağladığını düşünüyorum. Program geliştirme, program geliştirmenin kuramsal temelleri, program geliştirme, yaklaşım, model ve tasarımları konusundaki ders paylaşımlarımızın akademik hayattaki öğretim programı tasarımı çalışmalarına çok önemli katkı sağlamıştır.

Özcan Hocamızın her sorun karşısındaki proaktif yaklaşımı sorunların çözülmesi sürecine olumlu bir perspektiften bakma olanağı sağlamaktadır. Hocamın doktora çalışmalarındaki desteği, önerileri, olumlu tutumları ve en yoğun olduğu zamanlarda bile danışmanlık saatlerinde zamanı ayırması akademik çalışmalarımı oldukça olumlu etkilemiştir.

Hocamız eğitim ile ilgili sorunlar karşısında büyük resmi görebilmenin sorunların çözümüne katkı sağlayacağı konusunda da önemli bir rol modeli olmuştur. Hocamızın yapılması gereken bir çalışmanın aksadığı durumlardaki yargılamaktan uzak, yapıcı geri bildirimleri öğretim programı geliştirme çalışmalarının olumlu tamamlanmasını sağlamıştır. Hocamız ile her konuşma fırsatı yeni bir akademik çalışmanın yapılmasına yönelik ilham verici bir içeriğe sahiptir. Özcan Hocamız ile görüşme farklı bir proje demek anlamına da geliyor.

Bugüne kadar verdiği destek ve emekler için sonsuz teşekkürler ediyorum.

Sevgi ve saygılarımla.

MURAT İNCE

Prof. Dr. Özcan Demirel, Eğitim Programları ve Öğretim alanı ile yolu kesişenlerin mutlaka yararlandığı bir kaynak ve sığındığı bir limandır. Kendisiyle ilk olarak 2011 yılında Ankara Üniversitesi'nde doktora dersinde yüz yüze tanışma fırsatı buldum. Elbette öncesinde, yayınlarını, kitaplarını takip ettiğim bir akademisyendi ancak yüz yüze hocamızdan ders almak beni inanılmaz mutlu etmişti. Çünkü kendisi benim için tam bir rol-modeldi. Dil alanından gelmiş bir Eğitim Programları Profesörü olması hep ilgimi çekmişti. Ben de dil alanından gelmiş biri olarak Hocamı hep bu bağlamda örnek almışımdır. Sonrasında, kendisinden aldığım dersler, birlikte yaptığımız bazı akademik çalışmalar ile yıllar akıp geçti. Derslerine ve öğrencisine verdiği önem ve çalışma disiplini, işini ne kadar çok sevdiğini gösteren en önemli işaretlerdi benim için.

Doktora ders dönemim sürecinde Özcan Hocamla aramdaki bir anektodu asla unutamıyorum. Ben Zonguldak'tan Ankara'ya doktora derslerim için geldiğim için ders sonrasında otobüse yetişme gibi bir durumum söz konusu idi. Ders çıkışlarında beni şahsi arabasıyla (kendi ifadesiyle Kara Kaçan) AŞTİ'ye bırakma nezaketini gösterirdi. Hocamın bu mütevazılığı ve içtenliği, aslında ne kadar öğrenci dostu bir şahsiyet olduğuna harika bir örnektir.

Bunların yanı sıra kendisi; Atatürk sevgisi ile dolu, Cumhuriyetimizi kuran iradeye sıkı sıkıya bağlı bir eğitimci ve aydındır. Onun, eğitime dair güncel sorunlara getirdiği öneriler hem ülkemizin hem de geleceğimizin aydınlık yarınları için çok önemli ve dikkate değerdir. Gerek derslerinde, gerek sohbetlerinde; biz öğrencilerine hiç bıkmadan, yorulmadan, yaşadığımız coğrafyanın güzelliklerini anlattı ve bu ülkenin çocuklarının eğitimine katkı sunmanın büyük bir onur olduğunu her an vurguladı. Eğitim sistemimizin çarklarının doğru işleyebilmesi için bizleri hem yönlendirdi hem de sorunlar üzerinde bilimin ışığında çalışmamız konusunda bizleri cesaretlendirdi.

Şu an Hocamdan öğrendiklerimin doğrultusunda akademik çalışmalarımı verimli bir biçimde sürdürüyorum. Çalışmalarım ile ilgili zihnimi kurcalayan sorulardan onun sayesinde hiç korkmuyorum; çünkü kendisini her aradığımda mutlaka beni yönlendireceğini, benim ufkumu açacağını adım gibi biliyorum. Özetlemem gerekirse; öğrencilerime, onun bana öğrettiklerini anlatabilmek, aktarabilmek benim için büyük bir şeref ve mutluluktur. Kendisine minnettarım. Daha kendisinden öğrenecek çok şeyimiz var.

İyi ki varsınız hocam... Her daim öğrenciniz...

KORKUT ULUÇ İŞİSAĞ

Özcan Hocamla, doktora başlamadan önce kendisini odasında ziyaret ettiğim zaman tanışma şerefine nail olmuşum. Gerek yaklaşımı gerek önerdiği akademik kaynaklar açısından hocam hakkında son derece olumlu bir izlenime kapılmışım. Nitekim doktora başladığımda kendisinden aldığım derslerde hem akademik hem de genel hayata dair sevgili hocamdan pek çok şey öğrendim. Ders aşaması ve yeterlik sürecinden sonra doktora tez danışmanlığımı yapan Özcan Hocamla geçirdiğimiz süre boyunca desteğini hiçbir zaman için esirgemedi.

Dr. unvanını aldıktan sonra da Hocamdan edindiğim bilgiler ışığında akademik yayın yapmaya devam ettim ve bu süreçte hocamın bendeki olumlu etkisini kesinlikle belirtmem gerekmektedir.

Akademik hayatımda bana göstermiş olduğu ilgiden ve her açıdan sağladığı desteklerden ötürü Sayın Hocama minnettarım, kendisine sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı iletiyorum.

NURDAN KALAYCI**Özcan Hocama, Danışmanıma...**

Değerli şairimiz Nazım Hikmet'in anlamlı bir dizesi ile başlamak istedim yazıma... Yıllar önce şair şöyle seslendi uzaklardan ...

Demiştin sana hatırlarsan:

“Önemli olan ‘zamana bırakmak’ değil,
zamanla bırakmamak’ tır.

Bizde 1997 yılından bu yana danışmanımla ilişkimizi, dostluğumuzu “zama-na bırakmadan, zamanla bırakmadan” devam ettik. Hocamla yolculuğumuz yıllar boyu hep sürecektir. Uçsuz bucaksız yerlerde birbirine paralel şekilde, uzayan giden rayları düşünün. Daima beraberlerdir. Bazen bir kavşağa gelirler. Bazen makas değiştirirler. Ancak yollar ve raylar her zaman akar gider. Hava koşulları ne olursa olsun, bu yolculuk daim olsun Hocam. İlk doktora öğrencilerinizden biri olarak bana vermiş olduğunuz emek, katkı ve dostluğunuz unutulmaz.

Şu anda yurt dışındayım, yeni ve yine bir yolculuk aslında yeni bir öğrenme süreci. Bu sürecin başında yani geçen hafta Hocamla mesajlaştık ardından görüş-tük, konuştuk, güç veren, destekleyen ve yanımda olduğunu hissettiğim bir konuş-ma idi her zaman olduğu gibi.

Üstad Can Yücel'in “Dostlar” şiirinin tek sözcüğünü değerli danışmanım, Hoca'mı anlatmak üzere değiştirirsem bana sitem etmez herhalde,

Hocalar ırmak gibidir,

Kiminin suyu az, kiminin çok,

Kiminde elleriniz ıslanır yalnızca,

Kiminde ruhunuz yıkanır boydan boya.

Düşüncelerimizin en iyi aynası yaşamlarımızın akışıdır, bu yaşam akışına her dönemde değer katan Değerli Hocama, her daim danışmanıma ve sevgili eşi Nursel Hocama en derin saygılarımla.

BÜLENT KARACA

Bayramda oldukça kalabalık bir grup olarak Özcan ve Cengiz Hocamızın evine bayramlaşmaya gitmiştik. Her ikisi de evlerinde bizi eşleri ile çok güzel ağırlamışlardı. Özcan Hoca ile ilgili benim özel bir anımı paylaşmak isterim. Özcan Hoca bize birinci ya da ikinci sınıftayken bilgisayar programlama kartları dağıtmıştı. Herkes bu bilgisayar kartlarında bir düzenleme yapıp tekrar Özcan Hocaya iade edecekti. Ama maalesef ben bu kartlardan birkaç tanesini kaybetmiştim. O zaman bunu Özcan Hocama söyleyemedim ve kartları da eksik teslim ettim. Özcan Hocadan daha sonra bana bu konuda herhangi bir geri dönüş olmadı. Muhtemelen hatamı görmezden geldi.

Bir de Özcan Hocamız Bölüm Başkanı iken Eğitim Fakültesi Dekanı'nı sınıfça makamında ziyarete gitmiştik. Makamında olan sohbetimiz hep İngilizce olarak gelişmişti ve bu ziyaret hem Özcan Hocamızın hem Dekanımızın hem de bizim oldukça hoşuna gitmişti.

MEMET KARAKUŞ

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamı ilk ‘Eğitimde Program Geliştirme’ kitabı ile tanıdım. Bizim lisans, hatta yüksek lisans öğrencisi olduğumuz dönemde program geliştirme ilgili çok sınırlı yayın vardı. Bu dönemde, program geliştirme sürecini anlamak için faydalandığımız üç kitap vardı. İkisi, Prof. Dr. Fatma Varış ve Prof. Dr. Selahattin Ertürk hocalarımız tarafından yazılan program geliştirme kitaplarıydı. Bunlardan sonra, Özcan Hocamın “Eğitimde Program Geliştirme” kitabı alandaki önemli kaynaklarımız arasına girdi. Hocanın kitabı, o dönemde program geliştirmeyi anlamak için faydalandığımız temel kaynaklardan birisi oldu. O dönemde aldığım; lacivert kapaklı ve kartal desenli kitap hala kitaplığımda durur. Bu yazıyı hazırlarken tekrar kitaba bir göz attım. Her sayfasında çokça not ve özetler almışım.

Özcan Hocamla ilk yüz yüze tanışmamız eğitim bilimleri kongresinde oldu. Daha sonra, birçok kongre ve çalıştayda, Hocamla birlikte çalışma şansına sahip oldum. Özellikle Portekiz’de yapılan Uluslararası Program Geliştirme Kongresi ve öncesindeki İspanya gezisinde daha uzun süreli olarak, Hocayla aynı ortamda bulunma fırsatı buldum. Adana’da yapılan ‘Öğretmen Yetiştirme’ ve İzmir’de yapılan ‘Program Tasarımı’ çalıştaylarında Hocanın liderliğinde çok verimli ve de keyifli işler yaptık.

Hocanın, akademisyenliğinin yanında etkili bir lider olduğunu düşünüyorum. Kurucusu olduğu ve hala çok büyük emekler verdiği Eğitim Programları ve Öğretim Derneği (EPÖDER) program geliştirme alanına önemli katkılar getirmektedir. Sonuç olarak, belki formal olarak Hocanın öğrencisi olmadım ama, informal olarak ondan ve yayınlarından çok şey öğrendim.

Hocam emekleriniz için çok teşekkür eder, sağlıklı ve mutlu bir ömür dilerim.

SEMİN KAZAZOĞLU**Sevgili Özcan Hocam**

Sizinle ilk olarak 2004 yılında başvuru yaptığım yüksek lisans jürisinde tanıştım. Aklımda iz bırakan sorularınızdan bazıları “What is the significance of CEFR in the frame of ELT?”, “What are the challenges of CEFR aligned curriculum adoption?”, “Define and exemplify language portfolio (ELP) and European Language Passport”. Bu jüriden başarılı bir şekilde geçerek sizin hem yüksek lisans hem de doktora öğrenciniz oldum. Bu sürecin en güzel bölümü de doktora tez danışmanım olmanızdı. Tezimin her aşamasında bana sağladığınız destek için sonsuz teşekkür ederim. Böylece sizi daha yakından tanıma imkânı buldum ve bu bana hem kişisel hem de mesleki birçok konuda katkı sağladı. Yaptığınız her işi özenli yapmanız ve titizlikle kontrol etmeniz, süreyi hiç önemsemeden saatlerce bir konuya odaklanmanız, öğrencinizle her zaman sevgi ve saygı iletişimi kurmanız, yapılan hataları esprilerle yorumlamanız gerçekten unutulmazdı.

Sizinle son olarak 11 Haziran 2020’de bir instagram canlı söyleşisi gerçekleştirdik. Bu benim için çok anlamlı ve değerliydi. Konu başlığımız “Self-Regulated Foreign Language Learning” idi. Yayın öncesinde birkaç kez rehearsing yapmıştık. Konuşacağımız konuları, soruları, hatta dekoru bile tekrar tekrar kontrol ederek belirlemiştiniz. Söyleşi sonrasında, sizi dinleyen ve izleyen birçok kişiden böyle bir söyleşi gerçekleştirip onları sizinle tekrar karşılaştırdığım için de teşekkür aldım.

Sizin gibi herkes tarafından sevilen ve takdir edilen duayen bir eğitimcinin öğrencisi olmaktan gurur duyuyorum ve kendimi çok şanslı hissediyorum.

Nice yıllara Değerli Hocam...

To me, you are a true model of honesty, empathy, enthusiasm, humour, and modesty.

“May your wisdom grace us until the stars rain down” (C.S. Lewis).

Very Respectfully,



SANA KHAN

Prof. Dr. Özcan Demirel's manner of teaching is so wonderful and refreshing. He is patient and supportive, and really knows how to motivate his students. He is great at building confidence and keeping lessons fun and engaging through effective activities such as ask the students to give presentations on advanced research techniques based authentic topics given by him and also promote the sense of research to highlight the issues of ELT.

He always made sure everyone understand explanations about various issues in English language teaching. He helped reason way out of problems regarding ELT and even showed purpose of authentic research in the field of language teaching. No doubt, he perfectly teaches and fulfills the objectives of the course. I felt comfortable approaching him with questions and concerns. No doubt, He did an excellent job of sparking my interest in a course. He always appreciates me on my performances which make me more motivated towards better learning. I shall be very thankful to him from the core of my heart and also thankful to God that I got the golden opportunity to become his student.

KASIM KIROĞLU

Balkan Yağmuru

Orhan Pamuk'un *Yeni Hayat* adlı romanı, "Bir gün bir kitap okudum ve bütün hayatım değişti." cümlesiyle başlar; buna benzer şekilde ben de "bir gün bir adamla karşılaştım ve bütün hayatım değişti." Abartıyorum zannetmeyin sakın; 30 yaşından sonra yüksek lisansa başlamama önyak olan ve (bir yere geldiğim için söyleyemiyorum ama) bugünlere gelmemdeki en önemli şahsiyetlerden biridir Özcan Hocam.

Ben eğitim hayatımda en çok onun derslerinde güldüğümü hatırlıyorum. İngilizlerin "sense of humour" dedikleri "olayların gülünç yönlerini görme yeteneği"nin vücut bulmuş halidir adeta Özcan Hocam. Bir gün Özcan Hocamın dersinde bi' taraftan kendisini dinliyor, bi' taraftan da yazdığı kitaptan anlattığı konuyu takip etmeye çalışarak bazı cümlelerin altını çiziyordum. Dönüp bana dedi ki "N'apıyorsun Kasım?" Ben de "Önemli yerlerin altını çiziyorum." diye yanıt verdim. Bana dedi ki "Ne yani, altını çizmediğin yerleri boş yere mi yazmışım?" Hem utandım hem de güldüm...

Kendisiyle yaklaşık 30 yıldır tanışırız ve ben bir kere bile kızdığına, bağırdığına tanık olmadım. Çünkü söyleyecek lafı olanların bağırımlarına gerek yoktur, onların bir fısıltısı bile yeter. Zaten bilgi küçük harfle konuşur, cehalet anırır. "Ya sessiz kalmalısınız ya da söyleyeceğiniz şey sessizlikten daha iyi olmalı." Özcan Hocamın her zaman sessizlikten daha iyi cümleleri oldu.

Foucault, "Bir yerde herkes birbirine benziyorsa orada kimse yoktur." der. Özcan Hocam da sürekli yeni yerler gördüğü ve daha da önemlisi yeni gözlerle bakabildiği için kimselere benzemez. Benim 20'li yaşlarda nice "ihtiyar" öğrencim varken "ileri" yaşlarda pek çok "genç" arkadaşım var. Özcan Hocam da benim "genç" arkadaşlarımdan. Bazılarının yaşları yoktur aslında, sanki 30 Şubat'ta doğmuş gibidirler; tıpkı Özcan Hocam gibi. Pek çokları hayatlarının belli bir aşamasından sonra "taşı düşmüş yüzükler" gibi dolanır şu hayatta, Özcan Hocam'ın taş(lar)ı hiç düşmedi, düşmeyecek. "Ölümden önce hayat var mı?" sorusuna, "Evet var!" diyebilecek nadir insanlardan biridir o.

Bir "nehir söyleşi" kıvamındaki *Bazı Maviler Daha Derindir* kitabını okurken bazı laflarda gözlerim dolmuştu. Bağlamından çıkarıldığında anlamın da bozulması tehlikesine rağmen bazılarını burada da paylaşmak isterim:

- Zaman: Kırk beş dakikaların bitmek bilmediği, elli beş yılın bir çırpıda geçiverdiği ağır meneviş.

- Vefa: Bazen gönül borcunun zamansızlığı, bazen kırmamak için unutmak.

- Torun: Badem içi.
- Susmak: Bazen sustuklarımın daha doğru olduğunu düşünürüm.
- “Harflerin gülüştüğünü senin isminde gördüm (Civelek).”

* Yukarıda adı geçen kitapta, “Tişört” başlıklı sayfayı okumanızı (naçizane) özellikle öneririm.

Marlon Brando, *Godfather* filminin bir sahnesinde, “Ailesiyle vakit geçirmeyen adam, gerçek bir adam değildir.” der. Aile kavramına bu kadar çok önem veren, sadece önem vermekle kalmayıp bunu hayatına da uyarlayabilen bir insandır Özcan Hocam. İnsan gün gelir ve aynanın karşısına geçip kendisine şu soruyu sorar: “Nasıl bir hayat(tı) benimkisi?” Şimdi adını anımsamadığım bir filmde bu soruya filmin kahramanı, “That was a great life!/Müthiş bir hayattı!” yanıtını vermişti. Benim penceremden Özcan Hoca’nın hayatı da böyle görünüyor...

Prof. Dr. Kasım Kiroğlu

HAKKI KONTAŞ

Saygıdeğer Hocam "Özcan Demirel"

Lisans yıllarından itibaren yayınlarından tanıdığım Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamla yüz yüze tanışmamız 2003 şubat ayında gerçekleşti. Doktora eğitimim için bir tercih yapmam gerekiyordu, benim de tercihim Özcan Hocamdan dolayı Hacettepe Üniversitesi oldu. Dolayısıyla Hocamızın Hacettepe Üniversitesi'yle özdeşleşmiş olduğunu, doktoram süresince de engin bilgi ve deneyimlerinden istifade ederek kendisini tanıma fırsat ve şansını yakaladığımı nadir insanlardan olduğumu düşünüyorum. Hocamın yetiştirdiği yüzlerce, binlerce öğrenciden biriyim, ancak her öğrenci gibi benim de kazanımlarım oldu. Bakış açımıza, mesleki ve sosyal yaşamımıza Hocam için küçük ancak bizler için büyük dokunuşları olmuştur. Türkiye'nin herhangi bir coğrafyasında eğitim camiası içerisindeki kişilerin yolları o veya bu sebeple mutlaka Hocamızla kesişmiştir. Bu vesileyle ülkemizin her yerinde onu tanıyan iki insanın bir araya geldiğinde Hocamın kulaklarını çınlatması kuvvetle muhtemeldir. Sadece ülke içinde değil, alanımızın uluslararasılaşması konusunda da Hocamızın önemli katkıları olduğunu düşünüyorum.

Hiç unutamadığım anılardan birini paylaşmak istiyorum. Bir gün doktora yapan arkadaşlarımızdan birinin çocuğu doğmuştu, biz de Özcan Hocama dede oldunuz mahiyetinde söyleyelim dedik. Söyledikten sonra Hocamız "Olamaz" dedi. "Neden Hocam?" diye sorduk. "Biz ona İngilizce hazırlık veriyoruz, bilimsel hazırlıktan şu kadar ders veriyoruz, şu görevleri veriyoruz, bu çocuk nasıl oldu?" diye cevaplayınca biz gülmekten koptuk tabi. Sanırım bu anı birçok arkadaşımızın zihinlerinde halen tazeliğini koruyordur.

Hocamızda benim gördüğüm veya benim üzerimde etki bırakan nitelikler olarak her şeyden önce çalıştığımız süre boyunca bize olan olumlu yaklaşımı, bizim her zaman bir aile ortamındaymışız gibi hissetmemize vesile olmuştur. Doktora sürecinde zaman zaman karşılaştığımız sorunlarımızı dinleme lütfu göstererek yol gösterici olması, çözüm odaklı yaklaşımı ve bize verdiği pozitif enerji benim üzerimde her zaman olumlu etkiler bırakmıştır. Hocamın bende bıraktığı etkilerden biri de mesleki yaşamı hayatın olmazsa olmazı olarak görmeden, hayatın diğer boyutlarının da var olduğunu ve bunların hiçbirini diğerine tercih etmeden, hepsinin bir denge üzerine oturarak sürdürülmesi gerektiği dikkatimi çeken önemli bir özellik olmuştur. Dolayısıyla o kadar yoğunluk içerisinde işine, ailesine ve sosyal çevresine de zaman ayırması bunun en önemli göstergesidir. Bu da zaman yönetimini çok iyi yapmasından kaynaklanmakta, bunu kongre ve sempozyumlarda çok daha iyi deneyimlemişimdir.

Hocamıza, yetişmemizde verdiği katkılardan dolayı teşekkürlerimi sunuyor, ailesiyle sağlıklı ve mutlu uzun yıllar diliyorum.

BENGİSU KOYUNCU**“Bazı Maviler Derindir”: Bilimsel Uzgörü ve Amaç’tır**

Yaşamın anlamı, hayatınıza dokunan doğru rehberle karşılaşmış olduğunuz kadardır. Elinize konan kelebeğin verdiği umut, sevinç, mutluluk, yaşam enerjisi gibi; tutulan dileklerin kabul olması için gözlerinizi kapatıp, yüreğinizle konuşmaktır. İşte böyledir Saygıdeğer Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ile karşılaşmak; heyecan ve mutluluktan konuşamasanız da, yanında olmak, sessizce birlikte yürümek, dinlemek, anlamak ve içindeki gücü uyandırmak...

Bazı “Maviler Derindir”... O derinlik sizi bilmek, öğrenmek, yeniden yola koyulmak ve her şeyden öte Çağdaş Türk Bilim Kadını olmak için “düşünmek” için tetikler, güçlendirir. Ben bu gücü yaklaşık 23 yıldır yüreğimde, ab-ı hayat gibi hissediyorum ve yaşıyorum; can-ı gönülden teşekkürler.

Sayın Hocam ile üniversite ortamında ve farklı bilimsel çalışma süreçlerinde birlikte olduk. Öğrenen için, bir uzgörü ve amaçtır. Her an kendisinden bir şey öğrenir, yeniden düşünmeye koyulursunuz. Örneğin tam 23 yıl önce dersinde bilgisayar göstererek, “Teknolojiyi, öğrenme sürecinde kullanmak için üst düzeyde hazırlanmalısınız. Bir gün öğrenme bu teknoloji üzerinden olacak” demişti. Mart 2020’den itibaren pandemi nedeniyle tam da Sayın Hocam’ın yıllar önce vurguladığı gibi çevrimiçi teknoloji tabanlı öğrenme-öğretme durumuyla karşı karşıya kaldık ve aklıma Sayın Hocam’ın dersi ve sözleri geldi. İşte o nedenle Prof. Dr. Özcan Demirel, “Bilimsel bir UZGÖRÜ ve AMAÇ”tır.

Sayın Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel, gözlerimi kapattım ve halen o dileklerim bitmedi ve bitmeyecek. Öğrencilerinizin gönlünde binlerce dilek var: “Sağlıklı, mutlu, çok uzun bir ömür” ve “hayatlarımızın anlamı olmaya devam etmenizi” canı gönülden dilerim.

Saygılarımla.

NECLA KÖKSAL

Kimi Eğitimciler Model Olur

Akademisyen olmayı tercih edenler tüm yaşamlarını eğitimle geçirirler ve bu süreçte pek çok öğretmenle ve bilim insanıyla karşılaşır. Ben Prof. Dr. Özcan Demirel ile 2001 yılında karşılaştım. Buket Uzuner'in "Hayatta en büyük mucize, küçükken iyi bir öğretmene rastlamak" görüşünü doktora sürecine uyarlayarak Özcan Hocanın tez danışmanım olmasını kendi mucizem olarak nitelendirebilirim. Çünkü önce ders döneminde, sonra tez sürecinde ve hala paylaşmaya, danışmanlığa ve model olmaya devam ediyor Hocam.

Prof. Dr. Özcan Demirel, kendi uzmanlık alanımıza yönelik yapabileceklerimizle ilgili model olmaktadır. Eğitim programları ve öğretim alanında yaptığı ulusal ve uluslararası çalışmalarla Türkiye'de program geliştirmenin bilimsel bir temele dayandırılması ve sistematik olarak yapılmasına büyük katkı sağlamıştır. Özellikle "Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme" ve "Öğretme Sanatı" kitapları öğrencilerin, öğretmenlerin ve bu alanda çalışan uzmanların en çok yararlandığı kaynaklar olarak görülmektedir.

Prof. Dr. Özcan Demirel gelişimin ve değişimin önemine ilişkin model olmaktadır. Öğrencilerin ve genç akademisyenlerin değişen dünya koşullarına uygun eğitim almaları için fırsatlar yaratmaktadır. Bu bağlamda, doktora eğitiminde farklı bir üniversiteden ders almamızı sağlayarak bizleri nitel araştırma yöntemleri ile tanıştırmıştır. Alandaki yeni konu ve kavramların çalışılmasına önem veren Demirel, öğrencileri ile birlikte "Eğitimde Yeni Yönelimler" kitabını alanyazına kazandırmıştır.

Prof. Dr. Özcan Demirel sağlıklı insan ilişkileri konusunda model olmaktadır. Araştırma görevlisi olarak çalıştığımız dönemde; gergin olmayan, dengeli görev dağılımının olduğu, rahat bir çalışma ortamı oluşturmuştur. Bu durum hem akademik çalışmalarımızı olumlu yönde etkilemiş hem de arkadaşlık ilişkilerimizin güçlenmesini sağlamıştır. O dönemde birlikte çalıştığımız birçok arkadaşla paylaşımlarımız devam etmektedir.

Prof. Dr. Özcan Demirel danışmanım olarak; hedeflerim, isteklerim ve sıkıntılarım her zaman yakından ilgilenmiş, bunları gerçekleştirmem ve aşmam için yol göstermiştir. Akademik katkılarının yanı sıra manevi desteği, esprili yaklaşımı ve şefkatli tutumu ile zorlu süreci kolaylaştırmıştır. Danışmanlığın ömür boyu sürdüğünü söyleyen Hocam, bu tutumuyla tez öğrencilerimle olan ilişkilerimde de model olmuştur.

MÜFİT KÖMLEKSİZ

Sözcüklerle Oynayan Bilimci

Sevgili Hocamın, ilk tanıdığım günden beri beni en çok etkileyen yönlerinden biri, dil konusundaki yetkinliği olmuştur. Özellikle Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nde birlikte çalıştığımız üç yıl boyunca, sözcüklerle nasıl oynadığını, onlara nasıl farklı anlamlar yükleyebildiğini gördüm. Zaten, sözcüklerle arasının ne denli iyi olduğu, çıkardığı ve hepimizin de geniş ölçüde yararlandığı eğitim terimleri sözlüklerinden anlaşılmaktadır. Son yayınlanan 'Eğitim Sözlüğü' kitabında yaklaşık 10.000 sözcük yer almaktadır.

Sözcükler derken, Özcan Hocamın belki bazıları tarafından soğuk bile bulunabilecek, sözcüklere farklı anlamlar yükleyerek yaptığı espriler, bana çok yakın gelmiştir. Bazen çok ciddi akademik ortamda bile yaptığı naif ve zeka dolu espriler hep hoşuma gitmiştir. Belki de bu espri anlayışına yakın olmam bunda etkili olmuş olabilir.

Sevgili Hocamın yazdığı kitaplarla, makalelerle, yetiştirdiği lisansüstü öğrencilerle, kurulmasına öncülük ettiği derneğimizle alanımıza yaptığı katkılardan söz etmeyeceğim. Bunları hepimiz biliyoruz. Alanımıza birçok sözcük kazandıran Prof. Dr. Selahattin Ertürk gibi, Özcan Hocama da "Sözcüklerle Oynayan Bilimci" sıfatını eklesem sanırım yanlış olmaz.

Sevgili Hocam, size çok uzun ömürler diliyorum.

DURSUN KÖSE

Şunu öğrendim: Akademide, akademik anlamda bir yükselme gerçekleşmişse (Alm. promovieren) ilgili kurullar bu kişileri birer unvanla ödüllendirirler. Öğrenci, doktorasını tamamlamıştır, doktor unvanı alır. İlerleyen süreçte yardımcı doçent, doçent ve profesör unvanları yerleştirilir, ismin önüne. Adının önüne unvan alan kişi bu unvanını özgürce kullanma hakkına sahiptir. Çok da gurur duyarız bu yabancı kökenli kısaltmalarla. İlgili makamlarca verilen unvanlar gerçekte kişinin akademik geçmişinin ve çalışmalarının bir yansımasıdır. Ne var ki, bu unvanlar kişinin karakterini, bilgeliğini, hocalığını, araştırmacılığını, insanlığını asla yansıtmaz!

Bilim insanının toplum içerisinde bu unvanları kullanma sıklığı onun karakteriyle doğru orantılıdır. Örneğin, bazıları, kendini tanıtırken sadece isimlerini söylerler. Unvan onlar için önemli değildir. “Tanıştığımıza memnun oldum. Ben Özcan Demirel” derler örneğin. İsim unvandan daha önemlidir onlar için. Çünkü, anası ya da babası vermiştir bu ismi ona. İnsanın kendi adını duyması kadar muhteşem ne olabilir ki başka? Bazıları da unvansız kendisini çıplak hisseder. İsmi önündeki unvan ona güç verir. “Beni boş ver! Sen adımın önündeki “Dr.” ya da “Prof. Dr.” ye bak, demek isterler. Değerli doktora tez danışmanım Özcan Demirel, işte tam olarak bunu öğretti bana. Adım sorulduğunda karşıdaki kişinin gerçekten sadece adımı bilmek istediğini, unvanımla ilgilenmediğini.

Ankara Üniversitesi'ndeki doktora programında beş yıl süresince dersini aldığım çok değerli hocalardan sadece bilgiyi değil, iyi bir akademisyen olmanın ipuçlarını da aldım. Bu değerli akademisyenlerden birisi de aynı zamanda doktora tezimin danışmanlığını yapan Özcan Demirel hocaydı. Kişiliği, babacan tavrı, alan bilgisi, dünya görüşü, olaylara ve sorunlara yaklaşımı, sorun gidermedeki yaratıcılığı benim için daima ön planda olan vasıflarıydı. Öğrencilik yıllarımda dinleyici olarak katıldığım sempozyum, konferans, çalıştay gibi akademik etkinliklerde Özcan Hocamın konuyu kısa ve öz anlatımı, konuyu sunma biçimi, konuyu tüm dinleyicilerin anlayabileceği şekilde açıklaması örnek aldığım hususlardan bazılarıydı. Bildiğiniz hoca- öğrenci ilişkisi işte: Öğrenci, hocasından sadece bilgiyi değil, davranış biçimini de kazanır. Zaten şöyle demezler mi: Amaç; öğrenciye hedeflenen davranış değişikliği kazandırmaktır. Kendi adıma; Özcan Demirel Hocamdan “öğretme sanatı” dışında iyi bir hoca, iyi bir akademisyen olmayı da öğrendim. Henüz olmamışsam bile, olmak için çabalamayı öğrendim. Şöyle demişti doktoram bittikten sonra “Esas iş şimdi başlıyor Dursun. Belki doktora tezini vererek sırtından bir yük indi diye seviniyorsun ama fazla sevinme. Esas yükü bundan sonra çekeceksin.”

Değerli Hocam; meslek hayatına başladığınız ilk günden beri dur durak bilmeden çektiğiniz yüke bakılırsa bizimkisi deveye kulak kalır. Başak büyüdükçe boynunu eğermiş.

SÜLEYMAN KÖSE

Sayın Özcan Demirel, nevi şahsına münhasır bir insandır. Dersleri sadece kitaba bağlı olmadan işleyebilen, eğitimine günlük konularla ilgili müthiş deneyimlerini de katabilen özel bir eğitmendir. O dönemin konularından Avrupa Birliği konusunda bile öngörülerini hala belleklerimizde. İlk olarak ondan duyduğumuz “melting pot” tanımı bugün aynen yaşanıyor.

Unutulmaz gezi organizasyonların birinde net yerini hatırlamıyorum, bir yerden saz elimize geçmişti. Hadi nasıl çalarız, akort, nota falan derken sazı eline alıp çalmaya başladı. Hayretler içinde dinlerken bilmediğimiz başka bir yeteneği ile çok şaşırmıştım.

İlk lise İngilizce öğretmenimin ona Facebook’ta “Abi” diye hitap etmesi “Hocaların Hocası” olduğunun bir örneğidir, bu durumun bana yaşattığı gururu söylemeden geçemedim.

Çok yaşasın, bizimle kalsın.

ADNAN KÜÇÜKOĞLU

Siz Bilgisayar Programcısı mısınız?

Eğitim Programları ve Öğretim yazıyordu kâğıdın üzerinde. Gelen üniversite yerleştirme sınav sonuç belgesiydi. Eğitim Programları ve Öğretim lisans programına yerleştirilmiştim. Ne olduğunu, hatta ne zaman tercihlerim arasına yazdığımı bile hatırlayamamıştım. Gerçi üniversiteye yeni başlayan bir lisans öğrencisi olarak Eğitim Programları ve Öğretim alanına ilişkin yaşadığım kafa karışıklığının ülkemiz için halen de devam eden bir alışkanlık olduğunu sonradan fark ettim. Başlangıçtaki karmaşa sonrasında da devam etti. Dönem arkadaşlarımla tamamı istisnasız “Sizin bölümü okuyan ne oluyor? Bilgisayar programlarıyla bir ilginiz var mı? Siz de öğretmen olacak mısınız?” sorularıyla defalarca yüzleşmiştir. Bizde, bu sorulara hocalarımızdan cevap arıyorduk. Ama uzun yıllar sürüp gitmişti.

En büyük sorunlarımızdan birisi de program geliştirme sürecinde yeterince Türkçe kaynağa ulaşmıyor olmamızdı. Hocalarımız ya kendi ders notlarından ya da yaptıkları çeviriler ile bu ihtiyacı karşılamaya çalışıyorlardı. Derslere ilişkin kitaplar oldukça sınırlıydı. Alanın öncüleri olan rahmetli Selahattin Ertürk ve Fatma Varış Hocaların kitaplarına da ancak hocaların kütüphanelerinden ulaşmak mümkündü. Ta ki 1997 yılında “Eğitimde Program Geliştirme” kitabını yayımlayana dek Özcan Hoca. Bu ilk önemli karşılamaydı benim için. Çölde vaha bulmuşçasına sarıldığımız eser, bugün 30. baskı sınırlarını zorluyor. Uzun yıllar bu esere referans vermeden program çalışması yapmak pek mümkün olamamıştı. Gerçi ilk defa duymamıştık ismini Hocanın ama bundan sonraki akademik yaşamımızın tamamında Eğitim Programları ve Öğretim dendiğinde hemen aklımıza gelen ilk isimlerden olacaktı kendisi.

Özcan Demirel ismiyle ikinci önemli karşılaşmam doktora döneminde giriştiğim ortak danışman arama sürecinde olmuştu. Hevesli bir akademisyen aday olarak kendime danışman olabileceğini düşünerek oluşturduğum listemdeki ilk isimlerden birisiydi kendisi. (Enstitü Müdürlüğü de yaptığı zamana denk gelen bu talebim maalesef olumsuzlukla sonuçlanmıştı). Liste de kimler yok tu ki: liste Veyssel Sönmez, Mehmet Ali Kısakürek, Leyla Küçükahmet diye uzayarak gidiyordu.

Aradan geçen zaman diliminde Özcan Hocayla yüz yüze tanışmamız Eğitim Bilimleri Kongreleri'ne denk gelmişti. Bunlar daha çok bir lisansüstü eğitim öğrencisinin iki gün içerisinde alanın önemli hocalarıyla tanışmak, belki de o anı fotoğraflayarak kalıcı hale getirme çabalarından ibaretti.

Özcan Demirel Hoca'yı I. Uluslararası Avrupa Program Çalışmaları Konferansı'nda daha yakından tanıma şansım oldu. 2013 Ekim ayında İspanya-Portekiz gezisini de içeren uzun bir yolculukta Hocanın o güne kadar bilip tanıdık-

ğımdan farklı olarak, kişiliğini ve insani yönünü yakından tanıma imkânım oldu. Edindiğim deneyim benim için çok değerliydi. Dönüş yolunda Özcan Hoca başta olmak üzere kongreye katılan herkesin imzaladığı kongre tişörtü, ben ona EPOK forması diyorum, halen daha başucumda duruyor.

Aradan geçen yıllardan sonra Eğitim Programları ve Öğretim dendiğinde aklıma gelen ilk çağrışımlar arasında Özcan Hocam da yer alıyor. Alanımızın kurumsal kimliğinin yerleşmesinde öncü çalışmalarından dolayı çok şey borçlu olduğumuz aşikar. Ancak Eğitim Programları ve Öğretim bilim alanının ülke genelindeki durumuna baktığımda 20 yıl önceki kafa karışıklığının başka tezahürlerle sürdüğünü görmek üzücü. Ama en azından artık “Bilgisayar mı programlıyorsunuz?” diye sormuyorlar...

KEITH LAY

From the heart to Prof. Özcan Demirel

As we stroll along the path of our life, we meet many characters along the way. Some go unnoticed, some we stroll alongside, but then there are those that help us walk a better path. Prof. Dr. Ozcan Demirel became one of the latter for me.

I entered my first ever Master's lesson after a completely sleepless night thanks to my newly born daughter back in 2014. Little did I know, the man at the whiteboard would go on to change my path and help me walk with a new stride. We started with a lovely get to know you warmer that all Professor Demirel's students will know well – and over the next few years as a Master's student and again as a PhD candidate, I came to love that first moment of a new course with our dear teacher. Blinking through an introduction to curriculum design, hearing of the input, put-put, output, and the black box of the classroom, I knew that even though I was probably more tired than I had ever been, I was starting out on a learning curve that would change my life.

End of course tea, a class photo, and lots of wonderful memories became the norm, and later, so did the academic output that so often comes with studying with Professor Demirel. Publish or Perish! Such a simple, yet clear and helpful catchphrase. And so I began avoiding perishing. Starting with a conference presentation and paper on the back of CEFR related learning, I went on to publish a chapter of an Özcan Demirel edited book. Seeing my name in print, holding that hard copy, and especially having it signed by the man himself, made me so happy, proud to be a student of such a prolific teacher and writer.

But there is something more to say about Professor Demirel. Yes, I learned a lot from him, and developed my writing and publishing skills along the way. Yes, I became well versed in the many areas of systems and research that we studied. Yet the most valuable thing I got from Professor Demirel was confidence. Confidence to present my ideas. Confidence to debate those of others. Confidence to send work to publishers and journals. But the main type of confidence he gave me is the confidence to be myself in the classroom, teach the way I want, allow my character to flow into the classroom setting and lessons, and focus on the big picture, even when targeting details.

This can probably be summed up best by the quick question he asked me in the corridor once, a few months after a PhD course on research methods – 'So, have you decided to follow your nonverbal communication topic?'. My answer, I want to work on it, but I am not sure which path, led to the invitation to write a chapter for *New Trends in ELT*, which then provided the perfect outlet for my research interest in nonverbal communication in language assessment. And so, as I walk down my path, even in the corridor, I now have the strength to believe in myself, thanks to Professor Demirel walking alongside.

Dr. Keith Lay from Scotland – United Kingdom

ALEV MARAŞLI RUSO

İnsan ayırımı yapmadan bizi kucaklayan, ilgisini, bilgisini paylaşan sevgili
Özcan Hocama sevgilerimi saygılarımı gönderiyorum.

ÖMER NAYCI

Hocamı ilk olarak alan yazına yön veren yayınlarıyla tanımış oldum. Okuduğum, tasarladığım veya yürüttüğüm birçok çalışmada eserleri benim için daima esin kaynağı ve yol gösterici olmuştur. Ankara Üniversitesi'nde doktora öğrenimine devam ederken daha önce eserlerinden aldığım bilgi ve birikimi bu kez doğrudan kendisinden alma onuruna eriştim. Başka bir deyişle aslında eserleri aracılığıyla süregelen öğrencisi olma durumum bu kez aracısız olmaya başlamıştı. Böylece bu süreçte 'bazı mavilerin daha derin olduğuna' daha yakından şahit olmuştum.

Hocam, alan yazına yön vermekle kalmadı, her an üretmeyi sürdürdü. Ürettiklerini, ortaya koyduğu yeni yaklaşımları, fikirleri ve eserleri paylaşmaktan hiç geri durmadığı gibi bunu sürdürmeye devam ediyor. Hocam, sadece ürettiklerini paylaşmakla yetinmedi, aynı zamanda yetiştirdiği nice öğrencisinin arkasında her zaman bir dağ gibi durdu, destekledi ve yüreklendirdi. Ben de o şanslı öğrencilerinden sadece biriyim... Öğrencisi olmanın ayrıcalığını ve onurunu daima yaşadım ve yaşıyorum. Hocam bize kattıkları, kazandırdıkları ve alandaki vizyonu ile daima öncü oldu ve olmaya devam edecektir. Hocama sonsuz teşekkürlerimle...

Saygılarımla...

AHMET OK**Prof. Dr. Özcan Demirel: Özcan Hoca**

Özcan Hoca ile geç de olsa, kişisel olarak, akademik yaşamımın başında herkesin bildiği tez jürilerinde ve doktora yeterlik sınavlarında tanıştım. Öğrencisi olamadım ama kendisinden çok şey gördüm, gözlemledim ve öğrendim. Özcan Hoca meslektaşlarını, “Bragalı Yusuf” dahil, ılımlı karşılayan, yaklaşılması son derece kolay, sıcak ve duyarlı bir kişiliktir. Mavi gözlerini, suyun öbür tarafını, 29 Ekim’in onun için özel anlamını, gezerek öğrenme merakını, Beşiktaş’ın üç rengini bilen nadir Beşiktaşlılardan biri olduğunu söylemeden geçemiyorum.

Özcan Hocayla asıl birlikteliğimiz Eğitim Programları ve Öğretim Alanında mesleki örgütlenme fikrinin ortaya çıkması ve tartışılmaya başlaması döneminde başladı. Hepinizce bilindiği üzere, Bulgaristan ve Yunanistan kökenli meslektaşlarımızın deyimiyle “Ozkan Demirel” (kendi deyimiyle Özcan Iron-hand), hoca bir miktar tez canlı, oybrliğiyle karar almaya benimseyen son derece enerjik bir o kadarda çalışkan ve çalışmayı seven bir kişilik. Bu nedenle kendisinden birçok defa bir miktarda olsa çalışma motivasyonu ve enerji istemişimdir, esirgemez hiçbir zaman. Dernek kurma çalışmalarının başladığı ilk günden 2021 yılının Nisan ayına kadar hem kurucu üye hem de yönetim kurulu üyesi olarak çalıştım. Özcan Hocayla çalışmak gerçekten kolaydır. Açık olmak, aklınızdan geçeni söylemek-zıt bile olsa- tercihidir. Kendisiyle çalışma şansı bulanlar, çalışmanın yanında iyi vakit geçirmeyi sevdiğini de muhakkak bilirler. Bir sohbet ortamında Özcan Hoca varsa mutlaka fark edersiniz, mutlaka hissedersiniz. İnce esprileriyle Türkçe dilinin esnekliğini ve zenginliği onunla muhabbet halindeyken anlamamak olasılık dışıdır.

Özcan Hocaya sorarsanız “Emekli oldum” diyecektir; bana sorarsanız “Halen çalışanlardan daha çok çalışıyor” derim. Bu yazdıklarım Özcan Hocamızı kısaca ve azıcık tanımlasa da yeterli olmadığını biliyorum. Lakin anahtar sözcüklerle birkaç şey söylenmek istenirse bence: Çalışmak, Mizah ve Espri, Destek Olmak ve Rehberlik, Eşi ve Ailesi, Seyahat halindeyken uyumak onun en önemli vitamin ve besin kaynağıdır.

Mutlu ve sağlıklı yaşa Özcan Hocam...

FOUAD RASHID OMARI**Professor Özcan**

It is no exaggeration to say that I am one of those students affected by your personality and the course I took with you. In terms of your personality, I am impressed by your character and your work because you have been a huge help and inspiration for me. When I read your CV from internet and your accomplishments, I told myself how good to have such as wonderful professor. You share good knowledge with your students that's why I am influenced and your teaching will remain in my memories. From other aspect, you have a positive and secure relationship with all of the students. Besides this, you respect your students, and value their ideas and opinions. Students feel safe to express their feelings and learn to respect and listen to others. Most importantly, you create a welcoming learning environment for all students.

In terms of the course "Contemporary Issues in English Language Teaching" that you teach us is really very important in the field of English Language Teaching. The course offers information on what is going on to all languages in the world in general and English language in particular. This course helps us as English teachers be aware and familiar with the current issues happening in language teaching. Moreover, the course allows us to make predictions about the future of languages. Also, the book of CEFR which I had not heard before, offers a great deal of information.

Finally, it has been an honor to be your student. I really appreciate your effort in teaching me. I also appreciate how you try to get to know me and other students better. I really enjoyed your classes this semester and hope you have a long life in order to continue teaching and serve the humanity. Thank you very much for everything my great professor.

HEIKKI OFORI OPOKO**Dear Prof. Dr. Özcan Demirel**

I would have loved to write many pages about you. Revealing to the entire globe and academia of your intellect and goodness as a lecturer, but time and space would not permit me to eulogize you to my target audience. Yet still, I will manage this little opportunity and platform that I have. My encounter with you very a few months ago right from the beginning of this spring semester as my Lecturer at Cyprus International University. English Language Department has been very phenomenal. You are an epitome of knowledge with the full embodiment of wisdom in your subject area. Throughout our conferences, you displayed mastery of the subject matter and all your pedagogical practices were apt, outstanding, unique and fantastic. You created a positive and friendly class atmosphere that enabled us to enjoy learning.

Moreover, you used inclusive examples and expressions to provide clear explanation of concepts. Your utterances were always friendly and contained elements of motivational words and devoid of provocations, intimidations, racial and sexist discrimination and unhealthy biases. One exceptional attitude I liked the most throughout our encounter is your patience and respect for humanity. Moreover, I am most grateful for always giving me feedback as early as possible anytime I email you for information and clarification.

Prof, indeed, your course and your words of encouragements has motivated me enough to pursue higher in academia and become a good lecturer like you to help my country and humanity. Long Live Prof. Emeritus Ozcan Demirel!

Thank You,

Sincerely,

BEHÇET ORAL

Prof. Dr. Özcan Demirel, çalışmalarıyla alanımıza katkısı olan çok değerli hocalarımızdan biridir. Alanımızdaki gelişmelerden, onun çalışmalarını takip ederek haberdar olduk. Doğrudan öğrencisi olmadım ancak yayınlarını zevk alarak sürekli takip ederdim ve yaptığı çalışmalar benim için hem motive edici hem de yeni çalışmalar yapmam için ilham kaynağı olmuştur. Bu nedenle benim için çok değerli bir bilim insanıdır.

Sayın Hocam hakkındaki bilgilerim yayınlarını takip etme şeklindeydi. Henüz yardımcı doçent doktor olarak çalıştığım sıralarda bir gün Sayın Hocamdan, editörlüğünü yaptığı bir kitap için bölüm yazma teklifi gelmişti. O an ne kadar sevindiğimi ifade edemem. Çok sevinmekle birlikte, bir yandan da yazacağım bölümün nitelikli olması konusunda bir telaş başlamıştı. Kendimce çok çaba gösterdim ve bölümü tamamlayıp gönderdim. Hocamın değerlendirmesini sabırsızlıkla bekliyordum. Bir süre sonra Hocam yazdığım bölüm ile ilgili değerlendirmesini gönderdi. Birkaç küçük düzeltme dışında yazdığım bölümü çok beğendiğini belirtmişti. Arkasından başka bir kitap için bölüm yazma teklifinde bulunmuştu. Heyecanla yeni kitap için üstlendiğim bölümü de yazmaya başladım. Yeni yazdığım bölümü de beğenmişlerdi. Böylece Hocam ile akademik bir yakınlaşmamız oldu. Birlikte yaptığımız çalışmalarda hep yol gösterici ve ufuk açıcı bir tutum sergilediler. Bu tutumları beni daha fazla çalışmaya sevketti ve alanımıza katkı yapma sevkimi daha da artırdı. Alanımıza katkı yapma arzum ve çabamın şekillenmesinde Özcan Hocamın önemli bir etkisinin olduğunu özellikle belirtmek isterim.

Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile bir gün yüz yüze tanışmayı çok istiyordum. Bizim alanda düzenlenen kongrelerden birinde tanışma fırsatım oldu. Alandaki ağırlığından dolayı daha mesafeli bir tutum bekliyordum. Fakat Hocam ile tanışınca bu algımın doğru olmadığını ve son derece kibar, esprili, candan, insani yönü ağır basan ve içten bir tutuma sahip olduğunu gördüm. Bu tutumu çok hoşuma gitmişti. Bilimdeki ağırlığı insan ilişkilerine de yansımıştı. Tam anlamıyla model alınacak bir insan oldu benim için. İnsan ilişkilerindeki samimiyetinden dolayı ihtiyacım olduğunda kendilerine her zaman rahat bir şekilde ulaşabildim.

Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam hakkında aslında sayfalar dolusu şey yazılabilir. Özet olarak söyleyebileceğim şey Hocamızın hümanist bir bilim insanı olduğu şeklinde olacaktır. Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel'i, Hocamız olarak bildik ve hep öyle kalacaktır. Hocama hürmetlerimi tekrar sunarım.

SILA OYAT AY**Özcan Hocam**

Üniversiteden yeni mezun, çiçeği burnunda bir yüksek lisans öğrencisi olarak girdiğim Yabancı Dil Öğretimi programında karşılaştığım ilk akademisyen oluştunuz çıtayı öylesine yükseğe kurdu ki geçen yirmi yedi yılda tüm çabalarım o çıtaya ulaşmak içindi. Hala çabalıyorum. Bizi hem öğrenciniz, hem çocuğunuz, hem de meslektaşınız olarak görmeniz; koruyup kollamanız ve hep yeniliklerin takipçisi olmanız benim de kendime rehber edindiğim özellikleriniz oldu.

Kurucularından ve geliştiricilerinden olduğunuz programımızda yazılan yüze yakın yüksek lisans ve kırk beş doktora tezinde ve tüm bu mezunlarımızın devam eden yüzlerce çalışmasında sizin imzanız da var.

Araya yıllar, zorluklar, sevinçler kadar üzüntüler, zaman zaman kayıplar da girse siz benim her zaman akademik babamsınız. O nedenle sözümü ünlü şairimizin babasına yazdığı şiirden bir parça ile bitiriyorum:

‘Seni ne kadar çok seversem
o kadar çok olsun ömründen geçen yıllar...’

Saygılarım ve kucak dolusu sevgilerimle..

HASAN ÖZDER**Prof. Dr. Özcan Demirel'le Akademik Hayattan Dostluğa...**

1990 yılının Eylül ayında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimime başladım. Kıbrıs Öğretmen Koleji'nden o yıl mezun olmuşum. Hem Ankara şehrini tanımıyor, hem de Türkiye'deki üniversite yaşamını bilmiyordum. Yüksek lisansa kaydımı yaptırdıktan sonra derslerin başlayacağı günü heyecanla ve oldukça kaygı ile beklemeye başladım. İlk dersimiz Özcan Hocamızlaydı. Dersin adı Eğitim Teknolojisi idi. Hocamızın ilk dersteki ders anlatışı ve arada yaptığı esprilerle tüm kaygılarım sıfırlanmıştı. Özcan Hocamızdan gerek yüksek lisans gerekse doktora eğitimim boyunca toplamda dört ders aldım. Aynı zamanda yüksek lisans, doktora yeterlik ve doktora tez savunması jürilerimde de vardı. Beytepe kampüsüne her gittiğimde odasına rahatça girebiliyordum. Odası her zaman düzenli ve öğrencilerine açıktı. Altı yıl boyunca Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü'ne evime gider gibi gittim.

Akademik olarak Hocamızda fark ettiğim en önemli özellik şudur: Bir problemin çözümüne geniş bir açıdan bakmakta ve önce büyük fotoğrafı sistematik bir yaklaşımla oluşturmaktadır. Ayrıntıya ise genel çerçeveyi oluşturduktan sonra geçmektedir. Hocamızdan öğrendiğim bu yöntemi ben de derslerimde ve diğer akademik çalışmalarında kullanmaktayım. Hocamızın Eğitimde Program Geliştirme kitabı da bu mantıkla yazılmıştır. İçerik kısmından program geliştirmenin süreçlerini genel olarak görmek ve kavramak mümkündür. Hocamızın ayrıca önemli bir diğer yayını ise Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi'nde 1992 yılında yayınlanan 'Türkiye'de Program Geliştirme Uygulamaları' başlıklı makalesidir. Makalede program geliştirme modellerinin tanıtılmasından öte, öneriler kısmı çağdaş program geliştirme ilkeleri doğrultusunda geliştirilmiştir. Bu makale program geliştirme alanında akademik kariyer yapmak isteyen adayların öncelikle okuması gereken önemli bir kaynaktır. Hocamızın diğer bir özelliği ise derslerinde güncel yabancı kaynaklara önem vermesidir. Dünyada alanla ilgili olup bitenlerden haberdar olmamıza çok önem vermektedir.

1995 yılında dönemin KKTC MEB tarafından Türkiye'nin önde gelen eğitim bilimleri alanından bir grup profesör, KKTC Eğitim Sistemine öneriler getirmesi için Kıbrıs'a davet edilir. Bu grup içerisinde ben de vardım. Henüz doktora öğrencisi idim. Atatürk Kültür Merkezi'nde iki gün boyunca devam eden eğitim seminerlerinde ben sunumumu yaptıktan sonra salondaki bir kaç kişinin ağır eleştirilerine maruz kaldım. Yaptığım sunu, eğitimde program geliştirme üzerine idi. Getirdiğim önerileri bir kaç kişi beğenmemişti; çünkü, program geliştirme alanına

yabancı idiler. Ertesi gün Özcan Hocamız konuşmasında benim anlattıklarımın doğruluğunu belirtmiş ve neredeyse bana kol kanat germiştir. Bu deneyimimle Özcan Hocamızın öğrencilerini sahiplenışı ve onlara güvenmesini bizzat o genç yaşta deneyimlemiş oldum.

1992 yılında yüksek lisans tez savunmasına girecektim. Tez savunması bittikten sonra Özcan Hoc'm bana KKTC öğretmen yetiştirme üzerine yazılmış ilk kaynak olduğu için tezi kitaplaştırmamı söyledi. Bu beni çok mutlu etmişti. Aslında Hocamız öğrencilerine verdiği değer açısından bu çok önemliydi. Henüz 23 yaşında idim. Buna benzer bir olay ise 2015 yılında Çukurova Üniversitesi'nde EPÖDER'in düzenlediği kongrede oldu. Kongre'nin son günü Hocamız bir kapanış konuşması yapacaktı. Bu nedenle kongre düzenleyicileri ile bir masa etrafında kapanış konuşmasını yazmakta idi. Bu esnada benim de orda olmamı ve öneri sunmamı istedi. Çok mutlu olmuştum, bana değer verilmesi özgüvenimi arttırmıştı. Hocamız bu yaklaşımla öğrencilerine özgüven kazandırmakta çok başarılı olmaktadır.

1996-2010 yılları arası en az görüştüğümüz dönem olmuştu. 2010 yılında sanırım Ekim ayı idi; telefonum çaldı, arayan Özcan Hocamızdı. Emekli olduğunu artık Kıbrıs'ta özel bir üniversitede ders vereceğini söyledi. Bu nedenle buluşup ailecek tanışmamızı istemiştir. O yıl ben de yeni evlenmiştim. Hocamızla Kıbrıs'a her gelişinde görüşmeye başladık. 2011 yılında oğlum Han dünyaya geldi. Hocamızın bir özelliğini de Han doğduktan sonra keşfettim. Han ile kurduğu iletişim beni çok şaşırttı. Çocuk sevgisi ve çocuklarla olan iletişimi mükemmel düzeyde. Han'la da öyle oldu. Han, Hocamıza 'Özcan Dede' demekte ve O'nu çok sevmektedir. Aynı zamanda Hocamız aile kurumuna da büyük bir önem vermektedir. Öğrencilerinin aile kurmaları ve mutlu olmaları O'nu da mutlu etmektedir. Sadece akademik anlamda ders vermenin ötesinde bir yaşam dersi de vermektedir. Bu anlamda da bizlere rol model olmuştur. Bu özelliklerini Kıbrıs'ta sıklıkla buluştuğumuz dönemde keşfettim. Bu nedenle kendimi çok şanslı hissediyorum. Bu benim için büyük bir zenginlik. Özcan Hocama ne kadar teşekkür etsem azdır. Kızım Lal ile henüz tanışamadılar. Sabırsızlıkla pandemi döneminin bitmesini ve eski günlerde olduğu gibi görüşmemizi beklemekteyiz.

Özcan Hocama ailesiyle birlikte, sağlıklı ve huzurlu uzun bir ömür diler, saygılarımı sunarım.

RAŞİT ÖZEN

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam, Hacettepe Üniversitesi'ndeki lisans öğreniminin son sınıfında 1987 yılında 'Özel Öğretim Yöntemleri' dersimizin hocası olarak, ardından on yıl sonra 1997 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ndeki doktora öğrenimim sırasında doktora tez savunması sınavımda jüri üyesi olarak bulunmuştur. Bu arada Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile çeşitli tarihlerde yurt içinde ve dışında düzenlenen ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda birlikte olma şansına sahip oldum. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile aynı ortamda bulunduğum yurt içinde ve dışında düzenlenen ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile ilgili olarak edindiğim izlenimlerden bazılarını çeşitli ifadeler ile açıklamaya çalışacağım.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile ilgili olarak edindiğim izlenimlerden bazılarını;

- Ülkesini seven,
- Atatürkçü,
- İyi bir öğretmen,
- İyi bir konuşmacı,
- İyi bir rol model,
- Disiplinli, planlı ve programlı,
- Prensipleri olan ve bu prensiplerinden taviz vermeyen,
- Bugünden geleceği planlayan,
- Bir liderde bulunması gereken bütün özelliklere sahip olan iyi bir lider,
- Doğru olduğunu düşündüklerini açıkça söyleyen,
- Öğrencilerinin sorunları ile ilgilenen,
- Öğrencilerinin akademik gelişmelerini takip eden,
- Öğrencilerini her anlamda destekleyen,
- Tüm öğrencilerini sevgi ve şefkat ile kucaklayan,
- İyi bir dinleyici,
- İnsanlar ile birlikte olmaktan mutlu olan,
- İnsanları anlamaya çalışan,
- İnsanları ve insanların özelliklerini iyi analiz eden ve tanıyan,
- Hayatı dolu dolu yaşamayı seven ve hayat dolu bir insan,
- Çalışmak kadar eğlenmeyi, gezmeyi, gülmeyi, hayatı ve yaşamayı seven,

- En zor koşullarda bile gülmenin, gülümsemenin ve olumlu düşünmenin insanı hayata bağlayan en önemli kaynak olduğunun farkında olan ve bunu hayata geçirebilen,
- Kanunlara, yönetmeliklere ve kurallara uyan ve bunlara göre davranan,
- Mütevazı,
- Uyumlu,
- Kendisinden önce çevresindekileri düşünen,
- Birlikte olduğu insanlar ile aynı koşulları paylaşabilen,
- Bulunduğu her ortamda ilgi ve odak merkezi olan ve insanları etkileyebilen,
- İnsanları seven,
- İnsanlar ile kolay iletişime girebilen,
- İnsanlara karşı saygılı, hoşgörülü ve anlayışlı,
- Olaylara farklı açılardan bakan,
- Olaylar karşısında serinkanlı olan,
- Problem çözücü ve
- Duygusal şeklinde sıralamam mümkündür.

Sayın Hocam,

Size her şey için teşekkür eder, sevdikleriniz ile birlikte, sağlıklı, mutlu ve huzurlu nice yıllar diler, saygılarımı ve hürmetlerimi sunarım.

BEKİR ÖZER**En Genç Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel**

Kendisiyle tanışmadan adını duymuştum Prof. Dr. Özcan Demirel'in. Birlikte çalıştığı, yabancı dil öğretimi üzerine yayın yaptığı Prof. Dr. Sabri Koç ve Prof. Dr. Ayhan Sezer'den duymuştum adını. Çünkü onlar benim de yakın arkadaşlarımdı. Eğitim yaşam çizgimiz - beş dönem öncesinde başlamak üzere - çok benzerdi. Gazi Eğitim Enstitüsü'nü bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde Lisans Tamamlama Programına katılıp tamamlamak, ardından yine aynı alanda, Eğitim Programları ve Öğretim, yüksek lisans eğitimi yapmak ve sonrasında ayrı üniversitelerde de olsa, yine Eğitim Programları ve Öğretim doktora derecesine sahip olmak.

Prof. Dr. Özcan Demirel ile ne zaman yüz yüze geldiğimi ve tanıştığımızı tam anımsayamıyorum. Ancak Anadolu Üniversitesi'nde bizim doktora programına öğretim üyesi olarak gelmesi için çağrıda bulunduğumuzda bizi çok içten ve sıcak karşılamıştı. O zaman sanırım kendisiyle ilk kez tanışmıştım. İki dönem boyunca her hafta, hiç aksatmadan Ankara'dan Eskişehir'e gelerek program geliştirme ile ilgili derslerimize girdi. Bize yakın, arkadaş gibi davrandı, ders içinde ve ders dışında bilimsel olarak bize çok şey kazandırdı. Sonrasında aynı alanda çalışan eğitim bilimciler olarak birçok ortamda birlikte olduk. Kendisiyle ilerleyen yıllarda daha çok yakınlaştık. Kurultaylarda, sempozyumlarda, başka bilimsel etkinliklerde sık sık birlikte olduk, görüştük ve söyleştik.

Prof. Dr. Özcan Demirel, bilimsel olarak çok üretken bir bilim insanıdır. Bunun sonucunda yayımlanmış birçok kitabı ve makalesi vardır. Gerek bilimsel çalışmalarında gerekse doktora derslerinde, çoğunlukla yeni konuları ele almıştır. Bu nedenle, her zaman bilimsel çalışma yapan öğrencilerinin sıra dışı konuları, sorunları incelemelerine ve farklı kazanımlar elde etmelerini sağlamıştır. Öte yandan, Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'ni kurarak, düzenli olarak alana dönük kongre ve sempozyumlar düzenleyerek, Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi'ni yayımlayarak alana ve alanda çalışanlara çok önemli katkılarda bulunmuştur.

İnsan olarak, hocam olarak, meslektaşım olarak, alandaşım olarak her zaman Prof. Dr. Özcan Demirel'den çok yararlandım. Bu nedenle, kendisine çok teşekkür ederim.

Sevgili Hocam, daha uzun yıllar sağlık ve mutluluk içinde yaşayın...

RECEP ÖZKAMALI

“1987 yılında ilk defa O’nun öğrencisi olma şerefine nail oldum. 1991 yılına kadar O’ndan çok şey öğrendim. Hepsi de birbirinden değerli birçok kitabını ya ders kitabı olarak okudum, ya da kaynak kitap olarak kullandım. Öğretmenlik mesleğinin inceliklerini bana O öğretti. Pegem Akademisinin Sıddık Akbayır’a yazdırdığı biyografisini bana hediye olarak gönderme inceliğini gösteren ve beni uçsuz bucaksız mutluluğa boğan ve duygulandıran Sevgili Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel’e sonsuz teşekkürlerimi sunar, eşi, çocukları ve torunları ile birlikte sağlıklı ve uzun ömürler dilerim. Bu kitaba bu isim ancak bu kadar yakıştırdı.” Bu satırları 2015 yılında “Bazı Maviler Daha Derindir: Bir Özcan Demirel Portresi” adlı kitap, elime ulaştıktan sonra yazmış ve facebook sayfamda paylaşmışım.

Sevgili Özcan Demirel Hocam, 1986 güzünde Ankara’da Hacettepe Üniversitesi’nde hayatımda açılan yeni sayfaya bir yıl sonra eklenmiş ve başlayan bu yeni dönemle birlikte en müstesna yerini burada almıştır. Engin bilgisi, mütevazılığı, insan sevgisi ve öğrencilerine yaklaşım tarzı O’nu ön plana çıkaran vasıflarının başında gelmektedir. İngiliz Dili Öğretmenliği Bölümü’nde Hocamdan aldığım dersler arasında gramer öğretiminin yanı sıra ‘Genel Öğretim Metodları’, ‘Özel Öğretim Metodları’ gibi dersleri sayabilirim. Genç bir öğretmen adayı için son derece önemli ve heyecan dolu bir süreç olan staj sürecini Özcan Hocanın takdiri ile TED Ankara Koleji’nde yine onun staj hocalığında tamamlamak gururla taşıdığım payelerden biridir.

Mezun olup diplomamı aldıktan sonra ofisine gidip “Hocam iş başvurularında kullanmak üzere bana referans mektubu yazar mısınız?” dediğimde tereddütsüz ve en güzel ifadeleri kullanarak yazdığı mektubu hala bugün saklamaktayım. 20 yılı aşkın bir süreden sonra Özcan Demirel Hocayla, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi’nde tekrar karşılaşmak hayatın bize hazırladığı en güzel sürprizlerden biri olsa gerek. Yıllar sonra tekrar bir eğitim kurumunda karşılaşmak son derece manidardı. Hocam yine ders verircesine eğitimin yaşam boyu devam eden bir süreç olduğunu gösteriyordu.

CESUR ÖZTÜRK

Prof. Dr. Özcan Demirel Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Bölümü giriş sınavlarını kazandığım 1961 yılında Gazi'de ilk tanıştığım devre arkadaşımdır. İkimizin de o yıllarda yabancı dilin okutulmadığı öğretmen okulu mezunu olmamız sınavı kazanmamızı bizim için çok değerli ve anlamlı kılan ve bizi birbirimize yaklaştıran etmenlerin başında geliyordu. Zaman içinde birbirimizi daha iyi tanıdıkça daha fazla ortak yönümüzü keşfettik ve daha yakın arkadaş olduk. Üç yıl boyunca farklı sınıflarda okuduksa da sık sık bir araya gelip sohbet ederdik ve birçok etkinliğe birlikte katılırdık. Önemli bir ortak yönümüz ikimizin de halk oyunlarına düşkünlüğü olmuştur. Ben Ankara'da kurulu olan bir Artvin ekibinde oynarken o okulda kurulu olan Kars ekibine katıldı ve ekiple birlikte birçok gösteriye çıktı. Sonraları Bölümümüzde kurduğum Artvin ekibinin çalışmalarına katılarak Artvin oyunlarını da iyi öğrendi. Bunun sonucunda Ankara'daki üniversite ve yüksekokullarda okuyan gençlerin oluşturduğu Artvin ekibine o da katıldı ve Ankara'da birçok halk oyunları etkinliğine birlikte katıldık.

Gazi'den mezun olduktan sonra ben Kars'a, Özcan Demirel ise Malatya'ya İngilizce öğretmenleri olarak atandık ve birbirimizden uzak illerde göreve başladık. Dolayısıyla görüşemez olduk. 1966 yılı Ağustos ayında askerliğe başvurarak aynı yılın Eylül ayında Tuzla Piyade Okulu'nda yedek subay öğrenci olarak askerlik görevine başladım. Daha önceden haberleşmediğimiz için Piyade Okulu'nda benim gibi askerlik görevini yapmaya gelen Özcan Demirel ile karşılaşınca hem şaşırmış hem de çok sevinmişim. Farklı bölüklerde de olsak bizim gibi askerlik yapmaya gelen iki diğer arkadaşla birlikte sıklıkla bir araya gelerek bol bol sohbet ediyorduk. Bir hafta sonu Özcan, beni ve çok yakın bir ortak arkadaşımızı ailesinin oturduğu Adapazarı'na davet etti. Ailesi bizleri çok iyi karşıladı. Benim için bu gezinin ilginç yönü tarhana çorbasını ilk kez Özcan'ların evinde yemiş olmamdır. Annesinin yaptığı tarhana çorbası çok nefisti. Özcan ve ben altı aylık yedek subay okulundan sonra kıta hizmeti için farklı illere asteğmen olarak atandık. Askerlik bitiminde yine farklı illerde çalıştık ve uzun yıllar birbirimizi görmedik. Ben 1974'te Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü'nde göreve başladığımda Özcan da Ankara Ticaret Lisesi'nde çalışıyordu. Geçen yıllar içinde Özcan evlenmişti. Ben de Ağustos 1974'te evlenince, ailecek görüşmeye başladık ve o günlerden beri iki kardeş gibi yakın ilişki içinde dostluğumuzu bugünlere taşıdık.

Özcan Demirel, Hacettepe Üniversitesi'nde lisans derecesini tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde eğitimde doktora yaptı ve kariyerindeki yükselişe devam ederek profesörlüğe ulaştı. Yabancı dil bilgisi sayesinde eğitim alanında başarılı araştırmalar yaparak Milli Eğitim Bakanlığı'nın çeşit-

li program ve projelerinde emekliliğine kadar görev aldı. Daha sonraki yıllarda Kıbrıs'ta profesör olarak üniversitede eğitim alanında çalışmalarını sürdürdü. Uzun yıllar Türkiye'de ve Kıbrıs'ta profesör olarak sürdürdüğü görevlerde pek çok genç akademisyen adayının kariyer yapmasına önemli katkıları oldu.

Özcan Demirel çok iyi bir arkadaş olması yanı sıra, yardımseverliği ve güzel esprileriyle gönlümüzde taht kurmuş bir arkadaşımızdır. Önce Gazi Eğitim Enstitüsü'nden 1964 mezunu yakın arkadaşlar olarak dört aileyle başladığımız düzenli Ankara buluşmalarımız çok uzun yıllar devam etti. Bir bayram tatilinde Özcan'ın davetiyle dört aile hep birlikte Kerpe gezisi yaparak Özcan'ın eniştesinin evinde konakladık. Hepimiz için güzel bir gezi oldu. Özcan, esprili yaklaşımıyla bizi Ankara'da her buluşmamızda hep güldürüp eğlendirmiştir. Bu buluşmalarımızda Türkiye çapında eski arkadaşlarımızı toplama fikri doğdu. Grubumuz üyesi bir arkadaşımızın organizatörlüğünde başlayan Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Bölümü 1964 mezunlarının yıllık buluşmaları diğer arkadaşların da desteğiyle 17 değişik yerde buluşmamızın yolunu açtı. Bunlardan 2004'teki 40. yıl ve 2014'teki 50. mezuniyet yılları Ankara buluşmalarımızı Özcan ve diğer bir arkadaşın desteği ve yardımıyla ben düzenlemiştim. Özcan çeşitli nedenlerle dönem arkadaşlarımızın bütün buluşmalarına katılamasa da gönlü hep arkadaşlarıyla olmuştur ve onlarla bağlantısını koparmamıştır. Kimsenin gönlünü kırmadan, mütevaziliğini, yardımseverliğini, kibarlığını ve yakın ilgisini koruyarak tüm arkadaşların sevgisini kazanmıştır.

Kendisine ve ailesine sağlıklı, mutlu ve huzurlu nice yıllar dilerim.

DİLEK PEÇENEK

“Ladies First”

Geçen gün, bir öğrencimin yüksek lisans tezini düzeltiyordum. Özcan Demirel'den bir alıntıyla karşılaşınca yüzümde bir gülümseme belirdi yine. Kaynakçaya baktığımda alıntının ‘Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler Yöntemler Teknikler’ kitabından yapıldığını gördüm. Özcan Hoca ile dolaylı tanışmam bu kitap aracılığı ile olmuştur. Yıllar önce, 1994-1995 eğitim-öğretim yılında, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Öğretimi Ana Bilim Dalı ilk yüksek lisans öğrencilerini kabul ediyordu. Öğrenci alım sınavına çalışırken ‘Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler Yöntemler Teknikler’ temel kaynaklarımdan biriydi. Sonrasında programa kabul edildim ve lisansüstü eğitime adım attım. Bize sunulan ders programında ‘Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri’ dersi vardı ve dersi veren öğretim üyesi de Prof. Dr. Özcan Demirel'di. Heyecanlandığımı ve korktuğumu itiraf etmeliyim. Özcan Hoca'nın ilk derste ki babacan yaklaşımı korkumu biraz geçirmişti ama heyecanım tükenmedi, doktora derslerinde de sürdü. Ben, Özcan Hocadan yabancı dil öğretim yöntemlerini, yaklaşımlarını ve tekniklerini öğrendim, program geliştirmeyi öğrendim, akademik çalışmanın nasıl yapıldığını öğrendim, alan bilgisi öğrendim ve de yaşama dair bilgi... İnsanların iyi ve kötü zamanları olabiliyor. Özcan Hoca iyi günde de kötü günde de destek oldu.

Destek ve emeği yalnızca kendimle sınırlarsam eksik yazmış olurum elbette. Yalnızca benim değil, pek çok öğrencinin yüksek lisans tez danışmanı oldu Prof. Dr. Özcan Demirel, bunun yanı sıra çok sayıda doktora tezi yönetti önce Yabancı Dil Öğretimi Ana Bilim Dalında, sonrasında Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dil-bilim Bölümü Uygulamalı Dilbilim Ana Bilim dalına aktarılan Yabancı Dil Öğretimi Programında. Verdiği derslerle, yönettiği tezlerle uzun yıllar Yabancı Dil Öğretimi yüksek lisans ve doktora eğitim programlarının tümleyicisi ve destekçisi oldu, emeğini esirgemedi Özcan Demirel. Şimdilerde ise eski öğrencileri (biri ben) adı geçen programlarda öğrendiklerini aktarıyor yeni öğrencilere.

Öğrencilik yıllarının üzerinden çok zaman geçti ama öğrenmenin sonu yok gerçekten. Çeşitli ortamlarda Özcan Demirel ile çalışma olanağı da buldum ve yine heyecanla öğrendim “Ladies First” diyerek her daim yolumuzu ve ufukumuzu açan Hocamdan.

Düzelttiğim yüksek lisans tezinde Özcan Hoca'nın diğer kitaplarından da alıntılar vardı. Hocamızın nice kaynağından yararlanabildiği için öğrencim şanslı kuşkusuz. Ama bizler daha da şanslıydık, “Hocamız” oldu Özcan Demirel. Ne zaman “Özcan Demirel” adını görsem, duysam ya da ansam gülümserim; nedeni salt sevgimden ve saygımdan değil, yaydığı ışıktandır, aydınlığındandır.

Sağ olun, var olun Hocam. Saygıyla.

AHMET PEHLİVAN

Prof. Dr. Özcan Demirel'i ilk olarak öğrenim görürken kitaplarından tanıdım. O zamanlar bizim alanda şimdiki kadar kitap yoktu. Türkçe öğretimi ile ilgili birkaç kaynak kitap vardı. Ödev yazarken, proje hazırlarken bu birkaç kitaba bakıyorduk. Uzun yıllar sonra Özcan Hoca ile Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı yaparken tanıştım. O dönemde Özcan Hocayı derse getirme şerefine eriştik. Hoca ile ilgili ilk izlenimim pozitif enerjisi, şakacı ve güler yüzlü olmasıdır. Gerçi tarihleri çok doğru anımsamam ama hatırladığım kadarıyla 2008 yılıydı. Derslerde özellikle lisansüstü öğrencilerimize çok büyük katkısı vardır. Kıbrıs'ta bana göre özellikle lisansüstü eğitimde en önemli sorunlardan biri öğrencilerin akademik geleneği görmeden mezun olmalarıdır. Büyük hocalar, onların bilimsel ders işleme süreci dışındaki deneyimleri bizim alanlarda kitaplardan öğrenemeyecek şeylerdir. Prof. Dr. Özcan Demirel'in fakültemize ve eğitim sistemimize asıl önemli katkısı ders vermek değildir. O, Kıbrıs tabiri ile diğer uçan hocalar gibi değildi. Onu farklı kılan husus Hocanın girişimcilik ruhuydu. Üniversiteye geldikten sonra yaratıcı fikirleri ve işbirlikçi çalışma prensibi ile KKTC eğitim sistemine katkılar sağlamıştı. Bunlardan ilki ve en önemlilerinden biri o güne kadar KKTC'de öğretmen niteliği ve yeterlilikleri konusunda birkaç yakını dışında bir çalışma yoktu. O dönemde Türkiye'de öğretmen yeterlikleri yeni oluşturulmuş ve geliştirilmekteydi. Özcan Hocanın odama gelip "KKTC'de öğretmen yeterliliklerini neden tartışmıyoruz? Ben size yardım sağlarım" dediği günü hatırlıyorum. Uzunca bir konuşmadan sonra TC Milli Eğitim Bakanlığı, Fakültemiz ve KKTC Eğitim Bakanlığı işbirliği ile bir çalıştay düzenlemeye ve konuyu tartışmaya karar verdik. Özcan Hoca'yla çalıştayı hemen organize etmiştik. Çalıştay, TC Milli Eğitim Bakanlığı'nın üst düzey bürokratları, uzmanları ve bizim Milli Eğitim Bakanlığı'nın yetkilileri, akademisyenler, sendika temsilcileri, öğretmenlerden oluşan bir grupla gerçekleştirildi. KKTC'de ilk defa bu konu tartışılmıştı. Toplantıdan sonra çalışmanın ilerletilmesine karar verilmiş ve KKTC Eğitim Bakanlığı'na bir rapor sunulmuştur. KKTC'nin en doğal hallerinden biri olarak bugüne kadar bu konuda hiçbir şey yapılmamıştır. Bu çalışma şimdilik KKTC'de ilk ve sonudur.

Yıl 2012, o döneme kadar ülkemizde hiçbir öğretim programı geliştirilmemişti. Programlar ya Türkiye'den alınmakta ama uygulanmamakta ya da yerel ders kitaplarıyla program olmadan ders yürütülmekteydi. KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'na Fakülte olarak okul öncesinden ortaokul son sınıfa kadar bir program geliştirme projesi hazırladık. Ben ve Prof. Dr. Müfit Kömleksiz'in içinde bulunduğu akademisyenler, alan öğretimi uzmanlarından oluşan bir ekiple yazılan bir projeydi. Bu projenin hazırlanmasında da Hocamızın rolü vardır. Projenin hazırlanmasında bize yol göstericilik ve rehberlik yaptı. Ayrıca projenin Bakanlık nez-

dinde ikna edilmesi gerekiyordu. Çünkü yerel yetkililerin, Kıbrıs'taki akademisyenlerin bunu başarabileceğine inancı oldukça azdı. Hoca ile gittik ve programı yazabileceğimize onu ikna etmede bize yardımcı oldu. Bakanlık ikna edildi. Ama kaynak sağlanamadığından proje, o yıl durdurulmuştu. Daha sonraki yıl ben üniversite değiştirdim ve Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde çalışmaya başladım. Özcan Hocamız Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nde çalışmaya devam etti. Bu noktada temel eğitim ile ilgili programların geliştirmesi ile ilgili proje 2013 yılında Doğu Akdeniz Üniversitesi Koordinatörlüğü'nde başlatılmış ve bugün okullarımızda okutulan okul öncesinden sekizinci sınıfın sonuna kadar olan tüm ders programları geliştirilmiştir.

6. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi o yıl Kars'ta yapılacaktı. Özcan Hocamızın burada da katkısını gördük. Prof. Dr. Müfit Kömleksiz ile benim kongreye davet edilmemi sağladı. Onun desteğiyle ilk kez projede geliştirilen programlar akademik bir ortamda özel bir oturumla tartışmaya açıldı. Daha sonra Özcan Hocamız Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde yapılan jürilerde görev alarak üniversitemize de katkı sağlamıştır. Birçok arkadaşımızın unvan kazanmasında da katkı sağlamıştır.

Sevecen kişiliği ve girişimcilik ruhuyla her zaman saygıyla andığımız Hocamızın başarılı eğitim hikâyelerinde yer almaya devam edeceği inancıyla...

HÜLYA PEHLİVAN**Çok Değerli Hocam**

Öncelikle hem yüksek lisans hem de doktora çalışmalarında danışmanlığı-mı yürütmeniz, aynı zamanda “Bölüm Başkanlığı” ve “Ana Bilim Dalı Başkanlığı” görevlerinde bulunmanız nedeniyle sizi yakından tanıma şansını elde ettim. Bu açıdan kendimi şanslı sayıyorum. Biz; sizi öğrencilerini seven, onlara güvenen, saygı gösteren, destekleyen, çağdaş yaklaşımlar üzerinde çalışmalar yapmaya yönelten, aydınlıkçı bir zihniyet yapısına sahip ve bu anlayışla öğrenci yetiştiren duayen bir eğitim emekçisi olarak tanıdık. Seven ve sevilen bir hoca olarak gerek bana gerek diğer öğrencilerinize kaygıdan, korkudan ve endişeden uzak, “öğrenci dostu” bir yaklaşım sergilediniz. Bu da hem alanımızı hem de öğrenmeyi ve araştırma yapmayı sevmemize sebep oldu. Araştırmacı kişiliğiniz ve bilge yönünüzle alana inanılmaz katkılar sundunuz, sunmaya da devam etmektesiniz.

Siz her daim güler yüzlü, neşeli ve olumlu bir ruh haline sahiptiniz. Kırılısanız dahi kırıldığını belli etmeyen bir insan oldunuz. Bütün kötülüklerin farkında olan ama daima iyiyi ve doğruyu tercih eden yapınızla gönüllere taht kurdunuz. Yapmış olduğunuz zekice esprileriniz ve insan ilişkilerindeki başarınız sizi en iyi tanımlayan iki özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Özverili çalışmalarınız sonucu imza attığınız eserler ise bize daima yol gösterecek, çalışmalarımıza ışık tutacaktır.

Sevgi ve saygılarımla.

SUAT PEKTAŞ**Değerli Büyüğüm, Prof. Dr. Özcan Demirel'e Saygı ve Sevgilerimle...**

Prof. Dr. Özcan Demirel ile tanışıklığım çok eski yıllara dayanmaktadır. 1975 - 1976 öğretim yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde yüksek lisans programında iken, Özcan Demirel Hocam, rahmetli Prof. Dr. Fatma Varış'ın doktora dersinden çıkar, arkasından biz, (emekli Prof. Dr. F. Dilek Gözütok ile beraber) Fatma Varış Hocanın yüksek lisans dersine girerdik. Bir başka ifadeyle, Hocamız Prof. Dr. Özcan Demirel ile tanışıklığım 1970'li yılların ortalarına dayanmaktadır. 1987 - 2001 yılları arasında Özcan Hocam ile tez savunmalarında, sınav jürilerinde, kongre ve bilimsel toplantılarda, yargının bilirkişi değerlenmelerinde vb. birçok çalışmada beraber yer aldık.

Özcan Hocamın önderliğinde kuruluşunu sık sık vurguladığı 09.09.2009 tarihinde 'Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'ni kurduktan sonra ise görüşmelerimiz ve birlikte yaptığımız çalışmalar arttıkça daha sık görüşmeye, kongrelerde, bilimsel ve dernek toplantılarında, hatta aile toplantılarında, ev ziyaretlerinde bir arada olmaya başladık.



EPÖDER Yönetim Kurulu Üyeleri, 2017



29 Ekim 2016 Cumhuriyet Balomuz

Yaklaşık yarım asra yaklaşan bu süreç içinde, Özcan Hocamla yaşadığım pek çok anı, bana her defasında Özcan Hocamın kişilik özelliklerini tanımam açısından önemli fırsat yaratmıştır. Ben, Lozan Mübadili ve 31 Mart 1924’de Selanik göçmeni olarak Türkiye’ye gelen bir babanın oğluyum, Özcan Hocam da Selanik göçmenidir. O yıllarda özellikle Selanik ve Yanya’dan (şimdiki adıyla Ioannina) gelen Türkler tarımla uğraştıkları için, mekanizasyonun olmadığı yıllarda zihinsel ve fiziksel yönden çok çalışkan olurlarmış. Özcan Hocam, Dernek toplantılarından önce yapılacak işleri önceden planlayarak not alır, toplantı gündemini belirleyerek yönetim kurulu üyelerine gönderir ve toplantılarımızda sürekli not alır. Kısacası Özcan Hocamın çalışkan oluşu en temel özelliğidir.

Hocamın ikinci bir özelliği vardır: Özgür ve bağımsız düşünceli kişiliğiyle özdeşleştirmiştir. Hiçbir zaman baskıya boyun eğmez. Bu konuyu kısaca açıklamak isterim. 2001 yılında Üniversitemle yaşadığım hukuki süreçte jüri üyelerimin (Prof. Dr. Özcan Demirel, Prof. Dr. Tanju Gürkan ve rahmetli Prof. Dr. Mehmet Ali Kısakürek) tamamı olumlu rapor verdikleri için Rektörlük, hakkımda “Araştırma ve İnceleme Jürisi” adı altında, Tıp, Siyasal Bilgiler ve Ziraat Fakültesi hocalarından oluşan bir başka jüri oluşturarak bu jürinin olumsuz yöndeki görüşünü ilk jüriye ileterek yeniden görüş istemişti. Bu yasal açıdan jüri üyeleri üzerinde baskı oluşturmaktan başka bir şey değildi. Bağımsız yargı herkese açık olduğu için, mahkeme dosyasını incelediğimde, başta Özcan Demirel Hocam olmak üzere diğer jüri üyelerinin de ilk raporlarını yeniden yazdırarak imzaladıklarını gördüğümde duruma inanamamıştım. Yaşadığım bu olay, Özcan Hocamın hiçbir baskıya boyun eğmeyeceğini, özgür ve hür düşüncesini anlamama yetmişti.

Özcan Hocamın niteliklerini saymakla bitiremem. Üçüncü bir özelliği, bilime ve bilimsel görüşe inanarak Eğitimde Program Geliştirme alanına yaptığı katkılarıdır. Özellikle basılı kitapları, yayınlarının çeşitliliği ve içeriği, uluslararası yayınlarda atıf alan index açısından oldukça zengindir. Bu nedenle de ülkemiz üniversitelerinin pek çoğunda, işlenen derslerde Hocamızın kitapları kaynak ders kitabı olarak kullanılmaktadır.



Prizren Çalıştayımızdan

Son olarak, Özcan Hocamla ilgili biraz da komediye kaçan bir anımı paylaşmak istiyorum: Pandemi döneminden önce, kimi zaman dernek toplantılarından önce, kimi zaman hafta sonları bazen ikimiz, bazen de eşlerimizle beraber öğle yemeği için Ankara Sakarya Caddesi'ndeki bir balıkçıya balık ve salata yemeğe gideriz. Fakat restoran çok kalabalık olduğu için 30 - 45 dakika kadar ayakta sırada beklediğimiz zamanlar da oluyordu. Bir gün Hocama “Bunun böyle olmayacağını, mutlaka bir garson ayarlayıp ayakta uzun süre beklemeyelim” dedim. Hocamla beraber gözümüze boylu poslu bir garsonu kestirdik ve ona birkaç sefer bahşiş verelim, o da bize yardımcı olur diye düşündüm. Nitekim de öyle oldu. İlk birkaç sefer ki bahşişten sonra garson, bize hem kolaylıkla oturacak yer buluyor hem de balıktan sonra helva ikram ediyordu. Samimiyet geliştikten sonra bir gün garson, işyeri sahibinin akrabası olduğunu, restoranda günde kaç kişinin yemek yediğini, günlük hasılatının ne kadar olduğunu, iş yerinde kaç kişinin çalıştığını, sahibinin hangi Avrupa ülkesinde yaşadığını anlattıktan sonra “Bu konuştuklarımız aramızda kalsın artık siz benim ‘Gizli Ortağım’ sayılırsınız” dedi. O günden sonra restorana her gidişimizde ikimizi de “Aaaaaa! ... Gizli Ortaklarım Hoş geldiniz ...”

diyerek karşılamaya başladı. Özcan Hocamla gülerек masaya oturuyor, balığımızı yedikten sonra son derece mutlu bir şekilde restorandan ayrılıyorduk.



Ankara'daki Meşhur Balık Restoranımızda

Fakat Pandemi döneminde koşullar bir ara normalleştirilince, bir hafta sonu Hocamla beraber aynı restoranda buluşup balık yiyelim dedik. Restorana gittiğimizde bize servis yapan garsonun ayrıldığını öğrenince ikimiz de çok üzülmüştük. Ve ondan sonra da, o restorana hiç gidemedik.

Özcan Hocamla ilgili daha pek çok şey yazmak isterdim, ancak bu kadar “Yeter” ve Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel’e bundan sonraki hayatında eşi Nursel Hanımla, çocukları ve o çok sevdiği torunlarıyla beraber sağlıklı ve mutlu bir yaşam diliyorum.

Saygılarımla

OLGA PİLLİ

Özcan Demirel Hocama...

Özcan Hocamla, soğuk ve karlı bir Ankara sabahı tanışmıştık, kendisi o zamanlar Hacettepe Üniversitesi'nde ders vermekteydi. Eserlerini okuyup sınavlara hazırlandığım bu Değerli Hocaya, benim uzun uğraşlar ve çok emek harcanarak bitirdiğim doktora tezimin bir kopyasını iletmem gerekiyordu çünkü o da doktora tez savunma jürimde yer alacaktı. Karlı yollarda, kampus içerisinde yürürken hissettiğim heyecan ve stres en az tez savunması kadar büyüktü.

Düşündüğünüzde çok da haklıydım. Ne de olsa O, eserleri ile benim bugünlere gelmemde çok büyük bir paya sahip bir eğitimcidir. Onun öğretileri hazırladığım dersler ve üniversiteden mezun ettiğim öğrencilerde de onun payı tartışılmazdır. İşte bu Duayen Hoca ile az sonra tanışacaktım; bundan daha öte bir heyecan olabilir miydi? Kafamda kurguladığım yığınla diyaloglar, neleri söylemeli, neler konuşmalı ve nasıl davranmalı gibi düşüncelerle ofise vardığımı hatırlıyorum. Ancak ofise girip de onunla tanışınca kafamda canlandırdığım ve beni tedirgin eden her şeyin tam tersi bir Özcan Demirel ile tanıştım. O kafamda kurguladığım kişinin tam aksine; çok sevecen, esprili ve oldukça renkli biri ile karşılaştım. O an çok sevdiğim tez danışmanım Prof. Dr. Meral Aksu Hocamın “Tez jürinde Özcan Hoca da olsun” dediğinde hissettiğim tedirginliğin ne kadar yersiz olduğunu onunla ilk karşılaşmamda anlamıştım.

Tam bir ay sonra doktora tez savunmamda Özcan Hocam ile yine buluştuk. Sunum ve sorular kısmında bana yönelttiği soruları, yapıcı eleştirileri ve bakış açınızı tamamen değiştirecek noktaları göz önüne getirmesi, alana son derece hâkim olması, eğitim bilimleri ile ilgili yeni yaklaşımları takip etmesi ve bilimsel veriler ışığında benim çalıştığım konu ile ilişkilendirmesi, benim ona olan hayranlığımın artarak daha da büyümesini sağlamıştır. O gün, ben tez savunmasına girmemiştim sanki onun bir dersine ya da seminerine katılmış gibiydim. Aydınlanma ve gururu birlikte yaşamıştım o büyük günde.

Hayat güzel tesadüflerle dolu olduğunu bana bir kez daha göstererek Özcan Hocam ile beni yine karşılaştırdı. Tez savunmamdan tam sekiz yıl sonra Hocamla doçentlik jürisi sözlü sınavımda bu kez Kıbrıs'ta yine bir araya gelme şansım olmuştu. Yine birçok karışık duygular içinde olduğum benim için dönüm noktası o önemli sınavda yönelttiği sorular hep bir öğreti niteliğindedeydi. Yaşadığım bu küçük coğrafyadan beni koparıp daha global düzeyde eğitim bilimleri ile ilgili sorunsallara yöneltmesi, bu sorunsalları farklı problemlerle ilişkilendirmesi olaylara daha farklı bakış açısı ile bakmamı sağlamakla kalmadı, geleceğe büyük bir umut ve heyecan ile bakmama yardımcı oldu.

Benim Prof. Dr. Özcan Demirel ile yaşadığım en büyük kayıp ve üzüntü; bu derece değerli bir eğitimcinin derslerine bir öğrenci olarak katılamayışımdır. Onu kürsüde ders anlatırken dinleyip ona sorular sormayı yaptığı sınavlara girmeyi çok isterdim. Bunu onu tanıdıkça daha iyi anlıyordum. Ona da bu düşüncemden bahsetmişimdir. Sonsuz bir deniz gibi birikimlerinde faydalanmak, onun derslerini dinlemek bir öğrenci için büyük bir kazanç. Öte yandan en büyük şansım ve gururum onun gibi bir duayenin hem doktora tez jürimde hem de doçentlik sözlü sınavımda onun da yer almasıdır. Bu vesile ile bilgi, birikim ve deneyimlerini birkaç saat de olsa dinleme imkanı bulduğum için kendimi şanslı sayıyorum.

Öncelikle bana bu fırsatı tanıyan Sayın Hocam Prof. Dr. Meral Aksu'ya daha sonra da tüm samimiyeti, iyimserliği ve bilgeliği ile jüri oturumlarına katılan Prof. Dr. Özcan Demirel'e ne kadar teşekkür etsem yetersiz kalır. Sizinle tanışmak, sohbet etmek, fikirlerinizi dinlemek ve paylaşmak benim hayatımda paha biçilmez bir yere sahiptir.

İyi ki varsınız Özcan Hocam...

FATMA SADIK

Sevgili Özcan Hocamı, ilk kez asistanlığımın ilk yıllarında katıldığım Ulusal Eğitim Bilimleri Kongrelerinden birinde görmüştüm. Biraz çekingenliğimden, belki birazda Hocamın etrafının çok kalabalık olmasından dolayı tanışmak için cesaret edip yanına gidememiştim. Yıllar sonra bunu Özcan Hocamla paylaştığımda ikimiz de çok gülmüştük. J. Eğitimim sırasında Özcan Hocamdan ders alma ve öğrencisi olma imkânım olmadı. Ancak yıllar içerisinde birçok ulusal, uluslararası kongrede ve çalıştayda Hocamın engin bilgilerinden ve keyifli sohbetlerinden çok şey öğrenme fırsatı bulduğum için kendimi şanslı hissediyorum.

Ömrünü eğitime adanmış, program geliştirme, eğitimde yeni yaklaşımlar ve yönelimler, Türkçe ve yabancı dil öğretimi üzerine başucu kitabı niteliğinde onlarca kitap yazmış, bilimsel üretkenliği ve insani özellikleriyle birçok akademisyenin



örnek aldığı bir ustaya, Özcan Hocama hayran olmamak mümkün değil ki. Bilimsel çalışmalarının yanı sıra kongrelerin açılış ve kapanış konuşmalarında ele aldığı konular, güncel eğitim sorunlarının çözümüne yönelik getirdiği öneriler, EPÖDER'in kurulması ve eğitim programları ve öğretim kongrelerinin ulusal ve

uluslararası düzeyde düzenli olarak gerçekleşmesi yönündeki çabaları hocamın hayran olduğum özelliklerinden sadece bazıları. Sevgili hocam yazdığınız kitaplar, yönettiğiniz tezler, projeleriniz, makale ve bildirilerinizle akademisyenliğe; bulunduğunuz ortamlardaki tavır ve davranışlarınızla da insanlığa dair çok şey öğrettiniz bizlere. Bilimsel toplantılara katılmaya, insanlarla iletişim kurmaya, eleştirirken ve öneri getirirken yapıcı olmaya gösterdiğiniz özenle hep model oldunuz bize. Sizi tanıdıkça akademik niteliklerinizin yanı sıra ne kadar zarif, duygusal, mütevazı, esprili, hayat dolu, neşeli, yeni yerler ve yeni insanlar tanımaya açık, öğrenme merakı sonsuz, umutlu, anın tadını çıkaran ve hayatı kaçırmayan biri olduğunuzu da öğrendim. Dil öğrenmeye, dünyayı gezip- görmeye, meslektaşlarla işbirliği yapmaya, program sorunlarını tartışmaya ve araştırmaya teşvik eden tutum ve davranışlarınızla; üretkenliğiniz, pozitif enerjiniz, gözlem yapma gücünüz, yaşam felsefeniz ve hayata karşı duruşunuzla çok kalıcı izler bıraktınız bizlerde.

İyi ki hayatlarımız kesişti ve iyi ki sizi tanıdım sevgili hocam. Bu büyük ailenin bir üyesi olduğum için çok mutluyum. Her zaman bizimleydiniz ve daima bizimle olacaksınız... Size sevdiklerinizle birlikte sağlıklı, mutlu ve uzun ömürler diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla...

MUSTAFA SAĞLAM

“Özcan Hocamın” Şifresi: 3G

Hemen hepimizin yaşamında bazı dönüm noktaları vardır. Bu noktaların oluşumunda o an algılayamadığımız, yorumlayamadığımız bazı olaylar, olgular ya da kişiler etkilidir. Bunlar yaşamın akışını değiştiren kimi zaman küçük, kim zaman da büyük şeyler olabilir. Buna “kader” deriz, “yazgı” deriz, ya da hiç üzerinde durmayız, bazen de hiç farkında bile olmayız. Ancak yıllar sonra geriye dönüp baktığımızda bu durumun yaşamımızı ne kadar etkilediğini, yaşamımızın akışını nasıl değiştirdiğini anlarız. Son zamanlarda bu durum ‘Kişinin yaşamına dokunma’ diye bir tanımlama ile açıklanmaktadır.

Benim de yaşamımın akışını değiştiren iki kişiden, iki olaydan söz etmek istiyorum. Bu kişilerden birisi Eğitim Programları ve Öğretim alanında hepimizin tanıdığı, Değerli Hocamız Prof. Dr. Fatma Varış (1927- 2014). Kendisini minnetle, rahmetle, saygıyla anıyorum. 1980-1981 öğretim yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi’nde yüksek lisans öğrenimine başladım. Ancak üç yıllık Gazi Eğitim Enstitüsü mezunu olduğumuz (ben ve rahmetli Prof. Dr. Şefik Yaşar (1954-2015) arkadaşım) için önce lisans tamamlama programına -günümüzdeki bilimsel hazırlık programı- katılmamız, bu programı tamamladıktan sonra yüksek lisans programına devam etmemiz öngörüldü. Ancak 1981 yılında yürürlüğe giren Yükseköğretim Yasası gereğince, fakültelerden enstitülerin yetkisine geçen lisansüstü programlara giriş için sınav koşulu getirildiğinden, dönemin Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü bizim de sınava girmemiz gerektiğini söyledi. Ancak Fatma Hocamız, bizim zaten yüksek lisans programına alınmış ve programın bir parçası olarak bilimsel hazırlık programını tamamlamış öğrenciler olduğumuzu, bu nedenle sınava girmemize gerek olmadığını savundu, fakat Enstitü Müdürü de sınava girmemiz gerektiğinde ısrarcı oldu. Sınavdan bir korkumuz yok, ama ya bir aksilik olur da yüksek lisansa devam edemezsek diye kaygılanıyorduk. Sonunda bir çözüm bulundu, Fatma Hocamız değerlendirmeyi bizzat kendisinin yapması koşulu ile sınava girmemize izin verdi. Böylece bizim yüksek lisans programına devam etmemizi sağladı. Yani Hocamız, bize akademik kariyerimizin ilk kapısını açarak, yaşamımızın akışını değiştirdi. Bu dokunuş olmasaydı belki ben de, Şefik Hoca da yaşamımızı okutman olarak sürdürecektik.

Yaşamımın akışını değiştiren bir diğer olgunun kahramanı da Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam. Anadolu Üniversitesi’nde okutman/öğretim görevlisi olarak çalışan ve Eskişehir’den Ankara’ya -çoğu kez izinsiz- gidip gelerek Ankara Eğitim Bilimleri Fakültesi’nde yüksek lisans öğrenimini tamamlayan dört kişi (ben, Prof. Dr. Bekir Özer, rahmetli Prof. Dr. Ersan Sözer (1938-2017) ve Prof. Dr. Şefik Yaşar), doktora devam edebilmenin koşullarını araştırıyoruz. Bir yandan kendi

kurumumuzdaki ders yükünün üstesinden gelmek, bir yandan da başka bir şehirde doktora programına devam etmek çok zor görünüyordu. O nedenle önce kendi Üniversitemizde bir doktora programının açılması için girişimde bulunduk. Dönemin Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü bu isteğimizi uygun buldu. Ancak bir koşulu vardı; ders programını biz yapacaktık ve bu dersleri verecek hocaları da biz bulacaktık. Ancak şehir dışından gelecek hocalara bütçe koşulları nedeniyle ders ücreti, yolluk vb. ödemelerde sıkıntı yaşanabileceği de hatırlatıldı. İşin, program kısmı kolaydı, çünkü önümüzde Ankara ve Hacettepe Üniversitelerinin eğitim bilimleri doktora programları vardı. Bu programları örnek alarak bir program hazırlayıp Enstitü'ye verdik ve uygun bulundu. Ancak işin zor kısmı hocaları bulmaktı. Biz de önce örnek aldığımız iki üniversitede bu dersleri yürüten hocalara gidip durumumuzu anlatmaya karar verdik. Öncelikle üç hoca bulmamız gerekiyordu. İlk gittiğimiz üniversite Hacettepe oldu ve ilk görüştüğümüz hoca da Prof. Dr. Özcan Demirel (o zaman Doç. Dr.) oldu. Hocaya, programı gösterip durumu anlattık. Hoca hemen hiç tereddüt etmeden, günlerini kendisinin istediği gibi ayarlamak koşulu iki dönemde de bir veya iki derse gelebileceğini söyledi. Parasal konudaki sıkıntıyı aktardığımız zaman da “Hiç önemli değil, sizi bu çıktığınız yolda desteklemek benim için çok daha önemlidir” dedi ve hemen bir diğer hocayı Prof. Dr. Mustafa Aydın'ı (o zaman Doç. Dr.) arayıp durumu anlattı ve Mustafa Hocamız da içtenlikle kabul ederek bizi destekleyeceğini söyledi. Biz son derece mutlu bir şekilde Eskişehir'e döndük. Üçüncü hocamız da o zamanlar Yrd. Doç. Dr. olan rahmetli Prof. Dr. Dr. Ayhan Gaffar Hakan (1949- 2019) oldu. İşte yaşamımın akışını değiştiren ikinci önemli olay da buydu. Eğer Özcan Hoca önerimizi kabul etmeseydi program açılmayacaktı ve büyük olasılıkla bizim akademik kariyer kapımız kapanacaktı. Hocamız bir yıl boyunca hiçbir şey beklemeden ve hiç aksatmadan her hafta derslerimize geldi ve o üç saatlik dersler hiç beş-altı saatten daha az olmadı. Öyle keyifli, öyle verimli idi ki, anlatılamaz; ancak yaşanır. Özcan Hocamıza yaşamımıza dokunduğu için, bize yön verdiği için minnettarız.

Başlığa Özcan Hoca'nın şifresi diye başladım. Ancak Özcan Hoca öyle çözülemeyecek şifreleri olan biri değildir. O öncelikle sade bir “insan”dır. Bu sözcüğü daha da anlamlı kılan önüne iyi, güzel, yardımsever, yaratıcı, güler yüzlü, hoş sohbet, şakacı, ciddi, ısrarcı, infaflı, sevecen, neşeli, samimi gibi pek çok sıfat ve bilimsel yönden güçlü, sosyal yönden kolay iletişim kurabilen ve kurulabilen, dili -hem Türkçeyi hem İngilizceyi- etkili kullanabilen üretici bir bilim insanı, iyi bir öğretmen gibi önüne gelen tanımlamalardır.

Hocanın en önemli özelliği, hemen her ortamı bir öğrenme ortamı olarak kullanmasıdır. Bu özelliğinin kaynağını da aldığı öğretmenlik eğitimi (önce İlköğretmen Okulu'nda sonra da Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğretmen eğitimi) oluş-

turur. Hatta o çok sevdiği espri yapmayı ve gülmeyi de bir eğlenme ortamından daha çok bir öğrenme ortamı olarak görür ve bunu da “Gülerken eğleniyoruz, pardon, öğreniyoruz” diye sıkça söyler. Örneğin doktora programı sırasında fırsat buldukça sosyal etkinliklere zaman ayırmaya çalışırdık, hatta çoğu kez bizi buna zorlardı. Bu kapsamda bir hafta sonu Kütahya yakınlarındaki Çavdarhisar’a (eski adı Aizanoi) bir gezi yapmayı kararlaştırırdık. Bana da etkinliğin programını yapma görevini verildi. Gezi günü kiraladığımız bir araçla yola çıktıktan sonra Özcan Hoca benden programı istedi. Ben de kendisine başlığını da “Aizanoi Gezi Programı” koyduğum kağıdı verdim. Baktı, biraz durdu, sonra gruba kağıdı gösterek, “Arkadaşlar bu bir program mıdır?” diye sordu. Grupta bir tartışma başladı, herkes görüşünü söyledi; program diyen oldu, plan diyen oldu vs. Sonunda Hoca önce bana, “Ben senden program istedim, sen bana zamana göre listelenmiş bir etkinlik planı veriyorsun” dedi ve sonra da gruba dönerek, “Arkadaşlar biz sizinle birlikte yaptığımız Eğitimde Program Geliştirme dersinde bir programın öğelerini öğrendik. Bu gezimiz de aslında bir eğitim gezisi olduğuna göre, size soruyorum, bu gezinin bir gerekeşi var mı, bir amacı ya da amaçları var mı, süreç nasıl olacak, peki bu gezinin bize ne yararı olacak, düşündünüz mü? Eğer cevabınız evet ise bu yazılı olanlar bir program değil, sadece bir etkinlik çizelgesidir. Olaylara böyle bakmanızda yarar var, dersimiz şimdilik bitmiştir, şimdi teneffüs zamanı” dedi ve arkasından o güzel bir fıkralarından birini anlattı. Böylece gezerken de dersimizi almış olduk.

Özcan Hoca’nın bir diğer özelliği de özellikle yetişme aşamasındaki öğrencilerden bir şey isteyeceği zaman doğrudan “Şunu şöyle yap ya da yapmalısın” gibi önermeler yerine önce düşünme, sonra araştırma/bulma, açıklama/yorumlama, eleştirme/tartışma, düzeltme/ değiştirme eylemlerine önem vermesidir. Örneğin bir dersimizin kapsamında hazırladığım çalışmayı bana geri verdiğinde -Hoca yazılı çalışmalarımıza en geç bir hafta sonra dönüt verirdi- çalışma üzerinde sadece altı çizilmiş sözcükler ya da cümleler veya yan tarafa çıkmış oklar ve oklar ucunda ya soru işareti, ünlem işareti (bazılarında birkaç tane yan yana) var. Doğrusunu söylemek gerekirse işaretlerden daha çok düzeltilmiş sözcükler, üzeri çizilip yenden yazılmış cümleler gibi düzeltmeler bekliyordum. Bu nedenle ilk bakışta çok fazla bir şey anlamadım ve bunların ne anlama geldiğini Hocaya sordum. Yanıtı “Düşünürsen bulursun, bulmak için araştırmalısın, işaretler senin için birer ipucu, bunları sorgulamalısın” dedi. Biraz üzerinde çalışınca neyi kastettiğini anladım ve akademik yaşamımda ben de bunu örnek aldım.

Bu tür anı yazılarında adet olduğu üzere, ben de cümleye “Özcan Hoca’yı kısaca tanımlamak gerekirse” diye başlamak isterdim. Ancak bu mümkün değil. Çünkü Hocamızı “kısaca” tanımlamak olanaksızdır. Örneğin, akademik gücünü

tanımlamak için yönettiği, sadece özetleri 250 sayfayı geçen 101 yüksek lisans ve doktora tezini anımsatmak yeter. En küçük harf büyüklüğü ve en dar satır aralığı ile yazılmış 23 sayfalık bir özgeçmiş, aynı alan ve unvandaki kaç bilim insanında görebiliriz acaba? Acaba 103 evlatlı bir aile babası daha var mıdır? Eminim “evlatlarım” dediği danışanlarına, iki oğlundan daha fazla zaman ayırmıştır. Ya diğer öğrencileri? Hocanın bizim alanımızda yetişen doğrudan ya da dolaylı el vermediği hiç kimse yoktur. Bir keresinde bir kongre açılışı öncesinde kendisine şöyle takılmıştım: “Hocam, elli yıldır eliniz yazmaktan yorulmadı, ama bugün öpülmekten yoruldu sanırım.” “Mustafacığım, bu yorgunluk değil mutluluk, ne önemi var, bir elim değil iki elim onlara feda olsun” dedi. “Aman Hocam bu eller bize daha çokook gerekli” dedim, gülüştük.

Özcan Hoca, hemen her konuşmasında, “Ben önce öğretmenim, akademik gücüm de buradan geliyor” diyerek öğretmen yönünü hep öne çıkarır. Ancak arkasında da sevgili eşi, Nursel Hanım’ın desteği olmasa bugünkü Özcan Demirel’in de olamayacağını da hep dile getirir. Bir ilkokul öğretmeni gibi herkesle iletişim kuran, herkesi dinleyen, herkesle konuşan, her sorunun söyleyene bir çözüm önerisi sunan Özcan Hoca. Sosyal yönünü güçlü kılan gülmeyi ve güldürmeyi sever. “Gülmek ciddi bir iştir; çünkü gülmek anlamının ve yorumlamanın ürünüdür” der. Bu nedenle gülmek de, gezmek ve görmek kadar yaşamında önem verdiği eylemlerdir.

İyi ki varsınız, Özcan Hocam, iyi ki benim gibi birçok insanın yaşamına yön verdiniz, akademik çalışmalarımıza destek oldunuz, katkı sağladınız, bizlere örnek oldunuz. Ne mutlu “Özcan Hoca’nın öğrencisi oldum” diyebilene. Sevginiz, mutluluğunuz, gülüşünüz, esprileriniz, fıkralarınız eksik olmasın. Saygılarımla.

F. ÖZLEM SAKA

Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ile tanışıklığımız Gazi Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptığım dönemde başladı. Böylesine değerli bir akademisyenle tanıştığımıza çok mutlu olmuştum. Daha önce, İngilizce kitaplarında adını gördüğüm ve alanda saygın bir isim olarak duyduğum bu kişi artık benim dersime giren bir hocamdı. Böylece onun İngilizce bilgisinin yanı sıra akademik yönünü de görmüş oldum. Dersimize girdiği ilk gün bizlere dağıttığı kâğıdı hiç unutmuyorum. O kâğıtta kendisi ile ilgili bilgilerin yanı sıra, dersimizin amacı, bir dönem boyunca her hafta neler yapacağımız, bizden süreçte ve süreç sonunda neler beklediği ve çalıştığımız alanla ilgili belli başlı kaynakların bir listesi bulunmaktaydı. Aldığımız ders kolay değildi, ayrıntıları, aşamaları vardı ve dönem sonunda bizden bütün bu aşamaları tek tek uygulayarak sonuca ulaşmamız gereken bir ödev yapmamız bekleniyordu. Dönem başında bu ödevi nasıl yapacağız diye kaygılandığımı çok iyi hatırlıyorum. Ama süreçte, her bir adımda yaptığımız çalışmalar bizim o zor ödevi kolaylıkla yapmamızı sağladı. Ne yapmam gerektiğini bildiğim için o ödevi kendimden emin bir şekilde ve zevkle hazırladım. Bu deneyim bana öğretme konusunda çok şey kattı. Evet, öğretmen ya da akademisyen konunun uzmanı olarak o konuyu en ince detayına kadar biliyor. Asıl önemli olan bunu öğrencilere geçirebilmek. Sadece teorik bilgi vererek bunun olmayacağı çok açık. Edindiğim bu deneyimin ışığı altında, gerek lisans gerek yüksek lisans düzeyinde ders hazırlarken değerli hocamın yöntemini izlemeyi kendime görev edindim. Ben de Özcan Hocam gibi, öğrencilerimi dönem başında bilgilendiriyor, süreçte adım adım uygulamalarla onları sonuçta beklediğim düzeye getirmeye çalışıyorum. Bu, Değerli Hocamdan edindiğim ve hayata geçirdiğim bir deneyim.

Değerli Hocamla iletişimlerimiz yüksek lisansla sınırlı kalmadı, doktora derslerimde de akademik birikimime katkıda bulunmaya devam etti. Daha da önemlisi doktora tez danışmanım oldu. Bu süreçte Değerli Hocamı daha yakından tanıma fırsatı yakaladım. Tez yazma sürecinde Hocamı okulda, zaman zaman da evinde ziyaret ederdik. Biz Hocamla tezimle ilgili konuşurken Nursel Hocamın hazırladığı o lezzetli ikramlara da değinmeden geçemeyeceğim. Hem akademik, hem de genel konularda yapılan sohbetle geçen keyifli anlardı. Her iki Hocama da göstermiş oldukları misafirperverlik için çok teşekkür ediyorum. Hocamın değerli yönlendirmeleriyle süreci başarıyla tamamladım.

Prof. Dr. Özcan Demirel'in akademik yönü zaten tartışılmaz. Hem ülkemizde, hem de dünyada alandaki saygın isimlerden biri. Diğer taraftan güler yüzü, içtenliği, esprileri, çalışkanlığı, dürüstlüğü ve mütevazılığı ile pek çok gönül fetih etmiş birisi Değerli Hocam. Hayatımın en kritik noktalarında Prof. Dr. Özcan

Demirel'in bulunmasından dolayı çok şanslı olduğumu düşünüyorum. Bugün bulunduğum yere gelmemde çok katkısı var. Doktora sonrasında da manevi desteğini hiçbir zaman esirgemedi benden. Akademik hayatın zorluklarıyla mücadele ederken benim bunların üstesinden gelebileceğimi vurgulayarak beni hep güdüledi. Başarılarımda en az benim kadar mutlu oldu.

Geçenlerde Değerli Hocamın hayatını konu alan, Sıddık Akbayır tarafından kaleme alınmış 'Bazı Maviler Daha Derindir' adlı kitabı zevkle okudum. Bu vesileyle, Hocamın bilmediğim pek çok yönünü de öğrenmiş oldum. İngilizce ve İngilizce öğretiminde pek çok çalışması olan Değerli Hocamın İngilizce öğrenmeye bir kitap ve sözlük olarak kendi kendine başladığını öğrenmek ona olan saygımı daha da artırdı. Günümüzde öğrencilerin dil öğrenememe konusunda binlerce bahanesi varken, Değerli Hocam o yıllarda, elde şimdi ki kadar dil öğrenme materyali yokken bu dili sadece öğrenmekle kalmıyor, bu alanda uzmanlaşarak bu noktalara geliyor, gerçekten takdir edilesi bir başarı. Bunu dil öğrenmeye çalışan ve güdülenmeye gereksinim duyan öğrencilerle paylaşmak gerekir diye düşünüyorum. İsteyince her şey başarıyor, Değerli Hocam bunun en güzel örneği.

Değerli Hocam, size teşekkür borçlu sayısız insana akademik babalık yapınız. Öğretme ve çalışma azminize hayranım. Umarım, bizler de aynı azim ve kararlılığı göstererek size layık akademisyenler olur ve bu alanda sizin gibi bir yer ediniriz. Benim sizin kadar aktif olmasa da bu alana katkıda bulunmaya devam edeceğinize inancım sonsuz. Size teşekkürlerimi sunuyor, sağlıklı güzel günler diliyorum.

Saygılarımla.

AYÇA SANCAR

Dear Professor Demirel,

It is a great pleasure and honor for me to have met you. Although our classes are online due to pandemic conditions, you have made a great effort to provide information to us. You have made the best use of technology to effectively share your valuable information with us. All the slides you prepared were a guide for our assignments and exams. You make it clear to us what we, as learners, are expected to achieve as a result of having successfully completed this course. You were also very understanding towards us. During an online process, when we had a question or a problem, we could easily reach you via e-mail. I hope all students can be lucky enough to learn something from you.

I took the ELTE 506 “Language Testing” course for the first time. it challenged me quite a bit in terms of content. But thanks to you it has become more easy for me to understand. It’s a different world, a different field. But this is something every teacher should know. Also I still think I need to work on it a bit, especially on the calculating parts. The lesson that seemed so difficult has become more easy thanks to you. Thank you for all your contribution. It was a great honor for me to meet you and It is a great honor for me to have both of your books written by you in my library.

Thank you.

Sincerely.

Ayça Özgüven Sancar

M.A. Student from Turkey

ASUMAN SEDA SARACALOĞLU**Danışmanım Prof. Dr. Özcan Demirel**

Özcan Demirel... Anlatmak biraz zor olabilir. Hocamla Anadolu Üniversitesi'nde doktora başladığım yıl, 1985 tanıştım. Tam 36 yıl olmuş, dile kolay. Ders dönemi bittiğinde beş doktora öğrencisi için (Rahmetli Prof. Dr. Ersan



Sözer, Prof. Dr. Bekir Özer, Prof. Dr. Mustafa Sağlam, rahmet ve sevgiyle andığım Prof. Dr. Şefik Yaşar ve Prof. Dr. A. Seda Saracaloğlu - yaş sırasına göre) yeterli öğretim üyesi olmadığı ve ben de Dokuz Eylül Üniversitesi'nden geldiğim için danışman olarak özel eğitimde görev yapan bir öğretim üyesi atanmıştı. Ancak ben öğretmen eğitimi çalışmak istiyordum. Danışman öğretim üyesi kendime eğitim programları ve öğretim alanından bir danışman bulmamı önerdi. Tabii ki ilk aklıma gelen o dönemde Doçent olan Hocam Özcan Demirel oldu. Kendisiyle görüştüm ve Hocamın 'ilk doktora öğrencisi' olarak birlikte çalışmaya başladık. O dönemde Dokuz Eylül Üniversitesi'nde görev yapıyordum ve her iki haftada bir Ankara'ya gidip Özcan Hocam ile çalışıyorduk. Önceleri Hacettepe'deki ya da kendi özel ofisinde görüşüyorduk. Bir müddet sonra da Özcan Hocam ile kendi evinde çalışmaya başladık. Bu süreçte Nursel Ablamın sıcaklığını, samimiyetini ve misafirperverliğini unutamam. "Bizim kızımızsın" ifadesi beni çok mutlu etti ve hala da böyle olmak beni sonsuz onurlandırıyor.

Hocam ile kuşkusuz birçok anımız var. Ama en çok yüreğim sızlayarak ve mutlulukla hatırladığım bir anıdan başlamak istiyorum. Resmi danışmanım tezim bitmek üzere iken Gazi Üniversitesi'ne geçtiğinden dolayı danışmanlığımı bırakmış ve Sosyal Bilimler Enstitüsü de baştan beri resmi danışman olarak Özcan Hocamı başka bir üniversite mensubu olduğu gerekçesiyle kabul etmemişti. Ben bir yardımcı doçentin doçent olmasını beklediğim gibi, resmi danışman olarak atanan hoca da 'yeni devraldığı' gerekçesiyle bir yıl sonraya attı tez savunmamı. Yani bitmiş olan tezim 1,5 yıl bekledi. Tez savunma günü rahmetli Prof. Dr. Alişan Hızal Hocanın rahatsızlanması nedeniyle savunmam ertelendi. Sevgili Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ise ikinci tez savunma tarihinden bir gün önce böbrek taşı kırkırmıştı. Yaşadığım tüm problemleri yakından bildiği için, kanamalı böbrekle

Hocam ile kuşkusuz birçok anımız var. Ama en çok yüreğim sızlayarak ve mutlulukla hatırladığım bir anıdan başlamak istiyorum. Resmi danışmanım tezim bitmek üzere iken Gazi Üniversitesi'ne geçtiğinden dolayı danışmanlığımı bırakmış ve Sosyal Bilimler Enstitüsü de baştan beri resmi danışman olarak Özcan Hocamı başka bir üniversite mensubu olduğu gerekçesiyle kabul etmemişti. Ben bir yardımcı doçentin doçent olmasını beklediğim gibi, resmi danışman olarak atanan hoca da 'yeni devraldığı' gerekçesiyle bir yıl sonraya attı tez savunmamı. Yani bitmiş olan tezim 1,5 yıl bekledi. Tez savunma günü rahmetli Prof. Dr. Alişan Hızal Hocanın rahatsızlanması nedeniyle savunmam ertelendi. Sevgili Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ise ikinci tez savunma tarihinden bir gün önce böbrek taşı kırkırmıştı. Yaşadığım tüm problemleri yakından bildiği için, kanamalı böbrekle

Eskişehir'e geldi Nursel Ablam ile birlikte. Ve ben böylece doktora tezimi 17 Temmuz 1990'da savunabildim. Hakkınızı ödeyemem Canım Hocam...

Birlikte birçok gezi ve toplantıya katıldık. Toplantıları ve günümüzü esprileriyle renklendirir, kahkahalarıyla neşelendirirdi... Ve beni gülümseten bir başka anıyı da paylaşmak istiyorum. Sevgili Hocamın ifadesiyle "Bragalı Yusuf"un düzenlediği I. Uluslararası Avrupa Program Çalışmaları Konferansı 18-19 Ekim 2013 tarihlerinde Braga, Portekiz'de idi. Kalabalık bir grupla uçakla Madrid'e gittik. Daha sonra da otobüsle İspanya'yı dolaştık ve güneye inerek Portekiz'e geçtik. Tadı damağımızda kalan bir gezi ve kongreydi. Bu arada Kurban Bayramını da orada geçirdik. Bayram sabahı Sevilla'da hem Özcan Hocamın hem de Adil Türkoğlu Hocamın ellerini öptüm (aslında el öptürmezler) ve 1'er Eurolarını aldım kahkahalar arasında. Euroları hala saklıyorum uğur parası olarak.



Kurban Bayramı kutlamasından, Sevilla, 2013.

Aydın'a 26 Kasım 2013 tarihinde Öğretmenler Günü nedeniyle konferans için Hocamı davet ettiğimde, özellikle yüksek lisans ve doktora öğrencilerimin "Özcan Demirel" ile tanışacak olmalarının onları nasıl heyecanlandırıldığını, alanın duayenini, tanıma, dinleme ve sohbet etme fırsatını buldukları için ne kadar mutlu olduklarını da dile getirmek istiyorum. Onlara gururla "Özcan Demirel Hocam benim Doktora Babam" dediğimi de.



Öğretmenler Günü, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, 26 Kasım 2013,

Canım Hocam tüm sevdiklerinizle birlikte başta Nursel Ablam, Hakan, Okan ve torunlarınızla birlikte size uzun, sağlıklı, huzurlu ve mutlu bir ömür diliyorum. İyi ki benim danışmanım, Hocam, öğretmenim, abim olmuşsunuz... Sizi çokookkkk seviyorum.

Saygılarımla...

SERVET SARIKAYA

Özcan Demirel

(Kızım Lara ve Oğlum Batuhan'ın Mavi Gözlü Dedesi)

Güz: Görünmezliğin mevsimi. Bir suikast gibi hiç beklenmedik bir anda gelen, kalbimizde açtığı gediğe kızıl yapraklar dolduran mevsim.¹

Özcan Hocam ile olan bağımızın temelleri çeyrek asır öncesine kadar gidiyor. O yıllarda Ankara Sıhhiyede yer alan Adil Han'da kendisi ile tanışma şerefine nail olmuştum. Meslek yaşamındaki temel misyonunun, Türk Eğitim Sistemine bilim insanı yetiştirmek olduğuna inanan ve tüm yaşamını bu misyonu yerine getirmek için harcayan çok değerli hocamızla o günlerden bugünlere gelmek ve birlikte yol almak bizler için çok kıymetli. Pegem Akademi olarak Özcan Hocamızın dünyasında, “Kızılay'daki ilk uğrak yeri, baskıdan yeni çıkmış taze kitap kokusu, kitap kapaklarında gülümseyen bir logo, seçeneklerden yontulmuş bir sakinlik”² olarak yer etmiş olmamızın onurunu hep yaşıyoruz ve yaşayacağız.

Tanıştığımız dönemde Hocamız, eserlerinin (yeni) basımlarını yapmak için bir yayınevi arayışı içerisindeydi. Hocamızla her konuda anlaştık ve eserlerini Pegem Akademi olarak yayımlamaya başladık. Özcan Hocamla birlikte kendi yakın çevresinin, arkadaşlarının ve öğrencilerinin de Pegem Akademi'ye yönelmeye başladığına tanık olduk ki bu, bizim için çok değerliydi. Bu süreçte (ve hâlâ) Sevgili Özcan Hocamız bize hep olumlu yönde referans oldu; akademik yayıncılıktaki ilke ve prensiplerimizin belirlenmesinde fikirleri hep yolumuzu aydınlattı. Özcan Hocamızın, Aşık Veysel'in tellerinde arayıp bulduğu o paha biçilmez tınıyı, bizler de kendisinin eğitime ve yaşama bakışında bulduk. Duymayanlar için Hocamızın, Aşık Veysel ile olan anısını paylaşmak isterim:

Özcan Hocamız Köy Enstitülerinden öğretmen okuluna dönüşen bir kurumda öğrenim görmüştür. Okul, İstanbul-Ankara karayolunun üzerinde olması nedeniyle genellikle ünlü eğitimcilerin, farklı nitelikteki konukların gelip öğrencilerle sohbet ettikleri bir konumdur. En çok ziyaretlerine gelen ve onlarda iz bırakan konuk ise ünlü halk ozanı Âşık Veysel'dir. Veysel, Türkiye'deki tüm Köy Enstitülerini dolaşır, orada halk türkülerini içerikli müzik dersleri verir. Bu çabalarını öğretmen okullarının kuruluşunda da devam ettirir ve bir gün yolu Özcan Hocamızın öğrenim gördüğü Arifiye'ye düşer. Tüm okul, o geldiği zaman büyük bir sevgi ve coşku ile hem şiirlerini hem de sazından dökülen türkülerin nağmelerini dinler. Özcan Hocamız, Veysel'in bir anlatısını hiç unutamaz: Âşık Veysel'e, “Saz çalarken parmakların hep aynı yerde duruyor, diğer üstatlar sürekli ellerini bir aşağı bir yukarı götürüp getiriyorlar, bunun sırrı nedir?” diye sorulunca şöyle der: “Ben aradığım

1 Sıddık Akbayır, Bazı Maviler Daha Derindir, Pegem Akademi Yayıncılık, Aralık 2015, s. 164.

2 Sıddık Akbayır, Bazı Maviler Daha Derindir, Pegem Akademi Yayıncılık, Aralık 2015, s. 174.

sesi buldum, onlar benim bulduğum sesi arayıp duruyorlar.” Özcan Hocamız bu anekdot üzerine Veysel'i daha da merak eder ve “Türk Halk Müziğinde, kendi ezgilerime en uygun sesi bulup çeşitlemelerimi bunun üzerine yapıyorum.” diyen ozanı anlamaya çalışır. Picasso'nun resimlerinde nasıl bir anlatı gücü varsa Âşık Veysel'in türküleri ve ezgilerinde de ona benzer, Türk Halkına özgü anlatı nağmeleri olduğunu düşünür. Âşık Veysel'i yüceleştiren ve ölümsüzleştiren şeyin, onun özgün müziği ve halkın belleğinden silinmeyen dizeleri olduğunu fark eder.³

Özcan Hocamız ile olan ilişkimiz hiçbir zaman sadece yazar-yayıncı ilişkisi olmadı. Bizim için daha fazlasıydı; babacan tavrıyla bizi hep korudu, kolladı, desteğini asla üzerimizden çekmedi. Biz onu çok sevdik; o da bizi çok sevdi. Ondan beyefendiliği, kadirşinaslığı, ahde vefayı öğrendik. Eğitim ve hayat konusundaki çok kıymetli görüşleri hem kendi özel hayatımda hem meslek hayatımda her daim bana ve bizlere yol gösterici oldu.

24 Kasım 2021'de *YouTube* üzerinden yapılan “Özcan DEMİREL ile Öğretmen Olmak Üzerine Söyleşi”deki⁴ öğretmenlik mesleği ile ilgili görüşleri bizim için çok dikkate değerdir. Bu söyleşide Özcan Hocamız, “öğretmenin görevinin; sadece bilgiyi karşı tarafa aktarmak olmadığını aynı zamanda sevgi, karşılıklı iletişim, kültürel değerler, duygusal özellikler gibi değerleri sınıf ortamında kazandırmak olduğunu” vurgulamıştır ve 21. yüzyılın istediği anlamda bir öğretmen yetiştirmenin nasıl mümkün olacağı sorusunun peşine düşmüştür. Öğretmen yetiştirmedeki modelimizin ‘diploma modeli’ ya da ‘sertifika modeli’ olmaması gerektiğini savunur ve şöyle devam eder: “Eğitim Fakültelerini mükemmeliyet merkezi haline getirebilirsek o zaman 21. yüzyılın istediği anlamda bir öğretmen yetiştirmemiz mümkün olacaktır.” Bir sonraki aşamada ise, öğretmenlerimizin lisans düzeyinden ziyade yüksek lisans, doktora düzeyinde eğitim almalarının gerekliliğine vurgu yapar.

Gerçek bir öğretmenin görevinin ‘öğrenmeyi öğretmek’ olduğunu bilenlerin başında gelir Özcan Hocamız. Öğretimden öğrenmeye geçiş, aslında onun için bir devrim değildir; kendisi zaten hep yaşam boyu öğrenme sürecinin içinde olmuştur. Öğrenciyken de öğretmenken de emekli olduktan sonra da bu süreç, onun için hep böyle devam ediyor.⁵ Özcan Demirel, “Birey kendisi öğrenir, biz öğretmenler ancak yol gösterebiliriz, bizim görevimiz sadece öğrenmeyi kolaylaştırmaktır.” der; biz de yayıncı olarak tüm öğretmenlerimize ve öğrencilerimize, öğrenme-öğretme yolculuğunda Özcan Hocam ve diğer yazarlarımızın değerli eserleriyle yarenlik etmeye çalışıyoruz.

Hocam iyi ki varsınız, iyi ki sizi tanımışız. Allahım size sağlıklı, uzun ömürler versin...

3 Siddık Akbayır, Bazı Maviler Daha Derindir, Pegem Akademi Yayıncılık, Aralık 2015, ss. 55-56.

4 <https://www.youtube.com/watch?v=jPtMlt3yQvA>

5 Siddık Akbayır, Bazı Maviler Daha Derindir, Pegem Akademi Yayıncılık, Aralık 2015, s. 67.

NESLİHAN SARISÖZEN

Özcan Hocamız, sakın ve babacan bir kişi. Öğrenci psikolojisini çok iyi bilen, herkese karşı saygılı, beyefendi bir hoca. Hafızamda kalan efsane gülüşüdür. Kendini tutar tutar sonra patlardı.

İLK NUR SAVAŞKAN

Yaklaşık yirmi yıl önce, doktora öğrencisi iken sevgili Özcan Hocam ile tanıştım. Ülkemizde, yabancı dil eğitimiyle ilgilenen benim jenerasyonumdaki pek çok akademisyen ve öğretmen, Avrupa Konseyi'nin 2000'li yılların başında, Avrupa'daki yabancı dil eğitimi sistemleriyle ilgili politikaları ve uygulamaları, özellikle de Özcan Hocamızın çalışmaları sayesinde tanıdı. O dönemde, ben doktora derslerini henüz tamamlamış ve tez aşamasına geçmiş bir öğretim görevlisi iken sevgili Özcan Hocam ile Kuzey Kıbrıs Gazimağusa'da düzenlenen uluslararası bir konferansta tanışma fırsatı buldum. Özcan Hocamın değerli görüş ve önerileri sayesinde Avrupa Konseyi'nin 2001 yılında resmen uygulamaya sunmuş olduğu European Language Portfolio (Avrupa Dil Gelişim Dosyası) benim tez konum oldu. Ayrıca, Özcan Hocam tez savunma komitemde yer almayı kabul ederek beni ziyadesiyle onurlandırmış ve mutlu etmişti.

Hem ülkemiz hem de uluslararası eğitim camiasında Özcan Hocamız hepimizin örnek ve ilham aldığı en kıymetli hocalarımızdandır. Türkiye, Avrupa Konseyi ile ortak tutum halinde bulunmak üzere 2001 yılında T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın makam onayı ile Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızın koordinatörlüğünde Avrupa Dil Gelişim Dosyası Özel İhtisas Komisyonu'nu oluşturdu. Avrupa Konseyi, üye ülkelerin yabancı diller politikasında ortak hareket etmesi için önemli bir kaynak kitap olan Common European Framework of References for Languages (Avrupa Ortak Başvuru Metni) yayıma hazırlamış ve European Language Portfolio (Avrupa Dil Gelişim Dosyası) adlı diğer bir çalışması ile birlikte 2001 yılında kutlanan Avrupa Diller Yılı'nda Avrupa'ya tanıtmıştır.

Sevgili Özcan Hocamız, ülkemizin eğitimine yıllardır katkı sağlamaktadır ve pek çok akademisyen, öğretmen ve öğrencinin hayatına dokunmuştur. Özcan Hocamızın başkanlığında, Avrupa Dil Gelişim Dosyası Özel İhtisas Komisyonu'nun, 2001 yılında gerçekleşen seminerinde, yabancı dil öğretmenlerine Avrupa Dil Gelişim Dosyası ve Avrupa Ortak Başvuru Metninde yer alan dil betimleyicileri tanıtıldı ve Avrupa Konseyi üye ülkelerinde akredite edilmiş Avrupa Dil Gelişim Dosyası örneklerini inceleme fırsatı sunuldu. Ülkemizin farklı şehirlerinde düzenlenen seminerler ve toplantılarımız neticesinde liselerde okuyan 15-18 yaş grubu öğrenciler için Avrupa Dil Gelişim Dosyası modeli geliştirildi ve 2002-2003 öğretim yılında Ankara ve Antalya'daki pilot okullarda uygulanmaya başlandı. 2003 yılında bu komisyondaki çalışma grubu yeniden oluşturuldu ve ben de bu yeni komisyonda yer alarak Özcan Hocamızın çalışma azmine ve özverisine yeniden şahit oldum.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızın önderliğinde Avrupa Dil Gelişim Dosyası bağlamında pek çok etkinlik düzenlendi. Bu faaliyetlerin içinde bizleri en çok onurlandıran ve gururlandıran etkinliklerden bir tanesi ise Avrupa Konseyi'nin geleneksel olarak her yıl düzenlemiş olduğu Uluslararası Avrupa Dil Gelişim Dosyası Seminerini, 2003 yılında İstanbul'da gerçekleştirmesi oldu. Avrupa Konseyi'nin düzenlemiş olduğu bu uluslararası seminerde ülkemiz ev sahibi konumunda rol aldı. Özcan Hocamızın, bu uluslararası organizasyondaki çalışmalara bizleri dahil etmesi ve desteklemesi bizi son derece motive etti. Hocamızın engin bilgisi ve paylaşımcı ruhu, yeni yetişen akademisyenler olarak bizlere kariyer açısından çok önemli fırsatlar sundu.

Sevgili Özcan Hocamız, Türkçe ve İngilizce olan pek çok anılacak eserler ve kitaplar ortaya koymaktadır. Avrupa Konseyi'nin "Common European Framework of References for Languages" adlı kaynak kitabın ülkemize kazandırılmasında çok önemli yeri vardır. Bu eser için, Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bünyesinde, Özcan Hocamızın başkanlığında 2005 yılında, kitap çeviri komisyonunu kurdu. Komisyon, ülkemizde yabancı dil eğitime katkı sağlayan bu eserin Türkçe çevirisini 'Avrupa Ortak Başvuru Metni' adıyla yayımladı. Güncelliğini ve önemini koruyan bu eser hem yazılı hem de çevrim-içi olarak yayımlamaktadır.

Kendisini sürekli geliştiren ve hayranı olduğum Özcan Hocamın kitaplarını yıllardır derslerimde kullanmaktayım. Son eserlerinden, 2019 yılında yayımlanmış olan 'CEFR-Based Language Testing' başlıklı kitap, Yabancı Dilde Ölçme ve Değerlendirme dersinde kullandığım önemli bir kaynak kitaptır. Eğitimdeki son gelişmeleri takip eden ve kendisini daima güncel tutan Özcan Hocamız ile 2019 yılında yayımlanan, editörü olduğu 'Contemporary Issues in ELT' adlı kitapta yeniden birlikte çalışma olanağımız oldu. Hocamızın, akademik çalışmalarımızdaki rehberliğini ve desteğini her zaman yaşamaktayız.

Yıllar geçse bile bizleri her daim araştırmaya ve üretmeye teşvik eden, üzerimizde büyük emekleri olan değerli Özcan Hocamız, ne mutlu ki sizin öğrenciniz olduk.

Sevgili Özcan Hocam, size sonsuz teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunar, sizi çok seviyoruz.

FATİH SAYILAN

İstanbul'un en liselerinden biri olan Köy Hizmetleri Anadolu Lisesi'nde öğretmenlik yaparken okula bir yazı geldi. O dönemde çok resmi yazı gelir, çoğunu da yabancı dili ilgilendirmedeği için gereksiz görür okumadan imzalırdım. Ancak bu yazı, çok dikkatimi çekmişti, yabancı dille ilgiliydi ve İstanbul Üniversitesi'nde Özcan Hocamız konuşmacıydı. Bu konuşmayı kaçıramazdım, hemen Müdür'e gittim ve toplantıya katılmak istediğimi söyledim. "Özel bir nedeni var mı?" diye sordu. Ben de "Olmaz mı, üniversiteden İngilizcenin duayen hocalarından Özcan Hocam geliyor, kesin katılmam gerekir" dedim. "21. Yüzyıl Başında Dil Öğretiminde Yeni Yönelimler" başlıklı konuşmanın günü geldiğinde, 19 Aralık 2003, İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'ne erkenden gittim. Konuşma öncesinde yanına gitme fırsatı yakaladım ve beni hatırlamıştı. Konuşma sırasında okul yıllarımızı da konuştuk. Bölümün ilk mezunları olduğumuz için bizlerin yerinin ayrı olduğundan söz etmişti.

Düşünün bir üniversite hocası, öğrencileriyle Ankara'dan İstanbul'a tren yolculuğu yapıyor. O da tabii ki öğrencilere en yakın olan Özcan Hoca, bu gezide hepimiz kendimizi o kadar özel hissettik ki inanın anlatılamaz.



Özcan Hocamızla Ankara-İstanbul Tren yolculuğundan bir anı

Özcan Hocamızın her zaman bugün bile bizimle olduğuna inananlardanım. Özcan Hocamız, bizim bir parçamız. Hayatımız, şu anda olduğumuz hâlimiz tercih etmiş olduğumuz ilişkilerimiz sayesinde şekillendi. Hepimiz hassas birer denklem gibiyiz. Özcan Hocamız da kim olduğumuzu belirleyen değişkenlerden

biri. Eskiden sevgiyi kimyasalların ve hormonların salgılanması olarak açıklamaya ve tanımlamaya çalışırdım. Özcan Hocamız aklıma geldiğinde bize göstermiş olduğu bakış açısıyla sevginin bilimle ya da dinle açıklanamayacağına inanıyorum. Sevgi, benliğin ve mantığın ötesinde bir şeydir. Bildiğim şu: Özcan Hocamızı sevmek, birbirimizi sevmek, işte hayatı değerli kılan budur. Şu anda bundan fazlasını bilmemize de gerek yok.

Son söz olarak “Özcan Hocam, siz anlatılmaz, yaşanırsınız.” Hacettepeli ve sizin öğrenciniz olmak ayrıcalıklı olmaktır.

AHMET ALPAY SEFEROĞLU

Sayın Özcan Demirel

Liseden yeni mezun olmuştuk. Dünya bizi hiç tanımıyor, biz dünyayı tanıma-ya çalışıyoruz, çok şeyi bildiğimizi sanıyoruz ancak o dönemde hiçbir şeyi bilmi-yorduk ve gelecekteki hayatımızı şekillendirecek çok önemli bir döneme başlangıç yapmıştık. İşte tam o dönemde hayatımıza girdi, kız öğrencilerin prensi, erkek öğrencilerin babası Sevgili Özcan Demirel.

Özcan Bey'in akademik kariyerinin ne kadar başarılarla dolu olduğu herke-sin malumudur. Bu yüzden burada onun insani yönüyle birkaç şeyi belirtmek isti-yorum. Güler yüzü ve unutulmaz kahkahaları, gelecekle ilgili hayat görüşleri bize her zaman rehber ve umut olmuştur.

2000'li yılların ilk çeyreğinde, insan olmanın, insan olmayı başarabilmenin ne kadar önemli bir husus olduğunu şimdi daha iyi anlıyoruz. Özcan Bey'in aka-demik unvanı olan profesörlük hiçbir zaman isminin önüne geçmemiş, aksine is-minden sonra gelen bir unvan olmuştur.

Özcan Demirel insan olmayı başarabilmiş ender kişilerden biridir. Özcan Bey, 1980'li yıllarda insan yetiştirmenin eğitim sistemimiz için ne kadar önemli oldu-ğunu bizlere o günlerde altını çizerek göstermişti. Ülkemizi ve dünyayı seviyorsak, insana yatırım yapacağız. Bunu çok değerli hocalarımızın sayesinde öğrendik.

İyi ki varsınız, iyi ki talebeniz olmuştuk.

Sizi çok seviyoruz. Çok Değerli Kıymetli Sayın Özcan Demirel...

AYHAN SEZER**Prof. Dr. Özcan Demirel**

Prof. Dr. Özcan Demirel ile yollarımız 1970’li yıllarda Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda çalışırken keşişti ve o tarihten bu yana arkadaşlığımız devam etmektedir. Prof. Dr. Özcan Demirel ile birlikte İngilizce sözlük ve dilbilgisi çalışmalarımız oldu. Bunlar arasında Tests for Proficiency in English ve Proficiency in English uzun süreler kitapçılarının raflarında yer aldı.

Prof. Dr. Özcan Demirel hiç durmaksızın kitap ve makale çalışmalarını sürdürdü. Pek çok yurt içi ve yurt dışı eğitim toplantılarına konuşmacı olarak katıldı ve büyük beğeni topladı.

Prof. Dr. Özcan Demirel yabancı dil eğitimi alanına kitapları, konferansları, danışmanlıkları ile büyük katkılarda bulundu. Bu alanda yurt dışında yapılan çalışmaları da yakından izlemeyi sürdürdü. Milli Eğitim Bakanlığı’ndaki çalışmalara da katıldı.

Prof. Dr. Özcan Demirel, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde hem sevilen bir meslektaş hem de sevilen bir öğretim üyesi oldu. Güler yüzü, esprileri ve alanındaki yetkinliği ile öğrencileri için çok anlamlı bir örnek oluşturdu.

Prof. Dr. Özcan Demirel tükenmez enerjisi ile durmaksızın üretmeye ve öğrencileriyle buluşmaya devam etti. Emekli olduktan sonra da Kıbrıs’ta eğitim bilimleri alanında öğretim üyeliğini sürdürdü.

Prof. Dr. Özcan Demirel vefalı bir arkadaş ve yetkin bir bilim adamıdır. Kırk yıllık arkadaşlığımızın benim için önemi büyüktür.

İmrenilecek yaratıcılığı ve enerjisi ile ona esenlikler diliyorum.

SADIK YÜKSEL SIVACI

Bireyin var olmasının, kıymetini keşfetmesini sağlayan eğitim, şüphesiz hayatın her anında. Eğitimin vasıfları, işlevleri kelimelere sığdırılmaz zira en önemli özelliği önce insanı değerli olduğuna inandırmayı amaçlaması. Her insanın hayatında iki uç vardır: Kendisi ve ulaşmak istediği nokta. Eğitim, aradaki yol; eğitimci ise bu yolda bireyin mutluluğa erişeceği noktaya ulaşmasına yardımcı olan, değeri kelimelere sığdırılamayacak muhterem kişiler...

Akademik kariyer basamaklarındaki ilk adımlarımın verdiği heyecan ve kaygılarımın üst düzeye çıktığı bir günde, bazı aksaklıklardan dolayı Saygıdeğer Danışman Hocam Özcan Demirel ve Tez İzleme Komite Üyeleriyle olan toplantıya geç kalmam söz konusuydu. Kırşehir'den Beytepe Kampüsüne arabamla gidiyordum ve hızımı gereğinden çok fazla artırarak yetişme çabası içerisindeydim. Gecikecektim, bu kesinleşmişti. Değerli Hocamı arayıp durumu izah ettim ve mahcubiyetimi dile getirip telefonu kapattım. Akademik çalışmalarımın bu şekilde bir olumsuzluktan dolayı aksayacak olması beni çok üzmüştü. Çok geçmeden telefonum çaldı, arayan yüce insandı, güçlü bir sesle: "Sadık, az önce müsait değildim. Lütfen 90'ı geçme ve dikkatli gel" dedi. Gözlerim doldu. Kaygı, stres, panik, heyecan ve bütün duygu durumlarını aynı dakika içerisinde yaşarken birden duruldum. Her şeyden önce insan değerliydi, hiçbir şart bunu değiştiremezdi. Değerli Hocam bir kez daha bunu hissettirmişti. Eğitimin de temel gayesi bu değil miydi zaten?

Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel'in doktora öğrencisi olmak; eğitim anlayışının, profesyonel eğitimci kalitesinin ve her şeyden önce o muhteşem hümanizmasına bir parça da olsa nail olmak benim için büyük bir onur ve hayatın sunduğu bir ayrıcalık. Benimle birlikte birçok insan bu onuru yaşıyor. Değerli Hocamın profesyonel eğitimci kalitesi birçok insanın akademik ve sosyal hayatında sönmeyen bir meşale oldu ve olmaya da devam ediyor. Emeklerinizden dolayı ne kadar da minnettarlık belirtsem kâfi gelmez. Her zaman gönül birliğinde olmak dileğiyle Sayın Hocam.

Saygı ve sevgilerimle ...

FATOŞ SİLMAN**Bir Eğitim Duayeni: Prof. Dr. Özcan Demirel**

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde doktora yaptığım yıllardı. 2001-2002 yılları olsa gerek. Ankara Üniversitesi'nde araştırma görevlisi arkadaşlarımı ziyaret etmek için bu üniversiteye sık sık gelirdim. Bu günlerden birinde Eğitim Fakültesinin seminer odasının önünde müthiş bir kalabalık gördüm. "Nedir bu kalabalık?" diye sorduğum zaman arkadaşlar bana "Bugün Prof. Dr. Özcan Demirel'in semineri var, Bologna Süreci ile ilgili bir konuşma yapacak, o yüzden kalabalıklık" dediler. İsmi daha önce de duyduğum hocanın ne kadar sevildiğini ve ona ne kadar değer verildiğini o gün çok iyi anlamıştım.

Yıllar sonra Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nde göreve başladığım yıl Özcan Hocanın da buraya ders vermeye geleceğini duyduğum zaman çok sevinmiştim. Böyle alanında tanınmış, duayen bir hoca ile birlikte aynı çatı altında çalışmak benim için gurur verici bir olaydı. Ancak itiraf etmeliyim ki bazı çekincelerim de vardı. Böyle herkes tarafından tanınan, bilinen bir hoca kişilik olarak acaba nasıl biriydi? Mesafeli miydi? Kibirli miydi? Diğer öğretim elemanlarına bakışı nasıldı? Bu gibi sorular kafamı kurcalamıyor değildi. O günü hiç unutmam. Dekanımız tarafından ile kendisiyle tanıştırıldığım zaman ne kadar mütevazı, ne kadar ego sorunu olmayan, sohbeti seven, tatlı bir insan olduğunu görmek beni etkilemiş ve çok mutlu etmişti.

Yıllar içerisinde çok güzel bir diyalogumuz oldu Özcan Hocayla. Birlikte kahve sohbetlerimiz esnasında ondan çok şeyler öğrendim. Bize hem öğrencilik hem de öğretim üyeliği yaptığı yıllarda yaşadıklarını, deneyimlerini anlatırken biz dinlemekten keyif alır, anılarından bile çok şeyler öğrenirdik.

Filmlerin öğretim ortamlarında kullanımı ile ilgili bir kitap yazma düşüncemi ilk kez hocamla paylaştığım zaman bu konunun hem öğretmenler hem de öğrenciler için çok faydalı olacağını söyleyip kitabı yazmam konusunda beni oldukça cesaretlendirmiştir. Sonuç olarak "Eğitim Konulu Filmler: Öğretmen ve Öğretmen adayları için bir rehber" adlı kitap ortaya çıktı ve bayağı beğeni topladı. Hocamın kitabın önsözünü yazması da kitaba ayrıca önemli bir değer kazandırmıştır. Hocama katkılarından dolayı buradan tekrar teşekkür etmek isterim.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızın olumlu kişiliğinin yanı sıra akademik olarak da enerjisine hep hayran olmuşumdur. Doktora ve yüksek lisans derslerinde öğrencilerini etrafına toplar, onlara saatlerce bilgisini, tecrübesini aktarır, onlardan da akademik üretim anlamında yüksek beklenti içerisine girerdi. Belli bir yaşa gelmiş Profesör unvanı taşıyan birçok öğretim üyesinin artık akademik yaşamdan elini eteğini çektiğini, yayın yapmayı bıraktığını, öğrencileri ile eski-

si kadar ilgilenmediğini çoğu zaman duyarız. Ancak Özcan Hocamız için bunun tam tersini söyleyebilirim. Mesleğe yeni başlayan birçok öğretim üyesinden daha enerji dolu, daha üretken, öğrencileri ile daha rahat iletişim kurabilen, mesleğine aşık birisidir. Bu açıdan Özcan Hocam benim için her zaman örnek aldığım, onun yolundan ilerlemek istediğim bir akademisyen oldu. Kendisine daha uzun, sağlıklı, mutlu ve üretken yıllar diliyorum. İyi ki varsınız Sayın Hocam.

HALE SUCUOĞLU

Bazı önemli isimler vardır. Adını çok duyarsınız, kitaplarını okursunuz, hiç tanışmamış, hiç ders almamışsınızdır. Uzaktan uzağa hayranlık duyarsınız. Özcan Hocam işte bu önemli isimlerdendir.

Özcan Hocamla ilk karşılaşmamız 1997 yılında İzmir’de yapılan “Nasıl Bir Eğitim Sistemi: Güncel Uygulamalar ve Geleceğe İlişkin Öneriler” Sempozyumu’nda oldu. Asistanlığımın ilk yılları, ilk sempozyum ve ilk sunumumda oturum başkanım olacağını öğrendiğimde heyecandan uykusuz geçen bir gecenin ardından, dudağımda çıkan uçukla benim için unutulmaz bir deneyim olmuştu bu sempozyum.

2010 yılında yapılan ilk Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi ve sonrasında takip eden kongrelerde ne kadar özveriyle çalıştığına şahit oldum. Özellikle 2016 yılında İzmir’deki Öğretim Tasarımı Çalıştayı için daha yakından çalışma imkânı bulduğum Özcan Hocam büyük bir disiplinle ve sabırla nasıl çalışılması gerektiği konusunda çok iyi bir örnek oldu. Selanik ve İzmir’e olan sevgisini, özlemini konuşmalar arasında gözlerinden anlayabildiğimiz Özcan Hocamızla İzmir sokaklarında geç saatlere kadar yaptığımız yürüyüşler bize birer ders niteliğindeydi.

Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi tarafından 2019 yılında düzenlenen I. Uluslararası Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Sempozyumu (UBEST) açılış konuşmasında Hocamızın ne kadar duygusal olduğuna, birlikte gittiğimiz dışarıdan yiyecek getirmenin yasak olduğu bir kafede masa altında gizlice “İzmir bombası” yiyerek nasıl bir çocuk ruhuna sahip olduğuna şahit oldum. Birlikte geçirilen her an hem çok keyifli hem de çok öğretici olmuştur. Bizler için çok büyük bir değer olan Özcan Hocam iyi ki varsınız..

Sizden öğreneceğimiz daha çok şey var...

ŞEBNEM SUNENGİN ÇAKIR

Hacettepe Üniversitesi'nde Fransız Dili ve Edebiyatı bölümünde okurken tanışma şansını bulduğum Özcan Hocam bana hem yüksek lisansta, hem de doktora tez çalışmamda danışmanım olma fırsatını verdi. Bundan derin mutluluk duymaktayım.

Lisans eğitimimde, meslek hayatımın başında ve ilerleyen aşamalarında, halen olduğu gibi Özcan hocamın yayınlarından yararlandım ve yararlanıyorum. Özcan hocamızın eğitim anlayışı belirli bir döneme ait olmayıp, eğitimin ve öğrenimin farklılaştığı dönemlerde de geçerli kalabilen bir anlayıştır. Hamleler ötesini görebilen bir satranç oyuncusu gibi mevcut yöntemlerin gelecekte nelere evrilebileceğini öngörerek bunların alt yapısını da öğretimine eklemesi sebebiyle yayınları zamanın gerisine düşmemekte, tüm eğitimcilere yol göstermeye devam etmektedir.

Avrupa Dil Portfolyosu'yla ilk olarak doktora öğrencisi olarak katıldığım derslerinde Özcan Hocamız sayesinde tanıştık. Bu çalışmanın temeli olan Avrupa Dil Gelişim Dosyası projesinde yer almış olması sebebiyle konuyu ondan öğrenmek çok değerliydi.

Yüksek lisans ve doktora tezlerimde danışmanım olma şansını bana verdiği için kendimi çok şanslı hissediyorum. Özcan hocamızın danışmanlığında yapılan çalışmalar kendi anlayışından izler taşıdığından her zaman çağdaş, her zaman yenilikleri kucaklayan ve akademik açıdan doyurucu çalışmalar olmuştur. Son dönemde yaşadığımız pandemi kaynaklı dijital dönüşüm eğitim öğretim ortamını tamamen değiştirmiştir. Sınıf ortamı dışında yapılmasının mümkün olmadığı düşünülen eğitimler artık eğitimci ve öğrencilerin farklı ülkelerden katılarak bir araya geldikleri ortak bir sanal ortamda yapılabilmektedir.

Yüksek lisans tezimde (1999) ve Doktora tezimde (2013) Özcan Hocamızın danışmanlığında yürüttüğüm çalışmalar bilgi teknolojisi destekli eğitim yöntemleri ve hibrit öğrenme modeli üzerineydi. O zamanlar sınırlı uygulama olanakları olan bu konularda yaptığımız çalışmalarda öngördüklerimizin şu an harfiyen hayata geçmiş olduğunu görüyoruz. Bu Özcan Hocamızın öngörülleri ve yönlendirmeleri sayesinde olmuştur.

Öğrencileri de Özcan Hocamızın çalışmalarının temel özellikleri olan; çağdaş olmak, ileriye görmek, içerik açısından zengin olmak ve yol gösterici olmak ilkelelerini örnek almaktadır.

Çalışmalarında bana güven veren, destek olan, en sevdiğim öğretmenim Özcan Hocamın öğrencisi olmaktan gurur duyuyorum. İyi ki varsınız Hocam ...

HASAN HÜSEYİN ŞAHAN**İyi ki...**

Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel, eğitim bilimleri özellikle de eğitim programları ve öğretim alanında çalışan kişilerin sayısız kitap, makale ve bildiri-leri sayesinde tanıdığı, bilimsel çalışmalarında mutlaka destek alıp kaynakçasında atıf yaptığı, başka bir ifadeyle bu alandaki çalışanların çoğunda imzası olan ender bilim insanı. Sadece ülkemizde değil, uluslararası platformlarda da alanında söz sahibi bir duayen.

Benim için bunlardan çok daha fazlası. Hayatta model aldığınız, onun gibi olmak istediğiniz insanlar olur ya benim için tam da budur kendisi. Lisans ve yüksek lisans öğrenimimde her fırsatta kitaplarını ve makalelerini okuduğum, sempozyum ve kongrelerde kendisini uzaktan uzağa takip edip tanışma ve konuşma fırsatı aradığım Değerli Hocam ile akademik olarak yollarımız doktora eğitimimim için Hacettepe Üniversitesi'ne görevlendirildiğim 2001 yılının yazında birleşti. Artık kendisiyle aynı kurumda olmak, kendisinden ders alabilmek, akademik paylaşımları birebir yapabilmek, birlikte bilimsel yayınlar üretebilmek gibi çok değerli bir şansa sahiptim. Benim için bu durum, tarifsiz bir mutluluk ve büyük bir onurdu. Doktora eğitim boyunca kendisiyle çalışmış olmaktan, doktora ve sonrasında her türlü katkısını hissetmiş olmaktan son derece mutluyum.

Sevgili Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel, benim için kişiliği ve karakteriyle de çok özel bir insan. Güçlü bir iletişim becerisi olan, akademik katkılarından yanındayken enerjisiyle insanı motive eden, hep yardımcı olmaya çalışan, halden anlayan, üstün bir empati yeteneği olan, zengin deneyimlerini renkli kişiliğinde sentezleyen ve bunları bütün pozitifliği ile paylaşan, aydın ve bilimsel bir örnek.

Hayat bazen değişiklikler gerektirir. Bunların hepsi belki mutlu etmez insanı. Ama doktora için Balıkesir'den Ankara'ya gidişim benim hayatıma çok büyük katkılar ve güzellikler getirdi. Bunların en önemlisi, Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel ile çalışmak ve kendisini yakından tanımaktı. Bu nedenle Özcan Hocam akademik hayatımda iyi ki tanımışım dediklerimin ilk sırasındadır. Bu nedenledir ki, akademik hayatımda yaşadığım mutluluklarımı ilk paylaştığım hocamdır. Sevgili Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel'e bütün katkıları için sonsuz teşekkürlerimi sunuyor, kendisine saygıdeğer eşi, çocukları ve torunları ile sağlıklı ve huzurlu bir yaşam diliyorum, ellerinden saygıyla öpüyorum...

İyi ki varsınız Hocam...

YUSUF ŞAHİN

Hem Adını Hem de Soyadını Hakkıyla Taşımak...

İyi bir akademisyen, iyi bir öğretmen, iyi bir dost, daha da önemlisi iyi bir insan olarak anılmak; her zaman enerjik, güler yüzlü, nüktedan, yapıcı, üretken kalabilmek; hangi makam ve mevkide olursa olsun ulaşılabilir, konuşulabilir olmak; varlığında huzur ve güven duyulmak; ilmiyle aydınlatan, yol gösteren, çözüm bulan; hoşgörü ve sevgi dolu yüreğiyle her türlü bağnazlıktan arınmış olmak ifadelerini gönül rahatlığıyla kullanabileceğim, örnek aldığım, doktora “BABAM” değerli bilim insanı Prof. Dr. Özcan Demirel'i yaşadığım sürece saygıyla, minnetle anacağım.

Ne mutlu bize, sizin gibi bir Hocamız var.

HASAN ŞEKER**Özcan Hocam'a**

Özcan Hocamı, 1984-1988 yılları arasında Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsünde Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı lisans programında öğrencilik yıllarımdan günümüze kadar yaklaşık 35 yıldır hem hocam hem program ailesinden değer verdiğim büyüğüm olarak tanımaktayım. Özcan Hocam program alanında birçok çalışması ile anılmakla birlikte, bende daha çok alanın kavramsallaştırılması için gösterdiği çabalar için önemli bir bilim insanı ve emeklilik sürecinde de giderek artan çalışma motivasyonu açısından örnek bir kişilik olarak sürekli hatırlanacaktır. Hocamızın, alanda kavram birliğinin sağlanması ve alana yeni kavramların kazandırılması ile ilgili çabaları, yeni kavramları üretme işini bilim insanlarının üstlenmesi gerektiği görüşü ile çalışmalarda alan uzmanlarının benimsediği kavramlara yer verilmesi yönündeki çabalarıyla anılmaya değer olduğu düşüncesindeyim.

Hocamızın çalışma motivasyonu diğer yakınında bulunanları da dolaylı olarak da olsa harekete geçirip motive etmektedir. Program alanına verdiği değer ve saygıyı içselleştirdiği her davranışında görmek mümkündür. Yüksek düzeyde program alanına adanmışlığı, öğrencilerinin de program alanına hizmet vermekten hoşlanmalarını, değer vermelerini, katkı getirmelerini teşvik edebilmiştir. Bu teşvikin sürekli olduğunu paylaşmak isterim.

Şöyle ki lisans ikinci sınıfta, derslerinden birinde bizleri çalışmaya teşvik etmesi, yol göstericiliği ile dersimizin gerçek seminer dersleri havasında geçmesini hiç unutamıyorum. O derste sınıflarda daha tepegöz, asetat gibi araç-gereçlerin çok az olduğu bir dönemde, 35 mm'lik ödünç aldığımız filmler ile film makinaları ile diğer ülke sistemlerinin incelenmesi, Elçiliklerden, Kültür Ataşelerinin ve yabancı okul müdürlerinin sınıfa davet edilmesi zengin bir sınıf atmosferi içerisinde dersleri yaşamamızı sağlamıştı. Burada Özcan Hocanın etkin yol göstericiliğini vurgulamak isterim. Bu yol göstericiliğini kongre toplantılarında, bildiri sunarken ve doçentlik sınavında da mesleki yaşantımın birçok aşamasında hissettim ve yaşadım. Paylaşmak istediğim anılardan bir diğeri de, ilk Eğitim Bilimleri Kongrelerinin birinde, hoca oturma başkanı, oturma başkanı olarak oturma saatinden çok öncesinde beni saran heyecan, hocamın yanında onu mahcup etmeme kaygılarım... sonucunda çok iyi hazırlandığımı düşündüğüm bir sunu süreci, onlarca asetatin hazırlanması vs. Sunumda çok fazla tablo ve görsel bulunmakta, istatistik sonuçlar vs., Sıra geldi düşündüğüm gibi konuşmaya başlayacağım ki Özcan Hocanın "Hasan'ığım burası bizim için bir öğrenme-öğretme platformu, senden istediğim, kısaca o asetatlara da çok fazla dokunmadan bize anlat" demesi ile ez-

berlerimin altüst oluşunu unutamam. Benzer yol göstericiliğini akademik sürecin diğer aşamalarında da yaşadım ve hissettim. Doçentlik sözlü sınavında ki hocanın sanırım girmiş olduğu son sınav idi, kronometresini tutup, onlarca soruyu sormasını, son sınavda son adayları terletişini de unutmam mümkün değil.

Benim gibi birçok kişinin hayatına dokunan Saygıdeğer Hocama, candan teşekkürler...

VİLDAN PEKER ŞENGÜL

Hey gidi yıllar hey! Yıllar var ki dönüp baktığında çok şeyler yaşanmış ve geçmiştir. Ama herkesin mutlaka vardır unutamadığı bir öğretmeniyle ilgili anıları, benim gibi. Benim için yeni bir hayat başlamıştı, henüz öğretmenliğimin ilk yılları... Ürkek, kendine güvenmeyen bir öğretmendim ve heyecan doluyum.

Sınıfımda esmer, siyah zeytin gözlü 14 yaşında 9. sınıfa yeni başlayan “Demirel” soyadlı bir öğrenci... Ne zaman ki veli toplantısında Sayın Hocamı gördüm, o öğrencimin babası olduğunu anladım ve onun bu şaşkınlığıma, mavi gözleriyle için için gülümsemesini hiç unutmuyorum. Çok gururlanmıştım çünkü o kendisinin yetiştirdiği bir öğretmene yani bana güvenip en değerli varlığını emanet etmişti ve çok iyi bir öğretmen olduğumu söyleyerek beni mesleğime daha da motive etmişti. 32 yıllık öğretmenlik hayatımda onun bilgileri, deneyimleri, teknikleri, kitapları ve insanlığı bana hep ışık olmuştur. Özcan Demirel Hocamın eğitime ve sayısız öğretmene katkıları çok büyüktür kıymeti sonsuzdur.

Bana paha biçilmez katkılarınızdan dolayı teşekkürler Kıymetli Hocam.

AYGÜL ŞIKLAR ÇELİK

Değerli Hocam Özcan Demirel'i Ankara Üniversitesi Yabancı Dil Öğretimi yüksek lisans programında tanıma şansını buldum. Yüksek lisans sınavlarına hazırlanırken ilk önce kitapları, sonrasında da dersleri akademik kariyerime çok şeyler kattı.

Kelimeler ile ifade edilemeyen bilgisi, donanımı, bir o kadar da alçakgönüllü tavırları beni en çok etkileyen yönleriydi. Yüksek lisans tezimde danışmanım olarak imzası olması beni her zaman gururlandırmıştır.

Daima destekleyen tavrı ve güler yüzlü yaklaşımı mesleki hayatımda da belirleyici bir rol oynadı. Öğrencisi olarak hem kariyerime hem de bana katmış olduğu insani değerler için Özcan Hocama teşekkürlerimi sunuyorum.

İBRAHİM TARZAN

Working with Prof. Dr. Özcan Demirel was one of the greatest chances that I have ever had. He is such an intelligent person, teacher, instructor and friend. The way he approached issues and questions; it takes a lot of experience to act in such a way. He was kind and understanding, as well as being a good questioner during our discussions. He acts with reasoning and I believe not only me, but each of my fellow classmates learnt a lot from him, and will learn even more with the strategies we acquired from him.

My best regards.

MÜKERREM TAŞ

Değerli Hocam, sizin hakkınızda yazmak kolay olmayacaktı elbette ama bu kadar zorlanacağımı da düşünmemiştim... Açıkçası iki sebeple size duygu ve düşüncelerimi yazmak istedim. Öncelikle Eğitim Programları ve Öğretim alanına yaptığınız katkılar, verdiğiniz emek ve gösterdiğiniz çaba için çok teşekkür ederim. EPÖ kongreleri, çalıştayları sayesinde aynı alandan birçok kişinin birbirini tanıma fırsatına öncülük ettiğiniz için de çok teşekkür ederim.. İşte bu çalıştaylardan birinde bana bir görev vermiştiniz... Unutmadığınıza eminim! Öğretim Tasarımı Çalıştay Raporu'nun hazırlanmasında benim de görev almamı istediğinizde hem mutlu olmuştum hem de kaygılanmıştım. Kaygımın sebebi, verilen görevi ya yapamazsam (bireysel çalışmayı sıklıkla tercih eden biri olarak) düşüncesiydi. Aslında o görev için bir emek harcadım, uğraştım, hatta kendi payıma düşen bir bölümünü de yazdım ama ekip çalışması olunca, farklı sebeplerden de olabilir bilmiyorum o raporu tamamlayamadık. Böylece maalesef kaygılarım gerçek oldu. Bunun için öncelikle affınıza sığınarak kendi payıma sizden içten bir özür dilerim. Bunun için sizinle görüşmeyi de düşündüm ama ne diyeceğimi de bilemedim. Sonunda verilen bir görevi yapmamıştım ve bu benim için gerçekten hiç hoş olmayan, rahatsızlık veren bir durum. Saygı duyduğum bir büyüğüm bana bir görev veriyor ve ben bu görevi yarım bırakıyorum. Böyle bir şey benim karakterime, çalışma ilkelerime tamamen aykırı ancak ekip çalışması olunca bir türlü olmadı işte. Bu yüzden anı kitabı, size bu konudaki duygularımı yazmak için bir fırsat sundu... Özrümü kabul ederseniz vicdanen bir nebze de olsa rahatlayacağım.

Sizi ilk defa Portekiz, Braga'da düzenlenen kongre sırasında yakından tanıma fırsatım buldum ve şahsen de tanıdığım için çok mutlu oldum. Hocam, sizi hep güler yüzlü, neşeli, enerjik, mizah yönü güçlü bir hoca olarak tanıdım. Bu özelliklerinizle çevrenizdeki kişilere hep pozitif bir enerji de verdiniz. Bu enerjinin sağlıklı ve mutlu bir yaşamda nice yıllar sürmesi dileğiyle, saygılarımı sunarım.

Hoşça kalınız Hocam.

ERKAN TEKİNARSLAN**Prof. Dr. Özcan Demirel**

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamdan Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim lisans ve yüksek lisans programlarında ders alan şanslı öğrenciler arasındayım. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın dersleri benim için hem en verimli hem de en zevkli geçen dersler arasında yer almıştır. Hocamız derslerde kendisinin konuyu anlatımının yanı sıra sorduğu sorularla veya konu hakkında öğrencilerin fikirlerini alarak öğrencilerin de derslere aktif katılımını sağlar böylece derslerde sıkılmadan farklı kişilerin konu hakkındaki düşüncelerini dinleyerek zevkli bir ders işlerdik. Ayrıca, Hocamızın derslerde zaman zaman yapmış olduğu espriler ve anlattığı ilginç veya komik hikayeler her zaman derse olan ilgimizi canlı tutar ve işlenen konu veya dersten kopmazdık. Bunların yanı sıra, Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam oldukça anlayışlı ve hoşgörü sahibi bir insan olarak öğrencilerinin her zaman sevgisini ve saygısını kazanmıştır.

1993 yılında Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans programında yılbaşına çok yakın günlerden bir gün Hacettepe Üniversitesi, Sıhhiye Kampüsünde bir gece dersi öncesi arkadaşlarımızla sınıfta ders işlemeyip bir kafe veya pastahanede ders yapmayı düşündük. Fakat, bunu Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamıza nasıl ve kimin teklif edeceğine bir türlü karar veremedik. En sonun da biri heyecanlanırsa teklifi diğeri yapsın diye içimizden biri benim olduğum iki arkadaş belirledik. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamız, her zaman ki gibi tam vaktinde derse gelirken biraz heyecanlandım, sınıfa girdik, yerimize oturduk. Hocamız selam verip nasıl olduğumuzu sorduktan sonra o gün işleyeceğimiz konuyu hatırlattı. Fakat, derse geçmeden önce ben söz aldım ve “Hocam, malum bu hafta yılbaşı haftası, dersimizi çay veya kahve içebileceğimiz bir yerde işleseğimiz uygun olur mu acaba?” diye teklifi yaptım, diğer arkadaşlar da “Evet Hocam çok iyi olur” diye beni onayladı. Özcan Hocam bizlere şöyle bir baktı ve “Çok mu istiyorsunuz?” diye sordu. Hep bir ağızdan “Evet” cevabını verince, “Tamam” dedi ve yakınlarda bir yer kararlaştırdık ve küçük çaplı bir yeni yıl kutlamasıyla birlikte çok zevkli bir ders işledik.

Ayrıca, Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın Milli Eğitim Bakanlığı bursuyla lisansüstü eğitim için Amerika Birleşik Devletleri'ne gitmeden önce bana vermiş olduğu tavsiyeler oradaki yaşantım ve almış olduğum eğitim boyunca çok yardımcı olmuştur. Özellikle lisansüstü eğitimden önce İngilizceyi geliştirmem konusundaki tavsiyeleri oradaki öğrenim hayatım süresince oldukça yararlı olmuştur. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamıza saygı ve sevgilerimi sunuyor, sağlık, huzur ve mutluluk dolu bir emeklilik dönemi ve uzun ömürler diliyorum.

NEŞE IŞIK TERTEMİZ

Saygıdeğer Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam,

Size en güzel duygularımı sunarak başlamak isterim. Geleceğimize ışık tutarak özellikle benim hayatımın akışına yön vermemde önemli rol oynadınız. Sadece derslerimizde rehber olmanız, teşvik etmeniz, bizleri bilgilerinizle donatmanız değil, her zaman yaşantımızda mutlu olma, hayat mücadelesinde başarıdan başarıya koşma, disiplinli ve üretkenliğinizle çalışkan olmanın örneğini oluşturarak bizlere rol model oldunuz.

Eğitimin her aşamasında kutsal görevinizi başarıyla sürdürdüğünüz, eğitim alanına makaleler, yönettiğiniz tezler ve kitaplarla yaptığınız katkılar için size minnettarız. İyi ki sizi tanımışız, iyi ki hayatımızda oldunuz.

Hayat dolu gülümseyen yüzünüz, espiritüel kişiliğiniz, ailenize duyduğunuz sevgi, kalbinizin güzelliği hiçbir zaman solmasın. Bundan sonraki yaşamanızda da her şey gönlünüzce olsun Sevgili Hocam.

Saygı ve Sevgilerimle

Prof. Dr. Neşe Işık Tertemiz



İBRAHİM TUNCEL

Hacettepe Üniversitesi'nde lisans eğitimi alırken tanıdığım Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel, yıllar sonra doktora öğrenimime başladığımda tekrar hocam oldu. Almanya'da kültürlerarası eğitim alanında yüksek lisansımı tamamladıktan sonra doktora öğrenimime devam etmek için "doktorvater" ararken, Türkiye'de kültürlerarası eğitim alanında akademisyene ihtiyaç olmadığı gerekçesi ile bursumu veren Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ülkeme geri çağırıldım. Doktora eğitimim için geldiğim Hacettepe Üniversitesi'nde Prof. Dr. Özcan Demirel, benim doktora danışmanım yani "doktora babam" (doktorvater) oldu. Almanya'da doktora danışmanına neden doktora babası dendiğini Özcan Hocamın danışmanlığında daha iyi anladım. Nasıl ki bir baba evladının olumlu yönlerini görmeye çalışırsa Özcan Hocam da öğrencilerinin hep olumlu yönlerini görür ve desteklerdi. Doktora tez konumu belirlerken, birçok hocanın araştırılmasının zor olacağını söylediği "örtük program" konusunu Özcan Hocama önerdiğimde, hiç tereddüt etmeden bana destek ve cesaret vermiştir. Tez verisinin toplandığı uzun dönemler boyunca da desteği beni hep güdülemiştir.

Ben ve diğer öğrencileri Prof. Dr. Özcan Demirel'i, derslerde sadece resmi program kapsamında kazandırdıkları ile değil aynı zamanda program dışı kazandırdıkları ile de anımsayacaktır. Derslerde Hocamızın "eğlenerek öğrenme ve öğretme" çabası ve espri yapmak için hiçbir fırsatı kaçırmaması, öğretirken zevk almanın ve öğrenirken eğlenmenin nasıl olacağını bizlere göstermiştir. Aynı zamanda her öğrencisinin farklılıklarına saygı göstererek değer vermesi ile içselleştirdiği demokratik tutum ve davranışları bizlere rol model olmuştur. Hocamızın alanındaki yenilikleri sürekli takip etmesi, büyük bir heyecanla bu güncel bilgileri bizlerle paylaşması ve ülkemizde uygulanabilirliğini denemek için derslerinde bizleri yönlendirmesi ile de her zaman yeniliklere açık olma mesajı vermiştir. Akademik yaşantının başlangıcında olan öğrencilerinin kongre, sempozyum, çalıştay vb. etkinliklere katılımını desteklemiş, kendisi de bu etkinliklerde yanımda yer almıştır. Bu ortamlarda hocamızın enerjisi, meslektaşları ile iletişimi ve sosyal yönü bizlere örnek olmuştur.

Büyük bir mutluluk ve gururla söyleyebilirim ki, Özcan Hocam yaşamımın iyi ve kötü tüm anlarında yanımda olduğunu hissettirmeye devam etmektedir.

SEVGİ TURAN**Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Ana Bilim Dalı adına...**

Türkiye'de Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalları, Tıp Fakültelerinin içinde 2000'li yıllarda kurulmaya başladı. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı ilk kurulan ana bilim dallarından biridir. Bu süreç başladığında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim alanında Prof. Dr. Özcan Demirel'in danışmanlığında doktora derslerini yeni almaya başlamış, bir yandan da sağlık eğitimi alanından mezun biri olarak tıp fakültelerindeki bu yeni gelişmeleri izliyordum. Sağlık eğitimi lisans eğitimi sonrasında eğitim programları ve öğretim alanındaki doktora eğitimimde, yeni öğrendiklerimi sağlık alanına uygulama heyecanı ile dersleri ilgiyle takip ediyordum. Bu ilimde ve yeni çalışma alanları ile ilgili görüş açımın geliştirilmesinde Özcan Hocamın katkısı büyüktür.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı 2000 yılında, o dönem Tıp Fakültesinin Dekanlığını yürüten Prof. Dr. İskender Sayek öncülüğünde kurulmuştu. Tıp Eğitimi Ana Bilim Dallarının kurulma amacı, alana özel yenilikçi öğretim yöntemlerinin bilimsel kanıtlara dayalı olarak geliştirilmesi, tıp eğitimi programlarının geliştirilmesi ve bilimsel ölçütler doğrultusunda değerlendirilmesi, alana özel ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesi, klinik eğitimin bilimsel kanıtlara dayalı olarak geliştirilmesi, sağlık alanında önemli yeri olan iletişim, beceri, tıpta insan bilimleri, eğiticilerin eğitimi ve eğitim teknolojileri alanlarında mezuniyet öncesi ve sonrası ve sürekli mesleki eğitim düzeylerinde çalışmalar yapılmasıdır. Bu çalışmalar benim lisans düzeyinden beri yeterlik kazanmaya çalıştığım alanlar ile çok yakın olduğu için yapılan çalışmaları izliyor, dersler sırasında hocalarım ve arkadaşlarım ile tartışma şansı buluyordum.

Prof. Dr. Özcan Demirel, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı'nın kuruluş sürecinde önemli katkılar sağlamıştır. Ana Bilim Dalı Kurucu Başkanı Prof. Dr. İskender Sayek, kuruluş için Eğitim Bilimleri Bölümü'nden danışmanlık ve öğretim üyelerinin gelişimi için destek alarak bugün devam eden ana bilim dalının multidisipliner bir yapı ile oluşmasına öncülük etmiştir. Eğitici gelişimi programları ana bilim dalı kurulmadan önce Eğitim Programları ve Öğretim alanında Prof. Dr. Özcan Demirel, Ölçme ve Değerlendirme alanında Prof. Dr. Ata Tezbaşaran, Halk Sağlığı alanından Prof. Dr. Şevkat Bahar Özvarış'ın öncülüğünde düzenlenerek tıp eğitiminde görev yapan çok sayıda eğiticinin yetiştirilmesine katkı sağlamıştır.

Doktora eğitimimin devam ettiği 2004 yılında tıp eğitimi alanında yetişmiş insan gücüne gereksinim devam ediyordu. Öğretim alanımın yakınlığı ve ilgim doğrultusunda danışmanlığımı yürüten Özcan Hoca, beni bu alanda çalışmaya yönlendirmişti. Doktora danışmanım Prof. Dr. Özcan Demirel ve yüksek lisans danışmanım Prof. Dr. Şevkat Bahar Özvarış Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı ile tanışmama öncülük etmiş ve daha sonraki doktora tez çalışmamda bu alanda çalışmam için bana yol göstermişlerdir. Özcan Hocamın danışmanlığında doktora tezimde tıp eğitiminde yenilikçi yöntemlerden biri olarak uygulanmaya başlanan probleme dayalı öğrenme ile ilgili çalışmaları odakladım. Bu yol göstericilik tıp eğitimi alanında gelişmemde çok önemlidir.

Bugün Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalında birlikte çalıştığım değerli hocalarım Prof. Dr. Melih Elçin, Prof. Dr. Orhan Oda-başı, Doç. Dr. Meral Demirören ve diğer fakültelerde görev yapan birçok öğretim üyesinin eğitim programları alanında aldıkları dersler ile yetişmesinde Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü ve Özcan Hocamın katkıları vardır. Emekleri için sonsuz teşekkürler.

ÖMER FARUK TUTKUN**Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel Anısına...**

Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızı, Hacettepe Üniversitesi'nde eğitim süreçlerinde tanıdım. O yıllardan bu günlere iletişimimiz devam etti. Öğrencisi olmaktan ve ondan ders almaktan her zaman gurur duyduğum hocamız, hep sakin ve güler yüzlü idi. Abartısız fakat kendinden emin bir tavırı vardır. Sanki "hiçbir şeye kızmaz" diye düşündürür insanı. Bu özelliklerine karşın, yakın iletişime girdiğinizde, inanılmaz sıcak ve hoş sohbet olduğunu görürsünüz. Gerçek yaşamı irdeleyen ince esprili söylemi ile insanı şaşırtan, keyif veren ve aynı zamanda öğreten bir insan olduğu görülür. Bu sohbetler sırasında, çocuklar gibi, gerçeklikten kopup, zihinsel ve duygusal bir sörf yaparsınız büyük bir zevkle.

Ülke sevdalısı bir insan olduğuna, 2002 FIFA Dünya Kupası'nda tanık oldum. Birlikte Türkiye'nin maçını izlemiştik. Hepimiz büyük bir heyecanla maçı izlerken, Türkiye'nin golü geldiğinde, Özcan Hocam, bizimle birlikte büyük bir coşku, heyecan ve sevinçle yerinden bağırarak fırlamıştı. Mutluluktan gözlerinden yaşlar geliyordu.

Değerli Hocamdan öğrendiğim ve ilke haline getirdiğim en önemli değerlerden birisi de, insanları kültürel yapı, ideoloji, inanç gibi özelliklerinden bağımsız olarak, öncelikle insan olarak ve bu insanın yaptığı işe göre değer biçmesi olduğunu söyleyebilirim. Yıllar sonra bile, bu özelliklerini korumakta olduğunu gözlemliyorum.

Değerli Hocamız, Eğitim Bilimleri alanının öncü kuşağına en yakın kuşaktan bir bilim insanı olarak, alana tartışma götürmez katkılar sağladığı söylenebilir. Hocamız ve o kuşağın genelde eğitim bilimleri alanında, özel de eğitimde program geliştirme alanında ortaya koyduğu eserler, halen günümüzde ilk başvuru alan, temel eserler olarak değerini korumakta ve kullanılmaktadır. Değerli Hocamız, bir yandan kuramsal bilgiyi üretirken, diğer yandan bu bilginin yaşama geçirilmesi, ülkenin eğitim sistemlerinde uygulaması ile ilgili de bizzat yürüttüğü görevler ile program geliştirme uygulamalarına önemli katkılar sağlamıştır. Örneğin, "Program Geliştirmede Demirel Modeli" bunun bir kanıtı olarak gösterilebilir. Yine öğrenme-öğretmenin ilk basamağı olan "kavramlar bilgisi" bağlamında, ürettiği "Eğitim Sözlüğü" bir diğer göstergidir.

Her zaman güncel kalmayı başaran, yeni bilgi-anlayış-uygulamaları izleyen bir yapısı vardır. Örneğin, ABD'deki doktora eğitimim sırasında kendisi ile olan bir görüşmemizde, ona "Doktora eğitim süreçlerine uyum sağlamamda ve kendimi güçlü hissetmemde, Hacettepe Üniversitesi'ndeki eğitim süreçlerinde kazandığım kuramsal alt yapının çok yararını gördüm" dediğimde, "Biz uluslararası dü-

zeyde standartlar oluşturabiliyoruz” diyerek, çok büyük bir mutluluk duyduğunu hatırlıyorum.

Değerli Hocamız, ulusal, uluslararası bilimsel eserler ve çalışmalarının yanı sıra, pek çok ulusal ve uluslararası proje, idari ve akademik görevlerde bulunmuştur. Yine, sivil toplum faaliyetleri kapsamında, Eğitim Programları ve Öğretim Derneği’ni kurmuştur. Neredeyse tüm ömrünü bu ülkeye, eğitim bilimleri alanına ve insan yetiştirmeye adanmıştır. Halen de bu misyonunu sürdürmektedir.

Değerli Özcan Hocam, en derin saygı, sevgi ve muhabbetle, hep hatırlanacaksınız.

AHMET REMZİ ULUŞAN**Özcan Hoca**

An instructor, lecturer or professor... Whatever you call him, a person who defines himself as a teacher does not have the slightest prejudice against his students. He treats all his students equally. He sympathizes with the contradictory thoughts and feelings of his students, their excesses, and even their impudence, and accepts them as they are. He doesn't judge them. He is always sincere. He is honest. He does not withhold the respect he expects from his students. He remains calm no matter what the circumstances. He is both a friend and a consultant. And a protector as well. He descends to their level when necessary, and takes them to his level when necessary. With an effective communication language and with to-the-point teaching techniques, he can eliminate the boringness or difficulty of the subject he teaches. And most importantly, he creates a democratic learning environment in which students can freely express their feelings and thoughts, question and even criticize what he teaches.

Above, I tried to list some of the qualities that a good teacher should have, which are mentioned in today's education books. I know, you might think that most of these traits are utopian, especially when the educational conditions in Turkey are considered, and it is impossible for any teacher or lecturer to have all of them. You might say, "these are, in fact, wishes, not reality."

Normally, with my 35-40 years of education experience, I have to share the same view. But, I can't. Because, while I am writing this page, I have Özcan Hoca in mind. Özcan Hoca, who was my undergraduate professor in 1984, my graduate professor in 1987, and later my thesis advisor, whose support and help I gratefully remember.

I had the chance to take lectures from him at the time when, let alone the educators in Turkey, even the students believed that the teacher should be an authoritative person who transmits knowledge, and I personally witnessed that he had much more than the traits I listed above. And, I have tried to take him as a role model in every stage of my professional life.

I have always seen Özcan Hoca as a very intelligent person. I believe that his wittiness and humorousness in his lectures stem from this superior intelligence. I also remember him as an incredibly practical person. He was able to put into practice everything he taught about teaching, and he urged us to do so in future. I am so happy that he succeeded in instilling this habit in us as well. If you analyze the works he has created during his unmatched career from this perspective, you will understand what I mean.

Özcan Hocam! I am wholeheartedly glad that our paths crossed and you touched my life. I wish you a healthy, happy and long life.

NİHAT UYANGÖR

Prof. Dr. Özcan Demirel

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile 2000 yılında asistan olarak Hacettepe Üniversitesi'nde göreve başlamam ile tanıştım. O günden itibaren hayatımda çok değerli bir yer edindi Sayın Hocam ve kendisi ile hala daha kurduğumuz iletişimin devam ediyor olmasından hem onur hem mutluluk duyuyorum. Ders dönemi sırasında benim için görüşleri, bilgisi, bizimle kurmuş olduğu iletişimi yeri geldiğinde çok iyi bir öğretmen yeri geldiğinde çok iyi bir arkadaş olarak hep örnek oldu.

Ders dönemi boyunca her sene kendisinden ders almaktan hep mutlu oldum. Özcan Hocam ile ders yapmak onun ders sürecinde bize hem kuramsal açıdan verdiği bilgileri almak hem kendisinin tecrübelerinden faydalanmak bana büyük bir fayda ve kazanım sağlamıştır. Ders sürecinde bizim dersteki arkadaşlarımız ile tartışmamızı sağlaması gerektiğinde bizi yönlendirmesi gerektiğinde bizi düzeltmesi doğru kavramları bilgileri paylaşması ve bunları yaparken olan içtenliği samimiyeti ve insani yönü her zaman bir farklılık olmuştur. Derste sadece ders işlemediğimiz kendisi ile sohbet ettiğimiz bize bir baba edası ile yaklaşan kendi tecrübelerinden kendisine özgü esprili tavrı ile hep sıcak kanlı cana yakın olmuştur Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam.

Ders döneminden sonra ise danışmanım olarak yeterlilik sınavında benim için hem çok sıkı bir jüri üyesi hem de orada olmasının verdiği rahatlığı yaşatmıştır bana. Gelen sorularda benim verdiğim cevaplara verdiği tepkiler yeri geldiğinde jüri üyeleri ile olan etkileşimi hem ortamı yumuşatmış hem de sınava giren bir öğrenci olarak benim yaşadığım stresi azaltmıştır. Her zaman gülen yüzü, sevecenliği, sınav sürecinde bile devam edebilmiş nasıl bir öğretim üyesi olunması gerektiğini öğretmiştir bana. Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam yeri geldiğinde takdir etmeyi yeri geldiğinde de en sert şekilde eleştirebilmeyi öğretmiştir bana.

Tez sürecimde tez konumun belirlenmesinde tezimin tamamlanmasına kadar geçen süreçte kim bilir kaç defa yanına gitmeme rağmen her seferinde beni sabırla dinlemiş gerekli dönütleri vererek nasıl bir danışman olunması gerektiğini bana öğretmiştir. Tez dönemi boyunca yaptığım uygulamalarda hep bana destek olmuş, ne zaman yanına gitsem ya da arasam desteğini hiçbir zaman benden esirgememiştir.

Bir akademisyenin nasıl olması gerektiğini ben Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamdan öğrendim. Bilimsel açıdan tartışmasız bir otorite olmasının yanı sıra insani ilişkileri her zaman güçlü her zaman çevresine önder olan bir kişiliği olmuştur.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın hem danışanı olmaktan hem de tanımaktan hep mutlu oldum ve onur duydum. Her şey için sonsuz teşekkür ederim Sayın Hocam.

ALİ UZUN**Sevgili Arkadaşım Özcan Demirel**

1961 yılında, yatılı öğrenci olarak bulunduğumuz Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nde başlayan yakın arkadaşlığımız ve dostluğumuz, 60 yıldır aralıksız olarak devam etmektedir. Özcan Demirel'le ilgili bildiklerimi, duygu ve düşüncelerimi ayrıntılı olarak yazacak olursam, yüzlerce sayfadan oluşan bir eser ortaya çıkar. Şimdilik sadece aşağıdaki hususlara kısaca değinmekle yetineceğim.

Burada öncelikle bir hususu önemle belirtmek isterim. Aslında ikimiz de, olanakları sınırlı ve dar gelirli ailelerden geliyoruz. Devletin yatılı okullarında okuyarak, bugün ulaşılmış olduğumuz seviyede bulunduğumuz bilincindeyiz. Bu durumumuzu, her şeyden önce, 1923 yılında Mustafa Kemal Atatürk ve Arkadaşlarının kurmuş olduğu Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin halka yönelik eğitim anlayışına borçluyuz.

Yukarıda ifade ettiğim gibi, 1961-64 yıllarında, Özcan Demirel Gazi Eğitim Enstitüsü'nün İngilizce Bölümü'nde, ben ise Almanca Bölümü'nde öğrenci olarak öğrenimimizi sürdürdük. Yatılı öğrenci olduğumuzdan, hafta sonları ve akşamları her an beraber idik. Bu yüzden, 1964 yılında, öğretmen olarak mezun olduğumuz süre içinde, arkadaşlığımız güçlenerek devam etmiştir. Öğrenimimizi başarı ile bitirdikten ve Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yerlerimiz için kuralarımız çekildikten sonra, bir süre, Anadolu'da öğretmen olarak görev yaptık.

Türkiye Cumhuriyeti Bonn Büyükelçiliği Kültür Ataşeliği'ndeki görevimi tamamladıktan sonra, Türkiye'ye dönmüş ve Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı'na tayinim yapılmıştı. Sevgili Arkadaşım Özcan Demirel de o sıralarda Ankara'ya atanmış ve böylece yeniden bir araya gelmiştik. Bu arada ikimiz de evlenmiştik ve ikişer erkek çocuğumuz vardı. Yalnız biz değil, eşlerimiz ve çocuklarımız da çok iyi anlaşmakta olduklarından, hemen her hafta ailece buluşuyor, güzel havalarda, özellikle hafta sonları pikniğe gidiyor, zamanımızı çok iyi bir biçimde değerlendiriyorduk.

Ayrıca ikimiz de, akşamları mesaiden sonra, Hacettepe Üniversitesi'nin Eğitim Bilimleri Bölümü'nde öğrenim görüyorduk. O yıllarda, her hafta, Özcan bana İngilizce ders veriyor, ben de ona Almanca öğretiyordum. Bu yolla ikinci bir yabancı dili öğrenme fırsatını buluyorduk. Ben, daha sonraki yıllarda, İngilizce öğrenmiş olmanın yararını görecektim ve görevli olduğum Alman okullarında, Almancanın yanında İngilizce de ders verme olanağını bulacaktım.

1976 yılında, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, T.C. Berlin Başkonsolosluğu'nda Eğitim Müşavirliği'ni kurmakla görevlendirildiğim ve Eği-

tim Müşaviri olarak tayin olduğum için, akademik kariyerime devam edemedim. Değerli Arkadaşım Özcan Demirel ise, Hacettepe Üniversitesi'ndeki öğrenimini başarıyla sürdürdü ve eğitim alanında, özellikle Yabancı Dil Öğretiminde Eğitim Programları ve Metotları konusunda, Türkiye'nin ünlü bir Profesörü oldu. Ülke-mizi birçok seminer ve konferansta yurt dışında temsil etti ve de etmeğe devam etmektedir. Kendisiyle ne kadar gurur duysak azdır!

Berlin'de görevli bulunduğumuz süre içinde, Türkiye'ye tatile geldiğimizde, her defasında Ankara'ya uğrar, ailece Arkadaşımı ve sevgili Eşi Nursel'i ziyaret eder, misafirleri olur ve birlikte geçirmiş olduğumuz güzel günlerimizi de yad ederdik.

2007 yılında, değerli Arkadaşım Özcan Demirel ve eşi, Alman Devleti'nin davetlisi olarak kısa bir süre için Berlin'e geldiler. Yıllar sonra, Berlin'de birlikte olmanın mutluluğunu yaşadık. Bir sohbet esnasında, Arkadaşım bana şöyle dedi: "Bunca ders alınacak başarılı bir meslek hayatın ve renkli bir yaşamın oldu. Hatı-ralarını yazman ve yeni nesiller için bir kitap haline getirmen, çok yararlı olacaktır." Değerli Arkadaşımın bu önerisini dikkate aldım ve "Kaçkarlar'dan Berlin'e, Bir Eğitim Gönüllüsünün Yaşam Öyküsü" adlı ilk kitabımı yazdım. Şu anda 8. baskısı bitmek üzere olan ve Almanca da yayınlanmış bulunan bu eserimin yazılmasında ve daha sonra yayınlanmasında, Sevgili Özcan Demirel'in çok önemli bir katkısı olmuştur. Ayrıca söz konusu kitabın önsözünü de yazmıştır. Bu vesileyle kendisine şükranlarımı sunuyorum.

Halen emekli olan kıymetli Arkadaşım Özcan, bazıları gibi bir köşeye çekil-memiş, aralıksız olarak öğrenci yetiştirmeğe devam etmekte, bilgisini, birikimini ve tecrübelerini insanlarla paylaşmayı, büyük bir azim ve şevkle sürdürmektedir.

Özcan Demirel, hoş görülü, çağdaş düşünceyi özümsemiş, aşırı görüşlere iti-bar etmeyen sağlam bir kişiliğe sahiptir. O, sevgi dolu sadık bir eş, çocukları, to-runları ve öğrencileri için örnek alınacak çok iyi bir rol modelidir.

Sevgili Arkadaşıma, bundan sonraki yaşamında da sağlık, mutluluk ve huzur diliyorum!

GÜLHANIM ÜNSAL

Çok Değerli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel

Yüksek lisans tez danışmanım, çok kıymetli Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamı 1996-1998 yılları arasında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Öğretimi Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans yaptığım dönemde tanıma şansım oldu. Çok mutlu ve gururluyum. Sadece bana değil, Ankara Üniversitesi TÖMER'de İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, İtalyanca, Rusça, Japonca vb. yabancı dil öğreten pek çok meslektaşına da ışık olmuştur. Hocamız ülkemizin en üstün akademik değerlerinden biridir. Böylesi büyük bir değere sahip olmanın övüncüsüyle ülkemizin diyorum, ama kendisi sınırlar ötesi çok saygın akademik bir şahsiyettir. Akademik duruşu, her şeyin üstündedir. Çok üretkendir. Öğrencilerine çalışmayı, üretmeyi, sürekli yayın yapmayı önerir. Saygıdeğer akademik duruşu yanında, çok önemli bir de öğretmenlik duruşu vardır. Bütün öğrencilerini çok iyi tanır. Onların ruhunu, kalbini, karakterini, yeteneğini çok iyi görür. Samimi bir şekilde çalışmak isteyen her öğrencisinin önünü açar, cesaretlendirir ve yönlendirir. Çok deneyimlidir ve çok iyi bir gözlemcidir. Az konuşur ama öz konuşur; güler yüzlü, esprili, açık sözlü, samimi, adil ve insancıdır. Biz hocaların hocasından çok şey öğrendik. Öğrendiklerimizi de büyük bir hevesle Ankara Üniversitesi TÖMER'de uygulamaya gayret ettik.

Yetiştirdiği sayısız öğrencilerinden biri olarak ilim ve bilim yolunda, akademik hayatın içinde yer almaktan, Hocamızın yolunda ilerlemekten onur duyuyorum. Kendisine sağlıklı uzun bir ömür dileyerek, en içten saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

GÜLSEN ÜNVER**Özcan Demirel: Yaşam Boyu Akademik Danışman**

Prof. Dr. Özcan Demirel'in ulusal ve uluslararası yayınlarının katkısını h-endeksi ve i10-endeksi ortaya koymaktadır. Çoğu eğitim fakültesi öğrencisi, Demirel'in program geliştirme, öğretim ilke ve yöntemleri, dil öğretimi gibi konu alanlarındaki kitaplarını okumuştur. Doktora derslerinde öğrencilerini çoklu zekâ ve yapılandırmacılık gibi güncel kavramlarla tanıştırmak için araştırma ve yayın yapmaya teşvik etmiştir. Bu teşviklerden çok sayıda tez, makale ve kitap üretilmiştir. Böylece, bu eserlerde Demirel'in adı olsa da olmasa da alan yazına etkisi olmuştur. Demirel'in hazırladığı Eğitim Terimleri Sözlüğü akademisyenlerin birçok eğitim teriminin İngilizce karşılıklarını anlamlandırmalarına yardımcı olmuştur.

Önceleri hayal, niyet ve hedef olarak hep sözünü ettiği Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin kurulmasına öncülük etmiştir. Dernek çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen kongrelerin başından sonuna kadar bulunmuş; kongrelere akademik ve sosyal destek sunmuştur. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi'nin yayın hayatına başlamasında da Demirel'in katkısı büyüktür. Derginin editör kurulunda görev alan biri olarak, özgür çalışma ikliminin oluşumunda da Demirel'in önemli bir payı vardır.

Eğitimle ilgili çağrılara olumlu yanıt vermeye, konuşmacı olarak katılım göstermeye özen göstermektedir. Konuşmalarındaki coşkunluğun hiç azalmaması ilham vericidir. Bunun en güzel örneği, 2020 yılında Pamukkale Üniversitesi'nde çevrimiçi düzenlenen Öğretmenler Günü etkinliğindeki heyecanının ekrandan bile net olarak görülebilmesidir. Konuşmalarında memleket ve Atatürk sevdasını anlamamak mümkün değildir. Buna tanık olduğum anlardan biri Dokuz Eylül Üniversitesi'nde 2019 yılında gerçekleştirilen I. Uluslararası Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Sempozyumu'nda konuşmasını Atatürk'ü anarak bitirdikten sonra sahneden hızla inip salondan dışarı çıkmasıdır. Sağlığından endişe ederek peşinden dışarı çıktığımızda gözyaşlarını utanarak silerken, konuşmasında Atatürk'ten söz ettiğinde duyulandığını, ağladığının görülmemesi için salondan ayrıldığını söylemiştir.

Demirel, öğrencileri için hep farklı uygulama arayışı içinde olmuştur. Örneğin doktora öğrencilerinin başka bir üniversiteden alanında yetkin bir öğretim üyesinden ders almalarına yol açmıştır. Bu kapsamda, Demirel sayesinde bireysel olarak edindiğim deneyimler; doktora programında yer almayan bir derse misafir olarak bir dönem boyunca devam edebilmek, 1995 yılında YÖK-Dünya Bankası işbirliği ile yürütülen öğretmen eğitimi projesinin bir toplantısına katılmak ve Milli Eğitim Bakanlığı'nda gerçekleştirilen bir toplantıda bulunmaktır. Tadını

halen unutamadığım deneyimim ise, evinde değerli eşi Nursel Hanım'ın nefis kurabiyeleri eşliğinde tez üzerinde çalışmaktır.

Demirel'in özdeyişlerinden biri "Doktora öğrencileri için danışmanlık ömür boyu sürer." cümlesidir. Demirel, tez sürecindeki akademik danışmanlığın ardından yayın yapmaya ön ayak olmak, veri toplama araçları için uzman görüşü vermek, örnekleme yer almak gibi akademik danışmanlık faaliyetlerini sürdürmektedir. Nikâh şahitliği gibi sosyal danışmanlığından da mutlulukla yararlanan öğrencileri vardır.

Demirel'in bilim insanı olarak öne çıkan kişilik özellikleri arasında öz güvenli, öz saygılı, eleştiriye açık, insancıl, yardımsever ve soğukkanlı olması sayılabilir. Onu en iyi tanımlayan sözcüklerden biri mizahtır. Fakat Demirel'in örnek alınabilecek en temel özelliği çalışkan olması olabilir. Çalışmasını hiçbir şeyin engellemediğine yüksek lisans eğitimim sırasında deneyimlemiş ve çok etkilenmişim. Düzenli olarak devam eden haftalık dersimizi işledik. Demirel, derste her zamanki Demirel'di. Sonrasında, başka bir kişiden, dersten iki gün öncesinde değerli babasının vefat etmiş olduğunu öğrendim. Öyle ki, Demirel, "Başka bir iş yaparak da dinlenebilirsiniz." cümlesiyle dinlenirken bile boş durmamak gerektiğini ifade etmektedir.

Demirel, şimdiye değin yaptığı ve ileride yapacağı çalışmaları ile Türkiye'de Eğitim Programları ve Öğretim alanında kıdemli bilim insanları arasında görülmeyi fazlasıyla hak etmiştir. Yaşam boyu danışmanlığı için minnettarım.

Saygılarımla.

AYŞE SABA YALÇIN**Sonsuza Kadar Danışmanım: Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam**

1994 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde, Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamın danışmanlığında tamamladığım “Metinden Öğrenme İlkelerine Göre Hazırlanan Ders Kitabının Öğrenci Erişisine Etkisi”, isimli doktora tezim ile, Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamdan psikoloji ve eğitim alanlarındaki kazanımlarımı bütünleştirmeyi, ders kitaplarının hazırlığında dikkat edilmesi gereken noktaları, teknolojinin gelişimi ile ilginin azaldığı kitaplarının öğrenme yaşantılarındaki önemine dikkat çekebilmeyi öğrendim. Tez çalışmam ile öğrendiklerimi, metinden öğrenme ilkelerini esas alan, derslerimde öğrencilerin motivasyonlarını yükselten ve çalışmaları esnasında düzenli olmalarına katkı sağlayan kitaplar hazırlayıp, sunarak ifade ettim. Tezim, bana bütün bu çalışmalarımda motivasyon verdi, kitaplarda metinden öğrenme ilkelerini esas almanın önemini kazandırdı.

Öğrenme yaşantılarım esnasında, kitap hazırlama ve öğrencilerimin daha başarılı olmalarına katkıda bulunabilme konularında bana yön veren ders kitapları alanındaki doktora tez çalışmam esnasında değerli katkıları ile destek olan Sayın Özcan Demirel Hocama şükran borçluyum. Derslerimde ve yayınlarımda sonsuza kadar danışmanım olan Hocamın görüşlerine her zaman gereksinim duymaktayım.

Kendisine sonsuz saygılarımı sunuyorum.

MELTEM YALIN UÇAR**Sayın Hocam, Prof. Dr. Özcan Demirel ile Akademik Gelişimim Sürecindeki Ortak Yaşantılarımıza Sevgi ile İthafen...**

Doktora tez danışmanım Prof. Dr. Özcan Demirel Hocam ile gerçekleşen ilk ve son dönemlerdeki anılarımdan söz edeceğim. 2003 yılı ocak ayı, soğuk ve karlarla kaplı Beytepe Kampüsüne, zatürre yatağından henüz çıkmış ve Aydın ilinin kışlık ayakkabısı (Ankara da, yazlık ayakkabı niteliğinde) ile karların içinde soğuktan titreyerek bata çıka, ıslanan ve üşüyen ayaklarımı unutturacak kadar, yoğun heyecan içerisinde, kitaplarından tanıdığım fakat ilk kez karşılaşacağım hocamın odasının kapısının önüne ulaşmıştım. Soluklandım. Heyecan mı?, korku mu?, bilinmezlik mi?... Karmakarışık duygularla, hocamın kapısını tıklattım. Kapıyı açtım ve gözlük camımın buğusu nedeniyle elime aldığım gözlüğüm ve sonucunda flu bir görüş ile hocamın masasına yanaştım. Aslında, miyoplüğümün sanki avantajını yaşıyor gibiydim. Çünkü bu fluluk, bana heyecanımı toparlamam açısından zaman kazandırmıştı.

Özcan Hocam, oturmamı söyledi ve kendimi tanıtmaya başladım. Fakat, heyecandan başlangıç bölümümü hiç hatırlamıyorum. Birden bu tanışma aşamasının sonuna geldiğimi fark ettim. Kendimi fark ettiğim an, anladım ki Hocamın o aydınlık yüzü tüm odayı kaplamış ve beni kendime getirmişti. Yani, Hocamın o naif duruşu, kendine özgü gülüşü ve sakin pozitif iletişim süreci içimi ısıtmıştı. Ne ayağımın üşümesi ne de içimin titremesi kalmıştı. Hocamın bu tutumu, kendime olan güvenimi toparlamamı sağlamış ve gerçekten güvende olduğumu hissetmiştim. Yetişkin de olsam, alanyazında ciddi bir ağırlığı ve alanın önemli bir ismi olan Hocamdan, henüz kendisi ile karşılaşmadan önce çekinmem, korkmam gereken, iletişim kurmakta zorluk yaşamam gerektiğine dair öğrenilmiş davranışlarım, beni strese sokmuştu. İlk dakikalardan sonra, Hocamın koşulsuz kabulü ve o olumlu tutumu, hissettiğim o olumsuz duyguları tamamen yok etmişti. Biz; Hocamla, kendi perspektifimden bu şekilde bir başlangıç yapmıştık.

Ayrıca, Hocamın başkalarının hakkında olumsuz konuşmaması, olumsuz konuşmalara da fırsat vermemiş olmasına da birçok kez tanıklık etmiş ve mesleki etik açısından kendisini rol model almaya çalışmışımdır.

Hocam ile olan yakın zamandaki anım mesleki açıdan dönüm noktam olan doçentlik aşaması ile ilgili olandır. Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin işbirliği ile 11-13 Ekim 2018 tarihleri arasından düzenlenen VI. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'ne (ICCI-EPOK 2018) hazırlık aşamasında, Özcan Hocam ile olan telefon görüşmemde, bana doçentlik başvuru sürecimi sormuş ben de "Hocam, neredeyse bir buçuk yıl

oldu, henüz bir şey yok” demiştim. Hocam da, “Umarım kongreye doçent olarak gelirsın” demişti. O dönemlerde, doçentlik başvurusu koşulları ve sistem değiştiği için beklenmedik uzatmalar yaşanmakta iken Hocamın bu dileğini sadece iyi bir niyet olarak algılamıştım. 10 Ekim günü, kalabalık bir akademik ekibin uçağı doldurduğu, İzmir-Kars uçağı havalanmak üzere iken (Hostesin cep telefonlarını kapattınız uyarısı eşliğinde), aynı dönemde müracaat ettiğimiz ve başvurusu başarılı bulunan arkadaşım, “Meltem, sisteme bak. Ben doçent oldum” demesi ile telefonuma sarıldım. Üniversiteler Arası Kurul sisteminden “başarılı” yazısını gördüm ve arkama yaslanırken, Özcan Hocamı sevgi ve saygı ile anımsadım. İçimden “Evet Hocam, doçent olarak geliyorum” demiştim. Uçakta yanımda oturan bölüm arkadaşlarımla paylaştığımız bu heyecanımızı kongrenin açılış gecesine taşıdık. Kongere açılış gecesini yemeğinde Sayın Hocamın doğum günü kutlaması yapıldığında, sevgili eşi ile olan dansından sonra, hocamı dansa kaldırdım ve “Hocam, ben doçent oldum, ilk dansımı da sizinle yapıyorum” dedim. Bir öğrenci için bundan daha anlamlı bir yaşantı olabilir mi?

Sayın, sevgili ve değerli danışmanım Prof. Dr. Özcan Demirel Hocama, sağlık ve mutluluk dolu bir ömür diliyorum.

MAHİR YAMAN

Sevgili Arkadaşım, ben 358 Mahir Yaman...

Sene 1954 Arifiye İlköğretmen Okulu'nda ilk yılımız, *sınıfımız 1-B*, 35 arkadaş ve çeşitli illerden gelmişiz. Birbirimize tanıştık, sarışın olan bir arkadaşımız Özcan Demirel çalışmayı seven, çalıştıkça öğrenen, *öğrendikçe daha çok öğrenmek isteyen*, öğrendikleriyle yetinmeyen bir yapıya sahip, durmadan başarıdan başarıya koşan öğrendiklerini arkadaşları ile paylaşan başardıkça yükselen ve yükseldikçe çevresine dağıtan ilkokul öğretmenliğinden İngilizce öğretmenliğine oradan profesörlüğe koşar adımlarla yükselip yetiştirdiği öğrenciler ile çevresine faydalı olan, durmadan çalışan araştıran, başarıdan başarıya koşan arkadaşımız.

Emekli olmasına rağmen hala çalışan gençleşen 80 yaşındaki arkadaşım ömrün, başarın uzun ve sağlıklı olsun. Arayan O, Soran O, Birleştiren O...

SERHAT ŞEFİK YAŞAR

Bu Ülkede Bir Özcan DEMİREL VAR!

Eve ilk yemek getirdiğim günü hatırlıyorum. Babamın evine getirmiş ve O'nun buzdolabına koymuştum. Daha sonra O'nun ocağında, O'nun tavaasında pişmişti. Tabi ki O'nun yağı, tuzu, biberi ve diğer şeylerle birlikte. Yemek piştikten sonra babamın tabaklarıyla babamın sofrasına koyuldu ve O'nun çatal bıçak takımıyla yenildi. Elbette yemeği yapan da ben değil, annemdi. Ancak bütün bu olanların adı "Serhat, eve yemek getiriyor" olmuştu. Benzeri bir durumu eğitim bilimlerine attığım ilk adımda tekrar yaşadım...



Prof. Dr. Şefik Yaşar, Prof. Dr. Özcan Demirel, Nursel Demirel ve Mesude Yaşar

Eğitim bilimlerine yönelik yazılan yazılar incelendiğinde, pek çoğunun Sokrates, Aristoteles gibi eski Yunan düşünürlerine dek dayandırıldığını görülmektedir. Bununla birlikte, 1879 yılında Wundt'un ilk psikoloji laboratuvarını açması, 1900'lü yılların başında Pavlov'un deneyi gibi çalışmalar ve akabindeki 1918 yılında Bobbit'in ilk programlı eğitime yönelik çalışmasıyla eğitim bilimlerinin bilimsel bir taban edindiği söylenebilir. Anlaşılabacağı üzere, eğitim bilimleri geçmiş uzun ama tarihi kısa olan bir alandır. Ülkemizin de 1924 ilk taslak programı aracılığıyla resmi olarak başlattığı göz önünde alındığında, esasen çok da geriden başlamadığımız görülmektedir. İlk yıllardan itibaren gerek yabancı uzmanların davetleriyle gerekse, araştırmacıların diğer ülkeleri gözlemlmeleriyle çağdaş bir eğitim anlayışının kazandırılması amaçlanmıştır. Ancak, eğitimin ülkemizde bilimsel bir anlayış kazanarak 2547 sayılı yasa ile daha önce Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olan ve temel amaçları öğretmen yetiştirmek olan 2 veya 3 yıllık eğitim enstitülerinin "Eğitim Fakültesi" adıyla üniversitelere aktarılmasından sonra eğitime

yönelik bilimsel anlayışın da değişip ülkedeki değişim ve dönüşümlere uygun bir biçimde sürekli olarak güncellendiğini görmekteyiz.

Açıktır ki, hiçbir yasa, hiçbir mevzuat tek başına iş yapamaz. Bunları uygulayacak, Türkiye'de ve dünyadaki çağdaş gelişmeleri anlayarak uyarlayacak kişiler gerekmektedir. Söz konusu gereksinim bize bir gerçeği iletir: Bu ülkede bir Özcan DEMİREL var.

Mesele savaş kahramanı olmak değil!

Ulusların tarihlerine baktığımızda çok çeşitli savaş kahramanlardan bahsetmek olanaklıdır ancak Alan Turing'in, şifreleme makinesi olarak bilinen Enigma'nın şifrelerini çözebilen Bombe adında elektromekanik bir makine tasarlayarak savaşı iki yıl kısaltarak, toplamda 14 milyon kişinin ölümüne engel olduğu rivayet edilir. Bu bakımdan bir matematikçi olan Turing, tarihin en büyük savaş kahramanlarından sayılmaktadır. Zaten, tam olarak bu nedenle, alimlerin mürekkebi şehit kanından ağır gelmektedir.

Temel amacı, bireylerin gerek doğal gerekse toplumsal yaşama uyum sağlamalarını kolaylaştırmak ve onları gelecekte üstlenecekleri rol ve sorumlulukları için hazırlamak olan eğitimin toplumların sürekliliğini sağlama ve geliştirme işlevi açıktır. Yine açıktır ki, yalnızca doğal ve toplumsal yaşamlarına uyum sağlamış ve gelecekte üstlenecekleri rol ve sorumluluklarının bilincinde olan toplumlar huzur ve barış içerisinde yaşarlar. Bu bağlamda, iyi bir eğitimci için toplumu ve zümresini bir arada tutan kişi denilebilir ki bu çok daha önemlidir. Nitekim, devletin gerçek bekası ancak nitelikli bir eğitimciler ve eğitim sistemiyle korunur. Şanslıyız ki; 1964 yılından beri bilfiil çalışan bir Özcan DEMİREL var.

İlk aldığım doktora dersini iyi hatırlıyorum. Zordu. Beni içinde boğacak kadar çok kaynak vardı. Kaynaklarımı eleyip baktığımda, hepsinin üzerinde tek bir isim vardı. Kaynakları okuyup, ödevimi hazırlayıp sunduğumda, dersin hocası da kitapların yazarının öğrencisiydi. Anladım ki bu mesleğin de bir babası, bir Özcan DEMİREL var.

Meslek hayatıma ilk adım attığımda, kendisini öven insanlarla fazlaca karşılaştım. Kendilerini övme şekillerini de çok iyi hatırlıyorum: "Geçen bir bildiri sundum, Özcan Demirel de aferin dedi.", "Özcan Demirel de bildirimini gülümseyerek dinledi.", "Özcan Demirel de kaşlarını çatarak dinledi ama kesin çalışmamızı dikkate aldığı içindir." Eleştirilerine ve görüşlerine mazhar olmanın, kendisinin yanında, öğrencilerinin öğrencisi olmanın dahi bir başarı ölçütü olduğu bir Özcan DEMİREL var.

Öğrencilerinden biri olan babam, hastane odasında sağlık sorunları ile mücadele etmekteydi. Bir gün babam beni arayıp heyecanla, mutlulukla beni aradı. “Özcan Hocam beni ziyarete gelecek” dedi. Babamın sesindeki heyecan, beni de mutlu etmişti. Hocamızın ziyaretinden sonra, babam tekrar beni aradı, bu sefer ağlayarak. Neden ağladığını sorduğumda, “Hocamı ağlattım! Hocam, benim hastalığıma ağladı.” Hoca’nın gözündeki kıymeti için hem sevinirken hem de Hocasını üzmenin üzüntüsünü yaşıyordu. Bununla birlikte, hali ile gerçek bir hoca - öğrenci ilişkisinin nasıl olması gerektiğini çok güzel özetliyordu. Diğer bir deyişle, hocamın varlığı dahi benim için başlı başına bir öğretmen, bir mentor ve ışıktır.

Bizim alanımızda “Hocaların Hocası” olarak belirtilen bir tabir vardır. Ama onların da bir hocası var.

Bu ülkede bir Özcan DEMİREL VAR!



Prof. Dr. Şefik Yaşar ve Prof. Dr. Özcan Demirel

MEHMET ALİ YAVUZ

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü'nde birlikte çalışma olanağı bulduğum Prof. Dr. Özcan Demirel'e, kurumumuza yaptığı hizmetlerden dolayı teşekkürle başlamak istiyorum. Türk *eğitim* sisteminin geliştirilmesinde önemli katkıları olan Sayın Demirel'in dikkat çeken özellikleri, kısaca aşağıda belirtilmektedir:

1. Çokça yayınları,
2. Sayısı yüzleri aşan yüksek lisans ve doktora tezlerini yönetmiş ve sonuçlandırmış olması,
3. İnsanlarla içten ve olumlu ilişkileri,
4. Zekice nükteleri,
5. Güçlü hitabet yetisi,
6. Güçlü iletişim kurma becerisi

Prof. Dr. Özcan Demirel'i candan kutlar ve başarılarının devamını dilerim.

TAHA YAZAR**Prof. Dr. Özcan Demirel**

Lisansüstü eğitime devam ettiğim yıllarda eser ve yayınlarından tanıdığım Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamızı yıllar içerisinde farklı üniversitelerde yapılan kongrelerde ve çeşitli akademik etkinlikler nedeni ile geldiği Diyarbakır'da daha yakından tanıma fırsatı buldum. Bu yakından tanıma sürecinde Hocamız Prof. Dr. Özcan Demirel'in güler yüzlü, neşeli, enerji dolu ve güven veren, genç akademisyenler başta olmak üzere çevresindekiler için akademik ve sosyal anlamda güdüleyici duruşunu gözlemledim. Bu özellikleri ile çok sayıda akademisyenin yetişmesinde emekleri olan Değerli Hocamız çalışma alanımızda bizler için örnek olmuştur. Sözü edilen bu gözlemlerimden bazılarını kısaca paylaşmak isterim.

Birkaç yıl önce Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi'ne bir çalışma göndermiştik. Başta editörlük süreçleri olmak üzere dergi işlerini yürüten birçok Hocamız olmasına rağmen ilgili hakem düzeltmeleri sonrası alicenaplık yaparak bizzat kendisinin araması ve makalenin durumu hakkında bilgi vererek yapmamız gereken işlemleri belirtmesi doğrusu beni çok etkilemiş ve hayranlık uyandırmıştı.

Yine kongrelerdeki görüşmelerde doçentliğe başvuruyu kastederek, "Ne zaman başvuruyorsun? Başvuruyu yaptın mı? Sözünü ettiğin çalışmalarını bitirmedi mi?" gibi sorularla gösterdiği sıcak ilgiyi ve daima güdüleyici oluşunu da özellikle belirtmek isterim.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamız ile ilgili yapılan bu çalışma aracılığıyla kendisine sağlık ve mutluluk dolu bir yaşam diliyorum.

AYLA YILDIZ

Uzun İnce Bir Yoldayım

Kıymetli Hocam Özcan Demirel'e

Yıl 2000, Özcan Hocamla ilk karşılaştığımız zaman, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsünde küçük bir odada yüksek lisans sınav jürisi toplanmış, kıymetli hocalarım Esed Yağcı, Melek Demirel ve Özcan Demirel yuvarlak masa şeklinde oturmuşlar, öğrencileri tek tek mülakata alıyorlar. Üstümde bir jean pantolan ve t-shirt var diğer adaylar resmi giyinmiş ben biraz farklıyım, bu duruma ilk önce şaşırdım, tabii ODTÜ'de rahat giyinmeye alışmışım keşke dedim daha mı sık giyinseydim neyse yapacak bir şey yoktu zaten sınav ölçüte de giyim değildi ya. İçeri girme sırası bana geldi, hocalar oldukça titiz bir şekilde ellerindeki evraklara bakıyorlardı. Özcan Hocam bana birkaç soru sorduktan sonra başını diğer hocalara salladı. Hocamın sınav sırasında bana söylediği sözler aslında gelecek yaşamıma ilişkin ipuçları vermekteydi. Tabii ben o sırada bunun farkında değildim. Sınavda bana “Neden yüksek lisans yapmak istediğimi” sormuştu. Ben de akademisyen olmak istediğimi söyleyince “Uzun ince bir yoldasın” diyerek 10 yıl sürecek olacak yüksek lisans ve doktora hayatımı o gün işaret etmişti. Ben ise o gün, bu yolun kısa olmasını temenni ederek Hocamın ne demek istediğini tam olarak anlayamadan “Umarım çabuk biter Hocam” demiştim. Aşık Veysel'in türküsünde söylediği gibi “Uzun ince bir yoldayım” derken akademik hayata başlayacağım yer olan ve çok özel Halk Ozanımız Aşık Veysel'in memleketi Sivas'ı işaret etmişti. Zaman geçtikçe onun öngörüsünü anladım.

Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum, ne haldeyim?
Gidiyorum gündüz gece

Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldeyim?
Gidiyorum, gündüz gece
Gündüz gece
Gündüz gece
Gündüz gece

Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa

Gediyorum gündüz gece
Gündüz gece
Gündüz gece
Gündüz gece

Düşünülürse derince
Uzak gözüdür görünce
Yol bir dakika mıktarınca
Gidiyorum gündüz gece
Gündüz gece
Gündüz gece
Gündüz gece

Kıymetli Hocam “İlköğretim 7. sınıf Matematik Ders Kitaplarına İlişkin Öğretmen, Öğrenci ve Uzman Görüşleri” adlı yüksek lisans tezimin danışmanlığını yaparak beni şerefletirmiştir. Tez danışmanlığı sırasında beni hep cesaretlendirerek bilgisi ve görgüsüyle ve akademik yönüyle örnek olmuştur. Hocamın yanında zor işler basitleşir, zaman çabuk ve güzel geçer. Ders dönemlerinde dersine se-verek ve isteyerek gittiğimiz hocalarımızın başında gelirdi, pozitif kişiliği, bilgeliği, esprili yönüyle dersler çok daha verimli ve eğlenceli geçirdi.

“Gerçekçi Matematik Öğretiminin Bilişsel ve Duyuşsal Öğrenme Ürünlerine Etkisi” adlı doktora tezimde de Özcan Hocam Türkiye’de çalışılmamış bir konu olmasına rağmen beni en çok destekleyen hocam olmuştur. Türkiye’de bu konuyu çalışan ikinci kişi olarak tezimi 2010 yılında bitirme başarısını yine hocalarımın desteği ile yapmış bulunmaktayım.

Sayın Hocam Hacettepe Üniversitesi’nden emekli olduktan sonra kıymetli eşi Nursel Demirel Hanımefendinin de memleketi olan Sivas’a 2013 yılında benim organizatörlüğümde düzenlenen Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi tarafından yapılan öğretmen eğitimi konulu konferansa konuşmacı olarak teşrif etmişlerdir. Bu etkinlik sırasında Sayın Hocam ve zarif eşi ile üç gün boyunca zaman geçirme fırsatı yakaladım. Bu zaman diliminde onlara olan sevgim ve saygımın daha da arttığını söyleyebilirim. Konferansı düzenleyen kişi olarak Hocamı ve kıymetli eşini Sivas’ta en iyi şekilde ağırlamak benim için bir vefa borcuydu, düşünün sizin şimdi bulunduğunuz yerde olmanızı sağlayan kişilerin başında gelen kişi. Tabii ki Hocamı en iyi şekilde ağırlamak benim en büyük isteğimdi. Bu heyecanla konferans sırasında düşmeme bile Sayın Hocam “Düşse kalka güzel bir program yaptın Aylacım” demesi onun espritüel yanını bize göstermekteydi. Özcan Hocamın ve eşinin sabah erken saatlerde çok şık bir şekilde hazırlanarak bizi hazır bir şekilde lobide beklemeleri ve akşamları yaptığımız geziler ve hoş sohbetler bu çiftin enerjisine ve hayata karşı duruşlarına hayranlığımı bir kat daha arttırmıştı. Hocamın neden bu kadar çok yayını olduğunu şimdi anlamıştım. Enerjisinin yanında zaman yönetimi de çok iyiydi ve onu destekleyen bir eşe sahipti. Sivas’ta geçirdikleri zaman boyunca hemen hemen tüm dünyayı gezmiş görmüş olan bu iki insanın bu iki çınarın Sivas’a hayranlıkla bakıyor olmaları ve bulundukları her ortamdan memnun olarak mutlu ve neşeli olmaları bizim de mutluluğumuzu artırıyor ve şaşırtıyordu. Bu durum bu iki değerli insanın hayatla ne güzel dans ettiklerini, çevrelerinin onları değil onların çevrelerini değiştirdiğini bize göstermişti. Bu imrenilecek hal bize de güzel bir örnek teşkil etmekteydi. Bu benim için hayatım boyunca unutamayacağım anlar, arkadaşlığın, samimiyetin, sevginin ve vefanın yaşla ve ortamla ilgili olmadığını gösteren anılar olarak yaşamımda yer aldı.

Benzer şekilde, Gaziantep Üniversitesi ve Eğitim Programları ve Öğretim Derneği tarafından düzenlenen Macaristan, Slovakya ve Viyana'da gerçekleşen çalıştayımız ve gezilerimiz Özcan Hocamın ve kıymetli eşlerinin teşrifıyla unutulmayan hayat tecrübeleri arasında yerini almıştır. Daha nice programlar ve etkinlikler de sizlerle olmak dileğiyle, okyanus gözlü güzel insan ve Hocama en derin sevgi ve saygılarımla selam ve muhabbetle ellerinden öpüyorum

SEVİLAY YILDIZ**İber'de Bir Bani**

Tarih Ekim 2013. Yer, İspanya'da bir otel (I. Uluslararası Avrupa Program Çalışmaları Konferansı öncesi kapsamında yapılan bir kültür gezisi). Bugün Kurban Bayram arefesi ve biz sevdiklerimizden, ailemizden en önemlisi ülkemizden binlerce kilometre uzaktayız. Akşam yemeği sonrası, herkesin yüreğinin dehlizlerinden ığıl ığıl akan bir hüznü sessizlikle beraber kasvet içerisinde neşe, neşe içerisinde kasvet dolu bir halet-i ruhiye içerisindeyiz. Gurbette bayram nasıl kutlanır, bayramda neler yapılır bilmiyoruz! Hatta içimizde bilen birilerinin olduğunu da bilmiyoruz. Yemek sonrası odalarımıza çekildik. Daha doğrusu odalarımızda eski bayram anılarımızın içine gömülerek Endülüs'te o gece anılarımız ile bol bol raks ettik. Nitekim gecenin sabahına zor da olsa vardık. Kahvaltıya giderken bayram kahvaltılarını aklımıza geldi ama nevar ki onlar binlerce kilometre uzaktaydı. Bu düşünce ve duygular içinde yapılan bir kahvaltının ardından gruptaki arkadaşlardan bir tanesi Özcan Hoca'nın bizi dışarıda beklediğini ve acilen toplanmamız gerektiğini söyledi. Endişelendik ve merakla dışarıya çıktık. Özcan Hoca'mız otelin yemyeşil ağaçlarla dolu bahçesinde dimdik ayakta bizleri bekliyordu. Bizlere sıraya geçmemizi söyledi. Ve şu konuşmayı yaptı: "Arkadaşlar, gurbette de olsak bugün bayram. Biz bir aileyiz. Bayramımızı burada hep birlikte kutlayacağız. Geleneklerimizi yaşatacağız. Bir büyüğünüz olarak harçlığınızı ve şekerinizi benden alacaksınız" dedi.

Bu konuşma beni çok duygulandırdı. Bayramda yalnız olmadığımı anladım. O an tarifini kelimelere asla sığdıramayacağımız duygu ve düşünceler belleğimizde çarpışıp durdu. Sıranın başındaki ilk arkadaş, Hocamızın yanına gitti ve bayramlaştı. Bu şekilde öncelikle Hoca'mız ile sonra birbirimiz ile bayramlaştık. Ülkemizden sevdiklerimizden, canlarımızdan çok uzakta olsak da bize bayramı hatırlatan bize yurt dışında bayramı yaşatan Özcan Hoca'nın elini öptüğümde gözyaşlarıma hakim olamadım. Her zaman ki gibi bir baba edası ile bu kültürü yurt dışında bize yaşatması hafızalarımızda çok derin izler bıraktı. Hocamızın sayesinde yurt dışında bayramda gariplik hissetmedik, hatta üstüne bayram şekerimizi ve bayram harçlıklarımızı dahi aldık.

Bu anı birçok vasıflara sahip olan Özcan Hoca'nın kültürel değerlere önem verme özelliğini bizlere bir defa daha gösterdi. Ayrıca Özcan Hoca'yı ilk tanıdığım günden beri gördüm ki O, bizler için sevgi demektir, saygı demektir, yol gösteren demektir. Özcan Hoca, eğitim programları ve öğretim alanı için yaşam boyu akıllardan hiç çıkmayacak olan bir kılavuz demektir. Özcan Hoca, her birimizin gerek akademik gerekse hayat tuallerimizi renklendirmemize, kendi renkli kişili-

ğinden damlaları akıtarak, renk cümbüşü içeririsinde ahengi bulmamıza yardım edendir. Bizlere alanda önce emeklemeyi sonra yürümeyi ve daha sonra ise bir kelebek misali kanatlarımızı açarak uçmayı öğretendir.

Özcan Hocam benim için hayatım boyunca davranışları (emek, çaba, sabır) ve öğrettikleri ile her zaman bir rehber olmuş ve olacaktır. Son olarak üç kelime ile Özcan Hocayı betimleyecek olursam O; babadır, candır ve yoldur. Yüzünüzden o sıcak tebessümünüz ve içinizdeki insan sevgisi hiçbir zaman bitmesin. İyiki varsınız, iyiki sizi tanıdım. Sizi çok seviyoruz.

MUSTAFA YILMAN**Sayın Prof. Dr. Özcan Demirel**

Bilimle insanı kaynaştırmış, bilimde öğrencisini asla dışlamamış ve aynı zamanda bilimsel değerlerden asla ödün vermemiş, etik değerlere saygı göstermiş, bilimsel tutum ve tavırdan hiçbir zaman vazgeçmemiş, bilimsel değerlerle insani değerler arasındaki o çok ince çizgiyi her zaman korumayı bilmiş ender bir bilim insanı ve örnek bir eğitimcidir.

Öğrencilerine, her ortam ve koşulda, bilimin gözle görülen, elle tutulup kilogramla tartılan nesnel, somut, gözlenebilir ve ölçülebilir “olguları” konu aldığını hatırlatmış, onlara nesnel düşünmenin özelliklerini kavratmaya, bu değerleri içselleştirip yaşama geçirmeleri konusunda çaba harcamıştır.

Prof. Dr. Özcan Demirel, öğretmenlikten akademisyenliğe kadar fiilen yüzlerce öğretmen, akademisyen yetiştirmiş; böylelikle eğitim hizmetlerinin yurdun dört bir yanına götürülmesi ve iyileştirilmesinde yadsınamaz önemli katkılar sağlamıştır.

Aslında bir bakıma da “gerçek bir halk eğitimcisi”dir. Bunda şüphesiz mezun olduğu okulun sahip olduğu “Köy Enstitüsü” ruhunun büyük rolü vardır.

Prof. Dr. Özcan Demirel, bir yandan yaşamla bilimsel düşünmeyi egemen kılmak, bilimi ve bilimsel düşünceyi yaygınlaştırmak ve bir insan için en değerli manevi değer bilime ve bilimin sonuçlarına inanmak ve saygı duymak olduğunu öğretirken bu konuda çaba harcarken, diğer taraftan yazdığı ve Türk Bilim ve Eğitim hayatına hediye ettiği sayısız eserleriyle de sadece bulunduğu, yaşadığı ortamlarda değil, yaşadığı zaman diliminde, ülkesi ve dünya için paha biçilmez kültür ve eğitim varlıkları, eserleri vermiştir.

Akademik ve özel yaşamında onu tanımak, onun kalbi bir dostu olmak benim için gerek meslek gerekse kişisel hayatımda en büyük ödüldür.

LATİF YÖRÜK**Öğretmen Okulundan Sınıf Arkadaşım 342 Özcan Demirel**

Bursa, Bilecik, Bolu, Kocaeli ve Sakarya illerinde ilkokul 5. sınıftan mezun olan öğrencilerden parasız yatılı okumak amacıyla ilköğretmen okulu sınavına giren binlerce öğrenci arasından yazılı ve sözlü sınavı kazanan 80 kişi okula kaydını yaptırıp 1954 yılı Eylül ayında Arifiye İlköğretmen Okulu'nda ilk derse başlamıştık. A ve B şubesi olarak ikiye ayrılmıştık. Bizler, 1-B sınıfına kayıt olmuştuk.

İlk dersimize Fen Bilgisi Öğretmeni Cahide Betil Hanım gelmişti. Kara tahaya bir eliyle yazı yazıp bir eliyle de şekil çizen hepimizi hayran bırakan bir öğretmenimizdi. Sosyal Bilgiler Öğretmenimiz de fotoğraf çekmeye meraklı Esat Bilginsoy'du. Sınıfta hemen bir model bulmuştu. O da, Özcan Demirel olmuştu.

İlk yıl fire vermeden 2. sınıfa geçmiştik. Bu sınıfta herkesin eğilimleri ve neye yatkın oldukları belirlenmeye başlamıştı. Özcan, kitap kurdu ben de sportif faaliyetlere meraklı idim. 2. sınıfta oldukça fire vermiştik. 3. sınıfı pek hatırlamıyorum. Ancak Bolu civarında çok şiddetli bir deprem olmuştu. Sabah saat 8 gibiydi sınıfta yalnızdım. Korkuyla pencereden yunus gibi atlayarak sınıftan kaçtım. Beden Eğitimi Öğretmenimiz Mehmet Öztahir Bey, bana gülüyordu, “Derste kasadan atlamada nazlanıyordun. Şimdi faydasını gördün mü? Her beden hareketini farklı ortamlarda kullanabilirsiniz” dedi.

5. sınıfa geldiğimiz de biraz daha büyümüş ve bazı görevleri almaya başlamıştık. Bu sınıfta bir özelliğimiz de “benim” yerine “bizim” kelimesinin kullanılması ve ona göre hareket etmemiz oldu. Bir de 10 Kasım 1959 tarihinde Atatürk'ü Anma Toplantısında Özcan Demirel arkadaşımızın Atatürk'ün Gençliğe Hitabesini ezber tüm okul öğretmenleri ve öğrencileri huzurunda okumasını asla unutamam.

Son sınıfa geldiğimizde bir köyde öğretmenlik uygulaması için grubumuz belli olmuştu. Beşimiz de 1. sınıftan beri beraber olan arkadaşlardık. Bir köy okulunda birleştirilmiş sınıflarda nasıl ders yapılacağının uygulamasını öğrenmeye gitmiştik. Staj grubumuz Özcan Demirel, Hasan Anay, Mahir Yaman, Hamza Sözak ve Latif Yörük. Bu uygulama altı hafta sürmüştü ve gerçek ortamda öğretmenlik uygulaması yapmış olduk. Şu anda staj arkadaşlarımızın dördü de hayatta ve sürekli iletişim halindeyiz.

Sınıfımızdan yetişen Prof. Dr. Özcan Demirel'e esenlik dolu günler diliyorum.

BÜNYAMİN YURDAKUL**Çok, Daha Çok Özcan Demirel...**

İlk olarak 1999 yılında tanıdığım Kıymetli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel'in her etkileşimimizde kendisinin başka bir yönünü tanıdım, tanıyorum. Her bilim insanında istendik belli başlı özellikler bulunabilir. Ancak Özcan Demirel'de bu tanımlamaların kimi zaman anlamı, kimi zaman da niteliği farklılaşmaktadır. Bu nedenle "çok, daha çok" tanımlamasını kullanmayı tercih ettim: Çok yönlü, çok kültürlü, çok üretken, çok esprili, çok hoşgörülü...

Prof. Dr. Özcan Demirel, ulusal ve uluslararası yayınlarıyla; Türkçe öğretimi, dil öğretimi, eğitim programları ve öğretim alanlarındaki eserlerinin yanında yetiştirdiği öğrencileriyle hem eğitim bilimlerini hem de farklı disiplinleri etkilemiştir. Alandaki birikimini disiplinler arası bir anlayışla farklı alanlarla ilişkilendirmesi onun çok yönlülüğünün yansıması kabul edilebilir. Bu durum, farklı alanlardaki bilim insanlarını ortak bir paydada da buluşturabilmiştir. "Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme" ve "Öğretme Sanatı" kitapları, lisans-tan doktora düzeyine kadar Türkiye'nin eğitimle ilişkili çoğu programında kabul görmüş, temel ders kitapları arasında gösterilmiş, bilimsel çalışmalarda yararlanılmıştır. "Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme" kitabının yapısı, Türkiye'deki program geliştirme çalışmalarında, çalışma gruplarının oluşturulmasından programın değerlendirilmesi ve süreklilik kazandırılmasına kadar geçen süreçte dikkat edilebilecek ilke ve süreçlere ışık tutmuştur.

Demirel, öğrencilerini alandaki yeni yönelimlerle tanıştıran, ilgileri doğrultusunda derinleşmelerini sağlayarak bir bakıma onların akademik yaşamına yön veren, çalışma alanlarını şekillendiren ve yayın yapmalarını desteklemek için tüm olanaklarını kullanan çok ilgili bir akademisyendir. Nasıl çalışılması gerektiğini işin niteliğine göre yaşantılar yoluyla süreçte kazandıran iyi bir modeldir. "Danışmanlık ömür boyu sürer." söyleminin gereğini hala sürdüren Demirel, engin bilgi ve deneyimleriyle öğrencilerinin lisansüstü öğrencilerine de tez çalışmalarında destek vermeye devam etmektedir. "Torun" olarak nitelendirdiği bu öğrencilere, kendi öğrencileri gibi sahip çıkmakta, zaman ayırmakta ve çalışmalarında uzman ya da katılımcı olarak yer almaktadır. Haftanın her günü, günün her saatinde çekinmeden arayabileceğiniz bir danışman olarak Prof. Dr. Özcan Demirel; iletişime açık, öğrencisinin yaşadığı zorluğu kendi yaşadığı sorunmuşçasına hisseden, iyi bir dinleyici olarak sorunu anlamaya çaba gösteren ve çözüm önerileri geliştiren ancak dikte etmeyen demokratik bir bilim insanıdır.

Eserleri ve yetiştirdiği öğrencileriyle giderek çoğalan Prof. Dr. Özcan Demirel'in üretken bir kişi olarak çok, daha çok yapacakları olduğuna inanıyor, kendisini tanımaktan ve öğrencisi olmaktan onur duyuyorum.

BANU YÜCEL-TOY

Kıymetli Hocam Prof. Dr. Özcan Demirel'e

Ben, hocamın ne öğrencisi, ne de çalışma arkadaşı olma şansına sahip olmadım. Ama onu tanımaktan büyük bir mutluluk ve gurur duydum. Hani bazı kişiler vardır; girdikleri ortamlarda bir ışığı vardır, sizi etrafında toplayan bir çekiciliği vardır. Değerli Özcan Hocam işte öyle birisidir. Bilimsel çalışmaları ve bakış açısı ile, yaptığı çalışmaları ve yetiştirdiği öğrencileri ile alanımıza çok değerli katkıları olmuştur. Çok sayıda kitabı biz akademisyenlerin ve öğrencilerin başucu kaynağı olmuştur.

7-8 yıl önce bir çalışmam için, ilk yayınlandıkları yıllarından itibaren belli başlı eğitim ile ilgili dergilerdeki makaleleri incelemem gerekiyordu. Bu çalışma esnasında, Hocamızın editörlüğünde yayınlanan Eğitimde Yeni Yönelimler kitabında da sıralanan yöntem ve modellerle ilgili ülkemizde belli başlı ilk çalışmaları, hocamın bugün her biri değerli öğretim üyesi olan öğrencileri ile çalıştığını ve yapılan çalışmaların bilimsel yöntem açısından çok özenli, dikkatli ve kapsamlı bir şekilde gerçekleştirildiğini gördüğümde Hocama daha çok hayran oldum, daha çok takdir ettim.

Bilimselliğinin yanısıra, bulunduğu ortamda bazen gördüğü bir şeyi bazen duyduğu bir sözü ince esprilere dönüştüren kıvrak zekasına da hayran olmamak mümkün değildir. Bu yönüyle etrafa neşe saçan özelliğini herkes bilir. Diğer taraftan, sevgili eşi ile katıldığı kongreler ile örtük olarak bize ailenin de ne kadar önemli olduğunu ve bilim insanı olmak için bilimin tek başına değil aile ile birlikte önceliklendirilmesinin değerli olduğu mesajını verir.

Prof. Dr. Özcan Demirel Hocamı, kendi naçizane deneyim ve gözlemlerime dayanarak alanımıza özgü eğitim programı metaforu ile anlatmak istersem;

- **Kazanımlar:** Hocamı tanıma şansına sahip olanlar, Eğitim Programları ve Öğretim alanının önemini fark eder; program geliştirme ve öğretime yönelik bir bakış açısı geliştirir; ülkemizde alanımızın gelişimi için bilimsel faaliyetler (dernek, kongre, çalıştay vb.) göstermenin önemini fark eder; alana katkı sağlayan çalışmalara aktif katılır ve yaşama sevinci ile ömrü uzar (Eminim Hocamızı daha yakından tanıyanların ekleyecekleri kazanımlar ile bu liste daha da uzayacaktır).
- **İçerik:** Hem kuramsal hem uygulama hem de entelektüel birikimiyle oldukça zengindir.
- **Öğrenme-öğretme süreci:** Yaşayarak öğrenmedir ki; o da anlatılmaz ancak yaşanır.

- **Ölçme-değerlendirme:** Çok sayıda yayın, sayısız alıntılar, yetiştirilen öğrenciler ve tabi ki onunla yaptığınız içten ve samimi bir sohbet sonrası hissettiğiniz duygu ve düşüncelerdir.

Son söz olarak, Hocam çok kıymetlisin, iyi ki varsın ve hep var ol, ömrün sağlıklı ve uzun, neşen bol olsun...

En içten sevgi ve saygılarımla...

FERİHA ZEYBEK

Birkaç ay önce Libyalı bir hanımefendi bana Özcan Bey'i nereden tanıdığımı sordu. Kendisine üniversiteden öğretmenim olduğunu söyledim. Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi'nde yüksek lisans yapan bu arkadaş, bana onun kadar mükemmel birisiyle daha önce tanışmadığını, kendisine her konuda çok yardımcı olduğunu anlattı.

Bir kez daha Özcan Hocamın öğrencisi olduğum ve bu kadar yüce gönüllü birisini tanıdığım için çok gururlandım.

ÖZCAN DEMİREL VE EPÖDER

Nevriye Yazçayır, Kıymet Selvi ve Mustafa Cem Babadoğan

GİRİŞ

Prof. Dr. Özcan Demirel'in anısına hazırlanan bu "Armağan Kitabına" Demirel ile ortak yaşamı olan, çalışan, öğrencisi olan ya da meslektaşları tarafından anıların yazılması amaçlanmıştır. Ancak bu çalışma ile anı kavramı farklı bir boyuta taşınmıştır. Demirel'in yaşamında önemli bir yer tutan EPÖDER ile ilgili bir çalışma yapılmasına karar verilmiştir. Bu çalışma, EPÖDER tarafından yapılan çalışmaların belleğinin oluşturulmasına katkı getirmek ve Demirel'in EPÖDER'in geleceğine yönelik önerilerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma Prof. Dr. Özcan Demirel ile yapılan söyleşi, EPÖDER kayıtları ve alan yazındaki ulusal ve uluslararası kaynaklar incelenerek yazarlar tarafından kaleme alınmıştır.

✓ *Eğitim Programları ve Öğretim alanının kapsamını açıklayabilir misiniz?*

Özcan Demirel: Eğitim programı dendiği zaman öncelikle bunun bir konu listesi olmadığını, ders adlarından oluşan bir düzenek olmadığını söylemek gerekir. Eğitim programı; öğeleri olan hedef ya da amaç, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme boyutlarının karşılıklı etkileşimi ile oluşan bir kavramdır. Tabi burada etkileşim söz konusu olduğundan sözelimi ölçme değerlendirme boyutunu ele alırsak; ölçme değerlendirmede olan bir değişme sistemin tümünü etkilemektedir. Sözelimi, test başlı başına ölçme-değerlendirmede ağırlık kazandığı zaman bu ister istemez öğrenme öğretme sürecini de etkilemektedir. Öğrenme öğretme süreci ile birlikte içeriğin yani ders kitaplarının içeriğinin de test ağırlıklı olmasına, test ağırlıklı ders kitaplarının yazılmasına kadar bizi götürmektedir. Hedeflerin belirlenmesinde de hedef ifadelerinde ABCDE seçeneklerinden birinin işaretlenmesi şeklinde ifadelerin yer aldığını görebiliriz. Bu bağlamda, program geliştirme ya da eğitim programları ve öğretim kavramını açıklamak mümkün tabi. EPÖ kavramının kapsamını daha da fazla açabiliriz ama ben özet düşüncelerimi bu şekilde belirtmek istiyorum.

✓ **Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin kurulması ile ilgili süreci açıklayabilir misiniz?**

Özcan Demirel: Eğitim Programları ve Öğretim Derneği konusunu Hacettepe Üniversitesi'nde gerek lisans öğrencileri gerekse yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile konuşurken ben bir dernek çatısı altında birleşmemizin gerekli olduğunu, sesimizin duyulması için böyle bir örgütlenmeye gitmemizin daha uygun olacağını sürekli gündeme getirmişimdir. Hatta öğrencilerimle tüzük ve teşkilatlanma konusunda da bazı taslak çalışmaları yapıyorduk. Bir de doğal olarak alanımızın duayen hocalarından Prof. Dr. Selahattin Ertürk ve Prof. Dr. Fatma Varış'a derneğin kurulmasına ilişkin düşüncelerimi açtığım zaman her ikisi de beni çok içten bir şekilde desteklemişlerdir. Her ikisinden de destek alınca ilk iş olarak Türkiye'deki tüm eğitim programları ve öğretim ana bilim dallarındaki başkanlara bir yazı gönderdim. İlk toplantıyı ana bilim dalı başkanlarıyla Hacettepe Üniversitesi'nde dekanlık toplantı salonunda düzenlemiştim. Orada Türkiye'nin değişik eğitim fakültelerinden gelen bütün ana bilim dalı başkanları derneğin kurulması görüşümü desteklediklerini söylediler. Son kararı vermek üzere de Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde o zaman Dekan olan Prof. Dr. Meral Aksu ile birlikte bazı dekan ve bölüm başkanları ile toplanmış ve onlar da bu girişimi büyük bir şevk ile destekleyeceklerini ifade etmişlerdi. Böylece derneğin kurulması ile ilgili son kararımızı Türkiye'deki tüm ana bilim dalı başkanlarına ilettik ve 09.09.2009 tarihinde Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin (EPÖDER) kurulması gerçekleşti.

Bunun yanı sıra, benim kişisel girişimim ile Türkiye'deki 20 derneğin başkanlarıyla EPÖDER'in de içinde olacağı bir Eğitim Bilimcileri Platformu oluşturmayı planladık daha doğrusu böyle bir platforma katılmaları için ben tüm eğitim dernekleri başkanlarına bir davette bulundum. Bütün toplantıları, Eyüpoğlu Otel'de yapıyorduk, toplantının tüm giderleri de Pegem Akademi tarafından karşılanıyordu. Amacımız bu dernekleri bir araya getirip bir federasyona dönüştürmekti. Bunun için de önce 20 derneğin beşli gruplar halinde dört konfederasyon oluşturması, sonra da dört tane konfederasyonu birleştirip oradan da "Eğitim Bilimleri Federasyonunu" kurmak temel alınmıştı. Ulusal Eğitim Dernekleri (ULED) platformunu ben Avrupa Konseyi'ndeki çalışmaları da temel alarak platform başkanlarının iki yıl süreyle sıra ile yapılmasını önermiştim, üç dönem bu işi ben yönettim; iki yılı kuruluş aşaması olarak değerlendirildi iki yıl da normal başkanlığını yürüttüm. Bu platformu tam konfederasyona dönüştürme aşamasında bazı sorunlar çıktı, kopmalar oldu ve konfederasyonların kurulması ve federasyona gidiş süreci maalesef gerçekleşmedi. Tabii burada, bu işin yürüyememesinde benim görevden ayrılmamın ve Pegem Akademi'nin de desteğini çekmesi de etkili oldu. Bu süreçte koordinatör olarak benim sürekli görev almamın uygun olmadığını

çok iyi bildiğimden ayrılmak durumunda kaldım, umuyorum bundan sonraki dönemde genç arkadaşlar, bu yarım bırakmış olduğum düşüncelerimizi gerçekleştirebilirler, çünkü federasyona dönüştüğünüz takdirde Milli Eğitim Bakanlığı'nda oldukça söz sahibi olacağımızı umuyorum.

✓ **Eğitim Programları ve Öğretim Derneğinin düzenlediği etkinlikler nelerdir?**

Kongreler

Özcan Demirel: 09. 09. 2009 tarihinde kurulan derneğimizin ilk akademik etkinliği ulusal kongre düzenlemek olmuştur. 2010 yılından 2021 yılına kadar geçen sürede Küresel Salgın nedeniyle 2020 yılı hariç her yıl bir kongre etkinliğimiz oldu. Başlangıçta bir yıl ulusal bir yıl uluslararası düzeyde organize ettiğimiz kongreleri 2015 yılından itibaren uluslararası kongreler olarak düzenlemekteyiz. Kongrelerimiz daha çok kendi ülkemizde düzenlenmekte olup bunun yanı sıra başka ülkelerde de uluslararası kongre düzenleme girişimlerimiz olmuştur. Bu çabamız sonucunda Portekiz - Braga'da Minho Üniversitesi'nde bir kongremiz gerçekleşmiştir. Her yıl düzenlediğimiz kongrelerde, onların güncel temaları doğrultusunda birbirinden farklı etkinliklerimiz de gerçekleşmiştir: paneller, seminerler, çalıştaylar vb. Kongre temalarımız: Eğitim programları ve öğretim alanında uygulamalar ve yönelimler; ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimde program çalışmaları; öğretmen eğitiminde program çalışmaları, eğitim programları bağlamında geleceği tasarlamak, yaşam boyu öğrenme gibi temalardır. Gerçekleşen kongrelerin yapıldıkları yerler ve tarihleri şöyledir:

- 1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi ile işbirliği yaparak 13-15 Mayıs 2010 tarihlerinde Ayvalık/Balıkesir'de düzenlenmiştir.
- 1. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile işbirliği sağlanarak, 05-08 Ekim 2011 tarihleri arasında Eskişehir'de düzenlenmiştir.
- 2. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, EPÖDER ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi işbirliği ile 27-29 Eylül 2012 tarihleri arasında Bolu'da düzenlenmiştir.
- 2. Uluslararası "Avrupa Program Çalışmaları" Konferansı (1st European Conference on Curriculum Studies. Future Directions: Uncertainty and Possibility) 18 -19 Ekim 2013 tarihleri arasında Portekiz - Braga'da Minho Üniversitesinde düzenlenmiştir.

- 3. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, 7-9 Mayıs 2014 tarihleri arasında Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Eğitim Fakültesi ve EPÖDER ortaklığında gerçekleştirilmiştir.
- 3.Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, 22-24 Ekim 2015 tarihleri arasında Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi ve EPÖDER işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.
- 4. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Derneği (EPÖDER) ve Pegem Akademi işbirliği ile düzenlenen 27-30 Ekim tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilmiştir.
- 5. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, 26-28 Ekim 2017 tarihleri arasında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile Marmaris'te ortaklaşa düzenlenmiş ve çok başarılı bir şekilde gerçekleşmiştir.
- 6. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, 11-13 Ekim 2018 tarihleri arasında Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi işbirliği ile Kars'ta başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiştir
- 7. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Eğitim Programları Bağlamında Geleceği Yeniden Tasarlamak ana teması ile Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ev sahipliğinde ve Eğitim Programları ve Öğretim Derneği işbirliğiyle 9-12 Ekim 2019 tarihlerinde Ankara'da düzenlenmiştir.
- 8. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi (ICCI-EPOK 2021), "Hayat Boyu Öğrenmede Program Çalışmaları" ana teması ile Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi ev sahipliğinde, Eğitim Programları ve Öğretim Derneği (EPÖDER) işbirliğiyle 25-27 Mart 2021 tarihlerinde çevrimiçi olarak düzenlenmiştir.

Çalıştaylar

Özcan Demirel: EPÖDER'in ulusal ve uluslararası kongreleri başladıktan bir süre sonra 2014 yılından itibaren uluslararası ve ulusal çalıştayları başlamıştır. 2014 yılından bu güne kadar dernek, üç uluslararası yedi ulusal çalıştay olmak üzere toplam on çalıştay gerçekleştirmiştir. Özellikle ilk ulusal çalıştay olan 25.-26 Eylül 2014 tarihlerinde "Öğretmen Eğitiminde Model Arayışı: Diploma mı Sertifika mı?" isimli öğretmen eğitimi çalıştayı sonucunda daha önce EPÖDER tarafından düzenlenmesi planlanan çalıştayların da başlatılmasına karar verilmiştir. 2014 yıllarında çalıştaylara yönelik ön çalışmalarımızda dernek üyeleri ile de etkileşimli olarak çalıştay alanlarını ve gruplarını belirledik. Bu çalışmalarımız

sonucu ilk önce çalıştay alanları: Öğretmen eğitimi, program araştırmaları, program değerlendirme, terim birliği ve projeler olarak belirlendi. Daha sonra üyelerden gelen talepler doğrultusunda da çalıştay alanlarına bazı ilaveler de yapıldı. Araştırma etiği, Akreditasyon ve Öğretim Tasarımı vb. konuları da çalıştay alanı olarak belirlendiler. Her bir çalışma konusu ile ilgili belli dönemlerde birbirini izleyen çalıştayların yapılarak çalıştay yapılan konuda somut sonuçlara ulaşılması ve bilimsel birikimin sağlanması amaçlanmıştır. Ülke çapında belirlenen çalıştay konularında üniversitelerle işbirliği çerçevesinde yaptığımız çalıştayların yanı sıra uluslararası çalıştay çalışmalarının da yapılması planlanmıştır.

- “Öğretmen Eğitiminde Model Arayışı”, Çukurova Üniversitesi ve EPÖDER, 25. -26 Eylül 2014, Adana.
- “Türk Dünyası Vatandaşlığı”, TÜRKDEB, Manas Üniversitesi ve EPÖDER, 22-23 Ekim 2014, Bişkek-Kırgızistan.
- “II. Türk Dünyası Eğitim Kültür ve Birliktelik Çalıştayı”, Gaziantep Üniversitesi ve EPÖDER, 31 Temmuz- Ağustos 2015, Budapeşte, Bartilava, Viyana.
- “Dijital Çağda Öğretmen Eğitimi”, Prizren Üniversitesi, Öğretmen Derneği ve EPÖDER, 12-15 Eylül 2015, Prizren- Kosova.
- “Eğitim Programları ve Öğretim alanında Terim Birliği Çalıştayı”, Doğu Akdeniz Üniversitesi ve EPÖDER, 25-27 Mart 2016, Gazi Mağusa -Kıbrıs.
- “Öğretim Tasarımı Çalıştayı”, Dokuz Eylül Üniversitesi ve EPÖDER “, 23-25 Aralık 2016, İzmir.
- “Program Değerlendirme Ölçme Araçlarının Geliştirilmesi Çalıştayı”, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi 29 Eylül 2017, Eskişehir.
- “Araştırma ve Etiği Çalıştayı 1”, Mimar Sinan Üniversitesi ve EPÖDER, 22-24 Eylül 2017, İstanbul.
- “Araştırma ve Etiği” Çalıştayı 2”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve EPÖDER, 14-15 Eylül 2018, İstanbul.
- “Lisansüstü Eğitimde Akreditasyon Çalıştayı” 21 Aralık 2019, EPÖDER, Ankara.

Bilimsel Dergi Çıkarma

Özcan Demirel: Dernek yönetimi tarafından 2010 yılı ve öncesinde yapılan çalışma ve planlamalar sonucu Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları dergisinin çıkartılması kararlaştırılmıştı. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi (IJOCIS) ilk sayısını 01. 06. 2011 tarihinde

yayınlayarak yayın hayatına başlamış olup eğitim programları ve öğretim alanına odaklanan çalışmaları yayına kabul etmektedir. Derginin temel amacı ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim programları ve öğretim alanındaki kavramsal ve uygulamalı bilimsel araştırmaların yayımlandığı güvenilir ve saygın bir bilgi kaynağı olmaktır. Eğitim Programları ve Öğretim Derneği, dergisi *aracılığı ile eğitim programları ve öğretim alanında çalışan tüm uygulayıcıları bir araya getirerek, alan ile ilgili teorik ve uygulamaya yönelik ortak bir bilimsel platform oluşturmayı amaçlamaktadır*. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi Ulakbim TR Dizin, ERIC, EBSCO Host, Arastirmax, ASOS Index gibi veri tabanları tarafından dizinlenmektedir. Derginin en kısa zamanda ESCI ve SSCI gibi indeksler tarafından dizinlenmesi için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir. Yılda iki kez yayınlanan derginin 21. yayını gerçekleştirilmiştir.

Diğer Etkinlikler

Özcan Demirel: Derneğimiz tarafından kısmen yapılan ve planlanan diğer faaliyetler ise; eğitim programları ve öğretim alanında yapılmış olan yüksek lisans ve doktora tez listelerinin dernek sayfasında yayınlanması, panel, söyleşi, konferans, açık oturum başlıkları ile Cumartesi toplantıları düzenlemek, projeler, hizmet içi ve yaygın eğitim çalışmaları gerçekleştirmek olmuştur.

✓ Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin yapmakta olduğu kongrelerin düzenlenmesinde karşılaşılan sorunlar nelerdir?

Özcan Demirel: Öncelikle her yıl değil de iki yılda bir düzenlenmesi ya da bir yıl ulusal bir yıl da uluslararası yapılması daha iyi olur kanısındayım. Uluslararası kongrelerde çağrılı konuşmacıların ve panelistlerin yol giderlerini karşılamak oldukça zor oluyor. Artık sponsor bulmak da zor olmaktadır. Bir de uluslararası toplantılarının sürekli Türkiye de değil, diğer farklı ülkelerde yapılması gerekmektedir. TUBİTAK'tan destek almak için de bu gerekli olacaktır.

✓ Eğitim Programları ve Öğretim Derneğinin gelecekte neler yapması ve nasıl çalışması gerektiğine ilişkin önerileriniz nelerdir?

Özcan Demirel: Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin gelecekte neler yapması gerektiğine ilişkin önerilerimi sırasıyla aşağıdaki gibi somut şekilde ortaya koyabilirim.

İlk aklıma gelen, öncelikle, Finlandiya örneğinde olduğu gibi merkezden hazırlanan program yaklaşımlarından okul temelli eğitim programı yaklaşımlarına dönüşümünde Derneğimiz belki aktif rol alabilir. Seminerler yoluyla MEB ile bağlantılı olarak politik tercihler de dikkate alınarak bölgesel değil tamamen okul temelli program geliştirme anlayışına geçilebilir mi? Bunu öncelikle tartışmaya

açmalıyız. Okul temelli program geliştirme ile ilgili çalışmalar yapma konusunu gündemimize almamız gerekir. Geçmişte denemiş olan Müfredat Laboratuvar Okulları deneyiminde bölgesel özellikleri temele alma özelliği vardı. Şu anda 50 binden fazla okulumuz var. Bu sayıdaki okullara ulaşılması çok zor. Yine ister istemez bunları belirli bölgelerde ve illerde eğiterek onlara ulaşılmaya çalışmalıyız diye düşünüyorum. Ancak bu da çok büyük bir iş, okul temelli program geliştirme anlayışı ile bu bölgeleri ortadan kaldırarak tamamen Okul Temelli Program Anlayışına geçmekten söz ediyorum. Okul temelli program anlayışının hem Eğitim Fakültelerinin Eğitim Programları ve Öğretim anabilim alanında çalışan meslektaşlarımız ile hem de dernek olarak ele ele verip üyeler ile birlikte yurt dışındaki örnekleri de inceleyerek bunu okullarımızdaki tüm öğretmenlerimize nasıl yaygın hale getirebiliriz üzerinde durmalıyız. Öncelikle dünyadaki iyi örnekleri ve uygulamaları inceleyip onların bu anlayışı nasıl uygulamaya aktardıklarının incelenmesi gerekir. Ancak, bunun için öğretmen ve okul altyapılarının okul temelli eğitim programı anlayışına geçmeye uygun değildir. Bu altyapının uygun hale gelmesinde dernek aktif rol alabilir. Merkezden Derneğin bu işleri yürütmesi mümkün değildir. Şubelerini açmak ve bu konudaki sorumlulukları paylaşmak gerekebilir. Dernek Merkezi yine Ankara'da olabilir; ancak bundan sonraki aşamalarda eğitim fakültesi olan illerde veya her bir ilde bir şube açmak gerekebilir. Bu şubeler vasıtasıyla bu işleri yürütmek daha uygun olabilir. Ancak bu konuda yani merkezi program anlayışının yerine okul temelli eğitim programı anlayışından söz edilmesi oldukça riskli olabilir. Çünkü bu anlayışın taşıdığı en önemli riski federasyon kavramının çağrıştıracığı için çok tehlikeli olabilir. Bu anlayışın uygulanmasından önce öncelikle dernek olarak bu konuyu derinlemesine çalışılması bu anlayışa dayalı bir eğitim programı anlayışının temel çerçevesi veya bakış açısı veya program anlayışının ortaya konulması gerekir. Bu konuda çalışma yapmak için bir Çalıştay veya Kurultay gibi bir çalışma yapılması gerekir. Bu çalıştay Ankara'da ya da Ankara dışında başka bir yerde yapılabilir.

İkinci olarak, "Eğitim Programı Kurultayı" gerekir. Bu kurultayda Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin gelecekte neler yapması gerektiği ve Küresel Salgın sürecinin sonucunda neler yapılabileceğine ilişkin bir gündem ile ciddi bir çalışma yapılabilir.

Üçüncü olarak, ICT ile eğitim programlarını birleştirme anlayışlarımızda ortak bir yol bulma konusunda çalışmamız gerekir. Bu çalışmalar için kongre yapmaktan çok daha faklı (açık oturum, zoom webinar gibi) etkinlikler düzenlenmesi gerekir.

Eğitim Programları ve Öğretim Derneğinin gelecekte neler yapması gerektiğine ilişkin dördüncü önerim ise Eğitim programı ve öğretim kavramının kapsa-

mının yeniden gözden geçirilmesidir. Bu kavrama ve alana yeni bir bakış açısı getirmek gerekebilir. Bütün bu konuları önce ulusal düzeyde daha sonra uluslararası düzeyde tartışmak gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu insanlık için ve gelecek kuşak için yapılması gerekir. Benim ilk torunum Z kuşağı 4. Torunum ise Alpha kuşağı ve ben bu kuşaklara yönelik bir eğitim programının nasıl olması gerektiği konusunda kara kara düşünüyorum. Bunları hiç tartışmıyoruz. Herkes sadece düzenlenen kongreye katılıyor ve belgesini alıp gidiyor. Bu sorunlara yanıt bulmak için konulara yanıt getirecek özel düzenlenen toplantılar yapılmalıdır.

Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin gelecekte neler yapması gerektiğine ilişkin beşinci ve son önerim ise gerek yurt içinde gerekse yurt dışında faaliyet gösteren eğitim dernekleri veya vakıfları ile ortak bir zeminde buluşarak birlikte çalışmalar yapılmasıdır. Öncelikle yurt içinde eğitim programları ve öğretim alanını ilgilendiren konularda aktif çalışan iki üç dernek veya vakıfla birlikte çalışmalar başlatılabilir. Başlangıçta EPÖDER tarafından ortaya konulacak temel ilkelere çerçevesinde ortak projeler veya çalışmalar yapılabilir. Bu bağlamda, İzmir'de Kasım 2021'de düzenlenecek olan EPÖDER Kongresi'ne seçilecek kurumlar davet edilebilir ve böylece iş birliği için koşullar oluşturulmaya yönelik görüşmeler başlatılabilir.

✓ ***Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin uluslararası örgütlere üyeliği konusunda ne düşünüyorsunuz?***

Özcan Demirel: Yurt dışındaki eğitim derneklerine üyelik veya ortaklıkların yolları araştırılmalı ve özellikle IAACS-International Association for Advancement of Curriculum Studies derneğine üye olarak derneğimizi uluslararası alana taşımalıyız. Türk Devletleri ve Balkan ülkelerindeki var olan Eğitim Dernekleri ile iletişim kurulmalı veya eğer dernekleşme yoksa kendi derneklerini kurmaları için onların desteklenmesi ve iş birliği yapılması uygun olabilir.

Derneğimizin uluslararası üyeliği konusu daha önce gündeme gelmişti. İki çalışma yapılmıştı biri Amerika'daki bir dernek ile bağlantı kurmak bir ikincisi de birinci Uluslararası Kongreyi düzenlerken orada Portekiz delegesi ve Amerika'dan gelen William Pinar ile Portekiz'de bir kongre düzenlenmesi ve Avrupa program geliştirme Birliği'nin kurulması karar altına alınmıştı; ancak Portekiz'e gittiğimizde Portekiz delegesi, Portekiz'in Avrupa için daimi bir dernek olarak kalması ve Avrupa'nın buradan yönetilmesi teklifini getirmişti. Ben de onlara her yıl ya da her iki yılda bir kongre yapılan Ülkenin dernek başkanlığı görevini üstlenmesini yani dönerli başkanlık sisteminin getirilmesini önermiştim aynı Avrupa konseyi Başkanlığında olduğu gibi fakat maalesef bu fikri kabul ettiremedik ve bu nedenle yollarımız ayrıldı. Bir de Finlandiyalı meslektaşlarımız, Muğla'da yapmış olduğumuz toplantıda 'Dünya Program Geliştirmecileri' derneğinin uluslararası

toplantısına bizim ev sahipliği yapmamızı önermişlerdi, doğal olarak bizden bazı garantiler istediler, bu garantileri peşin vermemizin zor olacağını düşünerek biz çekimser kaldık ve bu toplantı Avustralya'da yapıldı dolayısıyla dünyanın program geliştirmecileri ile bütünleşme arzumuzu maalesef maddi güçlükler nedeniyle yapamadık. Yeni dernek yönetimi ile ve yeni bir anlayış ile onlarla tekrar temasa geçip bu boşluğu doldurabiliriz umarım. Türkiye'de yapılmasını sağlamak koşuluyla bu üyeliğimizi perçinleyebiliriz diye düşünüyorum.

✓ ***Eğitim Programları ve Öğretim ile ilgili uluslararası dernekler hangileridir ve bu derneklerin özellikleri nelerdir?***

Özcan Demirel: Öncelikle bu derneklerle etkileşimlerimi ve çalışmalarımı açıklamak isterim. Bu derneklerden çok önemli gördüğüm biri Avrupa Öğretmen Eğitimi Derneği'dir. (Association of Teacher Education in Europe - ATEE) Türkiye'den üç arkadaş Hollanda'da düzenlenen bu kongreye birer bildiri ile katılmıştık. Kaydolurken bize siz hangi öğretmen derneğinin ya da örgütünün temsilcisi olarak bu kongreye katılıyorsunuz dediler. Biz herhangi bir derneğinin temsilcisi değiliz üniversite elemanı olarak buraya geldik dedik. Eğer bir derneğin temsilcisi olarak gelseydimiz indirimden yararlanabilirdiniz. Ben de biz zaten böyle bir dernek oluşturmak istiyoruz bizi bu sefer üyeymiş gibi kabul edin daha sonra biz de sizlere hangi derneğin üyesi olduğumuzu söyleriz dedim. Bu konuşmalar beni çok ateşlemişti daha dernek kurmadan dernekçiliğin ne denli önemli olduğunu anlamış oldum. Demek ki Avrupa'da sivil toplum kuruluşların ve derneklerin ne kadar önemli olduğunu bu olayla öğrenmiş oldum ve dernekçiliği ve özellikle de akademik dernekçiliği ön plana çıkardım.

Diğer bir anım da yine yurt dışındaki derneklerle ilgilidir. ABD hükümeti farklı ülkelerden değişik meslek gruplarındaki kişileri Amerika'ya davet ediyor ve onların Amerika'daki meslektaşları ile tanışmalarını sağladığı IVP (International Visiting Programme) ile bu bağlantıyı kuruyor. Bu kapsam da beni de 1986 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ne davet ettiler ve bir ay Amerika'da değişik üniversitelerde özellikle bilgisayar destekli yabancı dil öğretimi konusunda ve yabancı dil öğretiminde program geliştirme alanında çalışmalar yapan kişilerle tanışma şansım oldu. Bunlardan en ilginç olanı Teksas Tech Üniversitesi'nde bir profesör hanım ile tanıştım. Kendisi bana "yabancı dilde program geliştirme uzmanı" olduğunu söyledi ve o kadar mutlu oldum ki ben de Türkiye'de yabancı dilde program geliştirme konusunda doktora çalışmaları yaptığımı ve çalışmalarımı bu alanda derinleştirdiğimi söyledim. Ankara'da Türk İngiliz Kültür Derneğinde de fazla mesai yaparak çalışmalarım olmuştu onlar da beni aynı şekilde bir Yaz Okulu uygulaması ile İngiltere'ye göndermişlerdi İskoçya'da Sterling Üniversitesi'ne gitmiştim. Bu üniversitede kendi kendine dil öğrenme ya da özdenetimli dil öğrenme

konusu üzerinde çalışmalar yapılıyordu ve biz de buradaki seminere katılmıştık. Her iki ülkede (ABD ve UK) ve Üniversitelerde öğretmen eğitimimin ve öğretmen yetiştirme derneklerinin ne kadar önemli ve güçlü olduklarını gözlemledim. Bu derneklerden biri WCCI (The World Council on Curriculum and Instruction) idi. Prof. Dr. Fatma Varış Hanım dekanlık yaptığı yıllarda Prof. Dr. Alex Mile Amerikadan Ankara'ya gelmiş ve Fatma Hanıma uğramış ve İstanbul'da Ankara Üniversitesi ile ortaklaşa bir kongre düzenlemeyi planlamışlardı. Biz de doktora öğrencisi olduğumuz için bu kongrede görev almıştık. İstanbul'da Tarabya Otel'de yapılan bu kongre çok verimli geçmiş ve bu derneğin Türkiye'de bir şubesinin kurulmasına karar verilmişti. Maalesef bu dernekleşme gerçekleşemedi. Yakın gelecekte böyle bir derneğin kurulması ile Sayın Hocamız Prof. Dr. Fatma Varış'a olan görevimizi yerine getirmiş oluruz diye düşünüyorum.

Son olarak, "Balkan Eğitimciler Derneği" The Balkan Society for Pedagogy and Education (BASOPED) konusunda konuşmak istiyorum. Talim Terbiye Kurulu tarafından 1977 yılında Milli Eğitim Şurası toplanmıştı. Bu toplantıda Prof. Dr. İrfan Erdoğan ile tanışmış ve bana Hocam İstanbul'da Yunanistan'dan gelen bir profesörle tanışıp görüştük ve bana Balkan Eğitimciler Derneği kurmak istediğini söyledi. Bu dernek toplantısına benim de gelip gelemeyeceğini söyledi. Biz, İrfan Erdoğan ve Ayşegül Ataman ile birlikte Selanik'e gittik ve orada Balkan ülkeleri Eğitimciler Derneğini kurduk. İlk toplantıyı Selanik'te ikinci toplantıyı da İstanbul'da yapmayı planladık. Prof. Dr. Nikos Terzis dernek başkanı ben de ikinci başkanı olarak seçildim ve dört yıl sonra Nikos Terzis görevinden ayrıldı yerine beni başkan seçtiler dört yıl da ben başkanlık yaptım. Bu süre zarfında bütün Balkan ülkelerine dolaşma ve gittiğimiz ülkelerde eğitim toplantıları düzenleme şansımız oldu. Benden sonra görevi İrfan Erdoğan'a devrettim maalesef bir yıl sonra da bu dernek işlevini yerine getiremez oldu. Her toplantı sonunda bir kitap hazırladık ve bu eserlerin Balkanlar'daki ve Türkiye'deki eğitime katkı getirici nitelikte olduğunu söyleyebilirim.

Yurt dışında birlikte çalıştığım ve derneğimizin de etkileşime girebileceği dernekler ve işlevleri aşağıda kısaca belirtilmiştir.

Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD)

Denetleme ve Program Geliştirme Derneği, ASCD, 1943'te kurulmuş, üyeliğe dayalı, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Müfettişler, müdürler, öğretmenler, eğitim profesörleri ve diğer öğretmenler dahil olmak üzere 128'den fazla ülkeden 125.000'den fazla üyesi vardır. ASCD Topluluğu ayrıca 52 bağlı kuruluş, kendi kendini organize eden Bağlantılı Topluluklar ve ASCD Öğrenci Bölümlerini içerir. ASCD başlangıçta denetime odaklanarak kurulmuş olsa da, dernek bugünlerde

üyelerine mesleki gelişim, eğitim liderliği ve kapasayıcı eğitim programı ve denetim sağlıyor. ASCD, tüm çocuğu destekleyerek öğrenci başarısını ilerleten küresel bir topluluktur ve eğitimcilerin öğrenme, öğretme ve liderlik etme biçimleri için gerekli olan programları, ürünleri ve hizmetleri geliştirmeyi amaçlar.

ASCD, Ulusal Eğitim Derneği'nin Eğitim Programı Çalışmaları Derneği ile Müfettişler ve Eğitim Direktörleri Departmanı'nın 1943'te birleşmesiyle oluştu. ASCD, 1972'de NEA'dan tamamen bağımsız hale geldi. ASCD derneğin icra direktörünü içeren ve dernek başkanının başkanlık ettiği 10 üyeli bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilir. Seçilmiş ve atanmış ASCD üyelerinden oluşan bir Liderlik Konseyi de rehberlik sağlar. New York City Üniversitesi Hunter College'da eğitim liderliği alanında seçkin öğretim görevlisi olan Benjamin Shuldiner, Temmuz 2016'da ASCD'nin şu anki başkanı olarak göreve başladı.

Educational Leadership (EL) dergisi, 135.000 tirajlı ASCD'nin en önemli yayınıdır. EL, öğretme ve öğrenme, uygulamalı eğitimcilerle ilgili yeni fikirler ve uygulamalar ve yükseköğrenim yoluyla anaokulunu etkileyen en son eğilimler ve konular hakkında bilgi sağlar. EL, her yıl Eylül'den Mayıs'a kadar, Aralık/Ocak'ta birleştirilmiş bir sayı ile sekiz kez yayınlanır. EL ayrıca *halka ücretsiz bir dijital yaz sayısı* da yayınlamaktadır.

Mart 2007'de ASCD, tüm çocukların sağlıklı, güvende, öğrenmeyle meşgul olmalarını, şefkatli yetişkinler tarafından desteklenmesini ve akademik olarak zorlanmalarını sağlamak için Tam Çocuk Girişimi'ni başlattı. Halkın katılımı ve savunuculuk kampanyası, her öğrencinin sağlıklı ve destekleyici bir ortamda zorlu bir eğitim programı uygulaması için okulları ve toplulukları birlikte çalışmaya teşvik eder. ASCD, "mevcut eğitim uygulaması ve politikasının ezici bir çoğunlukla akademik başarıya odaklandığını iddia ediyor. Ancak bu başarı, öğrenci öğrenimi ve gelişiminin bir unsuru ve herhangi bir eksiksiz eğitim sorumluluğu sisteminin yalnızca bir parçasıdır. Bir eğitim politikası danışmanı olan David Magnani gibi bazı uzmanlar, Tüm Çocuk Girişimi'nin desteklediği daha geniş başarı ve hesap verebilirlik tanımının gerekliliğine yasa koyucuları ikna etmenin önemli çaba gerektirebileceğine inanıyor. Bu tür endişelere rağmen, girişim ivme kazandı ve binlerce ebeveyn, eğitimci, toplum lideri ve politika yapıcı, girişimin web sitesinden daha fazla bilgi istedi. Ayrıca, Amerikan Okul Sağlığı Derneği, Gelişim Çalışmaları Merkezi ve Ulusal Okul Kurulları Derneği gibi düzinelerce ortak kuruluş, girişimi desteklemek için imza attı. ASCD, eğitimcilerin öğrenmesine, öğretmesine ve liderlik etmesine yardımcı olacak profesyonel gelişim programları, çevrimiçi kurslar ve yayınlar geliştirmek için bir dizi eğitim uzmanıyla birlikte çalıştı. Farklılaştırılmış öğretim, Tasarım Yoluyla Anlama ve Okullarda Ne İşe Yarar, mesleki gelişim tekliflerinin çoğunun odak noktasıdır.

Tasarım Yoluyla Anlama veya UbD, bir eğitim planlama yaklaşımıdır. UbD, program birimleri, performans değerlendirmeleri ve sınıf öğretimi tasarlamak için sonuçlara bakma uygulaması olan geriye dönük tasarımın bir örneğidir.[1] UbD, anlamayı sağlamak için öğretmeye odaklanır. Bu, Jay McTighe ve Grant Wiggins tarafından, Association for Supervision and Curriculum Development (Denetleme ve Program Geliştirme) tarafından yayınlanan Tasarıma Göre Anlama (1998) adlı kitaplarında savunulmaktadır. Understanding by Design ve UbD, Association for Supervision and Curriculum Development'ın (ASCD) tescilli ticari markalarıdır.

Association for Teacher Education in Europe (ATEE)

Avrupa Öğretmen Eğitimi Derneği'nin amacı; Avrupa'da Öğretmen Eğitiminin kalitesini artırmak ve her düzeydeki öğretmenlerin ve öğretmen eğitimcilerinin mesleki gelişimini desteklemek olan kar amacı gütmeyen bir Avrupa kuruluşudur. ATEE, ulusal ve uluslararası kurumlar, dernekler ve hükümet organlarından oluşan geniş bir ağda yer almaktadır. ATEE, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya ve İsrail ve Afrika ülkelerine, Avrupa Komisyonu'na ve uluslararası kuruluşlara tavsiyelerde bulunmaktadır. ATEE, başlangıç ve hizmet içi öğretmen eğitiminde aktif diyalog ve uluslararası araştırma ve uygulama alışverişi yoluyla amacına ulaşmaya çalışır. ATEE, öğretmen eğitiminin çeşitli alanlarında geniş bir uzmanlığa sahip çok kültürlü bir dernektir. Uluslararası ağları teşvik ederek hem Avrupa içinde hem de dışında Öğretmen Eğitimine dahil olan bireyler ve kurumlar arasındaki işbirliğini artırmaya çalışır. Derneğe üye kurumlar tarafından üç farklı türde konferans düzenlenmektedir. Yıllık Konferans, her yaz öğretmen eğitimi konusunda özel bir tema ile gerçekleştirilir. Kış Konferansı Ar-Ge toplulukları tarafından organize edilmektedir. Bahar Konferansı ise, yerel öğretmenleri ve öğretmen eğitimcileri için düzenlenmektedir.

Comparative and International Education Society (CIES)

Karşılaştırmalı ve Uluslararası Eğitim Topluluğu, karşılaştırmalı, kültürlerarası ve uluslararası bakış açıları aracılığıyla eğitim konularının, eğilimlerinin ve politikalarının anlaşılmasını artırmaya adanmış akademik bir dernektir. CIES, dünyadaki 47 karşılaştırmalı ve uluslararası eğitim topluluğunun en büyüğü ve en eskisidir. 3.000'den fazla bireysel üyesi - araştırmacılar, analistler, uygulayıcılar ve öğrenciler - dünya çapında 1.000'den fazla üniversiteyi, araştırma enstitüsünü, devlet dairelerini, sivil toplum kuruluşlarını ve çok taraflı kurumları temsil etmektedir. CIES üyeleri, okul, öğrenci, öğretmen ve yöneticilerle ilgili eğitim konularını - erken çocukluk ve ilkokuldan orta ve yüksek eğitime, ayrıca yaygın eğitim ve yaşam boyu öğrenmeye kadar araştırır. Ayrıca başarı eşitsizliklerini sosyo-ekonomik

statü, cinsiyet, etnik köken ve dil üzerinden karşılaştırır, eğitim ve kültürel süreçler, demokratikleşme, küreselleşme, ekonomik kalkınma ve siyasi çatışma arasındaki ilişkiyi inceler. 1956'da kurulan CIES, kültürler arası anlayışı ve bursu teşvik etme misyonu doğrultusunda çalışırken farklı bir kitleyi kendine çekmiştir. Sadece son on yılda, CIES üyeliği iki katına çıkmıştır. CIES, 105'ten fazla ülkeden üye içermektedir. Karşılaştırmalı Eğitim İncelemesi, CIES'in amiral gemisi dergisidir. Eğitim uygulamalarını ve politikasını şekillendiren sosyal, ekonomik ve politik güçler bağlamında dünya çapında eğitimi araştırır. Dergi, karşılaştırmalı eğitim çalışmalarında bilgi ve öğretimi geliştirmek amacıyla 1957 yılında kurulmuştur. O zamandan beri Dergi dünyanın her yerindeki ülkelerde eğitimin yerinin analizi için en güvenilir kaynak olarak kendini kanıtlamıştır ve karşılaştırmalı ve uluslararası eğitim çalışmaları için önde gelen dergidir. Dergi, University of Chicago Press tarafından yayınlanmaktadır. Yılda dört sayı çıkar.

European Association on Curriculum Studies

Avrupa Program Geliştirme Derneği (Euro-ACS) 18 Ekim 2013'te kuruldu. Amacı Program Çalışmaları ile ilgilenen bilim adamları arasında ortak araştırma çabalarının geliştirilmesine katkıda bulunmak; Avrupada eğitim programları araştırmalarını teşvik etmektir (Portekizlilerle anlaşamadığımız için bu dernekle bağlantı kuramadık).

International Council on Education for Teaching (ICET)

ICET'in vizyonu, tüm öğrencilerin, eğitimcilerin uygun niteliklere sahip olduğu ve motive ve kararlı profesyoneller ve uygulayıcılar olarak kabul edildiği yüksek kaliteli bir eğitime erişebilmesidir. Misyonu, eğitimlerine katılanlara bilgi, uygulama, kaynak ve uzmanlığı paylaşma fırsatları sağlayarak ve kaliteyi artırmak için tasarlanmış aktif ortaklıklar kurarak dünyanın her yerindeki öğrencilerin eğitim deneyimlerini ve sonuçlarını iyileştirmektir. Uluslararası Eğitim Eğitimi Konseyi, eğitim yoluyla küresel kalkınmaya adanmış eğitim, hükümet ve iş dünyasındaki politika ve karar vericilerin uluslararası bir birliğidir. Üyelerine dünya çapında bir organizasyon, program, özel danışmanlık hizmetleri ve üniversite düzeyinde araştırma ve eğitim fırsatlarına erişim sağlayan programlar ve hizmetler sunar. Bir sivil toplum kuruluşu olarak dünya çapında STK toplantılarına ve UNESCO sponsorluğundaki diğer konferanslara katılır. ICET, Ekonomik ve Sosyal Konsey ile danışma statüsünde (bir kuruluştur. Uluslararası Eğitim için Eğitim Konseyi (ICET), öğretmenlerin hazırlanmasıyla ilgilenen kuruluşlar, kurumlar ve bireylerden oluşan bir dernektir. ICET'in amacı, öğretmeye hazırlananların eğitiminin altında yatan fikirleri ve ilkeleri tanımlamak ve keşfetmek; sorunları incelemektir.

Hizmette olan öğretmenlerin sürekli eğitimi; bu tür öğretmenlik eğitimiyle uğraşan kuruluşlar ve kişiler arasında istişare ve işbirliği fırsatlarını teşvik etmektir.

The American Association for Advancement of Curriculum Studies (AAACS)

Amerikan Program Çalışmaları Geliştirme Derneği dünya çapında ancak tek tip olmayan programları desteklemek için kurulmuştur. Amerikan Program Çalışmaları Geliştirme Derneği Dergisi (JAAACS), derneğin resmi yayınıdır. AAACS, diğer yerel IAACS bağlı kuruluşlarıyla işbirliği içinde, organizasyonel ve entelektüel merkezi program içeriği, bağlamı ve süreci ile ilgili ulusal ve bölgesel sınırlar içinde ve bu sınırlar arasında bilimsel görüşmelere destek sağlamayı amaçlamaktadır. (Prof. DR. William Pınar'ın da üye olduğu bir dernektir)

World Council for Curriculum and Instruction

1970 yılında ABD, Kaliforniya'da uluslararası anlayışı teşvik etme ortak vizyonunu paylaşan bir eğitimci konferansında kurulan Dünya Eğitim Programları ve Öğretim Konseyi (WCCI), adil, barışçıl ve sürdürülebilir bir dünyanın başarısını ilerletmeyi taahhüt eden uluslararası bir eğitim organizasyonudur. WCCI'nin amacı; barışçıl, adil ve sürdürülebilir bir dünyanın inşasıyla ilgili eğitim politikalarını, araştırmaları, programları ve pedagojileri geliştirmek için kültürlerarası ve ulus ötesi işbirliğini kolaylaştırmak; barışı, sosyal ve ekonomik adaleti, insan haklarını, kültürlerarası ve uluslararası anlayışı ve sürdürülebilir gelecekleri teşvik etmek için bütünsel stratejilerin tüm seviyelerinde ve bağlamlarında eğitimciler arasında paylaşımı teşvik etmektir. Özellikle BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin (SKH'ler) yerine getirilmesine yardımcı olabilecek eğitim programları ve girişimleri için savunuculuk yapmaktadır. WCCI, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi (ECOSOC) ile özel danışma statüsüne sahip bir STK olarak akredite edilmiştir. The International Association for Advancement of Curriculum Studies (IAACS) (Prof. Dr. Alex Miel'in kurucu dernek başkanı olduğu ABD kaynaklı bir dernektir).

FOTOĞRAFLARLA ÖZCAN DEMİRELİN
HAYATI



Annesi Hürmüz Demirel, babası Salih Demirel, ablası Aysel Demirel ve kız kardeşi Nilgün Demirel ile Özcan Demirel (Yıl 1964)



1953-54 Arifiye İlköğretmen Okulu Kütüphanesinde kitapları ciltlerken Özcan Demirel'in Mücellit Düğümü atmayı ve kitap kurdu olmayı öğrendiği yıl



1959-60 öğretim yılında altı hafta süreyle öğretmenlik stajı yaptığı Sapanca Yanık Köyü İlkokul öğretmenleri ve stajyer arkadaşları ile



1961-62 Öğretim yılında Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Öğretmenliği bölümündeki sınıf arkadaşları ile



1962-63 öğretim yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Artvin Halk Oyunları ekibinde



1964-65 öğretim yılında Malatya Ticaret Lisesi'nde İngilizce öğretmeni olarak çalıştığı okul öğrencilerine öğrettiği Atabarı oyunundan



29 Ekim 1968 Aile Birliğini ilan ettiği gün



Evliliklerinin 25. yılında Özcan ve Nursel Demirel



Torunlarına Atatürk sevgisini aşılamak ve Atatürk ruhunu kazandırmak için Anıtkabir'de (Ankara- 2007)



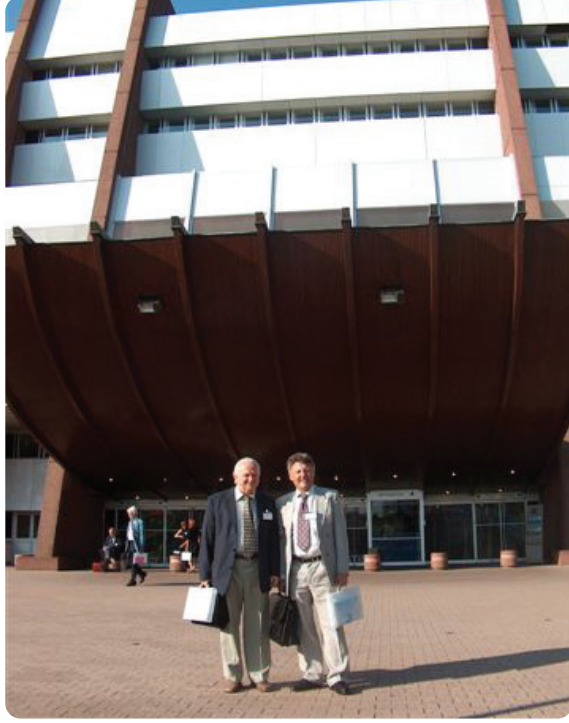
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölüm arkadaşları ile



Hacettepe Üniversitesi Doktora öğrencileri ile



Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi çalışma odasında öğrencileriyle



*1992-2007 yılları arasında MEB adına katıldığı Strasburg'daki
Avrupa Konseyi binasının önünde*



*1997 yılında Balkan ülkeleri eğitimcileri ile beraber BASOPED (Balkan Eğitimciler
Derneğini) kurmak üzere Selanik Aristotle Üniversitesi'nde*



2 Kasım 1997 tarihinde Balkan Eğitimciler Derneğini kurmak amacıyla gidilen
Selanik'te Atatürk'ün evini ziyaret esnasında
(Balkonda soldan sağa: Ayşegül Ataman, Özcan Demirel, İrfan Erdoğan ve
Adnan Kulaksızoğlu)



Prof. Dr. İnci San'a TED Bilim Kurulu Plaketini armağan ederken



TED Bilim Kurulu etkinliğinde tiyatro sanatçısı Yıldız Kenter ile



İsmet İnönü'yü anma gününde kızı Özden TOKER'e TED Bilim Kurulu Plaketini armağan ederken



Eğitim Programları ve Öğretim Derneği'nin "Dernek Binası Açılış Kokteyli"nde



2009-2010 yılında emekli olmadan önce Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri bölümü'nde yapılan veda toplantısında



2009-2010 öğretim Yılında yarı zamanlı olarak ders verdiği İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi yüksek lisans öğrencileriyle veda toplantısında



2010 da emekli olduktan sonra akademik yaşamına ve dernek işlerine devam eden Özcan Demirel ve eşi Antalya'da Amerikalı Prof. Dr. Michael Apple ve eşi ile kongre sırasında turistik gezide



ATATÜRK'ün odasında - Ankara Palas , Ulus



Atatürk Öğretmen Akademisi 2017-2018 öğretim yılının ilk dersi



ATATÜRK'ÜN İZİNDE



Hacettepe Üniversitesi 2009-2010 Akademik yılı Bilimde Hizmet Ödülü

SONSÖZ

Prof. Dr. Özcan Demirel'in, eğitime adanmış altmış yılına ışıktutan bu armağan kitap, O'nun Arifiye İlköğretmen Okulu'nda tohumları atılan, Türk bayrağının dalgalandığı vatanın her köşesinde görev yapmaya hazır, koltuğunun altında okuldan mezuniyet hediyesi olarak Atatürk'ün kaleme aldığı Nutuk I ve II, Elmalı'nın Türkçe'ye çevirdiği Kur'an-ı Kerim ve Beyaz Zambaklar Ülkesinde kitabı ile Atatürk'ün izinde idealist bir ilkokul öğretmeni olarak başladığı vatana hizmet gayesi ile ilmek ilmek işleyerek yürüdüğü, ulusal ve uluslararası akademik başarılarla dolu bir bilim insanının hayat öyküsünün ailesi, dostları, meslektaşları ve öğrencilerinden gelen 137 anı yazısı ile oluşturulmuştur. Her bir anı yazısında, kelimelere sığdıramayan Değerli Hocamızın kişisel ve profesyonel açıdan vurgulanan özelliklerinden yola çıkarak oluşturulan "Özcan Demirel" portrelerine aşağıda yer vererek O'nun şahsına münhasır, naif ve beyefendi kişiliğinin önünde saygıyla eğiliyoruz.

"İnsan olarak Özcan Demirel"

Candan, hoşgörülü, engin, Atatürk ilkelerinden asla ayrılmayan, kibar, esprili, çalışkan, titiz, zeki, duygusal, babacan, kibar, kadirşinas, beyefendi, dakik, planlı, programlı, sık, vefalı, naif, sakin, sabırlı, nüktedan, yeniliğe açık, neşeli ve hayat dolu, güler yüzlü, üç öğün yemeğe düşkün, "hayır" kelimesini nadiren kullanan, üstün bir empati yeteneği olan, Beşiktaşlı, çocuk ruhlu...

"Baba olarak Özcan Demirel"

Hiçbir fedakarlıktan kaçmayan, İngilizce çalıştırmayan ama İngilizceyi yaşatan, balık vermek yerine balık tutmayı öğretene; değer görme, itibar kazanma, takdir edilmenin disiplinli ve alın teri ile kazanılan paha biçilemezliğini gözler önüne seren, mesleğe adanmışlığın anlamını yaşatan...

"Hoca olarak Özcan Demirel"

Hayat boyu öğrenen, araştırmacı, uzgören, yapıcı, toparlayıcı, bilge, yol gösterici, hümanist bir bilim insanı, esprili, candan, üreten bir zihin, daha önce söylenmemişin peşine düşen, babacan, kanıt temelli ve uygulamaya dönük ürünler ortaya koyan, kıvrak zeka ürünü esprilerin kralı, "Hocanın söylediğini yap, ama yaptığını da yap" rol modeli, çağdaş, alana yenilik getirme ve katkı sağlama çabası güden, mesleğine hayatını adanmış, öğrencilerini "sınıf arkadaşı" olarak sahiple-

nen, Atatürk sevgisi ile dolu, Cumhuriyetimizi kuran iradeye sıkı sıkıya bağlı bir eğitimci ve aydın, eğlenerek öğrenen ve öğreten, çalışmayı seven, çalıştıkça öğrenen, öğrendikçe daha çok öğrenmek isteyen, çok kültürlü, esin kaynağı

“Yönetici olarak Özcan Demirel”

Adil, etik ilkeleri benimseyen ve uygulayan, tarafsız, önyargısız, şaşmaz bir adalet terazisi olan ve daima haklıyı savunan, karşısındakinin unvanını ve kim olduğunu önemsemeden sadece haklı olanın arkasında olan ve destekleyen, eleştirilere karşı hoşgörülü, saygının, tarafsızlığın ve güvenilirliğin modeli, çalışkan, titiz, mütevazı, alçak gönüllü, babacan, çözüm odaklı...

Son olarak, Nursel Hocamızın Pamuk Prens'i, çocuklarımızın Mavi gözlü dedesi, EPÖDER'in her daim başkanı, kalbimizin dekanı, bizlerin rol modeli Çok Değerli Özcan Demirel Hocam, iyi ki yollarımız kesişmiş, hayatımıza kattığınız her şey için size şükranlarımızı sunarız. Sağlığınız daim, mutluluğunuz sonsuz olsun...

Doç. Dr. Esed YAĞCI & Doç. Dr. Gülçin TAN-ŞİŞMAN